

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

SNEŽNIK

(2025–2034)

Štev.: 05 – 25/25

Osnutek

KAZALO

KAZALO	II
KAZALO PREGLEDNIC	V
GRAFIKONI	IX
SLIKE	X
KARTE	X
PREGLEDNICE V PRILOGAH	X
POVZETEK	XI
0 UVOD.....	1
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	3
1.1.1 Lega	3
1.1.2 Relief.....	5
1.1.3 Podnebne značilnosti.....	5
1.1.4 Hidrološke razmere.....	6
1.1.5 Matična podlaga in tla.....	6
1.1.5.1 Matična podlaga.....	6
1.1.5.2 Tla	6
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	6
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	9
1.1.8 Živalski svet	12
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	15
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA.....	16
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	16
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	17
1.5.1 Lovstvo.....	17
1.5.2 Kmetijstvo	19
1.5.3 Poselitev	19
1.5.4 Infrastruktura.....	19
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru	19
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	19
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	20
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE.....	20
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	21
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE GOZDOV	22
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE GOZDOV	33
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE GOZDOV	38
3 OPIS STANJA GOZDOV	39
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	39
3.2 LESNA ZALOGA	41
3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge	43
3.2.2 Način ugotavljanja tarif	43
3.3 PRIRASTEK	44
3.3.1 Način ugotavljanja prirastka.....	44
3.4 RAZVOJNE FAZE OZIROMA ZGRADBE SESTOJEV	45
3.5 TIPI SESTOJEV.....	47
3.6 OHRANJENOST GOZDOV.....	48
3.7 KAKOVOST DREVJA.....	48
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	49
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA.....	49
3.10 ODMRLO DREVJE	51

VSEBINA

4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	53
4.1	OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE	53
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU.....	60
4.2.1	Posek.....	60
4.2.1.1	Posek po RGR in primerjava z načrtovanim	61
4.2.1.2	Posek po vrstah sečenj	63
4.2.1.3	Posek po skupinah drevesnih vrst	64
4.2.1.4	Posek po debelinskih razredih	64
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	66
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic.....	67
4.2.4	Opravljenjena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	67
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015 – 2024.....	67
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015 – 2024	68
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV.....	69
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDov	69
5.1.1	Površina.....	69
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek.....	69
5.1.3	Kontrolni izračun lesne zaloge.....	71
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI.....	72
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	72
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov.....	73
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	74
6.1	SPLOŠNI CILJI.....	74
6.2	USMERITVE	75
6.2.1	Splošne usmeritve	75
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladičev funkcij gozdov	76
6.2.2.1	Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov	76
6.2.2.2	Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov	85
6.2.2.3	Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov	90
6.2.2.4	Usmeritve za uskladičev funkcij gozdov	91
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	91
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	92
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi.....	92
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	92
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	93
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	98
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih	99
6.3	UKREPI	100
6.3.1	Možni posek.....	100
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	102
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali	104
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	104
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	104
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	105
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE SNEŽNIK.....	106
9	RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI	108
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNO GOJITVENIH RAZREDOV	108
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	110
9.2.1	RGR Gozdni rezervati v ostalih gozdovih (70)	110
9.2.1.1	Stanje gozdov v RGR 70	110
9.2.1.1.1	Rastišče v RGR 70	110
9.2.1.1.2	Stanje sestojev v RGR 70.....	111
9.2.1.2	Analiza preteklega gospodarjenja.....	113

VSEBINA

9.2.1.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 70	113
9.2.1.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 70.....	113
9.2.1.3.2	Drevesna sestava v RGR 70	113
9.2.1.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 70	114
9.2.1.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 70	114
9.2.1.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 70	114
9.2.1.4.3	Ukrepi v RGR 70	114
9.2.2	<i>RGR Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi (103)</i>	115
9.2.2.1	Stanje gozdov v RGR 103	116
9.2.2.1.1	Rastišče v RGR 103	116
9.2.2.1.2	Stanje sestojev v RGR 103.....	116
9.2.2.2	Analiza preteklega gospodarjenja	118
9.2.2.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 103	119
9.2.2.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 103.....	119
9.2.2.3.2	Drevesna sestava v RGR 103	119
9.2.2.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 103	120
9.2.2.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 103	122
9.2.2.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 103	122
9.2.2.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 103	122
9.2.2.4.3	Ukrepi v RGR 103	123
9.2.3	<i>RGR Dinarsko jelovje na skalovju- mešani in raznomerni gozdovi (115)</i>	124
9.2.3.1	Stanje gozdov v RGR 115	125
9.2.3.1.1	Rastišče v RGR 115	125
9.2.3.1.2	Stanje sestojev v RGR 115.....	125
9.2.3.2	Analiza preteklega gospodarjenja	127
9.2.3.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 115	128
9.2.3.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 115.....	128
9.2.3.3.2	Drevesna sestava v RGR 115	128
9.2.3.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 115	129
9.2.3.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 115	131
9.2.3.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 115	131
9.2.3.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 115	131
9.2.3.4.3	Ukrepi v RGR 115	132
9.2.4	<i>RGR Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico (204)</i>	134
9.2.4.1	Stanje gozdov v RGR 204	135
9.2.4.1.1	Rastišče v RGR 204	135
9.2.4.1.2	Stanje sestojev v RGR 204.....	135
9.2.4.2	Analiza preteklega gospodarjenja	138
9.2.4.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 204	139
9.2.4.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 204.....	139
9.2.4.3.2	Drevesna sestava v RGR 204	139
9.2.4.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 204	140
9.2.4.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 204	142
9.2.4.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 204	142
9.2.4.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 204	142
9.2.4.4.3	Ukrepi v RGR 204	143
9.2.5	<i>RGR Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje- bukovski gozdovi (117)</i>	145
9.2.5.1	Stanje gozdov v RGR 117	146
9.2.5.1.1	Rastišče v RGR 117	146
9.2.5.1.2	Stanje sestojev v RGR 117.....	146
9.2.5.2	Analiza preteklega gospodarjenja	149
9.2.5.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 117	150
9.2.5.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 117.....	150
9.2.5.3.2	Drevesna sestava v RGR 117	150
9.2.5.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 117	151
9.2.5.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 117	152
9.2.5.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 117	152
9.2.5.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 117	152
9.2.5.4.3	Ukrepi v RGR 117	153
9.2.6	<i>RGR Dinarsko jelovo bukovje s trpežnim golšcem – mešani gozdovi (307)</i>	155

VSEBINA

9.2.6.1	Stanje gozdov v RGR 307	156
9.2.6.1.1	Rastišče v RGR 307	156
9.2.6.1.2	Stanje sestojev v RGR 307	156
9.2.6.2	Analiza preteklega gospodarjenja	159
9.2.6.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 307	160
9.2.6.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 307	160
9.2.6.3.2	Drevesna sestava v RGR 307	160
9.2.6.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 307	161
9.2.6.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 307	163
9.2.6.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 307	163
9.2.6.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 307	163
9.2.6.4.3	Ukrepi v RGR 307	164
10	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	166
10.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	169
10.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	171
10.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	175
10.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	177
10.5	GOZDOVI ZA SANACIJO	179
10.6	OBMOČJA GOZDOV	179
10.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	183
10.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	185
10.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	187
11	LITERATURA	190
12	NAČRT SO IZDELALI	192
13	PRILOGE	193

KAZALO PREGLEDNIC

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP	XI
Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG	XI
Površina gojitvenih del – NGDL	XII
Površina funkcij gozdov – D – F	XII
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah v GGE Snežnik	3
Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	7
Preglednica 3: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Snežnik (vir: digitalizacija)	7
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež GRT v GGE Snežnik	9
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Snežnik	14
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Snežnik	15
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov v GGE Snežnik	15
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave v GGE Snežnik v obdobju 2005-2015	15
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere v GGE Snežnik (potencialne vrste spravila)	16
Preglednica 10/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Snežnik	16
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč v GGE Snežnik	17
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Snežnik	21
Preglednica 14/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Snežnik	24
Preglednica 15/N: Območja Natura 2000	25
Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	26
Preglednica 17/KV: Kvalifikacijske vrste	27
Preglednica 16: Pregled izjemnih dreves v GGE Snežnik	36
Preglednica 18: Pregled zavarovanih območij v GGE Snežnik	36
Preglednica 20: Pregled objektov kulturne dediščine v GGE Snežnik	37
Preglednica 21/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR v GGE Snežnik	39
Preglednica 22/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah	40

VSEBINA

Preglednica 23: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Snežnik	41
Preglednica 24/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Snežnik	41
Preglednica 25/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Snežnik	42
Preglednica 26: Vrast v GGE Snežnik v obdobju 2014-2023	42
Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Snežnik	43
Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Snežnik ..	44
Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Snežnik	44
Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev	45
Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah	46
Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Snežnik	46
Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Snežnik	47
Preglednica 35/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Snežnik ..	48
Preglednica 36/K: Kakovost drevja v GGE Snežnik	48
Preglednica 37/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Snežnik	49
Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2024	49
Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik ..	49
Preglednica 40: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za PE Snežnik	50
Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE Leskova	51
Preglednica 42: Odmrlo in trhlo drevje po drevesnih vrstah	52
Preglednica 44: Posek v GGE Snežnik v obdobju 1912 - 2024 v bruto m ³	56
Preglednica 45/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	60
Preglednica 46/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2005 do 2014 v GGE Snežnik	61
Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2015 do 2024 v GGE Snežnik	62
Preglednica 48/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Snežnik	63
Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Snežnik	63
Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Snežnik	64
Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih	64
Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Snežnik	66
Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2015-2024 v GGE Snežnik po namenu	67
Preglednica 54: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1955-2025 v GGE Snežnik	69
Preglednica 55/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Snežnik v obdobju 1955-2024	69
Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1955 - 2024 v GGE Snežnik	70
Preglednica 57: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Snežnik ..	70
Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Snežnik	71
Preglednica 59/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Snežnik – sečnja po SVP	71
Preglednica 60/D-SM: Delež razvojnih faz oz. zgradb v GGE Snežnik in primerjava z modelnim stanjem	72
Preglednica 61: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Snežnik	73
Preglednica 62: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Snežnik	100
Preglednica 63: Možni posek po RGR v GGE Snežnik	100
Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m ³) v GGE Snežnik	101
Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³) v GGE Snežnik	101
Preglednica 66: Primerjava možnega poseka z nekaterimi parametri v GGE Snežnik	102
Preglednica 67/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Snežnik	102
Preglednica 68/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	103
Preglednica 69/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)	106
Preglednica 70/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Snežnik	107
Preglednica 71: RGR v GGE Snežnik in povezava z območnimi RGR	108
Preglednica 72/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Snežnik	108
Preglednica 73/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 70	111

VSEBINA

Preglednica 74/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 70.....	111
Preglednica 75/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 70.....	111
Preglednica 76/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 70	112
Preglednica 77/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 70.....	112
Preglednica 78/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 70 v obdobju 1985–2034	113
Preglednica 79/D-GFR2: : Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1985–2034	113
Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 103	116
Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 103.....	116
Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 103.....	117
Preglednica 83/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 103	117
Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 103.....	118
Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 103	118
Preglednica 86/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 103.....	119
Preglednica 87/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 103 v obdobju 1965–2034	119
Preglednica 88/D-GFR2: : Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034	119
Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 103 in primerjava z modelnim stanjem	120
Preglednica 90: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 103	121
Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 103	123
Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 103	123
Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 103	123
Preglednica 94/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 115	125
Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 115.....	125
Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 115.....	125
Preglednica 97/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 115	126
Preglednica 98/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 115	126
Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 115	127
Preglednica 100/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 115.....	127
Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 115 v obdobju 1965–2034	128
Preglednica 102/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034	128
Preglednica 103/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 115 in primerjava z modelnim stanjem	129
Preglednica 104: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 115	130
Preglednica 105/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 115	132
Preglednica 106/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 115	132
Preglednica 107/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 115	133
Preglednica 108/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 204	135
Preglednica 109/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 204	135
Preglednica 110/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 204.....	136
Preglednica 111/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 204	136
Preglednica 112/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 204.....	137
Preglednica 113/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 204	138
Preglednica 114/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 204.....	138
Preglednica 115/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 204 v obdobju 1965–2034	139
Preglednica 116/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034	139
Preglednica 117/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 204 in primerjava z modelnim stanjem	140
Preglednica 118: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 204	141
Preglednica 119/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 204	143

VSEBINA

Preglednica 120/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 204	143
Preglednica 121/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 204	144
Preglednica 122/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 117	146
Preglednica 123/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 117	146
Preglednica 124/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 117	147
Preglednica 125/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 117	147
Preglednica 126/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 117	148
Preglednica 127/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 117	149
Preglednica 128/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 117	149
Preglednica 129/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 117 v obdobju 1965 – 2034	150
Preglednica 130/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034	150
Preglednica 131/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 117 in primerjava z modelnim stanjem	151
Preglednica 132/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 117	153
Preglednica 133/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 117	153
Preglednica 134/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 117	154
Preglednica 135/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 307	156
Preglednica 136/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v . RGR 307	156
Preglednica 137/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 307	157
Preglednica 138/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 307	157
Preglednica 139/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 307	158
Preglednica 140/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 307	159
Preglednica 141/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 307	159
Preglednica 142/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 307 v obdobju 1965–2034	160
Preglednica 143/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034	160
Preglednica 144/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 307 in primerjava z modelnim stanjem	161
Preglednica 145: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 307	162
Preglednica 146/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 307	164
Preglednica 147/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 307	164
Preglednica 148/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 307	165
Preglednica 149: Stanje gozdnih površin	169
Preglednica 150: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	170
Preglednica 151: Večfunkcionalna območja	175
Preglednica 152: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	175
Preglednica 153: Površina gozdov s posebnim namenom	177
Preglednica 154: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	179
Preglednica 155: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	181

GRAFIKONI

Grafikon 1: Dinamika sečenj za obdobje 1912 do 2024 za GGE Snežnik	59
Grafikon 2: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja	65
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah v večnamenskih gozdovih v GGE Snežnik	72
Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih večnamenskih gozdov v GGE Snežnik	73
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah	120
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 103	121
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 115	129
.....	129
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 115	130
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 204	140
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 204	141
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 117	151
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 307	161
.....	161
Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 307	162

SLIKE

Slika 1: Snežniški gozdovi	3
Slika 2: Volčja stopinja.....	12
Slika 3: Čebelnjaki v Snežniku	23
Slika 4: Klopca pri Luizinem kamnu	34
Slika 6: Odlično pomlajevanje znotraj ograje (odsek 25038a)	51
Slika 7: RGR 69 (Gozdni rezervat Bele Vode, 25049b)	110
Slika 8: RGR 103 – jelovi sestoji	115
Slika 9: RGR 115 (jelovi sestoji v odseku 24043a)	124
Slika 10: RGR 204 (smrekovi debeljaki v odseku 25004a)	134
Slika 11: RGR 117: Sestoji v obnovi v odseku 25002c)	145
Slika 12: RGR 307 (Mešani gozdovi v odseku 25044b).....	155

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote	4
Karta 2: Krajinski tipi.....	8
Karta 3: Pregledna karta lovišč	18
Karta 5: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje	172
Karta 6: Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami.....	174
Karta 7: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom	176
Karta 8: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi	178
Karta 9: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	180
Karta 10: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	182
Karta 12: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	186
Karta 13: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev	188

Karte v prilogah (prostorski del):

Karta 1	Stanje in razvoj gozdnih površin	v prilogi
Karta 7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	dostopno na pregledovalniku ZGS

Karte v prilogah (kartni del):

Karta 2	Karta tipov drevesne sestave gozdov	v prilogi
Karta 3	Karta rastišč	v prilogi
Karta 4	Karta kategorij gozdov	v prilogi
Karta 5	Karta rastiščnogojitvenih razredov	v prilogi
Karta 6	Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst	v prilogi
Karta 7	Karta funkcij gozdov	dostopno na pregledovalniku ZGS
Karta 8	Karta ukrepov	v prilogi
Karta 9	Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del	v prilogi
Karta 11	Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila	v prilogi
Karta 12	Karta požarne ogroženosti gozdov	v prilogi

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazložitev kartnega in prostorskega dela GGN GGE

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, D-GZ1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Ostale priloge: Seznam tarif po odsekih, Seznam prirastnih nizov po RGR, Pregled jam

Obrazec E4: Opisi gozda po odsekih

POVZETEK

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	52,58	1.857,64	1,39	1.911,61
Delež (%)	2,8	97,1	0,1	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	1.898,86	173,6	140,0	313,6	3,45	2,64	6,09	22,3	31,3	26,3	136,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	12,75	468,0	52,0	520,0	9,92	0,95	10,87				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	1.911,61	175,5	139,4	315,0	3,49	2,63	6,12	21,9	31,3	26,0	134,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	52,58	182,1	173,7	355,8	4,09	3,24	7,34	15,3	14,3	14,8	71,8
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	52,58	182,1	173,7	355,8	4,09	3,24	7,34	15,3	14,3	14,8	71,8
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.844,89	173,5	139,1	312,6	3,43	2,62	6,05	22,5	31,9	26,7	138,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	12,75	468,0	52,0	520,0	9,92	0,95	10,87				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	1.857,64	175,5	138,5	314,0	3,48	2,61	6,09	22,1	31,8	26,4	136,0
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	1,39	2,2	83,5	85,6	0,07	1,81	1,88	0,0	58,6	57,1	261,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	1,39	2,2	83,5	85,6	0,07	1,81	1,87	0,0	58,6	57,1	262,0

POVZETEK

Površina gojitvenih del – NGDL

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	3,63	265,31	0,00	268,94
Priprava tal	ha	0,80	12,80	0,00	13,60
Sadnja	ha	0,80	12,80	0,00	13,60
Obžetev	ha	0,00	17,50	0,00	17,50
Nega mladja	ha	0,80	19,08	0,00	19,88
Nega gošče	ha	3,25	460,83	0,56	464,64
Nega letvenjaka	ha	2,12	321,76	0,70	324,58
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,61	75,38	0,00	75,99
Nega prebiralnega gozda	ha	1,02	42,65	0,00	43,67
Zaščita s premazom	ha	2,40	47,25	0,00	49,65
Zaščita z ograjo	m	0,00	1.078,00	0,00	1.078,00
Vzdrževanje travinj	ha	300,16	566,64	0,00	866,80
Vzdrževanje vodnih površin	dni	5,00	90,00	0,00	95,00
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,00	0,40	0,00	0,40
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	0,00	11,38	0,00	goj11,38

Površina funkcij gozdov – D – F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Varovanje gozdnih zemljišč in	31,85	1,6	1,6	81,37	4,1	4,1	1.873,12	94,3	94,3	1.986,34
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	1.986,34	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	1.986,34
Biotopska funkcija	79,50	4,0	4,0	1.906,85	96,0	96,0	0,00	0,0	0,0	1.986,34
Klimatska funkcija	30,77	1,5	1,5	0,00	0,0	0,0	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.986,34	100,0	100,0	1.986,34
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	30,77	1,5	1,5	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	30,77	1,5	1,5	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Varovanje naravnih vrednot	34,19	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	34,19
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	30,77	1,5	1,5	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Raziskovalna funkcija	12,75	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	12,75
Estetska funkcija	30,77	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	30,77
Lesnoproizvodna funkcija	1.898,86	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.898,86
Funkcija pridobivanja drugih	0,31	0,6	0,6	49,81	99,4	99,4	0,00	0,0	0,0	50,12
Lovnogospodarska funkcija	119,60	6,9	6,9	1.617,08	93,1	93,1	0,00	0,0	0,0	1.736,68
Varovanje kulturne dediščine	119,04	79,6	79,6	30,48	20,4	20,4	0,00	0,0	0,0	149,52

Opomba: lesnoproizvodna funkcija je na 12,75 ha gozdov poudarjena na stopnji 0.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 139,94 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij je 1.846,40 ha.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij, je 34,18 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij je 9,45 ha.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti proizvodnih funkcij, je 1.902,86 ha.

0 UVOD

Gozdnogospodarska enota (dalje GGE) Snežnik se nahaja na severnem delu masiva Snežnik, ki zajema območje med dolinama Babno polje in Loška dolina na severu ter reko Reko na jugu. Proti zahodu se nadaljuje v masiv Javornikov, proti vzhodu pa v masiv Gorskega kotarja. Sama enota se nahaja v nižjem delu snežniškega masiva, ki se dviguje takoj nad Loško dolino.

Pričujoči gozdnogospodarski načrt (dalje GGN) te enote je že trinajsti po vrsti. Prvi načrt tega območja sega v leto 1891. Takrat so bila opravljena kartografska in geometrijska dela. Lesno zalogo so ocenili na podlagi primerjalnih ploskev, določen pa je bil tudi etat. Ta načrt ni ohranjen, nekaj podatkov iz tega obdobja pa je zaslediti v načrtu iz leta 1912. Ravno ta, pa je prvi ohranjeni načrt in od tu dalje so ohranjeni tudi vsi podatki o posekani lesni masi. Prva revizija načrta za enoto Snežnik je bila izvedena v letu 1901, naslednja v omenjenem letu 1912, potem pa so si sledile v letih 1922, 1941, 1955, 1965, 1975, 1985, 1995 in 2005. Od leta 1995 dalje se podatke pridobiva na stalnih vzorčnih ploskvah, pred tem pa se jih je ugotavljalo z Bitterlichovo metodo. Načrt, ki predstavlja enajsto revizijo, vsebuje analizo podatkov V GGE Snežnik, kjer je zajeto stanje gozdov, podatke iz dosedanjih gozdnogospodarskih načrtov ter evidence o gospodarjenju z gozdovi.

Načrt obsega splošni opis GGE, opis funkcij gozdov, opis stanja gozdov, analizo preteklega gospodarjenja, načrtovane cilje, usmeritve in ukrepe ter ekonomsko presojo. Opisano je tudi stanje ter cilji, usmeritve in ukrepi po rastiščno gojitvenih razredih. V načrtu so dodane še priloge in prostorski del.

Pravna podlaga za izdelavo gozdnogospodarskega načrta so Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 67/02, 110/07, 106/10, 63/13 in 17/14), Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, 2023 ter Gozdnogospodarski načrt GGO Postojna 2021-2030. Na osnovi teh zakonskih in podzakonskih aktov je bil izdelan osnovi vzorec GGN GGE. V skladu z vzorcem GGN GGE smo izdelali tudi kartni in prostorski del GGN GGE Snežnik. Karta območja gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek ni izdelana, ker takih gozdov na območju GGE ni. Na podlagi 55.člena Pravilnika se evidence poseka in gojitvenih del vodijo v elektronski obliki v Gozdarskem informacijskem sistemu.

Dela za zadnjo revizijo načrta so bila izvedena v letu 2024 in 2025. Mej odsekov, oddelkov in GGO se je obnovilo v minimalnem obsegu (realiziranih 23 %). V letu 2024 so bile opravljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in opravljeni opisi sestojev. Slednji so bili opravljeni na DOF-ih, narejenih na podlagi ortofoto posnetkov, posnetih v letu 2023. Kabinetna dela so bila opravljena v letih 2024 in 2025. V času med 1. 3. in 31. 5. 2024 so se zbirale pobude in predlogi zainteresirane javnosti za sestavo tega GGN GGE. Pri izdelavi GGN GGE Snežnik je bila upoštevana pobuda družbe SiDG, ki upravlja z državnimi gozdovi (aktivno gospodarjenje s pomlajenimi površinami ter negovalna dela in dela za obnovo gozdov – sadnja). Osnutek tega GGN GGE je določil strokovni svet OE Postojna na seji 21. 5. 2025.

Načrt je skladen z Naravovarstvenimi smernicami, ki jih je izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Ljubljana november, 2024 in Kulturnovarstvenimi smernicami, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, dne 3.10.2024.

Gozdnogospodarski načrt je skladen s Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 opredeljen v Prilogi D kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst za območja Natura 2000:

- SI3000231 Javorniki-Snežnik SCI,
- SI5000002 Snežnik-Pivka SPA.

V nadaljevanju bomo uporabljali naslednje okrajšave in sicer:

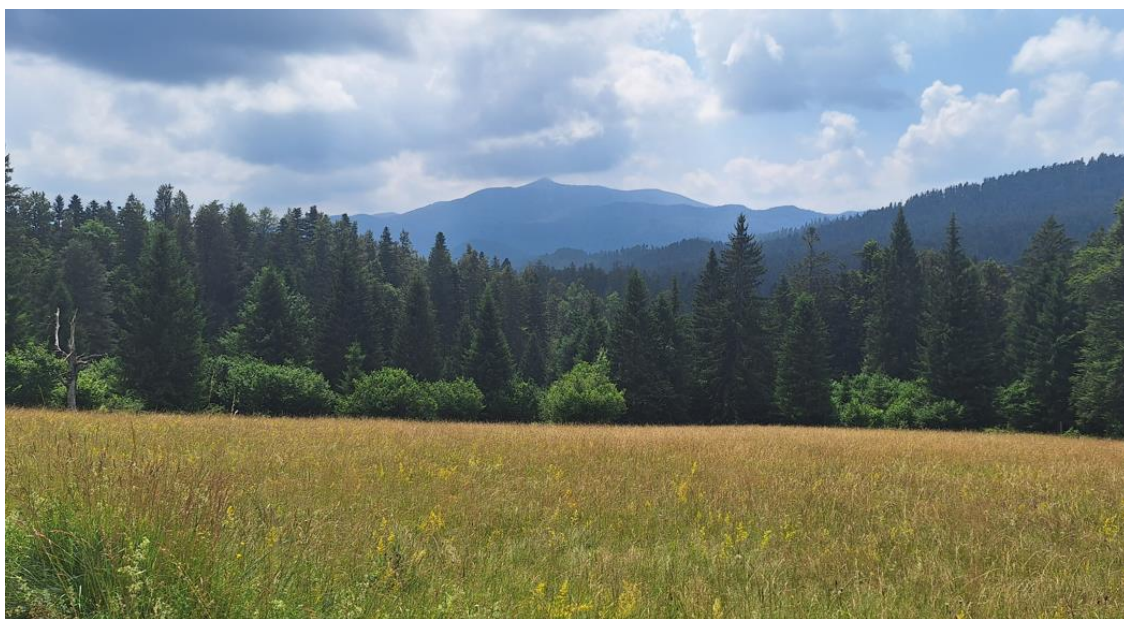
GGE	gozdnogospodarska enota
GGO	gozdnogospodarsko območje
GGN	gozdnogospodarski načrt
RGR	rastiščno gojitveni razred
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo
NV	naravna vrednota
KD	kulturna dediščina
LD	lovska družina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovskoupravljavsko območje
K.o.	katastrska občina
ZGS	Zavod za gozdove Republike Slovenije
CE	centralna enota
OE	območna enota
KE	krajevna enota
SiDG	Slovenski državni gozdovi - družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
SVP	stalne vzorčne ploskve
LZ	lesna zaloga
PSR	proizvodna sposobnost rastišč
DOF	digitalni ortofoto posnetek
ZKN	Zemljiško knjižni načrt
N2K	Natura 2000
EPO	Ekološko pomembno območje
PVO	Posebno varstveno območje

Fotografije v načrtu so bile posnete v letu 2024 in 2025. Avtor fotografij je Jurij Rebec.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Slika 1: Snežniški gozdovi

GGE Snežnik leži na osrednje vzhodni strani postojnskega GGO. Zajema severni del kraškega masiva Snežnik.

GGE Snežnik leži v celoti na teritoriju občine Loška dolina, ki spada pod Upravno enoto Cerknica. Površina gozdov je 1.911,61 ha. Skupna površina GGE Snežnik znaša 1.986,34 ha.

GGE Snežnik meji na severnem delu z GGE Javorje, na vzhodnem z GGE Požarje, na južnem z Republiko Hrvaško, na zahodnem z GGE Leskova dolina in na severozahodnem z GGE Jurjeva dolina.

V GGE Snežnik so zajete naslednje katastrske občine: Nadlesk, Kozarišče, Vrh, Babna Polica in Leskova dolina.

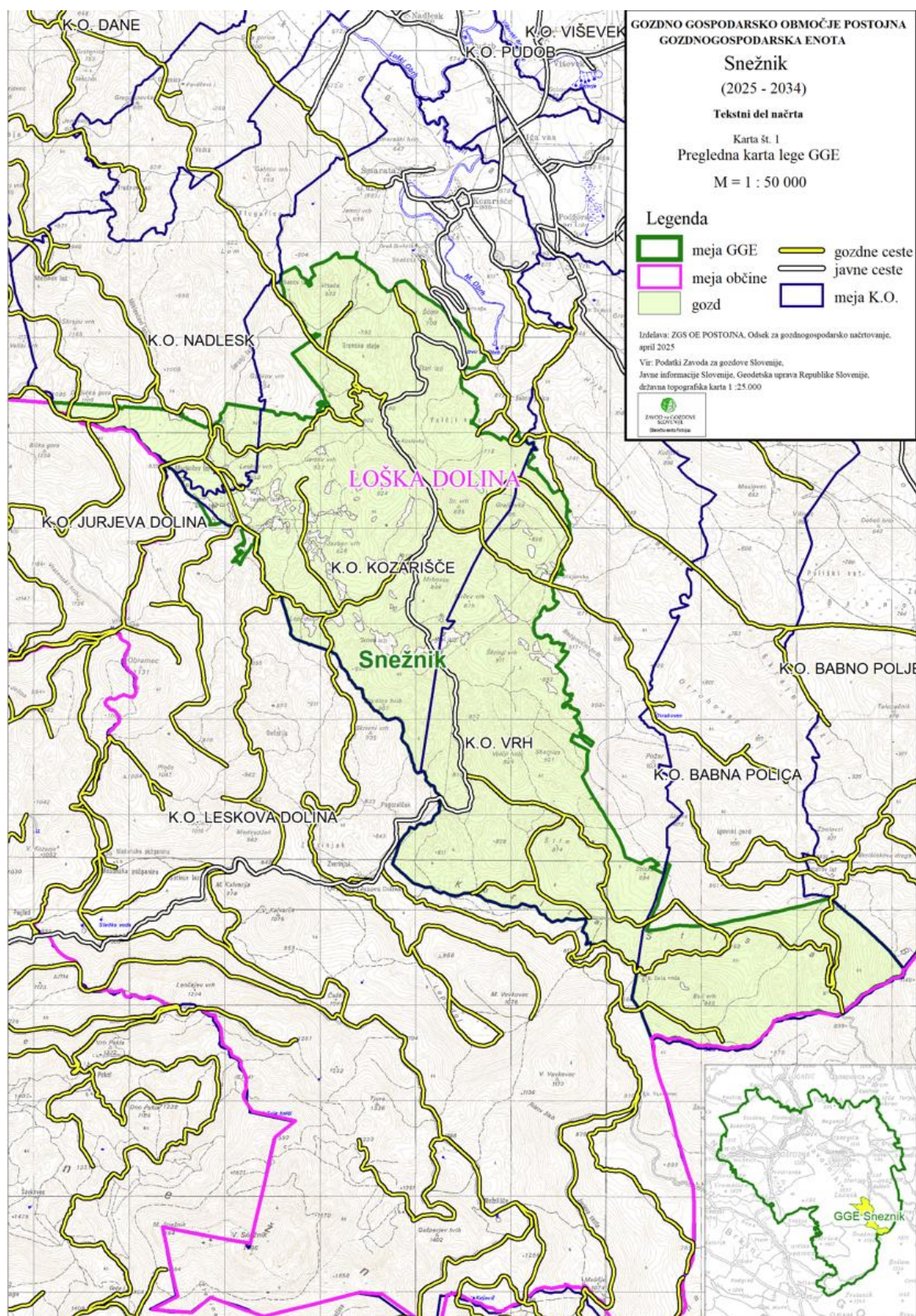
Detajlna karta v merilu 1:50.000 je prikazana v kartnem delu GGN (Karta št. 1: Pregledna karta).

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah v GGE Snežnik

Občina	Šifra k.o.	Ime k.o.	Površina k.o. v GGE	Površina gozdov	Opomba
Loška dolina	1647	Nadlesk	100,43	100,22	-del
	1648	Kozarišče	902,08	865	-del
	1649	Vrh	673,76	645,24	-del
	1650	Babna Polica	302,2	299,50	-del
	2705	Leskova dolina	7,87	1,65	-del
			1.986,34	1.911,61	

Opomba: Črka v stolpcu šifre k.o. pomeni šifro k.o. s katero so šifrirani oddelki in odseki znotraj k.o.
Če gozdnogospodarska enota ne zajema cele k.o., se pod opombo vpiše tisti del k.o., ki leži v gge. Površine k.o. so povzete po odsekih.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Gozdovi GGE Snežnik se raztezajo južno od Loške doline.

Območje GGE Snežnik predstavlja razgiban kraški teren, z množtvom manjših vrhov in obilico vrtač. Ob cesti, ki se dviguje od Kozarišč proti osrčju gozdov, se teren izraziteje dviguje, od prevala med Cinkovcem in Srednjim vrhom naprej pa je teren bolj planotast. Prva veriga vrhov predstavljajo v smeri od vzhoda proti zahodu naslednji vrhovi: Grajševka (905 m), Srednji vrh (895 m), Cinkovec (931 m), Jazben vrh (925 m), Grenski vrhi (905 m), Gertov vrh (932 m) in Leskov vrh (950 m). Do skrajnega zahodnega dela GGE se teren spet izraziteje dviguje proti Dolenji Bički gori, vendar se sam vrh tega hriba nahaja v sosednji GGE (Javorje). Nadmorska višina tu je malo čez 1.090 m.

V osrednjem delu enote si zahodno od glavne ceste sledita Skrinji vrh (904 m) in Hrvatov hrib (856 m), vzhodno od ceste pa so Mrhovce (844 m) in Škrinji vrh (925 m). V severnem in osrednjem delu GGE se nahaja veliko število lazov.

Najbolj vrtačast svet GGE Snežnik se imenuje Korita in se nahaja ob meji z GGE Leskova dolina. Proti jugu lazov skoraj ni več, znotraj tega izrazito gozdnega območja pa si proti jugu sledijo naslednji vrhovi: Volčji hrib (926 m) Skalnice (930 m), Šilo (848 m), Stiska (885 m) in Beli vrh (926 m). Proti skrajni vzhodni točki se teren zopet izraziteje dviguje proti Prezidanskemu Berinščku, ki pa je v sosednji državi.

Najvišja točka revirja je na pobočju Prezidanskega Berinščka na 1.100 metrih nadmorske višine, najnižja pa nad izvirom Malega Obrha na 600 metrih.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Za področje masiva Snežnik je odločilnega pomena položaj med Jadranskim morjem in kontinentalnim delom srednje Evrope. Območje ima skupek zelo pestrih podnebnih razmer, saj se tu se namreč mešajo vplivi sredozemske, celinske in atlantske klime, zaradi česa tega področja ne moremo prišteti nobenemu od naštetih podnebij.

Sredozemski vpliv je čutiti na količini padavin, ki svoj maksimum dosegajo v zimskem oziroma zapoznelem spomladanskem času, minimum pa v poletnih mesecih. Za atlantsko podnebje je značilna enakomerna porazdelitev padavin skozi vse leto, medtem ko je za celinsko podnebje značilen poletni maksimum in zimski minimum. Snežniško pogorje ima nasprotno vsem tem karakteristikam svoj izrazit jesenski in nepravilni spomladanski maksimum padavin. Skupna količina letnih padavin na snežniškem pogorju je v primerjavi z ostalo Slovenijo velika in doseže tudi 3.500 mm, zlasti na južnem pobočju Velikega Snežnika. Na Mašunu (meteorološka postaja) jih pade povprečno okoli 2.000, kar velja tudi za GGE Snežnik, ki se nahaja dokaj blizu slednjega in ima posledično zelo podobne podnebne značilnosti.

Snežniško pogorje ovira pot jugozahodnim vetrovom, kjer se zračne gmote dvigujejo in prinašajo oblačno in deževno vreme. V povprečju dežuje 119 dni na leto, medtem ko sneži kar 50 dni. Za razliko od juga, ki prinaša oblake, je burja severovzhodni veter, ki pogosteje piha v zimskih mesecih, prinaša pa suho, mrzlo in lepo vreme.

Glede na zemljepisno širino masiva, na Snežnik vplivajo topli zračni tokovi, ki prihajajo iz Sredozemskega morja in Atlantskega oceana ter krojijo vremenske razmere. To se pozna predvsem na razmeroma topli zimi, hladnejšem poletju, razmeroma hladni pomladi ter topli jeseni. Na hladnejšo pomlad vpliva predvsem snežna odeja, ki pokriva tla vse do aprila, ponekod tudi dlje. Ob s snegom bogatih zimah je snežna odeja prisotna okoli 100 dni. Posledično je vegetacijska doba dokaj kratka in v povprečju traja od maja do septembra. Povprečna letna temperatura je 6°C.

1.1.4 Hidrološke razmere

Zaradi prepustne karbonatne geološke podlage na območju GGE Snežnik ni površinskih vodnih tokov, saj voda po večini pronica v podzemni svet, na površje pa pride ob prelomnicah. Bolj ali manj stalni, vendar mali izviri v GGE Snežnik so Kalič, Bički lazi, Bela voda, Pri Prusniku in Pri Kovačevem lazu.

Vode, ki ponikajo v podzemlje, odtekajo proti Loški dolini in Babnem polju, kjer izvirajo kot Mali Obrh in Trbuhovica, dva od sedmih izvirov reke Ljubljanice.

1.1.5 Matična podlaga in tla

1.1.5.1 Matična podlaga

Geološka podlaga GGE je precej enotna. Kraško planoto sestavljajo kredni apnenci in dolomiti. Severni in skrajno južni del predstavljajo apnenci in dolomiti iz spodnje krede. V osrednjem delu se nahaja ožji pas temno sivega apnenca (zrnatega dolomita) zgornje in spodnje krede, prevladujoča kamnina pa je bel kaprinični apnenec s hondrodontami zgornje krede.

1.1.5.2 Tla

Tla so nosilec vegetacije in s tem eden najvažnejših ekoloških faktorjev. Na območju GGE Snežnik je zelo razgiban teren, ki v kombinaciji z lokalno klimo tvori pestre talne razmere, ki se prepletajo malopovršinsko. Na ugodnih terenih so razvita rjava karbonatna tla, na strmih in grobih pobočjih rendzine (na toplih legah s tipično sprstenino, na hladnih pa z vlažno prhninasto varianto). Na manj strmih pobočjih se pojavljajo nerazvita do razvita rjava tla, v višjih legah na blagem terenu pa izprana rjava karbonatna tla. Na zmernih terenih se pojavljajo tudi srednje globoka rjava karbonatna tla, ki v smeri izpiranja preidejo v srednje globoka izprana tla.

Leta 1959 je bilo opravljeno pedološko kartiranje, izdelana je bila pedološka karta za to območje, ki ga je vodil dr. Vovk.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

GGE Snežnik se nahaja v osrednjem območju Javorniško-Snežniškega masiva, ki je eno večjih strnjenih območij gozda, zato tu ni gozdnate in kmetijske krajine.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Snežnik	1.986,34	100,00
Gozd	1.911,61	96,24
Ostala gozdna zemljišča	0,00	0,00
daljnovodi	0,00	0,00
obore	0,00	0,00
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	74,73	3,76
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	61,67	3,10
zaraščajoče površine	4,88	0,25
infrastrukturni objekti	8,02	0,40
ostale površine znotraj gozda	0,16	0,01
Skupaj gozdni prostor	1.986,34	100,00
zaraščajoče površine	0,00	0,00
drugo	0,00	0,00
Negozdni prostor	0,00	0,00

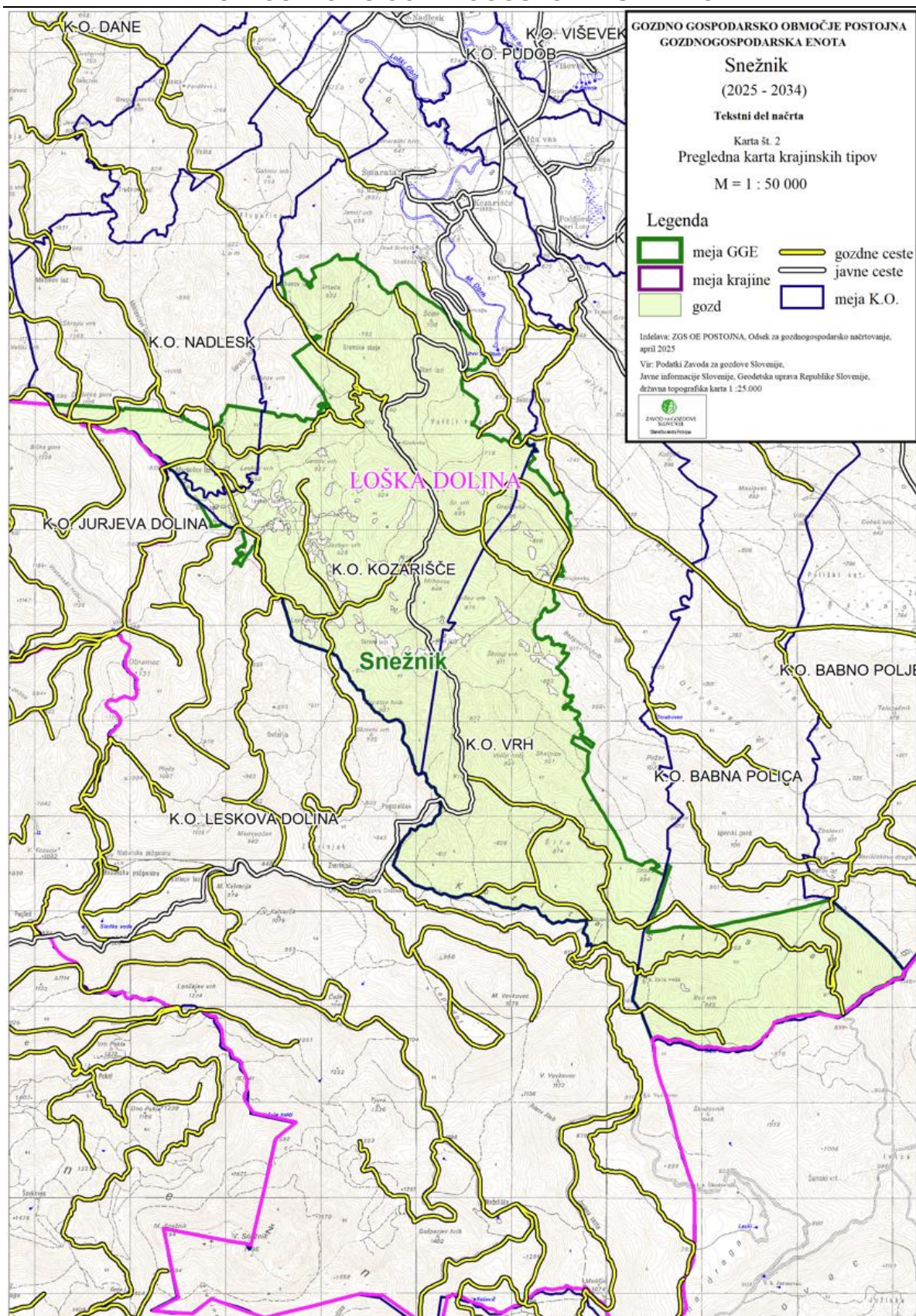
Skupna površina GGE Snežnik je 1.986,34 ha in od tega je 1.911,61 ha gozdov, tako da je gozdnatost 96,2 %. Laži in senožeti v gozdnem prostoru zavzemajo 61,67 ha, zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 4,88 ha. Ostalih površin v gozdnem prostoru je 8,18 ha.

V GGE Snežnik imamo samo gozdno krajino (glej Karto krajinskih tipov s prikazom gozdnega prostora).

Preglednica 3: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Snežnik (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Površina gozda ha	Površina skupaj ha	Gozdnatost %	Delež tipa %
Gozdna krajina	1.911,61	1.986,34	96,24	100,0
Skupaj	1.911,61	1.986,34	96,24	100,0

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za področje Loške doline je bila v letu 1964 iz strani Biroja za gozdarsko načrtovanje opravljena fitocenološka študija z natančnim kartiranjem gozdov ter opisi gozdnih združb, ki se tu nahajajo. Sem spadajo tudi gozdovi GGE Snežnik.

V GGE Snežnik močno prevladujejo jelova bukovja v štirih oblikah (s spomladansko torilnico, s trpežnim golščem, z lisičjakom in z gozdnim planinškom). V manjšem obsegu se pojavljajo še podgorsko bukovje v nižjih predelih enote ter dinarsko jelovje na skalovju na zelo skalovitih terenih z večjimi skalnimi skoki. Izrazito lokalno se v fragmentih pojavljata še javorovje z brestom v vlažnejših jarkih ter toploljubno bukovje na zelo skalovitih toplih legah.

V gozdovih imamo habitatni tip HT 91K0 - Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)). V ta habitatni tip so uvrščeni GRT Dinarsko jelovo bukovje in vsi bukovi GRT v GGE.

V preglednici so prikazani posodobljeni gozdni rastiščni tipi (GRT) in njihovo novo poimenovanje, ki so povzeti iz del Kutnarja in sod. (2012) ter Bončine in sod. (2021).

Povprečna proizvodna sposobnost rastišča (PSR) v GGE Snežnik je ocenjena na 8,4 m³/ha/leto. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na prirastek je 72,9 %.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež GRT v GGE Snežnik

Šifra	Skupina rastišč / Gozdna združba / <i>Gozdni habitatni tipi Natura 2000</i>	Površina	Delež	PSR
25	podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	150,25	7,9	8,2
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	150,25	7,9	8,2
29	jelova-bukovja	1.635,90	85,6	8,6
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s spo. torilnico</i>	1.065,80	55,8	8,6
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s trpežnim golščem</i>	289,35	15,1	8,4
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z goz. planinškom</i>	69,99	3,7	8,5
64140	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z lisičjakom</i>	210,76	11,0	8,9
30	javorovja, velikojesenovja in lipovja	19,36	1,0	9,1
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	19,36	1,0	9,1
31	toploljubna bukovja	11,60	0,6	6,7
59100	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	11,60	0,6	6,7
35	jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah	94,50	4,9	6,3
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	94,50	4,9	6,3
	Skupaj	1.911,61	100,0	8,4

*PSR v m³/ha/leto je ocenjen na osnovi sedanje sestave lesne zaloge po drevesnih vrstah

1. Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje

Površina v GGE znaša 150,25 ha, kar je 7,9 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,2 m³/ha/leto. Nahaja se v pasu med 500 in 800 m nadmorske višine. Združba se je razvila na zrelih rjavih tleh in predstavlja v predgorskem pasu klimaksno združbo z veliko ekološko amplitudo. V ohranjenih gozdovih tega rastišča je bukev v lesni zalogi prisotna z več kot 90%, pojavljajo pa se tudi plemeniti listavci. Velik delež gozdov na tem rastišču je izmenjan, močno je prisotna smreka, ki so jo tu vnesli s sadnjo ali pa se je naselila po naravni sukcesivni poti. Združba zavzema nižinski pas in reliefno ugodnejše terene, zato so bili ti gozdovi pod močnim vplivom človeka. Na velikih površinah so bili izkrčeni, površine pa so služile kot travniki in pašniki. Zaradi opuščanja pašništva in odseljavanja prebivalstva, je te površine zopet začela naseljevati gozdna vegetacija. Sukcesija se je na dolomitu in dolomitiziranem apnencu razvila na plitkih tleh skozi fazo rdečega bora in smreke. Bukov se dobro pomlajuje, prav tako pa tudi javor in smreka, ki pa pozneje zaradi dominantne vloge bukve ne prideta do izraza, če jima ne pomagamo.

2. Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico

Površina v GGE znaša 1.065,80 ha, kar je 55,8 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,6 m³/ha/leto. Oblika jelovega bukovja s spomladansko torilnico pokriva največjo površino od vseh jelovih bukovij, ob enem tudi vseh prisotnih rastišč, saj je prisotna na več kot polovici celotne površine. Je klimaksna združba visokega krasa. Naseljuje najugodnejša rastišča na ravninah in blagih pobočjih. Ta gozdna združba se v dinarskem svetu nahaja v osrednjem delu svojega areala in vsebuje vse floristične elemente visokega krasa. Poleg spomladanske torilnice tudi ostale zelnate rastline dosegajo veliko pokrovnost in kažejo svojo veliko življenjsko silo. Tla, ki so za to rastišče najbolj značilna so globoka, dobro razvita in vlažna rjava tla. Značilno za to združbo so visoke nadmorske višine, obilica padavin in globoka zrela tla na karbonatih, ki skupaj tvorijo zelo stabilen ekološki kompleks. Gozdovi so ohranjeni, v grobem prevladuje v lesni zalogi jelka nad bukvijo, prva s polovico, slednja pa s tretjino celotne lesne zaloge. Plemenitih listavcev je malo, preostanek lesne mase predstavlja smreka. Lesne zaloge so visoke. Vse drevesne vrste se dobro pomlajujejo, najbolj pa bukev. Proizvodna sposobnost rastišč na osnovi sedanje drevesne sestave je najvišja v tej enoti.

3. Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem

Površina v GGE znaša 289,35 ha, kar je 15,1 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,4 m³/ha/leto. Gre za edafsko pogojen klimaks, kar pomeni, da je združba vezana na talne ekološke faktorje. Razširjena je na strmih pobočjih, toplih (večinoma južnih) legah, kjer je teren skalovit. Ker se tla na takem terenu ne morejo ustaliti, so rastišča obubožana, kar se kaže v majhni prisotnosti fagetalnih vrst. Zaradi ekstremnih temperatur na toplih legah in posledičnega pomanjkanja vlage je razkroj organskih snovi počasen, le-ta pa se kopiči v nerazkrojenem stadiju (horizontu). Tla, ki nastanejo na tak način so braunizirane rendzine, nerazvita rjava tla in rjava tla. Združba ni vezana na vegetacijski pas, kar ima za posledico velik višinski razpon. V ohranjenih gozdovih je v lesni zalogi prevladujoča bukev, sledi ji jelka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. V GGE Snežnik so gozdovi na tem rastišču dobro ohranjeni, spremenjeni so le nekateri sestoji, kjer je nasajena smreka. V lesni zalogi dobro polovico predstavlja jelka, tretjino bukev, desetino smreka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. Najbolje se pomlajuje bukev, v pomladku tudi javor ni nobena redkost.

4. Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom

Površina v GGE znaša 69,68 ha, kar je 3,65 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,5 m³/ha/leto. Subasociacija pokriva majhen delež površine v enoti. Zavzema nadmorske višine med 850 in 1200 m. Pojavlja se na hladnih, večinoma severnih pobočjih, kjer je skalovit, strm in gruščnat teren ter visoka zračna vlažnost. Zaradi pomanjkanja toplote se tvori surov humus, zaradi erozije pa se tla ne morejo ustaliti ter so bolj ali manj zakisana. Prevladujoča tla so plitva, nekaj je tudi srednje globokih. Rastišče je zaradi strmih in hladnih leg zelo primerno za smreko, vendar jo je tu dokaj malo, glede na ostala rastišča V GGE Snežnik celo najmanj med vsemi. To je kar slabo, saj med vsemi drevesnimi vrstami dosega najboljšo kakovost. V lesni zalogi trenutno močno prevladuje jelka nad bukvijo, smreke je bistveno manj, še manj pa je plemenitih listavcev. Zgradba ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, ker se v podmladku močno razbohoti bukev, ki pa v velikih površinah za prebiralno zgradbo ni zaželen. Pomlajevanje smreke je mestoma izjemno, medtem ko se bukev pomlajuje brez težav, tako kot na vseh ostalih rastiščih.

5. Dinarsko jelovo bukovje oblika z lisičjakom

Površina v GGE znaša 210,76 ha, kar je 11,6 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,9 m³/ha/leto. Gozdna združba pokriva hladnejša rastišča kraških dolin na nadmorskih višinah od 700 do 1000 m, v katerih je zaradi zadrževanja hladnega zraka izražen mraziščni značaj rastišča. Matična podlaga je apnenec. Tla so globoka, tudi glinasta s povrhnjim humusom, zmerno zakisana in malo skalovita. Jelka in smreka dosegata tu dobro kvaliteto, medtem ko je bukev slabše kakovosti. Jelka predstavlja kar dve tretjini lesne zaloge, ostalo si delita smreka in bukev, plemenitih listavcev je malo. Od vseh tu prisotnih jelovih bukovij se na tej subasociaciji smreka pomlajuje najbolje, vseeno pa ni konkurenčna bukvi. Potencialna nevarnost v tej združbi lahko predstavlja premočna presvetlitev sestojev, ki vodi v zatavljanje, kar oteži pomlajevanje.

6. Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom

Površina v GGE znaša 19,36 ha, kar je 1,0 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 9,1 m³/ha/leto. Ta gozdni tip zavzema pobočja, jarke, vrtače in žlebove, kjer so razmeroma sveža in razmeroma globoka tla, ki pa so lahko precej kamnita. Nahaja se na nadmorski višini med 850 in 1300 m. Med drevesnimi vrstami se v nespremenjenih gozdovih bolj množično kot drugje pojavljajo gorski javor, gorski brest in veliki jesen. V drevesni sestavi trenutno dobro polovico predstavlja jelka, četrtno bukev, ter osmino smreka. Plemenitih listavcev ni bistveno več kot v drugih združbah. Težava je predvsem v slabem preraščanju pomladka v višje meritvene razrede, predvsem zaradi preštevilčne parkljaste rastlinojede divjadi in napačnega gospodarjenja v preteklosti (ker so to sorazmerno dobra rastišča, se je na njih dostikrat pospeševalo smreko).

8. Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom

Površina v GGE znaša 94,5 ha, kar je 4,9 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,3 m³/ha/leto. Gre za edafsko pogojen paraklimaks. Združba je razvita po grebenih, strmih pobočjih ter robovih vrtač. Tla so humokarbonatna (humusni sloj leži direktno na skali), sestavljena iz tipičnega humusa, ki je pokrit z debelo plastjo acidofilnih mahov. V drevesni sestavi z dobro polovico prevladuje jelka, bukve je manj kot drugje, saj predstavlja le dobro četrtno, naravne smreke pa je največ v celi enoti, in sicer za dobro petino lesne zaloge. Posamično so prisotni tudi plemeniti listavci. Drevje kljub slabšim tlem uspešno raste. Delni vzrok temu je prodiranje korenin v žepe med skalne bloke, kjer so globoka izprana tla. Zgradba ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, saj pri preveč odprtem sklepu poteka degradacija izredno hitro do golih skal in je obnova gozdov zelo dolgotrajna. Velikokrat imajo ti gozdovi varovalni značaj. V GGE Snežnik je samo na tem rastišču v pomladku iglavcev več kot listavcev. Zaradi težke prehodnega terena za živali in visoke stopnje vlažnosti v tleh se smreka (v manjšem obsegu tudi jelka) dobro pomlajuje ter uspešno prerašča v višje meritvene razrede.

8. preddinarsko-dinarsko topljubno bukovje

Površina v GGE znaša 11,60 ha, kar je 0,60 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,7 m³/ha/leto. Po površini je to najmanjše rastišče v tej enoti. Združba je edafsko pogojen paraklimaks v pasu osnovne združbe *Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum*. Razširjena je pretežno na dolomitih, na južnih strmejših pobočjih. Porašča toplo in suho rastišče slabše produktivnosti. Prevladujejo srednje globoke skeletne rendzine, v jarkih so rjave rendzine, mestoma tudi plitva rjava tla. V sestojih prevladuje bukev, ki so ji primešane termofilne drevesne vrste: črni gaber, mokovec in mali jesen. Smreka predstavlja tretjino lesne zaloge, posamično se pojavljajo tudi jelka in plemeniti listavci. Pri gospodarjenju z gozdovi na tem rastišču velja posebno pozornost posvetiti zlasti svetlitvi sestojev v času obnove, da ne povzročimo sušnih razmer, ker bi bukev izgubila konkurenčnost v primerjavi s termofilnimi listavci. Proizvodna sposobnost rastišč na osnovi sedanje drevesne sestave je najnižja v tej enoti.

Karta rastišč v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3).

1.1.8 Živalski svet

Slika 2: Volčja stopinja

Območje GGE Snežnik predstavlja razgiban kraški teren, z množtvom manjših vrhov in obilico vrtač. Nahaja se v severnem delu kraškega masiva Snežnik, ki je del najbolj strnjenih gozdov v Sloveniji in tudi nasploh gozdov v tem delu Evrope. Za to območje je značilno zelo veliko živalskih vrst. Javorniško-Snežniški masiv se nadaljuje v Gorski kotar na Hrvaškem, ki se mu pridružijo tudi hribovita kočevska območja, vse skupaj pa se nadaljuje naprej proti Bosni in Hercegovini.

Dobra ohranjenost naravnega okolja nudi večini vrst divjadi, ki je tu le avtohtona, ugodne prehranske in bivalne razmere, zato tu najdemo vse najvplivnejše vrste divjadi, značilne za območje Notranjske. Poleg tega so tu prisotne tudi skoraj vse vrste divjih živali, ki sicer sodijo med zavarovane vrste, in so na Notranjskem stalno prisotne.

Z večino divjadi v GGE Snežnik upravlja lovišče s posebnim namenom Jelen, v jugovzhodnem delu enote pa z divjadjo gospodari lovška družina Babno polje. Obe lovišči sta del lovskoupravljaljskega območja Notranjske.

Prostrani, strnjeni gozdovi so **osrednji življenjski prostor vseh treh vrst velikih zveri**, ki živijo v Sloveniji: **rjavega medveda, volka in risa**. To so ogrožene in zavarovane vrste živali, ki so kot kvalifikacijske vrste vključene tudi v območje Natura 2000. Njihov odvzem lahko dovoli le minister, pristojen za okolje. Na snežniškem pogorju, kjer lov izvaja LPN Jelen v okviru ZGS, sta populaciji rjavega medveda in volka v porastu. Vrsti sta stalno prisotni tudi na območju GGE Snežnik. Prisotnost volkov se odraža predvsem v naraščajočih izgubah parkljaste divjadi. Celotna slovenska populacija risa je ogrožena, vrsta pa je prisotna tudi v GGE Snežnik. Zavarovana vrsta zveri v enoti je tudi **divja mačka**, ki pa ni zelo pogosta.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Celotno območje GGE Snežnik je **del posebnih varstvenih območij Natura 2000**. V okviru teh območij so kvalifikacijske vrste živali v GGE Snežnik prisotne naslednje vrste ptic: **gozdni jereb** (*Bonasa bonasia*), **koconogi čuk** (*Aegolius funereus*), **kozača** (*Strix uralensis*), **pivka** (*Picus canus*), **triprsti detel** (*Picoides tridactylus*), **belohrbti detel** (*Dendrocopos leucotos*), **mali skovik** (*Glaucidium passerinum*), **sršenar** (*Pernis apivorus*), **črna štoklja** (*Ciconia nigra*) **črna žolna** (*Dryocopus martius*). Podrobnosti o navedenih vrstah so prikazane v preglednici KV - Kvalifikacijske vrste.

Ohranjeno gozdno okolje je primeren habitat tudi za **druge vrste gozdnih ptic**. Da bi življenjske razmere zanje še izboljšali, so v načrtu podane usmeritve in načrtovani ukrepi, npr. puščanje stoječega odmrlega drevja za dupla.

Lovne vrste divjadi v GGE Snežnik so jelenjad, srnjad, gams, divji prašič, šakal, lisica, kune, jazbec, poljski zajec, navadni polh. Tujerodnih vrst ni.

Jelenjadi so področja te GGE primerno življenjsko okolje skozi vse leto. Čeprav so prehranske razmere v letnem povprečju ugodne (pestrost gozda, podrast in dosti travnih površin), pa je jelenjadi zlasti jeseni in pozimi potrebno nuditi dodatno prehrano na krmiščih. Bivalne razmere za jelenjad so primerne. Povprečni odvzem (odstrel in izgube) jelenjadi v zadnjih šestih letih je v loviščih, ki so v GGE Snežnik, znašal 1,36 glave/100 ha skupne površine. Taka intenziteta je višja od povprečja v LUO Notranjske (1,04 glave/100 ha). Ocenjujemo, da je številčnost jelenjadi v zadnjih desetih letih v GGE Snežnik stabilna. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro.

Srnjad je v enoti stalna a njena številčnost zadnja leta konstantno upada. Življenjski pogoji so za srnjad v tej enoti manj ugodni še posebno višji predeli zaradi pomanjkanja pašnih površin, visoke snežne odeje, pomanjkanja gozdnega roba in stalne prisotnosti velikih zveri. Odvzem srnjadi je v zadnjih 6 letih v loviščih, ki so v GGE Snežnik, znašal 0,24 glave/100 ha skupne površine. Taka intenziteta je nižja od povprečja v LUO Notranjske (0,81 glave/100 ha). Fizična kondicija srnjadi je dobra, zdravstveno stanje ni problematično.

Divji prašič je v GGE Snežnik stalna divjad, četudi je področje precej neprimeren habitat zanj. Odvzem te divjadi je v preteklih letih nihajoč. Povprečni letni odvzem v zadnjih 6 letih znaša 0,38 glave/100 ha površine, kar je pod povprečjem v LUO Notranjske (0,59 glave/100 ha skupne površine).

Gams je v obravnavani enoti le prehodni.

Od **male divjadi** so pogoste lisice. Populacija jazbeca je stabilna. Pogostost kun belic in zlatih je v tej enoti solidna. Vse pogostejše se v enoti opaža tudi šakala.

Območje GGE Snežnik je primerno življenjsko okolje **velikim zverem**, saj so tu stalno prisotni medvedi, volkovi in risi. Številčnost medvedov je, podobno kot drugod v LUO Notranjske, napram prejšnjim desetletjem močno povečana, podobno tudi pogostost volkov. Čeprav načelno za obe vrsti velja, da je območje enote premajhno za stalno življenjsko okolje posameznih osebkov, vseeno lahko rečemo, da so našteje zveri na območju enote stalne. Prisotnost volkov se odraža predvsem v vplivu na izgube parkljaste divjadi, katerih število se stalno povečuje. Celotno območje GGE Snežnik pokriva Ekološko pomembno območje Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Snežnik

Vrsta/ skupina	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ocena habitat	Nujni ukrepi
jelenjad	- zadostna površina travišč - večji delež pomladitvenih površin v gozdovih - migracijski prehodi	stabilna	- ustrezna količina pomlajenih površin	- redna košnja na obstoječih lazih - na območju migracijski prehodov ohranjati primerno strukturo gozdov - na ustreznih lokacijah v zimskih razmerah izvajati zimsko krmljenje - izvajati in realizirati načrt odvzema
srnjad	- raznolika gozdnata krajina - zadostna količina grmovnega sloja - ustrezna dolžina gozdnega roba	v upadanju	- razen nižje ležečih predelov, GGE Snežnik ni optimalen habitat za srnjad zaradi premajhnih površin grmišč, gozdnega roba in travišč	- redna košnja na obstoječih lazih - v višjih predelih pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - izvajati in realizirati načrt odvzema
divji prašič	- prisotnost plodonosnega drevja v gozdovih - prisotnost površinskih voda - površine v zaraščanju ali bogate s podrastjo	nihajoča	- v višjih predelih GGE premajhen delež ostalih plodonosnih vrst razen bukve - premajhen delež zaraščajočih površin	- pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - redna košnja na obstoječih lazih in obdelava krmnih njiv - vzdrževati kaluže in ostale vodne vire - izvajati in realizirati načrt odvzema
velike zveri	- večje površine strjenih gozdov - orografska pestrost reliefa - migracijski prehodi - zadostna gostota populacij plenskih vrst	ris – v upadanju volk – stabilna medved – stabilna	- izoliranost populacije risa	- ohranjati primerno strukturo gozdov - zagotavljati zadostno gostoto populacij plenske baze

Poleg omenjenih zavarovanih in lovnih vrst živali živi v GGE Snežnik še množica drugih živalskih vrst, ki so del naravnega gozdnega ekosistema. Njihova prisotnost je nujna za ohranjanje dinamičnega ravnovesja v naravi. Z upoštevanjem načela sonaravnega gospodarjenja z gozdovi je tudi v prihodnje zagotovljeno ustrezno življenjsko okolje za prosto živeče vrste živali.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Snežnik je 1.911,61 ha gozdov, po lastništvu prevladujejo državni gozdovi z 97,1 %, ki so v lasti Republike Slovenije, z njimi pa gospodari Sklad kmetijskih gozdov in zemljišč Republike Slovenije (SKZG). Zasebnih je 2,8 %, gozdov lokalnih skupnosti 0,1 %.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Snežnik

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	52,58	1.857,64	1,39	1.911,61
Delež (%)	2,8	97,1	0,1	100,0

Skupna površina enote se je povečala za 8,14 ha. Znotraj tega se je gozd povečal za 4,82 ha. Glede na pretekli načrt so se zmanjšale površine ostalih zemljišč v gozdnem prostoru. Košene površine (košeni lazi) so se v primerjavi s preteklim desetletjem zmanjšale za 0,73 ha, od tega je 4,88 ha v zaraščanju. Ostale kategorije, ki so se v tem načrtu spremenile pa so bolj natančno kartirane in so posledično zato v nekoliko večjem obsegu.

Glede na Indeks gozdnih lastnikov je število zasebnih posesti v GGE Snežnik 38, od tega je slaba polovica manjših od enega hektarja, nekaj več kot polovica pa je velikih med enim in petimi hektarji. Večjih privatnih posesti ni. Po površini najmanjše posesti predstavljajo samo osmino celotne površine. Povprečna velikost posesti glede na število posestnih listov je 1,30 ha.

Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov v GGE Snežnik

Velikost gozd. posesti	Po številu posesti			Po gozdni površini			Povprečna posest (ha)
	Št.poses.	%	Kum %	Površina	%	Kum %	
do 1 ha	17	44,74	44,74	6,27	12,74	12,74	0,37
1 do 5 ha	21	55,26	100,00	42,94	87,26	100,00	2,04
5 do 10 ha	0	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
10 do 30 ha	0	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
30 do 100 ha	0	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
nad 100 ha	0	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
Skupaj	38	100,00	100,00	49,21	100,00	100,00	1,30

vir: Indeks gozdnih posestnikov

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave v GGE Snežnik v obdobju 2005-2015

Velikostni razred gozdne posesti	Delež (%) Leto 2005	Delež (%) leto 2015	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	44,7	44,7	17	17
1 - 5 ha	55,3	55,3	21	38
5 - 10 ha	0,0	0,0	0	38
10-30 ha	0,0	0,0	0	38
30-100 ha	0,0	0,0	4	38
nad 100 ha	0,0	0,0	0	38

V GGE Snežnik imamo 38 lastnikov gozdov (ni solastništva), stanje po velikostnih razredih pa je identično stanju po posestnih listih: slaba polovica do 1 ha, dobra polovica nad 1 ha. Posesti večjih od petih hektarjev ni. Povprečna velikost posesti glede na lastnika znaša 1,30 ha (upoštevajoč podatke iz indeksa gozdnih posestnikov), ki je hkrati tudi povprečna velikost posesti.

V zadnjem desetletju se deleži lastnikov po velikostnih razredih niso spreminjali.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere v GGE Snežnik (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja (m) - v %					
	ha	%	Do 200	200 - 400	400 – 600	600 – 800	800 -1200	Nad 1200
S traktorjem	1.883,74	100,0	0,2	20,3	49,4	21,9	6,6	1,6
Skupaj	1.883,74	100,0	0,2	20,3	49,4	21,9	6,6	1,6

Vsi večnamenski gozdovi v GGE Snežnik so odprti z gozdnimi vlakami. Sem spadajo vsi gozdovi, razen gozdnih rezervatov, ki so gozdovi s posebnim namenom brez načrtovanih ukrepov in obsegajo 12,75 ha. Glede na reliefne razmere je na celi površini možno traktorsko spravilo. Povprečna spravilna razdalja v GGE Snežnik je 541 m.

Preglednica 10/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Snežnik

Vrsta ceste	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	30,28	0,00	30,28	15,88
Javne ceste	7,65		7,65	4,01
Skupaj	37,93		37,93	19,89

Produktivnih gozdnih in javnih cest je v GGE Snežnik 37,93 km, kar znese 19,89 m/ha. Gozdovi so z gozdnimi cestami nekoliko nadpovprečno odprti glede na celotno GGO, kar je glede na PSR v GGE sprejemljivo. Povezovalnih cest v GGE Snežnik ni. Dolžine gozdnih cest so izmerjene in uradne (to niso digitalizirane dolžine). Uradnih podatkov za javne ceste ni, tako da je prikazana dolžina javne ceste pridobljena z digitalizacijo.

Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11).

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Snežnik v celoti leži v občini Loška dolina. Gozdovi so skoraj v celoti v državni lasti, tistih malo zasebnih pa je nastalo v zadnjem stoletju z zaraščanjem košenin. Kmetje na te gozdove niso močno vezani, ker imajo po večini glavino gozdov drugod, tako da je intenziteta gospodarjenja v njih precej nizka. Večji pomen za lokalno prebivalstvo imajo državni gozdovi te enote, ki nudijo zaposlitev domačinom preko izvajalskega podjetja (skupaj s podizvajalskimi). Za delo v gozdu je GGE Snežnik zelo ugodna, saj je zaradi nizke nadmorske višine tu možno izvajati zimsko sečnjo in spravilo, ko je drugod (višje) delo zaradi snega nemogoče. Kot na drugih področjih, se tudi v gozdarstvu vedno bolj razvija mehanizacija, posledično pa je potreba po delavcih vse manjša. Kljub vsemu je precej ljudi iz Loške doline zaposlenih v primarnem sektorju (kmetijstvu in gozdarstvu), saj so gospodinjstva po večini polkmečkega značaja, lesna industrija pa je kar močno razvita. Od drugih panog je največ ljudi zaposlenih v kovinsko predelovalni industriji, saj se v bližini nahaja podjetje Kovinoplastika Lož, ki nudi zaposlitev tukajšnjem prebivalstvu. Dosti ljudi se vozi na delo tudi v bližnjo Cerknico in Podskrajnik, kjer je industrijska cona ter v bolj oddaljeno Postojno, kjer je možnosti za zaposlitev več. Ni malo niti tistih, ki se na delo vozijo v Ljubljano. GGE Snežnik se nahaja med gradom Snežnik in gorskim vrhom Snežnik in je na ta način kar v ugodnem stanju za zmerno turistično dejavnost. Obe točki povezuje evropska pešpot E6, ki se vije čez revir.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

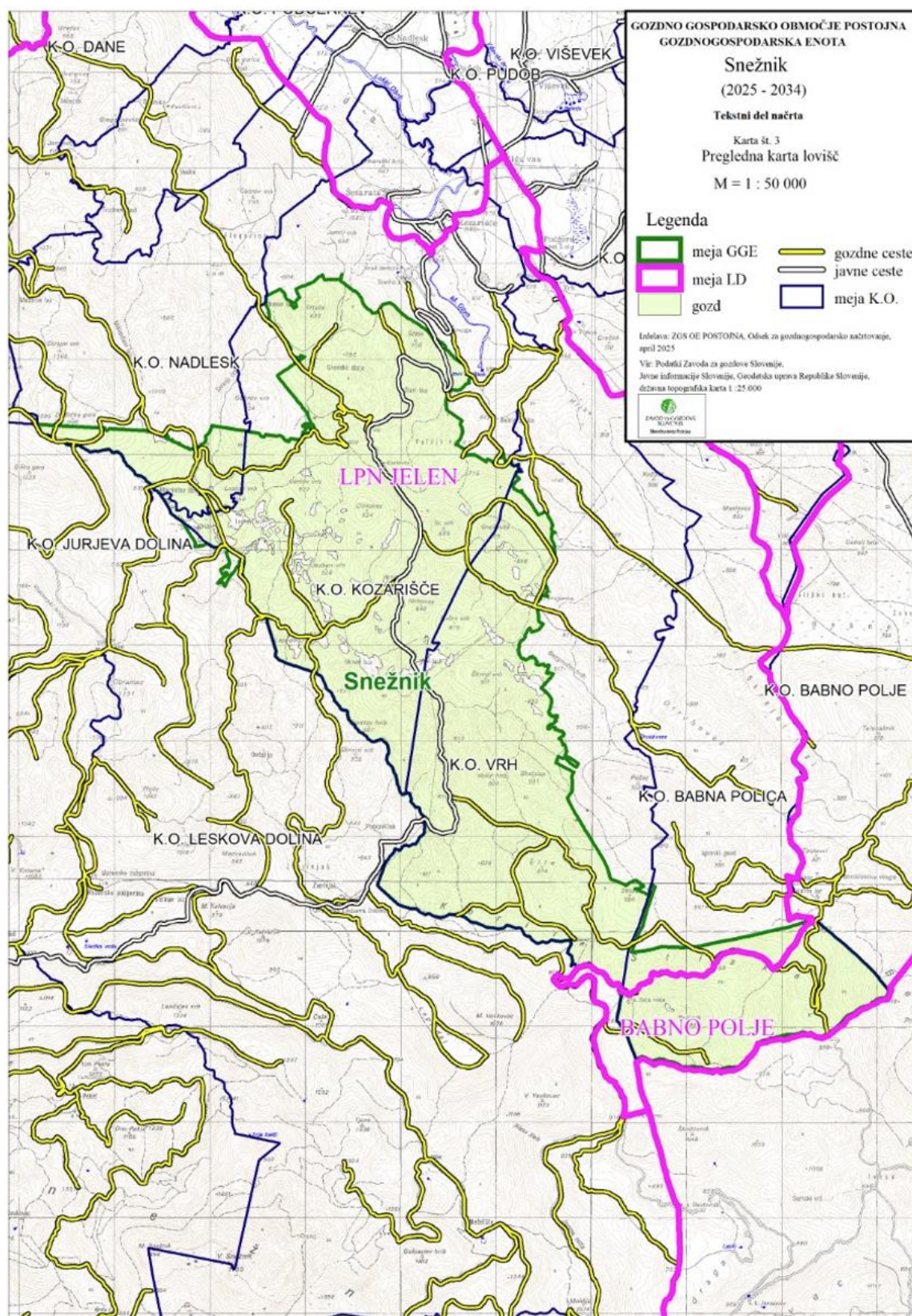
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč v GGE Snežnik

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina lovišča v GGE (v ha)	Površina gozda (v ha)	Opomba
0422	Babno polje	249,67	248,09	-
0423	LPN Jelen Snežnik	1.736,67	1.663,52	-
	Skupaj	1.986,34	1.911,61	-

V GGE Snežnik z divjadjo gospodarita ena lovska družina in eno lovišče s posebnim namenom. Pretežni del pokriva LPN Jelen Snežnik, na jugovzhodu pa območje pokriva LD Babno polje. Obe lovišči spadata v lovsko upravljavsko območje Notranjske.

Z divjadjo se gospodari z lovsko upravljivskimi načrti za posamezno lovišče, ki so po višini in strukturi odvzema divjadi usklajeni z letnim lovsko upravljivskim načrtom za LUO, le ta pa mora biti usklajen z dolgoročnim lovsko upravljivskim načrtom za posamezen LUO (za obdobje 2020-2030). Samo na tak način je omogočena postopna ureditev stanja gozd – divjad, oziroma znižanje staleža divjadi na tak nivo, da bodo škode po rastlinojedi divjadi v gozdovih znosne.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Znotraj GGE Snežnik ni kmetijskih površin. V enoti je 61,67 ha lazov, ki se jih kosi za boljše prehranske razmere divjadi. Nekaj lazov se tudi ne kosi več, kar predstavljajo zaraščajoče površine v obsegu 4,88 ha.

1.5.3 Poselitev

V GGE Snežnik ni naselij. Sta le dve lovski (Grajševka in Leskov vrh) in dve gozdarski (Stiska in Hlev Stiska) koči. O prisotnosti ljudi v davni preteklosti na tem območju pričata dve arheološki območji (gradišči) iz starejše železne dobe, ki prostorsko sovpadata s trenutnimi lovskimi postojankami (Grajševka in Leskov vrh).

1.5.4 Infrastruktura

Edina cesta v GGE Snežnik je regionalna cesta od Kozarišč preko Leskove doline in Mašuna do Koritnic na drugi strani masiva. Zavzema 7,97 ha gozdnega prostora. Ostale ceste v revirju so gozdne ceste. V preteklosti je iz vasi Babna Polica do gozdarskega naselja Leskova dolina (preko GGE Snežnik) potekal daljnovod, ki pa je že davno opuščen, to opuščeno površino pa zdaj porašča mlad gozd.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Drugih aktivnosti v prostoru GGE ni.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Požarna ogroženost je povzeta po Območnem načrtu GGO Postojna (2021-2030). Požarno ogroženost smo določali po odsekih.

Glede požarne ogroženosti gozdove delimo v štiri stopnje:

- gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **stalna**,
- gozdovi z veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **občasna**,
- gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **minimalna**,
- gozdovi z majhno požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer nevarnosti požarov praktično **ni**.

Za razvrstitev gozdov v stopnje požarne ogroženosti je bil za potrebe sestave protipožarnih načrtov narejen poseben računalniški program (enotno na ravni Slovenije), ki je upošteval stanje gozdov v odsekih in sicer drevesno sestavo gozdov, razvojne faze gozdov in starost gozdov, matično podlago in vrsto tal, ekspozicijo in nadmorsko višino, nagib terena, ter srednjo letno temperaturo in srednjo količino padavin iz najbližje meteorološke postaje. Vsi ti parametri so se točkovali in na osnovi skupnega števila točk so bili odseki razvrščeni v posamezno kategorijo požarne ogroženosti in sicer:

- v 1. stopnji (gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi z več kot 501 točko,
- v 2. stopnji (gozdovi z veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi s 441 – 500 točkami,
- v 3. stopnji (gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo) so gozdovi s 381 – 440 točkami in
- v 4. stopnji (gozdovi z majhno požarno ogroženostjo) so gozdovi z manj kot 381 točkami.

Na osnovi teh kriterijev so gozdovi v GGE Snežnik, po GGN za Postojnsko GGO 2021-2030 iz katerega smo črpali podatke o požarni ogroženosti gozdov, razvrščeni takole:

- gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo (1. stopnja) ni,
- gozdov z veliko požarno ogroženostjo (2. stopnja) ni,
- gozdov s srednjo požarno ogroženostjo (3. stopnja) ni,
- vsi gozdovi 1.911,61 ha (100,0 %) gozdov imajo majhno požarno ogroženost (4. stopnja).

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Obseg GGE je ob tej reviziji načrta ostal nespremenjen. Prav tako se niso spreminjale meje oddelkov in odsekov, niti ni prišlo do kakršnih koli združitvev ali razdružitvev znotraj enote.

Prišlo je do preimenovanja RGR 217 – Smrekovi gozdovi na bukovih rastiščih v RGR 117 Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukove- bukovski gozdovi.

V GGE Snežnik je pet katastrskih občin (Nadlesk, Kozarišče, Vrh, Babna Polica in Leskova dolina), 36 oddelkov in 132 odsekov. Gospodarska enota Snežnik je hkrati tudi revir Snežnik.

GGE Snežnik ima nekoliko neobičajno oštevilčenje oddelkov. To je posledica dejstva, da je prva svetovna vojna revir Snežnik presekala in s tem presekala tudi obstoječe oddelke. Tako je bilo nekaj oddelkov odrezanih stran, tisti, ki so ostali pa so ohranili prvotno oštevilčenje. Oddelki si sledijo v naslednjem vrstnem redu: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 27, 28, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 in 51. Večinoma so oddelki razdeljeni v odseke, razen nekaj manjših, ki niso (8, 14, 20, 21 in 28).

GGE Snežnik ima šifro 25. Povprečna velikost oddelka je 52,97 ha, odseka pa 14,48 ha.

Ob izdelavi tega gozdnogospodarskega načrta so bile meje enote, oddelkov in odsekov grafično prilagojene na zemljiško knjižni načrt (ZKN) in usklajene s sosednjimi GGE. S tem se je skupna površina GGE Snežnik povečala za 8,22 ha.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

V GGE Snežnik izvaja javno gozdarsko službo Zavod za gozdove Slovenije (nadalje ZGS), OE Postojna. GGE Snežnik je vključena v Krajevno enoto (nadalje KE) Stari trg, Cesta Notranjskega odreda 6, 1386 Stari trg, telefon (01) 70 53 100. GGE Snežnik je revir, ki ga v celoti pokriva Suzana Vrhovec, ki pa hkrati z vodenjem revirja opravlja tudi naloge vodje KE Stari trg.

Pri opravljanju svojih nalog delavci KE Stari trg sodelujejo z občinskimi upravnimi organi, izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami (GIS, Univerza v Ljubljani, lokalne ustanove), Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov (kot predstavnikom lastnika), koncesionarji, drugimi zavodi, skupnostmi in združenji.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcije gozdov smo ovrednotili in jih prikazali na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10) ter Zakona o gozdovih – ZOG (ur. l. RS št. 30/93 z vsemi kasnejšimi spremembami).

Funkcije gozdov delimo na ekološke, socialne in proizvodne. Glede poudarjenosti jih delimo v tri stopnje:

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom

Vrednotenje funkcij gozdov je izdelano za celoten gozdni prostor. Poleg gozda v gozdni prostor sodijo tudi površine izven gozda, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezane z gozdom (ZOG, 3. člen). Gozdni prostor zajema 1.911,61 ha, kar je 100,0 % celotne enote. Površina gozdnega prostora je enaka površini funkcijskih enot. Točkovne in linijske enote v površinskem pogledu niso zajete, prikazane pa so na karti.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Snežnik

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Varovanje gozdnih zemljišč in	31,85	1,6	1,6	81,37	4,1	4,1	1.873,12	94,3	94,3	1.986,34
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	1.986,34	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	1.986,34
Biotopska funkcija	79,50	4,0	4,0	1.906,85	96,0	96,0	0,00	0,0	0,0	1.986,35
Klimatska funkcija	30,77	1,5	1,5	0,00	0,0	0,0	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.986,34	100,0	100,0	1.986,34
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	30,77	1,5	1,5	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	30,77	1,5	1,5	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Varovanje naravnih vrednot	34,19	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	34,19
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	30,77	1,5	1,5	1.955,57	98,5	98,5	1.986,34
Raziskovalna funkcija	12,75	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	12,75
Estetska funkcija	30,77	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	30,77
Lesnoproizvodna funkcija	1.898,86	100,0	100,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	1.898,86
Funkcija pridobivanja drugih	0,31	0,6	0,6	49,81	99,4	99,4	0,00	0,0	0,0	50,12
Lovnogospodarska funkcija	119,60	6,9	6,9	1.617,08	93,1	93,1	0,00	0,0	0,0	1.736,68
Varovanje kulturne dediščine	119,04	79,6	79,6	30,48	20,4	20,4	0,00	0,0	0,0	149,52

Opomba: lesnoproizvodna funkcija je na 12,75 ha gozdov poudarjena na stopnji 0.

Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 139,94 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij je 1.846,40 ha. Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij, je 34,18 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij je 9,45 ha. Površina gozdov, ki opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti proizvodnih funkcij, je 1.902,86 ha.

V GGE Snežnik prevladuje lesnoproizvodna funkcija prve, ker je v večini gozdov dolgoročno možno letno sekati nad 2 m³ bruto lesne mase na hektar. Na večjem delu površine GGE je poudarjena hidrološka funkcija druge stopnje zaradi karbonatne podlage. V vseh gozdovih je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (biotopska funkcija) na drugi stopnji zaradi ekološko pomembnih območij (EPO) in posebnih varstvenih območij (Natura 2000). Na strmih ali zelo skalnatih terenih imajo gozdovi funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (varovalna funkcija). Med socialnimi funkcijami so poudarjene rekreacijska in turistična funkcija na tretji stopnji ter funkcija varovanja naravnih vrednot in funkcija varovanja kulturne dediščine. Poleg lesnoproizvodne funkcije sta pri proizvodnih funkcijah prisotni še funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin (ob čebelnjakih) ter lovnogospodarsko funkcija (na lazihi, grmiščih in krmiščih).

Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7).

2.1 Ekološke funkcije gozdov

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo rastišča in njihovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zlasti zagotavljajo (ohranjajo) odpornosti tal na erozijske pojave, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter;
- preprečujejo razvoj (pojavljanje) zemeljskih in snežnih plazov, podorov in usadov;
- preprečujejo poglobljanja pobočnih jarkov;
- preprečujejo premeščanja naplavin;
- zadržujejo drobni plovni material;
- ohranjajo rodovitnost gozdnih tal.

Poudarjeno varovalno funkcijo imajo zlasti gozdovi na zgornji gozdni meji, na erozijskih, plazljivih ali plazovitih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah na zelo strmih pobočjih, sušnih legah, plitvih skalovitih ali kamnitih tleh.

Prva stopnja poudarjenosti varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je na kompaktni matični podlagi, kjer je naklon terena večji od 35 stopinj ter na erodibilni matični podlagi z naklonom nad 25 stopinj. Zaradi naklona so v prvo stopnjo uvrščeni gozdovi na strmih pobočjih, gozdovi s kamnitostjo nad 70 %.

Drugo stopnjo poudarjenosti varovanja gozdnih zemljišč in sestojev imajo v GGE gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom med 15 in 25° in gozdovi s kamnitostjo 50 – 70 %

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi drugi gozdovi, ker vsi ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.

Hidrološko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- mehansko in biološko čistijo vode, ki odtečejo ali pronicajo z gozdnih površin, ter uravnavajo vodni režim z zadrževanjem hitrega odtekanja padavinske vode (dežja) s površja (po pobočju in v globino), počasnejšim taljenjem snega, ohranjanjem vode v gozdnih tleh in rastlinah in zakasnitvenim pronicanjem vode iz gozdnih tal v sušnih obdobjih.

Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v poplavnih, vodovarstvenih in potencialnih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah.

Prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije v GGE Snežnik ni, točkovno pa so na prvi stopnji poudarjene jame.

Drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije imajo vsi ostali gozdovi, saj se nahajajo na širšem vodozbirnem območju ali karbonatnih kamninah, s svojo prisotnostjo pa prispevajo k enakomernejšemu odtoku vode.

Tretje stopnje poudarjenosti imajo vsi drugi gozdovi.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti opravljajo gozdovi, ki:

- zagotavljajo življenjski prostor rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistim vrstam, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, ohranjajo biotsko raznovrstnost in zagotavljajo naravno ravnovesje.

Poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo zlasti gozdovi s habitatmi redkih ali ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst, s habitatmi, pomembnimi za obstoj in ohranitev populacij divjadi, s habitatmi in habitatnimi tipi, ki se po predpisih o ohranjanju narave ohranjajo v ugodnem stanju, ter gozdovi, ki imajo status posebnega varstvenega območja, potencialnega posebnega ohranitvenega območja ali ekološko pomembnega območja.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti opravljajo gozdovi ob kalužah, vzdrževane travne površine v gozdni krajini, prehodi za prostoživeče živali, mirne cone, brlogi, ekocelice ter manjšinski ekosistemi v gozdnem prostoru. Kot ekocelice smo izločili predele z veliko skalnatostjo (pobočja udornic, grebeni). Poleg obstoječih je smiselno izločiti še dodatne ekocelice, ki naj se opredelijo z detajlnim gozdnogojitvenim načrtom. Manjšinski ekosistemi so kraške jame, brezna in udornice ter kraški izviri.

Druga stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti prekriva ves preostali gozdni prostor, saj celotno območje GGE Snežnik zavzemajo EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, EPO Snežnik – Pivka ter območje Natura 2000 (Javorniki-Snežnik in Snežnik-Pivka), ki je posebno varstveno območje. Za obstoj in ohranitev prostoživečih živali so velikega pomena tudi mirne cone.

Slika 3: Čebelnjaki v Snežniku

Ekološko pomembna območja (EPO)

Ekološko pomembno območje (EPO) je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Na območju GGE Snežnik sta prisotni čez celotno območje dve EPO in sicer 51200 Snežnik – Pivka in 80000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Gre za sklenjeno območje gozdov na kraškem svetu, ki se navezuje tudi na sosednja gozdna območja in s svojimi ohranjenimi gozdovi in travišči nudi habitat številnim živalskim vrstam, med njimi tudi redkim in ogroženim vrstam, kamor spadajo tudi velike zveri.

Preglednica 14/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Snežnik

Koda	Ime	Opis
51200	Snežnik - Pivka	Območje sestavljata dve dokaj različni naravovarstveno pomembni enoti: Javorniki in Snežnik - visoki kraški planoti sklenjeno poraščeni z dinarsko bukovo-jelovimi gozdovi in eno največjih sklenjenih gozdnih območij pri nas, ki se navezuje še na sosednja gozdna območja, Kočevsko in Gorski Kotar. Celoten masiv je močno zakrasel. Ohranjeni gozdovi, travišča in drugi habitati so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst.
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Javornike, Snežnik in Kočevsko, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas.

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000)

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) se prav tako nahaja na celotni površini GGE. Na podlagi habitatne direktive je določeno območje SCI (SI3000231) Javorniki-Snežnik, na podlagi ptičje direktive pa območje SPA (SI5000002) Snežnik-Pivka. Pregled območij in vrst ter habitatnih tipov, vezanih na gozd, kot tudi pregled ekoloških značilnosti kvalifikacijskih vrst, vključno z oceno stanja populacij, so predstavljeni v spodnji preglednici.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 15/N: Območja Natura 2000

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE SNEŽNIK
SI3000231 Javorniki – Snežnik	POO	<u>Sesalci:</u> širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), navadni ris (<i>Lynx lynx</i>), volk (<i>Canis lupus</i>*), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*). <u>Žuželke:</u> bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*). <u>Dvoživke:</u> veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>). <u>Habitatni tipi:</u> (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)), (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih, (8310) Jame, ki niso odprte za javnost.
SI5000002 Snežnik – Pivka	POV	<u>Ptice:</u> gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), mali skovik (<i>Otus scops</i>), črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), črna štroklja (<i>Ciconia nigra</i>).

* prednostne kvalifikacijske vrste in HT

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Opis habitatnega tipa	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje. Naravovarstveno pomembna jama je Kozlovka (NV 40137).	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice.	44.039	1.983	Stopnja ohranjenosti strukture in funkcije HT je odlično ohranjena, splošna ocena stanja HT je odlična.
(9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> V GGE se HT nahaja razpršeno v jarkih, vrtačah in žlebovih, kjer so razmeroma sveža in razmeroma globoka tla (ZGS, 2015).	Sem štejemo vse gozdove plemenitih listavcev od okoli 400 do 1200 m nadmorske višine, ki se pojavljajo v obliki otokov znotraj bukovih združb. Poraščajo vlažna in hladna pobočja, skalnate jarke in vrtače, pretežno na karbonatni podlagi. V drevesni plasti prevladujejo gorski javor, veliki jesen in bukev, jelka se pojavljajo le posamič. Habitatni tip se je ohranil zlasti tam, kjer bukev ni konkurenčna. Ogroža ga spreminjanje v smrekove gozdove in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	Ni znano	Ni znano	Zaradi preštevilčene rastlinojede divjadi je problem v pomlajevanju ključnih vrst in v slabem preraščanju pomladka v višje meritvene razrede (Vir: Popis objedenosti mladja, 2020).
(91K0) Ilirski bukov gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Pretežno celotno območje GGE.	Ilirski bukov gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukov gozdovi, bukov gozdovi z jelko, visokogorski bukov gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najboljše ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji. V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	26.289	1.616	Zaradi preštevilčne divjadi je še vedno problem v objedenosti iglavcev in listavcev. Pomlajevanje jelke je še vedno oteženo. (Vir: Popis objedenosti mladja, 2020).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 17/KV: Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
volk (<i>Canis lupus</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Podnevi se zadržujejo v skrivališčih v gosti podrasti ali na nepristopnih krajih. Prehranjuje se zlasti s srnjadjo, jelenjadjo in divjimi svinjami. Ujame predvsem živali, ki so v slabi telesni kondiciji, zato je pomemben selektor. Je zelo prilagodljiv, omejuje ga le človekova dejavnost (velika gostota naselij in prometnic). Za preživetje vrste je pomembna povezanost populacij s koridorji.	36.574	1.983	Vrsta je pogosta, odlično ohranjena, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetsko bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodonosne vrste. Na izbiro življenjski prostora močno vpliva človek.	36.574	1.983	Vrsta je pogosta, odlično ohranjena, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Gozd, v katerem živi, je lahko prekinjen s kmetijskimi površinami. Za preživetje so ključni zadostna količina plena ter strpnost s strani ljudi. Na območjih, kjer je delež manjših parkljarjev majhen, je njegov glavni tekmeč volk. Za njegovo ohranitev je nujna vzpostavitev povezave med izoliranimi populacijami v Evropi.	36.574	1.983	Neugodno.
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celoten gozdni prostor je prehranjevalni habitat.	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice.	35.749	1.980	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni bitat: zreli listopadi gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline), pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	40.005	1.972	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Jama Kozlovka (NV 40137) je najdišče vrste.	Živi v jamah s temperaturo nižjo od 10°C, tudi v ledenicah in snežnih jamah. Prisotnost je verjetno močno odvisna od trenutnih mikroklimatskih razmer v jami. Lahko ga ogrozi direktno onesnaževanjem jam, z odlaganjem raznovrstnih odpadkov v vhodne dele jam in brezna ter onesnaževanje površinskih voda, ki se stekajo v jame. Problem predstavljajo tudi raziskovalci in amaterski zbiralci, ki lahko fizično poškodujejo dostopne predele jam.	17.551	1.839	Vrsta je redka. Stopnja ohranjenosti je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je odlična.
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Prehranjuje se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globlje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa lahko posamezen osebek prehodi velike razdalje. Odrasli osebki so aktivni od maja do julija in jih najdemo večinoma na cestah ter ob posekanih deblih jelke ali bukve. Ličinka se razvija predvsem v svežih štorih jelke in bukve.	28.182	1.807	Vrsta je pogosta, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je dobra.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Gozdni rob ob gozdnih cestah, sestoji presvetljeni po žledolomu, vetrolomu in lubadarju.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	4.595	161	Vrsta je pogosta, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000231 Javorniki – Snežnik:</u> Celotno Natura 2000 območje. Pomembni so vodni biotopi.	Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo bujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	44.039	1.983	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Dobro strukturirani sestoji z večjim deležem iglavcev in skupinami lesk.	Je tipična vrsta razčlenjenih gozdov z množico presvetlitev in veliko diverziteto drevesnih vrst, v kombinaciji s starejšimi sestoji nujno zahteva tudi pionirske stadije gozda ter jase ali poseke. Tak habitat gozdnemu jerebu omogoča pestro prehrano in večjo možnost prilagajanja na spremembe. Običajno naseljuje mešani gozd; v prevladujočem iglastem sestoji mora biti prisoten vsaj manjši delež listavcev. Glavni razlogi za upad populacije gozdega jereba: pomankanje gostega grmovnega sloja (do 2 m višine) iglavcev, listavcev ali visokih steblik; pomanjkanje zeliščenega sloja (borovnica, malinovje) na katerega ima z objedanjem velik vpliv parkljasta divjad; manjša dolžina gozdnega roba in primerljivo manjši delež površin v zaraščanju.	48.167	1.977	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. 30-60 gnezdečih parov.
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Iglasti in jelovo-bukovi debeljaki nad 800 m nadmorske višine z velikim številom dupel in gozdnimi jaskami.	Naseljuje pretežno iglaste, lahko tudi mešane gozdove v višjih legah (nad 800 m). Za gnezdenje potrebuje luknje, ki jih je v preteklem letu stesala črna žolna. V špranjah in drevesnih rogovilah dela zaloge hrane. Lovi tako v gozdu kot na bolj odprtih predelih (jase, poseke, gozdni robovi). V Sloveniji velja za redko gnezdilko gorskega in dinarskega sveta. Samci so stalnice, samice in mladiči pa klateži.	35.148	1.977	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. Splošna ocena stanja populacije je dobra. 35-80 gnezdečih parov.
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Ustreza ji vrzelast gozd s starejšim drevjem. Ne ustreza pa ji mlad gozd in gosto zaraščene površine. Teritorij je velik od 200-400 ha. V njem ima kopališča v vodnih kotanjah.	Kozača naseljuje v Sloveniji večinoma jelovo-bukove gozdove (Omphalodo-Fagetum), ki so tudi glavna gozdna rastlinska združba dinarskega sveta v Sloveniji. Potrebuje gozd debeljaka in pomlajenca z dovolj velikim številom velikih dupel in poldupel. Tolerira prebiralno sečnjo in ekstenzivno gospodarjenje z gozdom – pobiranje določenega deleža odmrlih vej, omejeno izločanje sušic ter vzdrževanje določenega števila posek in presvetlitev (neposeljenih in manjših od 2 ha). Izogiba se naseljenim območjem.	38.294	1.980	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja populacije je dobra. 140 – 200 gnezdečih parov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
pivka (<i>Picus canus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Naseljuje mešane in listnati gozdovi, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	44.615	1.983	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. 60 – 100 gnezdečih parov.
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Iglasi in jelovo-bukov gozd na višjih nadmorskih višinah s presvetlitvami in gozdnimi jasami.	Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jasami in posekami, praviloma v višjih legah. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jasami ali posekami v območju 2 do 10 km ² . Gnezdo si naredi v duplu, ki ga je prejšnje leto iztesal veliki detel. Je stalnica, samec celo leto brani teritorij.	38.212	1.977	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. 10 – 20 gnezdečih parov.
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhom. Za gnezdenje pa potrebuje bukova debela oziroma debela listavcev, ki jih uporablja več let. Pomembna so predvsem drevesa, ki imajo ravno deblo in imajo na višini 4-10 metrov malo stranskih vej ter so na tej višini debela vsaj 35 cm. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka.	51.044	3.046	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. 100 – 160 gnezdečih parov.
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI5000002 Snežnik - Pivka:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Naseljuje odprte gozdove s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokimi debelimi drevesi, jasami in mirnimi conami, v polmeru 4 do 10 km od gnezda pa odprto krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	54.927	1.977	Ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana. Splošna ocena stanja populacije je dobra. 10 – 15 gnezdečih parov.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrtega detla SI5000002 Snežnik - Pivka: V okviru državnega monitoringa je bila vrsta v letu 2022 zabeležena na treh (na meji odsekov 48F in 48H, meji odsekov 48A in 48C in meji odsekov 50G in 50E) od sedmih popisnih točkah. V okviru državnega monitoringa je bila vrsta v letu 2024 zabeležena na šestih popisnih točkah (na meji odsekov 48E in 47B, meji odsekov 50E in 50G, v odsekih 10A, 41A in 50E).	Omejujoč dejavnik za prisotnost vrste je prisotnost iglavcev (smreke, jelke). Izbira goste gozdove z velikim številom dreves na enoto površine. Najraje ima alpske smrekove in dinarske jelove gozdove v fazi debeljaka z visokim deležem odmrlih stoječih dreves (predvsem iglavcev). Optimalni prehranjevalni habitat naj bi imel več kot 10 stoječih odmrlih dreves (debelejših od 30 cm) na hektar gozda. Odmrlih, poškodovanih in ležečih dreves naj bi bilo najmanj 5 % od lesne zaloge. Prehranjuje se tudi na podrticah. Izmed drevesnih vrst ima najraje jelko zaradi sušečih se vrhov in odmrlih vej. Pojavlja se na predelih, kjer je zaradi snegoloma ali žledoloma večje število polomljenih oziroma sušečih se dreves, ter v predelih z večjo gostoto larv lubadarjev <i>Scolytidae</i> in kozličkov <i>Cerambycidae</i> . Teritorij je velik od 50 do 80 ha. Ogrožajo ga: odpiranje zaprtih gozdov in povečevanje intenzitete gospodarjenja v še pred kratkim zaprtih sestojih ter odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja.	19.191	1.515	Ohranjenost vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana, ampak je ob meji območja razširjenosti. 30 – 40 gnezdečih parov.
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	Celoten gozdni prostor SI5000002 Snežnik - Pivka: Pretežno celotno Natura 2000 območje.	Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogostejše belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so prepleteni s potočki in manjšimi močvirji. Hrani se z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasah, vlažnih travnikih, ob stoječih in tekočih celinskih vodah. Ogrožata jo zlasti izginjanje ustreznih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.	48.004	1.982	Stopnja ohranjenosti vrste je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti. 2 para.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v GGE Snežnik ni, ker sta povsod prisotni prva ali druga stopnja.

Klimatsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- manjšajo hitrosti in spreminjanje smeri vetrov;
- vplivajo na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje med plini v ozračju (proizvodnja kisika, skladiščenje ogljika v lesu in tleh).

Poudarjeno klimatsko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice ter kmetijske kulture pred škodljivimi učinki vetra in mraza; gozdovi, ki se nahajajo na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi); gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja ipd.

Prva stopnja poudarjenosti klimatske funkcije je opredeljena v zaledju gradu Snežnik, kjer so poudarjene tudi turistična, rekreacijska in druge funkcije.

Druga stopnja poudarjenosti v GGE ni.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi, saj ugodno vplivajo na klimo širšega območja.

2.2 Socialne funkcije gozdov

Zaščitno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- ščitijo prometnice, naselja in druge objekte pred naravnimi pojavi, kot so padanje kamenja in peska, snežni zameti, bočni vetrovi in zdrsi zemljišča, ter zagotavljajo varnost bivanja in prometa.

Poudarjeno zaščitno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi na strmih pobočjih nad cesto ali železnico ter pod njo.

Te funkcije v GGE Snežnik na 1. in 2. stopnji ni, na 3. stopnji pa je ne določamo.

Higiensko-zdravstveno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja, intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom.

Poudarjeno higienko-zdravstveno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi v neposredni bližini bolnic in zdravilišč, ter gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtocesta, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, kafilerije, intenzivna živinoreja, smetišča in sežigalnice odpadkov, kurilnice, športna in otroška igrišča ipd.

Prve in druge stopnje poudarjenosti higienko-zdravstvene funkcije v tej enoti ni.

Tretja stopnja poudarjenosti je v vseh drugih gozdovih.

Obrambno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo zemljišča in objekte, pomembne za javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije.

Poudarjeno obrambno funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki se nahajajo v neposredni bližini državne meje, gozdovi, ki se uporabljajo kot poligoni za urjenje policijskih ali vojaških enot, ter gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode, državne rezerve, policijske, vojaške ipd. objekte.

Obrambne funkcije v GGE Snežnik na prvi in drugi stopnji ni, na tretji stopnji poudarjenosti pa je ne določamo.

Rekreacijsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo aktivnosti, ki telesno ali duševno sproščajo in krepijo, vključno z nabiranjem gozdnih plodov za lastne potrebe.

Poudarjeno rekreacijsko funkcijo imajo gozdovi z ustreznimi naravnimi danostmi, dostopnostjo in dosegljivostjo ter rekreacijsko infrastrukturo (poti, objekti).

Prve stopnje poudarjenosti rekreacijske funkcije v GGE Snežnik ni.

Drugo stopnjo poudarjenosti ima evropska pešpot E6, pešpot na Snežnik ter gozdovi v zaledju gradu Snežnik. Poudarjene na drugi stopnji so tudi točkovni objekti - lovske kočice.

Tretja stopnja poudarjenosti je v vseh ostalih gozdovih.

Turistično funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- zadovoljujejo potrebe obiskovalcev, ki zaradi oddiha ali razvedrila, povezanega z gozdom, začasno spremenijo svoj kraj bivanja.

Poudarjeno turistično funkcijo opravljajo gozdovi v okolici turističnih krajev, v katerih se nahajajo turistični objekti, turistične točke in znamenitosti, ki se pojavljajo kot motiv v turistično propagandne namene, ali po katerih se odvija turistično vodenje.

Prvo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije v GGE Snežnik ima evropska pešpot E6, pešpot na Snežnik, pešpot Via Dinarica in slovenska turno kolesarska pot.

Druga stopnja poudarjenosti je opredeljena kot zaledje gradu Snežnik in točkovno lovske kočice.

Tretjo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije imajo vsi ostali gozdovi.

Slika 3: Klopca pri Luizinem kamnu

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Poučno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- ozaveščajo in posredujejo znanja o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti.

Poudarjeno poučno funkcijo opravljajo gozdovi, po katerih so speljane oziroma v katerih se nahajajo gozdne, naravoslovne ipd. poti, muzeji na prostem (gozdne učilnice), učni in demonstracijski objekti za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja.

Prve stopnje poudarjenosti poučne funkcije v GGE Snežnik ni. Drugo stopnjo poudarjenosti poučne funkcije imajo gozdovi v zaledju gradu Snežnik, na tretji stopnji so opredeljeni vsi ostali gozdovi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, v katerih so postavljene raziskovalne ploskve, raziskovalni objekti, razne merilne naprave, ipd. s katerimi v okviru raziskovalnih projektov ali programov upravljajo raziskovalne institucije.

Na prvi stopnji je poudarjen gozdni rezervat Bele vode.

Na drugi in tretji stopnji je ne določamo, ker v drugih gozdovih ta funkcija ni izražena.

Funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo redke, dragocene, znamenite ali druge naravne pojave.

Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi ali njihovi deli, ki imajo po predpisih o ohranjanju narave status naravne vrednote, območja pričakovanih naravnih vrednot ter zavarovana območja.

Na prvi stopnji poudarjenosti te funkcije so v GGE Snežnik gozdni rezervat Bele vode ter gozdovi v zaledju gradu Snežnik.

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Usmeritve
1327	Bele vode	GR	ekos	NVLP	Ohranja naj se status gozdnega rezervata

Funkcija je na prvi stopnji prisotna tudi na izjemnih drevesih.

Preglednica 16: Pregled izjemnih dreves v GGE Snežnik

Ev. šte.	Ime	Dr. vrsta	Premer (cm)	Višina (m)
344	Skupina bukev in g. javorja pri Luizinem kamnu	bukev	93	39
345	Skupina bukev in g. javorja pri Luizinem kamnu	bukev	82	39
347	Skupina bukev in g. javorja pri Luizinem kamnu	bukev	76	34
348	Skupina bukev in g. javorja pri Luizinem kamnu	bukev	62	36
349	Skupina bukev in g. javorja pri Luizinem kamnu	bukev	90	39
350	Skupina bukev in g. javorja pri Luizinem kamnu	bukev	73	40

Iz evidence Izjemnih dreves ZGS, OE Postojna

Preglednica 18: Pregled zavarovanih območij v GGE Snežnik

Zap. št.	Ime	Status	Uradna objava
1	Graščinski kompleks Snežnik	NZ*	U. I. SRS št. 1/87

*Podlaga Odloku je bil Zakon o naravni in kulturni dediščini (Ur. list SRS, št. 1/81), zato je bil celoten graščinski kompleks razglašen za naravno znamenitost. Na podlagi določb 163. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B in 46/14) ostajajo vsi razglasitveni odloki, sprejeti na podlagi stare zakonodaje, v veljavi do novelacije le teh. V GGE Snežnik pade le zaledje strnjenih gozdov.

Varstveni režim na območju ZO: Na območju naravne znamenitosti v zaledju strnjenih gozdov in kmetijskih površin velja varstveni režim, ki ohranja obstoječo namembnost prostora in sedanji način gospodarjenja, ter preprečuje vsako spremembo v prostoru, ki bistveno vpliva na spremembo krajinske podobe.

Na drugi stopnji poudarjenosti je prisotna na vseh ostalih naravnih vrednotah, v primeru GGE Snežnik je to v okolici jam in brezen.

Jame v Sloveniji imajo status naravne vrednote državnega pomena. Vse jame na območju GGE Snežnik imajo tretjo stopnjo režima vstopa, kar pomeni, da so to odprte jame s prostim vstopom. Izjema je jama Kozlovka, ki ima drugo stopnjo varstvenega režima. Prevladujejo brezna, vodoravnih jam je bolj malo. Preglednica vseh jam je v prilogi.

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje GGE Snežnik, je izdelal Naravovarstvene smernice za GGN GGE Snežnik. Iz njih so povzeti podatki o naravnih vrednotah in zavarovanih območjih. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov naravnih vrednot in zavarovanih območij je treba prilagoditi varstvenim režimom.

Zavod RS za varstvo narave pa v skladu z Zakonom o ohranjanju narave razširja področje varstva narave, glede na do tedaj veljavni Zakon o naravni in kulturni dediščini. Tako se ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti nanašajo na celotno naravo in preko varstva habitatnih tipov, ekološko pomembnih in posebnih varstvenih območij ter varstva rastlinskih in živalskih vrst, posegajo praktično na vsa področja dejavnosti človeka. Pojem naravne vrednote je v celoti prekril pojem naravne dediščine in naravne znamenitosti (162. člen ZON). Med objekte in območja naravne vrednote so vključeni deli narave, ki so po merilih vrednotenja spoznani za naravno vrednoto. Varstvene usmeritve in varstveni režimi so konkretizirani glede na vpliv rabe gozdov na naravne vrednote.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varstva naravnih vrednot ne določamo.

Funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo in ohranjajo območja ali objekte, ki so rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru.

Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo zlasti gozdovi v neposredni okolici enot kulturne dediščine ter ostanki ohranjenih tradicionalnih oblik gospodarjenja (npr. steljniki, panjevcji, gaji, logi). Podatki o objektih kulturne dediščine so povzeti iz Registra kulturne dediščine.

Prva stopnja poudarjenosti funkcije se nahaja na arheoloških območjih. V GGE Snežnik imamo dve gradišči iz starejše železne dobe. Na teh območjih niso predvideni posegi v zemeljske plasti, oziroma je za to vrsto posegov potrebno pridobiti soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine imajo gozdovi na enotah kulturne dediščine, kjer je režim gospodarjenja z gozdom manj strog. V GGE Snežnik to obsega zaledje gradu Snežnik, točkovno pa se nahaja še na treh objektih.

Preglednica 20: Pregled objektov kulturne dediščine v GGE Snežnik

EŠD (ID)	Objekt kulturne dediščine	Režim	Podrežim	Lokacija
1-10938	Vrh-arheološko območje Grajševka	arheološka	-	37 (a, b); 38 (a, b); 39 (a, b, c, d, e); 51 (a, b)
1-10939	Kozarišče-Gradišče Leskov vrh	arheološka	-	3 (b); 5 (a, b, d); 51 (a)
1-08765	Grad Snežnik in Območje gradu Snežnik	stavbna	-	2 (e); 35 (g)
1-17125	Spominsko znamenje partizanoma pod Cinkovcem	dediščina	memorialna dediščina	51 (a)
1-17120	Spominska plošča v NOB padlemu Antonu Avscu	dediščina	memorialna dediščina	50 (f)
1-24750	Partizanska bolnica Predgora	dediščina	memorialna dediščina	47 (d)

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje Loška dolina, v katerih leži GGE Snežnik, je izdala *Podrobne kulturnovarstvene smernice s področja varstva kulturne dediščine za GGN GGE Snežnik*. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov kulturne dediščine je treba prilagoditi varstvenim režimom. Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Ljubljana je pristojen za spremljanje stanja in izdajo kulturnovarstvenih pogojev ob morebitnih posegih v neposredno okolico kulturne dediščine oziroma pri njihovi obnovi.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine ne določamo.

Estetsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo doživljanja skladnosti likovnih in funkcionalnih prvin v krajini.

Poudarjeno estetsko funkcijo opravljajo predvsem gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora ter območjih kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine, v območjih krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave ter gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali drugih vizualno motečih elementov v krajini.

Prvo stopnjo estetske funkcije imajo gozdovi v zalednem delu gradu Snežnik.

Drugo stopnjo poudarjenosti v enoti ni.

Tretje stopnje poudarjenosti estetske funkcije ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije gozdov

Lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- proizvajajo nadzemno lesno maso, ki jo je možno gospodarsko izkoriščati.

Poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi z nadpovprečno rastnostjo na rastiščih z nadpovprečno proizvodno zmogljivostjo.

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje ima večina gozdov (1.897,70 ha) v GGE Snežnik, saj je v vseh teh gozdovih možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Druge in tretje stopnje lesnoproizvodne funkcije v GGE Snežnik ni.

Na območjih gozdnega rezervata Bele vode in ekocelicah ni ukrepanja, zato je na površini 14 ha gozdov v GGE Snežnik lesnoproizvodna funkcija na stopnji nič.

Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo gozdovi, ki:

- izkoriščajo nelesne materialne koristi iz gozda, z izjemo divjadi in rekreativne rabe gozdov, ki se lahko pojavijo na trgu.

Poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo zlasti gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski objekti, gozdovi, kjer se intenzivno odvija steljarjenje, čebelja paša, pridobivanje smole in drevesnih sokov, pridobivanje okrasnega drevja, izkoriščanje sečnih ostankov, ipd. če so ti proizvodi predmet prodaje ali nadaljnje dodelave in niso namenjeni le lastni uporabi.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo v GGE Snežnik semenski sestoji.

Drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije imajo gozdovi na območjih gozdne čebelje paše.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Lovnogospodarsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- gospodarijo s populacijami prostoživečih živalskih vrst, ki jih je po predpisih o lovu in divjadi dovoljeno loviti.

Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo zlasti gozdovi oziroma gozdni prostor v lovnogojitvenih oborah, gozdovi z visoko gostoto populacij velikih rastlinojedov, oziroma gozdovi, v katerih prehranska kapaciteta okolja omogoča višjo številčnost divjadi.

Prvo stopnjo poudarjenosti lovnogospodarske funkcije imajo redno vzdrževane gozdne jase v območju strnjenih gozdov. Na nekaterih lazih so prisotne krmne njive, silosi, tropine in krmišča, ki dodatno večajo prehransko sposobnost določenega območja, ponekod pa so ti lovski objekti tudi v gozdu. Lovnogospodarska funkcija je poudarjena tudi na območju kaluž in grmišč.

Druga stopnja je prisotna na preostali gozdni površini GGE. Tretje stopnje ne določamo.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 21/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR v GGE
Snežnik

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	34,75	19,5
	64113- Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	10,56	5,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	1,18	0,7
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	128,33	72,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,70	1,5
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	0,29	0,2
Skupaj RGR 103		177,81	100,0
115-Dinarsko jelovje na skalovju - mešani in razn. gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	38,55	30,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	21,74	17,3
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	3,85	3,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	61,85	49,1
Skupaj RGR 115		125,99	100,0
204-Dinarsko jelovo bukovje s spoml. torilnico - mešani gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,14	0,2
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	583,39	82,2
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	76,33	10,8
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	23,49	3,3
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	10,40	1,5
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	6,91	1,0
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	8,35	1,2
Skupaj RGR 117		710,01	100,0
117-Preddinarsko-din. podgorsko bukovje - bukovi gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	147,61	76,9
	59100-Preddinarsko-dinarsko topoljubno bukovje	11,60	6,0
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	32,38	16,9
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	0,30	0,2
Skupaj RGR 117		191,89	100,0
307 Din. jelovo buk. s trp. golščem - mešani gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,50	0,2
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	375,20	54,1
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	180,72	26,1
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	45,02	6,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	62,34	9,0
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	4,37	0,6
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	24,01	3,5
Skupaj RGR 307		693,16	100,0
Skupaj večnamenski gozdovi		1.898,86	99,3

OPIS STANJA GOZDOV

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
70-Gozdni rezervati v ostalih gozdovih; Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	1,53	12,0
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	9,69	76,0
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	1,53	12,0
Skupaj RGR 70 – Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		12,75	100,0
Skupaj vsi gozdovi v GGE Snežnik		1.911,61	100,00

V preglednici so prikazani gozdni rastiščni tipi (GRT), ki se nahajajo v posameznih RGR in kategorijah gozdov. Imena GRT so povzeta iz del Kutnarja in sod. (2012) ter Bončine in sod. (2021). Z Območnim GGN z veljavnostjo 2021 - 2030 se je spremenilo tudi poimenovanje RGR.

Preglednica 22/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	52,58	1.844,89	1,39	1.898,86
GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni	0,00	12,75	0,00	12,75
Skupaj	52,58	1.857,64	1,39	1.911,61

V GGE Snežnik je skupno 1.911,61 ha gozdov, večinoma v državni lasti (97 %), v zasebni lasti 2,8 %, manj kot 1 % v občinski lasti. Večina je večnamenskih (99 %), V enoti se nahaja gozdni rezervat Bele vode, ki je gozd s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. Z odločbo Občinske skupščine Cerknica iz leta 1979 je bil takratni odsek 49a (zdaj 49b) razglašen za gozdni rezervat. Drugih kategorij gozdov ni.

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 23: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Snežnik

Deb. razred	Lesna zaloga (m ³)			Tekoči letni prirastek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
10 – 19 cm	7.899	17.787	25.686	497	1.262	1.759
20 – 29 cm	24.218	22.155	46.373	1.051	726	1.778
30 – 39 cm	39.193	47.751	86.944	1.204	975	2.179
40 – 49 cm	50.294	72.210	122.504	1.109	1.051	2.160
nad 50 cm	213.954	106.669	320.614	2.810	975	3.785
Skupaj	335.549	266.572	602.121	6.710	4.989	11.699
m ³ /ha	175,6	139,4	315,0	3,51	2,61	6,12

Lesna zaloga GGE Snežnik znaša dobrih šesto tisoč kubičnih metrov, oziroma 315,0 m³/ha, od tega je iglavcev več kot polovica (55,7 %). Tekoči prirastek je 6,12 m³/ha, od tega je delež iglavcev večji v primerjavi z listavci (57,1 %). Lesna zaloga se je v grobem v desetih letih zmanjšala za 131.500 m³ (18 %), od tega se je pri iglavcih zmanjšala za 30,4 %, pri listavcih pa povečala za 5,5 %. Tekoči prirastek je 6,12 m³/ha. Glede na prejšnje obdobje je višji za 2,5 %, pri iglavcih beležimo padec prirastka (- 8,6 %), višji prirastek pa je pri listavcih (22,5 %).

Rastiščni potencial je v GGE Snežnik glede na proizvodno sposobnost rastišč in tekoči prirastek izkoriščen 72,9 %.

V lesni zalogi sta približno enakovredno zastopani jelka z 41,9 % in bukev 40,9 %, sledi smreka z 14,1 %. plemenitih listavcev (prevladuje gorski javor, manj je gorskega bresta in velikega jesena, gorskega bresta in lip) je 3,3 %. Niti za odstotek pa ni hrastov (graden), trdih listavcev (črni in beli gaber, mokovec, mali jesen), borov (komaj kakšen rdeči in črni), mehkih listavcev (trepetlika, jerebika, vrbe, breza), ostalih iglavcev (tisa, rušje in eno drevo macesna) in ostalih listavcev (hruška, lesnika).

Preglednica 24/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Snežnik

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,4	10,3	15,7	18,3	52,3	44,3	14,1
Jelka	2,0	6,2	10,3	13,9	67,6	131,2	41,6
Bor	0,9	5,7	9,5	22,1	61,8	0,1	0,0
Bukev	6,5	8,3	17,9	27,2	40,1	128,7	40,9
Hrast	13,9	11,3	14,8	22,6	37,4	0,0	0,0
Pl. lst.	8,1	7,9	17,5	26,0	40,5	10,3	3,3
Dr. tr. lst.	17,5	18,4	19,5	18,7	25,9	0,3	0,1
Meh. lst.	27,9	8,0	10,6	17,8	35,7	0,1	0,0
Iglavci	2,4	7,2	11,7	15,0	63,7	175,6	55,7
Listavci	6,7	8,3	17,9	27,1	40,0	139,4	44,3
Skupaj	4,3	7,7	14,4	20,3	53,3	315,0	100,0

Razporeditev drevesnih vrst po debelinskih razredih kaže, da so listavci razporejeni mnogo bolje od iglavcev, saj imajo slednji veliko več kot polovico lesne mase zgoščene v drevju debelejšem od 50 cm. Še posebej slabo je to pri jelki, ki ima v petem debelinskem razredu več kot 2/3 lesne mase.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 25/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Snežnik

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd	Državni gozd	G. lok. skupn.
Iglavci	m ³	335.549	9.576	325.970	3
	m ³ /ha	175,6	182,1	175,5	2,2
Listavci	m ³	266.572	9.132	257.324	116
	m ³ /ha	139,4	173,7	138,5	83,4
Skupaj	m³	602.121	18.708	583.294	119
	m ³ /ha	315,0	355,8	314,0	85,6

Večino gozdov v GGE Snežnik je v državni lasti (97 %), majhen delež je v zasebni lasti (2,7 %) in zelo malo je občinskih gozdov.

Vrast in propadlo drevje

Meritve SVP so pokazale, da je v zadnjem desetletju v gospodarskih gozdovih v GGE meritveni prag preraslo dreves oziroma 83,3 dreves/ha, kar predstavlja vrast 10.444 m³ lesa (1,73 % sedanje lesne zaloge), oziroma 5,5 m³/ha. V istem obdobju je bilo posekano 93,3 dreves/ha (64,3 dreves/ha iglavcev in 29,1 dreves/ha listavcev) ter je odmrlo še 8,3 dreves/ha (5 dreves/ha iglavcev in 3,3 dreves/ha listavcev). Skupaj je mortaliteta dreves v zadnjem obdobju znašala v GGE 23,9 dreves/ha (14,7 dreves/ha iglavcev in 9,2 dreves/ha listavcev). V GGE tako vraste več dreves kot jih propade (odmrlo in propadlo skupaj). Iz navedenih podatkov je razvidno, da s takim obsegom vrasti zagotavljamo dolgoročno trajnost gozdov in tudi z njo povezano trajnost funkcij gozdov. Minimalni pogoj za zagotovitev trajnosti gozdov je, da je vrast dreves dolgoročno vsaj enaka mortaliteti dreves.

Preglednica 26: Vrast v GGE Snežnik v obdobju 2014-2023

Drevesna vrsta	Število dreves		Količina lesa		Sedanja LZ (delež v %)
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	
Smreka	12,1	15	0,86	15,6	14,1
Jelka	1,1	1	0,08	1,5	41,6
Bukev	65,9	78	4,3	78,2	40,9
Gorski javor	3,8	5	0,26	4,7	3,3
Gorski brest	0,4	1	0,02	0,4	
Skupaj	83,3	100	5,5	100,0	

Mnogo bolj kot sama količina vrasti je problematična struktura vrasti po drevesnih vrstah. V gornji preglednici navajamo strukturo lesne zaloge po drevesnih vrstah po številu dreves in po lesni zalogi in primerjava le-te s sedanjo drevesno sestavo lesne zaloge v GGE Snežnik. Predvidevamo, da bo drevesna sestava te vrasti, ko bodo ta vrasla drevesa prerasla v odrasle sestoje, kar se bo zgodilo čez 50 – 70 let, nekje med sedanjo strukturo po deležu v številu dreves in sedanjo strukturo po deležu v lesni zalogi. Na ta delež lahko do določene mere vpliva tudi bodoča nega teh sestojev s pospeševanjem določene drevesne vrste na račun druge drevesne vrste. Vendar kakorkoli obrnemo, to kar nakazuje drevesna sestava vrasti kaže na to, da bodo čez 50 – 70 let v GGE Snežnik prevladovali spremenjeni saj se bo delež bukke povečal za dvakrat, raven smreke naj bi ostal na isti ravni, delež jelke se bo znižal za okrog 40-krat. Praktično vse drevje, ki je v zadnjem obdobju preraslo meritveni prag, razen manjšega deleža smreke, izvira iz naravne obnove. Taka drevesna sestava vrasti v GGE Snežnik, kot smo ji priča sedaj, je prvenstveno posledica dosedanjega upravljanja z divjadjo na tem območju v zadnjih desetletjih, ki je v tem času, razen krajših obdobj, imelo za cilj vse kaj drugega kot pa zagotavljanje usklajene številčnosti divjadi z okoljem. Noben načrt za gospodarjenje z gozdom v GGE Snežnik ni predvideval take drevesne sestave pri obnovi gozda kot jo izkazuje vrast. Tako spremenjeni gozdovi pa bodo v prihodnosti izjemno mehansko in biološko nestabilni in podvrženi raznim ujmam.

3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge

Lesno zalogo smo v gozdnih rezervatih in varovalnih gozdovih ugotavljali okularno, v večnamenskih gozdovih pa z metodo stalnih vzorčnih ploskev (SVP). Stalne vzorčne ploskve so postavljene v mreži 250 krat 400 metrov (daljša razdalja je v smeri sever-jug), torej pride ena točka na 10 ha. Točke so na terenu označene trajno s količki. Na ploskvi se izmeri v prsni višini v notranjem krogu s horizontalnim polmerom 7,98 m (na površini 2 arov) vse drevje nad meritvenim pragom. V zunanjem krogu, ki ima horizontalni polmer 12,61 m (in površino 5 arov) pa le tisto nad 30 cm prsnega premera. Lesna zaloga se izračuna na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev.

Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so podatki, pridobljeni na SVP. Razporeditev lesne zaloge na odseke v okviru RGR je popravljena z lesno zalogo sestojev, ki je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu.

Lesno zalogo smo v Gozvih s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi ugotavljali z okularno metodo hitre izmere temeljnice po Bitterlichu.

Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Snežnik

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%) po RGR
Okularna ocena						
-	70	Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	12,75	520,0	0	0,0
Stalne vzorčne ploskve						
1	103	Din. jelovo buk. z lisičjakom - mešani g	177,81	462,3	32	19,7
1	115	Din. jelovje na skalovju - mešani in raz	125,99	259,0	25	24,8
2	117	Preddinarsko-din. podgorsko bukovje - bu	191,89	214,1	39	25,3
1	204	Din. jelovo buk. s spoml. torilnico - me	710,01	289,9	78	11,5
1	307	Din. jelovo buk. s trp. golšcem - mešani	693,16	325,2	72	13,5
Skupaj			1.898,86	307,5	246	7,8

V GGE sta bila lesna zaloga in prirastek merjena na 246 stalnih vzorčnih ploskvah, napram prejšnjem ureditvenem obdobju se je število SVP ohranilo. Vzorčna napaka za celotno GGE znaša 7,8% (pred desetletjem je bila 6,3 %) in se dejansko nanaša samo na gozdove, kjer je bila lesna zaloga ocenjena s pomočjo SVP. Omenjena vzorčna napaka je izračunana kot napaka stratificiranega vzorčenja pri čemer je stratum razvojna faza oz. zgradba gozda znotraj RGR. Vzorčna napaka je odvisna od velikosti RGR in homogenosti stratuma, zato je le-ta večja v manjših RGR, saj je tam manj ploskev in so stratumi manj homogeni.

3.2.2 Način ugotavljanja tarif

Pri obnovi načrta smo v GGE Snežnik preverili ustreznost tarif. Za preveritev tarif smo na SVP izmerili višine dveh dreves v zgornjem položaju. Na osnovi višine in prsnega premera, smo tem drevesom po dvovhodnih deblovnica izračunali kubaturo na ravni RGR ločeno po skupinah drevesnih vrst in potem to kubaturo primerjali s kubaturo izračunano za ta drevesa po veljavnih tarifah. Za ugotovljeno razliko bi popravili tarifni razred za vse odseke na nivoju RGR, vendar nikjer ni bilo bistvenih odstopanj med veljavnimi in novo izračunanimi tarifami, zato so ostale tarife v celotni GGE enake kot pred 10-imi leti.

Seznam uporabljenih tarif je v Prilogi.

3.3 Prirastek

Preglednica 29/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Snežnik

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,26	0,55	0,63	0,58	1,47	3,51	57,1
Listavci	0,66	0,38	0,51	0,55	0,51	2,61	42,9
Skupaj:	0,92	0,93	1,14	1,13	1,98	6,12	100,0

Tekoči letni prirastek za GGE Snežnik je 6,12 m³/ha, kar predstavlja prirastek 1,94 % na lesno zalogo. Količinsko je letni prirastek bolj razporejen v prid iglavcev (3,51 m³/ha) kot listavcev (2,61 m³/ha). Intenziteta priraščanja pa je zelo različna. Pri iglavcih znaša 2,0 % od lesne zaloge, pri listavcih pa 1,87 % od lesne zaloge.

Pri iglavcih je prirastek enakomerno razporejen med drugim in četrtem debelinskim razredom, največji pa je v petem debelinskem razredu (1,47 m³/ha), najnižji v prvem, medtem ko je pri listavcih največji v prvem (0,66 m³/ha) in je v splošnem bolje razporejen. V povprečju je v petem debelinskem razredu prirastek največji.

Med RGR je prirastek največji v RGR 70 in znaša 10,87 m³/ha. V večnamenskih gozdovih je največji prirastek v RGR 103 in sicer znaša 9,07 m³/ha. Najmanjši prirastek je v RGR 117, kjer je 4,68 m³/ha

Preglednica 30/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Snežnik

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd.	Državni gozd.	Gozd. lok. skup.
Iglavci	m ³	6.677	215	6.462	0
	m ³ /ha	3,49	4,10	3,48	0,07
Listavci	m ³	5.018	170	4.845	3
	m ³ /ha	2,63	3,24	2,61	1,81
Skupaj	m ³	11.696	386	11.307	3
	m ³ /ha	6,12	7,34	6,09	1,88

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

V GGE Snežnik so se že četrtič izvajale meritve lesne zaloge in prirastka na SVP. Prirastek smo ugotovili s pomočjo ponovljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah. Za vsak RGR smo najprej ugotovili vsa drevesa, ki so bila neoporečno zajeta v obeh meritvah. Po skupinah drevesnih vrst znotraj RGR smo ugotavljali količinski prirastek za vsa drevesa, ki so bila izmerjena pri obeh meritvah. Nato smo tem drevesom ugotovili delež prirastka po Presslerju in z regresijsko analizo izračunali prirastni niz na podlagi premera dreves pri prejšnji meritvi. S temi prirastnimi nizi smo potem na podlagi drevesne in debelinske strukture gozdov ugotovljene pri tretji meritvi izračunali tekoči prirastek za obdobje 2025-2034. Pri izračunu tekočega prirastka med dvema meritvama smo uporabili tarife iz leta 2013.

Prirastni nizi so v Prilogi.

3.4 Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Sestoje smo uvrstili v razvojne faze oziroma zgradbe sestojev glede na Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Meje sestojev smo določili pri terenskih opisih. Izločili nismo sestojev manjših od 0,5 ha. Izjema so bila le mladovja, pri katerih je bila spodnja meja 0,25 ha. Pri opisu sestoja smo določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja. Pri terenskem delu nam je osnovo predstavljal digitalni ortofoto načrt v merilu 1:5.000 (posnetki iz leta 2021 in 2024). Nanj smo izrisali meje sestojev, ter jih kasneje v kabinetu digitalizirali. Na podlagi tega smo dobili podatke o razvojnih fazah in zgradbi sestojev. Meje sestojev smo zaključili na meji odseka.

Podatke o lesni zalogi in srednjem premeru razvojnih faz smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah. Posamezni vzorčni ploskvi smo pripisali tisto razvojno fazo oziroma zgradbo, ki jo ima sestoj, v katerem se nahaja vzorčna ploskev.

Preglednica 31/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga* (m³/ha)
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	276,27	14,5							
Drogovnjak	226,14	11,8	20,08	8,9	4,7	77,2	18,1	0,0	177,8
Debeljak	386,44	20,2	39,62	10,3	53,1	25,9	20,8	0,2	525,3
Sestoj v obnovi	911,95	47,7	640,72	70,3	34,5	58,3	7,1	0,1	330,7
RAZNOMERNO (ps-šp)	47,92	2,5	9,17	19,1	25,5	74,5	0,0	0,0	457,1
RAZNOMERNO (sk-gnz)	62,89	3,3	30,15	47,9	75,4	20,4	3,4	0,8	456,7
Skupaj	1.911,61	100,0	739,74	38,7					315,0

* podatki o LZ izvirajo iz meritev na SVP

V GGE Snežnik imamo štiri razvojne faze – mladovje, drogovnjak, debeljak in sestoj v obnovi ter posamično do šopasto raznomerne sestoje in skupinsko do gnezdaste raznomerne sestoje.

V GGE prevladujejo razvojne faze, saj zavzemajo 94 % gozda. Podmladek je prisoten na 38,7 % površine in je pretežno dobre zasnove. Lesna zaloga pa znaša 315 m³/ha.

Manj kot polovico površin pokrivajo sestoji v obnovi. Tukaj je daleč največ podmladka, saj ta pokriva dve tretjini površin. Prevladuje dobra zasnova podmladka. Lesna zaloga znaša 330 m³/ha.

Debeljaki se pojavljajo na petini vseh površin in so večinoma primerno negovani. Podmladek pokriva 10,3 % površine in je večinoma bogate zasnove. Prevladuje normalen sklep, sledi mu rahel in nato vrzelast. Lesna zaloga debeljakov je 525 m³/ha.

Raznomernih sestojev je v GGE 5,8 % površin. Tu je podmladka 25,1 %, prevladujoča zasnova je bogata. Sestoji so negovani. Lesna zaloga v njih je 456 m³/ha.

Drogovnjake najdemo na 11,8 % vseh površin, kateri imajo večinoma dobro zasnovo (57 %). V njih je 8,9 % podmladka, zasnova podmladka pa je večinoma dobra. Prevladuje normalen sklep, sledi mu rahel sklep. Sestoji so povečini negovani. Lesna zaloga v drogovnjakih je 177,8 m³/ha.

Mladovja pokrivajo 14,5 % površine, imajo dobro zasnovo, so povečini ustrezno negovani, prevladujoč sklep je normalen.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 32/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl. list.	D. t. list.	M. list.	Skupaj
ha	133,50	20,88	509,25	0,2	69,18	1,48	5,43	739,74
%	18,05	2,82	68,84	0,0	9,35	0,20	0,73	100,0

V podmladku prevladuje bukev (68,8 %), precej manj je smreke (18 %). Manjši delež imajo plemeniti listavci (9,3 %), jelka pa predstavlja 2,8 % pomladka, manj kot 5 % je ostalih drevesnih vrst: mehki listavci 0,7 %. Največja težava je v majhnem odstotku jelke v podmladku in mladovju, ki ga je bistveno premalo glede na rastišča v tej GGE.

Preglednica 33/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Snežnik

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)*				Negovanost (%)**				Sklep (%)***			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	276,27	10,1	71,2	15,7	3,0	90,8	9,2	0,0	0,0	23,0	42,6	22,6	11,8
Drogovnjak	226,14	2,3	56,6	40,1	1,0	85,0	9,9	5,1	0,0	11,1	46,9	36,6	5,4
Debeljak	386,44					96,7	2,4	0,9	0,0	0,4	72,1	20,9	6,6
Sestoj v obnovi	911,95					96,2	3,4	0,4	0,0				
Raznomerni (ps-šp)	47,92					99,4	0,0	0,0	0,6				
Raznomerni (sk-gnz)	62,89					99,3	0,0	0,7	0,0				
Skupaj	1.911,61												

* Zasnova sestojev se določa za mlade razvojne faze (mladovja in drogovnjaki). Poznamo štiri stopnje zasnove: bogata (1), dobra (2), pomanjkljiva (3) in slaba (4). Pri mladju in gošči se ocenjuje površinski delež ustrezne sestave in kakovosti, pri letvenjakih in drogovnjakih pa delež nosilcev funkcij.

** Negovanost se določa v vseh razvojnih fazah in tudi v raznomernih sestojih. Z negovanostjo določamo ali sestoj omogoča doseganje rastišča in zasnovi sestoja primerne cilje. Poznamo negovane sestoeje (1), pomanjkljivo negovane (2), nenegovane (3) in nenegovane ogrožene sestoeje (4).

*** Sklep se določa glede na gnečo krošenj v sestojih. Lahko je tesen (1), normalen (2), rahel (3) in vrzelast do pretrgan (4).

3.5 Tipi sestojev

Sestoje smo izločili glede na razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja, drevesno sestavo, lesno zalogo in gozdnogojitveni ukrep ter usmeritve.

V GGE Snežnik smo izločili 789 sestojev. Šifre sestojev so sestavljene iz črke in trimestne številke, kjer črka predstavlja RGR, številka pa zaporedno številko sestoja v tem RGR. Povprečna površina sestoja je 2,42 ha.

Za vsak sestojo smo določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja, sklep, površino in zasnovo pomladka ter negovanost. Ocenili smo lesno zalogo in drevesno sestavo ter delež drevesnih vrst v podmladku. Na osnovi ugotovljenega stanja smo določili višino možnega poseka in gojitvena dela. Podatki o sestojih so zbrani v obrazcih Opis sestoja.

Sestoje smo združili v sestojne tipe. Osnova za združevanje v tipe gozdov je bila drevesna sestava.

Preglednica 34/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Snežnik

Tip	Površina (ha)	%
Bukovi gozdovi	498,88	26,1
Drugi pretežno listnati gozdovi	142,51	7,5
Gozdovi bukve in jelke	491,75	25,7
Gozdovi bukve in smreke	94,83	5,0
Jelovi gozdovi	95,86	5,0
Smrekovi gozdovi	160,96	8,4
Drugi pretežno iglasti gozdovi	288,70	15,1
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	138,12	7,2
Skupaj	1.911,61	100,0

V GGE Snežnik je največ bukovih gozdov, kateri pokrivajo 26,1 % vse gozdne površine. Nekaj manj je gozdov bukve in jelke (25,7 %) sledijo drugi pretežno iglasti gozdovi (15,1 %), smrekovi gozdovi (8,4 %), drugi pretežno listnati gozdovi (7,5 %), drugi gozdovi iglavcev in listavcev (7,2 %), jelovi gozdovi (5,0 %), gozdovi bukve in smreke (5,0 %).

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost gozdov se določi z ozirom na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali so redko prisotne. Ločimo ohranjene (do 30 %), spremenjene (31-70 %), močno spremenjene (71-90 %) in izmenjane gozdove (nad 90 %). Ohranjenost se določa na ravni stanja drevesne sestave na ravni odseka.

Preglednica 35/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Snežnik

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.051,33	55,37	826,94	43,55	16,21	0,85	4,38	0,23	1.898,86	99,3
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	12,75	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0	12,75	0,7
Skupaj vsi gozdovi	1.064,08	100,0	826,94	43,55	16,21	0,85	4,38	0,23	1.911,61	100,0

V GGE Snežnik prevladujejo ohranjeni gozdovi saj ti pokrivajo 78,1 % površine. Sledijo spremenjeni gozdovi (21,9 %), močno spremenjenih in izmenjanih gozdov v GGE ni.

3.7 Kakovost drevja

Podatke o kakovosti drevja smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost smo ocenjevali pri drevju, debelejšem od 30 cm. V vzorec smo zajeli 1.270 dreves, od tega 606 dreves iglavcev in 664 dreves listavcev.

Preglednica 36/K: Kakovost drevja v GGE Snežnik

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	180	1,1	56,1	41,1	1,7	0,0
Jelka	426	0,0	74,7	21,1	4,2	0,0
Bukev	615	2,6	46,4	37,4	10,7	2,9
Pl. Ist.	48	4,2	66,5	18,8	6,3	4,2
Dr. tr. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	606	0,3	69,1	27,1	3,5	0,0
Skupaj listavci	664	2,7	47,7	36,0	10,4	3,2
Skupaj	1.270	1,6	57,9	31,7	7,1	1,7

V GGE Snežnik prevladuje prav dobra kakovost drevja nad dobro kakovostjo. Zadovoljive kakovosti med glavnimi drevesnimi vrstami je splošnem manj kot 10 %. Najmanj je odlične in slabe kakovosti drevja.

Iglavci imajo več drevja prav dobre kakovosti (napram dobri), nekoliko več listavcev je prav dobre kakovosti (napram dobri) kateri pa imajo tudi več drevja zadovoljive kakovosti (bukev). Po drevesnih vrstah imajo plemeniti listavci največji obseg najboljše, to je odlične kakovosti (4,2 %).

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 37/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Snežnik

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,8
Veje	8,5
Osutost	0,4
Skupaj	11,7

Podatke o poškodovanosti drevja smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah, zato nimamo podatkov za RGR 70.

Delež poškodovanih dreves v GGE Snežnik je kar 11,7 %, kar je več kot pred desetletjem (7,7 % ocena pred žledolomom, ocena po žledolomu 14,3 %). Seveda je to posledica žledoloma iz leta 2014, še posebej poškodbe vej (8,5 %). Nekoliko manj je poškodb na deblu in koreničniku (2,8 %) katere izvirajo iz sečnje in spravila lesa. Najmanj je osutih krošenj (0,4 %). Te nastanejo zaradi sušenja dreves (še posebej jelke).

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Objedenost gozdnega mladja, ki ga povzroči rastlinojeda parkljasta divjad, spremljamo od leta 2010 dalje na novih kontrolnih ploskvah, velikosti 2 krat 10 metrov (do takrat se jih je merilo na ploskvah velikosti 5 krat 5 metrov). Od leta 2018 dalje se jih ne prikazuje več na ravni GGE, temveč le za celotno popisno enoto (oziroma na del, ki se nahaja znotraj GGO Postojna). V primeru GGE Snežnik je to popisna enota (PE) Snežnik. Objedenost gozdnega mladja za PE je prikazana po podatkih podrobnega popisa leta 2020. Podatki za PE so zajeti iz 50 ploskev. Podatke zadnjega popisa smo primerjali tudi s podatki popisa leta 2010, 2014, 2017 in 2020.

Preglednica 38/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2024

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
do 15 cm	25.662	
16 - 30 cm	28.288	33,0
31 - 60 cm	20.187	37,8
61 - 100 cm	9.602	38,5
101 - 150 cm	4.648	26,0
Skupaj od 16 do 150 cm	62.725	34,9

Preglednica 39/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik

Drevesna vrsta	% DV v mladju	Višinski razred mladja				Objedenost (%)
		16-30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	18,0	39	46	14	1	5,8
Jelka	3,0	84	11	1	3	40,5
Bukev	69,0	12	30	28	29	5,7
Plemeniti listavci	9,0	0	100	0	0	50,0
Drugi trdi listavci	0,3	86	13	1	0	50,6
Mehki listavci	0,7	30	41	24	5	67,9
Iglavci	21,0	12	9	68	12	54,6
Listavci	79,0	50	37	11	2	3,5
Skupaj	100	44	31	16	9	39,9

Objedenost mladja se izraža v deležu mladja višine od 16 do 150 cm.

OPIS STANJA GOZDOV

V gozdnem mladju v PE Snežnik je v mladju višine od 0 do 150 cm največ bukve (69,0 % vsega mladja) in smreke (18,0 % vsega mladja). Listavci predstavljajo 79,0 % vsega mladja, od tega je kar 69,0 % bukve, sledijo plemeniti listavci (9,0 %). Višje kot je mladje, manj pestra je drevesna sestava.

Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik je 34,9 %. Objedenost je največja v mladju višine med 60 in 100 cm (38,5 %) ter med 30 in 60 cm (37,8 %). Najmanjša objedenost pa je v mladju visokem nad 100 cm (26,0 %).

Objedenost listavcev je 39,9 %. Najnižja je pri bukvi (5,7 %), pri vseh drugih listavcih pa je večja in se giblje med 50 in 60 %. Stanje je zelo slabo pri plemenitih listavcih, ki jih je v mladju veliko, njihova objedenost pa je kar 50 %. Za drevesne vrste, ki so prisotne z majhnim deležem v mladju (do 10%), ni možno ugotoviti pravih zakonitosti.

Objedenost iglavcev je 3,5 %. Pri smreki, ki pri iglavcih v mladovju prevladuje, je objedenost majhna (0,2 %). Najslabše stanje glede objedenosti je pri jelki, ki na jelovo-bukovih rastiščih vzkljuje, v mladju jo je zelo malo (12 %), še tista pa je močno objedena (40,5 %). Podatek je zaskrbljujoč, saj bi morala biti na jelovo-bukovih rastiščih jelka, poleg bukve, glavna graditeljica bodočih sestojev.

Preglednica 40: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za PE Snežnik

Drevesna vrsta	Objedenost (%) 2010	Objedenost (%) 2014	Objedenost (%) 2017	Objedenost (%) 2020	Objedenost (%) 2024
Smreka	4,7	2,5	0,6	0,2	5,8
Jelka	34,7	35,1	16,0	17,9	40,5
Bukev	13,0	45,5	22,6	6,4	5,7
Hrasti	0,0	-	5,9	9,4	50,0
Plemeniti list.	73,1	75,7	69,0	44,9	50,6
Drugi tr.list	68,1	79,6	31,4	36,9	67,9
Mehki list	54,0	72,5	65,2	44,9	54,6
Iglavci	27,9	17,8	10,1	4,9	3,5
Listavci	35,2	59,7	39,3	29,6	39,9
Skupaj	34,5	56,6	38,3	27,1	34,9

V primerjavi s popisi do leta 2020 se je objedenost zmanjšala. V letu 2024 je nato znova narastla v skupnem za 7 %. Najnižja je bila leta 2020. Po letu 2014 se je odstrel rastlinojede divjadi povečal in morda je to razlog za manjšo objedenost v letu 2017 in 2020. Kljub manjši objedenosti s stanjem pri jelki in plemenitih listavcih ne moremo biti zadovoljni.

O problematiki objedanja govorimo, ko poškodovanost presega 20% gozdnega mladja. V vseh obravnavanih obdobjih imamo torej probleme z objedanjem gozdnega mladja. Stanje se je sicer nekoliko izboljšalo, vendar poškodovanost še vedno presega 20%. V kolikor ne bomo ukrepali s povečanim odstrelom rastlinojede divjadi, bomo v prihodnosti imeli čiste bukove gozdove. To je še posebej zaskrbljujoče na jelovo-bukovih rastiščih.

Slika 4: Odlično pomlajevanje znotraj ograje (odsek 25038a)

3.10 Odmrlo drevje

Podatke o odmrlem drevju smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah, zato nimamo podatkov za RGR 70. Podatki kažejo število odmrlih dreves na hektar.

Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE Leskova

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	2,53	1,26	3,79	4,39	3,23	7,62	6,92	4,49	11,41
	m ³ /ha	1,01	0,53	1,54	1,78	1,36	3,14	2,79	1,89	4,68
30 - 49 cm	št./ha	0,66	0,40	1,06	0,20	0,40	0,60	0,86	0,80	1,66
	m ³ /ha	1,19	0,78	1,97	0,38	0,80	1,18	1,57	1,58	3,15
50 in več cm	št./ha	0,10	0,00	0,10	0,25	0,00	0,25	0,35	0,00	0,35
	m ³ /ha	0,38	0,00	0,38	0,96	0,00	0,96	1,34	0,00	1,34
Skupaj	št./ha	3,29	1,66	4,95	4,84	3,63	8,47	8,13	5,29	13,42
	m ³ /ha	2,58	1,31	3,89	3,12	2,16	5,28	5,70	3,47	9,17

V zgornji preglednici imamo podatke za stoječe in ležeče trhlo drevje, katero je propadlo. Odmrlo drevje (koda 2) se v zgornji preglednici ne upošteva. V GGE Snežnik najdemo več ležečega kot stoječega drevja, primerjava med skupinami drevesnih vrst pa nakazuje, da imamo več propadlih iglavcev kot listavcev.

Odmrlo drevje, ki se na SVP evidentira s kodo 2, je drevje, ki je med dvema meritvama SVP odmrlo in je v času ponovljene meritve prisotno na SVP. Odmrlo drevje ni več del lesne zaloge gozdov in se ga prestavi v evidenco odmrlega in trhlega drevja. Trhlo drevje ali tudi odpisano drevje, ki se na SVP evidentira s kodo 9, je drevje, ki je bilo pri predhodni meritvi na SVP evidentirano kot odmrlo drevje (koda 2) in je pri ponovljeni meritvi prisotno na SVP, se izloči iz seznama drevja na SVP in se ga prenese v posebno evidenco odmrlega in trhlega drevja (koda 9).

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 42: Odmrlo in trhlo drevje po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Odmrlo drevje (koda 2)				Trhlo drevje (koda 9)			
	Število dreves		Količina lesa		Število dreves		Količina lesa	
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%
Smreka	3	36,0	0,47	16,0	3,7	24,0	1,67	14,0
Jelka	2	24,0	1,28	45,0	6	38,0	8,12	66,0
Bukev	1,6	20,0	0,23	8,0	5	32,0	1,94	16,0
Gorski brest	1,3	16,0	0,62	21,0	0,4	2,0	0,34	3,0
Gorski javor					0,1	1,0	0,24	2,0
Mokovec	0,4	4,0	0,29	10,0	0,1	1,0	0,03	0,0
Jerebika					0,3	2,0	0,02	0,0
Skupaj	8,3	100,0	2,9	100,0	15,6	100	12,36	100,0

Med odmrli drevjem s kodo 2 glede na število dreves prevladuje smreka, sledi jelka in bukev, pri volumnu pa prevladuje jelka. Pri trhljem drevju s kodo 9 pa prevladuje po številu dreves jelka, nato sledita bukev in smreka, po volumnu prevladuje jelka z dobrimi dvema tretjinami, sledi bukev in nato smreka.

Iz gornje preglednice je razvidno, da je v zadnjem desetletju v GGE Snežnik odmrlo 15.750 dreves oziroma 8,3 dreves/ha, kar predstavlja 5.500 m³ lesa (0,83 % sedanje lesne zaloge), oziroma 2,9 m³/ha.

V zadnjem desetletju je v GGE Snežnik bilo med trhlo drevje (koda 9) preneseno 29.600 dreves oziroma 15,6 dreves/ha, kar predstavlja 23.500 m³ lesa (3,89 % sedanje lesne zaloge), oziroma 12,3 m³/ha.

Navedeni podatki o odmrlem in trhljem drevju so pomembni saj posredno pojasnjujejo koliko časa odmrlo drevje v gozdu razpada. V GGE Snežnik je po zadnjem popisu SVP vsega odmrlega in trhlega drevja skupaj 15,13 m³/ha oziroma skupaj 29.000 m³ (4,8 % sedanje lesne zaloge).

K odmrlemu lesu je potrebno prišteti še nadzemne dele panjev posekanih dreves, ki so bila posekana v zadnjih 20 letih. V letu 2014 je bila v okviru pripravništva na OE Postojna izdelana strokovna naloga (Mihelič, 2014), v kateri se je analiziralo sečne ostanke in nadzemno panjevino na SVP. Les v nadzemnem delu panja se prav tako razkraja po naravni poti in s tem opravlja vse funkcije, ki jih opravlja razkrajajoči les puščenih dreves. Rezultati so pokazali, da v sečnih ostankih, predvsem pa v panjevini, ostane okoli 5 % bruto posekane lesne mase. V GGE Snežnik je to 7 m³/ha. Panji opravljajo svojo funkcijo pri razkrajanju vsaj tri desetletja, tako da je mrtve lesne mase v obliki nadzemnih delov panja še več.

Skupno imamo glede na zgornji odstavek in količino trhlega in odmrlega drevja kar 22,26 m³/ha oz. 42.200 m³ lesa namenjenega razkroju oziroma biotopski funkciji. Glede na pravilnik o varstvu gozdov, ki zahteva 3 % odmrlega lesa od lesne zaloge, je delež odmrlega lesa v GGE Snežnik večji od zahtevane količine odmrlega lesa. V GGE je poleg tega tudi 12,75 ha gozdnih rezervatov, kateri zagotavljajo dodatno količino odmrlega drevja.

V splošnih usmeritvah o minimalnem številu in debelinski strukturi odmrlega drevja za potrebe ptic duplaric po sušicah v jelovo-bukovih gozdovih (J. Papež, M. Perušek, I. Kos) naj bi bilo v sestojih na 1 ha od 3 do 6 sušic 3. in 4. debelinske stopnje, od 0,2 do 0,5 sušice 5. do 8. debelinske stopnje ter od 0,04 do 0,12 sušice nad 8. debelinsko stopnjo. Po teh kriterijih imamo v GGE Snežnik za zagotavljanje biotske pestrosti več kot dovolj odmrlih dreves oz. odmrlega lesa.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v GGE

Gozdarji v GGE Snežnik

- Iz prvotnega revirja Snežnik (tako imenovani revir gozdnega urada) sta po delitvi 25. julija 1904 nastala revirja Snežnik in Leskova dolina. Revir Snežnik je sodil pod vodstvo takratnega šefa gozdnega urada. Od oktobra leta 1872 do 15. februarja 1903 je bil gozdarski direktor **Josef Obereigner**, do delitve revirja pa **Heinrich von Schollmayer**. Po delitvi revirja je bil revirni gozdar **Franz Wollny**.
- Po koncu prve svetovne vojne (1920) je prišel za upravitelja posestva gozdar **Leon Schauta**, ki je bil upravitelj vse do konca druge svetovne vojne, ko je odšel v Avstrijo.
- Po drugi svetovni vojni je bilo gospodarjenje z gozdovi prepuščeno logarjem, ki so bili večinoma brez ustrezne izobrazbe. Po zapisu iz Gozdne kronike revirja Snežnik za leto 1964, so z gozdovi v revirju Snežnik do leta 1959 gospodarili naslednji logarji: **Franc Strle**, **Feliks Ule** in **Janez Ule**. Vsi trije so bili domačini iz Kozarišč, ki so svoje bogate izkušnje glede gospodarjenja z gozdovi nabirali že pri prejšnjih lastnikih graščine Snežnik.
- Leta 1959 so bila ustanovljena revirna vodstva. V revir je bil postavljen gozdarski tehnik **Alojz Zwölf**, ki je bil revirni gozdar v revirju Snežnik vse do 20. decembra 1972, ko je na lastno željo odšel na gozdni obrat Cerknica (v revir Rakov Škocjan). V kroniki za leto 1964 je sicer omenjen **Danilo Štefančič** kot revirni gozdar samo za revir Snežnik II, vendar je še isto leto odšel na odsek za urejanje gozdov v Postojno. Delitev revirja na Snežnik I in Snežnik II je v kroniki omenjena vse do leta 1970, vendar je bil v obeh revirjih samo en revirni gozdar. V začetku leta 1973 začne z delom revirnega gozdarja **Janko Škrlič**, ki pa oktobra leta 1977 odide na študij v Ljubljano. Njegovo mesto prevzame **Rajko Benčič**, ki vztraja na tem delovnem mestu vse do 25. aprila 1989, ko odide v revir Otave. Na njegovo mesto pride **Anton Truden**, ki ga že 1. avgusta 1991 začasno nadomesti **Franc Šajn**. 30. aprila 1992 prevzame delo v revirju **Igor Kržič**, ki odide 1. novembra 1997 h Gozdnem gospodarstvu Postojna. Delo revirnega gozdarja je nato opravljal **Janez Škerbec**, ki je hkrati tudi vodil KE Stari trg do leta 2019, nato je delo prevzela **Suzana Vrhovec**.

Mejniki v gospodarjenju z gozdovi v GGE Snežnik (povzeto po prejšnjih načrtih)

- Gozdovi snežniškega pogorja so bili v dobi fevdalizma last raznih plemiških rodbin, ki so z njimi zaradi majhne vrednosti lesa slabo gospodarile. Stalno bivališče lastnikov je bil grad Snežnik v Loški dolini, od koder se je upravljalo z obsežnimi gozdovi. Glavna uprava je ostala v gradu vse do konca prve svetovne vojne.
- Gozdovi so bili močno obremenjeni s servitutnimi pravicami. Upravičenci iz Loške doline in Pivške kotline so smeli v njih sekati za lastne potrebe določeno količino drv za kurjavo, stavbni les, les za poljedelsko orodje, imeli so pravico do paše in steljarjenja. Pravico do gozdne paše so dobro izkoriščali ovčerejci iz Istre, ki so preko poletja kot najemniki za določeno odškodnino od kmetov, lastnikov gozdov pasli na stotine ovc. V namen paše so ovčarji na mnogih mestih gozd tudi zažgali. V tem času so predstavljali graščakom glavni vir dohodka iz gozda prodaja bukovega žira, lova na polhe (poljšja mast), nabiranje kresilne gobe, pridobivanja pepelike, gozdne paše in krčenja gozdov za pašnike. Pravico krčenja gozdov za pašnike so si kmetje pridobili, če so plačevali posestnikom določen letni davek.
- Vse do konca 18. stoletja se bukev iz teh gozdov skoraj ni izkoriščala, sekali sta se le jelka in smreka za stavbni les. Vzrok temu je bila nizka cena bukovine, pomanjkanje gozdnih poti in velika oddaljenost do potrošnikov. Hiter razvoj industrije pa je povzročil veliko povpraševanje po oglju in tako je začela bukev pridobivati na vrednosti. V gozdove so začele zahajati številne skupine proizvajalcev oglja in pepelike ter izkoriščati bukovino (ogljarske kope). Zaradi velike potrebe po drveh, so bili listavci sorazmerno naglo posekani, s tem pa je bilo sproščeno obilno jelovo mladje, ki se je v teh gozdovih množično pojavljalo v obdobju od leta 1830 do leta 1860.
- Nova doba za snežniške gozdove se pričinja leta 1853, ko je graščina prešla v last nemških knezov Schoenburg-Waldenburg. Novi lastniki so takoj dosegli prevedbo posestva v

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

fidejkomis, kar je omogočilo stabilnost posestva. Istega leta je bil izdan cesarski patent o odpravi servitutnih pravic. Kmetje so dobili v zameno za svoje prejšnje pravice gozdove in pašnike v bližini naselij (okrog 12.000 ha), ki so jih v velikem obsegu izkrčili za potrebe pašništva, veleposestnikom pa je ostala strnjena gozdna površina (več kot 16.000 ha). Les pridobi na pomenu šele z južno železnico (1857), ko se prične gospodarsko izkoriščati te gozdove. Po dolinah se pojavijo prve vodne žage za razrez hlodovine v deske, ki se po večini prodajajo v Italijo.

- Z naraščanjem porabe in vrednosti lesa je paša v gozdovih dobila drugačen pomen in se je opustila (prepovedala) najprej na severni strani Snežnika (leta 1880), leta 1889 na Mašunu, najdlje pa se je obdržala na Gomancih (vse do leta 1927). S tem so bile dane osnove za uvajanje načrtnega gospodarjenja z gozdovi. Požgane površine so se po odpravi paše pogozdile, največ s smreko.
- Za izkoriščanje velikih zalog bukovega lesa so leta 1873 v Leskovi dolini zgradili tovarno za predelavo bukove s postopkom suhe destilacije lesa v oglje in kemične proizvode. Zaradi nerentabilnosti je bila proizvodnja kmalu opuščena, pomembna pa je s tem v zvezi pogodba med francoskim tovarnarjem in lastniki gozdov. Po tej pogodbi se je smelo izkoriščati manj vreden tehnični les in tudi ta je moral biti odkazan z odkazilnim žigom, ki so ga opravili strokovni nameščenci graščine. Ta pogodba dokazuje, da so že tedaj osvojili načela trajnega in racionalnega gospodarjenja z gozdovi, ki jih opravi dober poznavalec gozda – gozdar.
- Proti koncu 19. stoletja se je pokazala potreba po dobrem cestnem omrežju, če so hoteli imeti lastniki dohodke iz gozda. Prvo cesto v dolžini 32 km so začeli graditi leta 1872 v smeri Snežnik – Leskova dolina – Gomance. Dograjena je bila leta 1896. Leta 1890 je bila zgrajena Luisina cesta, preko sedla Vratca do Mašuna in Jurjeva cesta. Do prve svetovne vojne so bile zgrajene še Ernestova cesta in Lovska pot.

Kratek pregled urejanja in gospodarjenja v GGE Snežnik

- Urejanje leta **1891**: V letu 1890 so začeli z urejevalnimi deli za oskrbnitva Snežnik in Mašun. Narejena so bila kartografska in geometrijska dela. Oskrbništvo Snežnik je tedaj obsegalo današnja revirja Leskova dolina in Snežnik. Taksacijska in računovodska dela je prevzel gozdarski strokovnjak Herman Bretschneider. Cenitev lesnih zalog so izvedli na podlagi primerjalnih ploskev po modicifiranem Koenigevem razstojnem postopku. Etat so določili po obrazcu avstrijske kameralne takse. Rezultati niso ohranjeni.
- Leta **1901** je H. Bretschneider sestavil novo gospodarsko osnovo in po letu 1896 izvršil petletno revizijo načrta za oskrbnitvo Snežnik. Izdelana so bila navodila za meritev gozdnega drevja. Podrobnosti navodil in njihovo izvajanje je opisano v GGN za GGE Snežnik za obdobje 1955 – 1964.
- Urejanje leta **1912**: Izdelana je bila katastrska karta v merilu 1:5.760. Merili so se vsi sestoji, ki so imeli vsaj 1/3 uporabne oblovin nad 8 cm. V vsakem merjenem oddelku so se poiskala razredna modelna drevesa in ugotovila njihova kubatura. Hkrati so se določevala debelinski in višinski prirastek za zadnjih 10 let. Letni prirastek se je računal s prirastnimi odstotki po obrazcih Presslerja, Breygmana in Schneiderja. Osnovno merilo pri določitvi etata je bil manjši posek kot prirastek. Sečna zrelost pri iglavcih je bila 45 cm prsnega premera, pri bukvih pa 40 cm. Najstarejši ohranjeni podatki za GGE Snežnik so v tekstnem delu elaborata iz leta 1912, in sicer za drugo inventarizacijo v letu 1901.
- Urejanje leta **1922**: Po rapalski pogodbi se je površina revirja precej spremenila. Nekaj površine se je priključilo k revirju Leskova dolina, nekaj površine k revirju Jurjeva dolina, iz revirja Leskova dolina se je izločil del Snežnik II. Ker je potek državne meje med Jugoslavijo in Italijo zelo spremenil izmero oddelkov in odsekov je bilo potrebno na novo urediti celokupni jugoslovanski del graščine Snežnik z ozirom na površino in lesno maso ter izdelati gospodarsko osnovo za naslednjih 10 let. Celotna površina se je razdelila v dva revirja, Snežnik I in II ter izdelala sestojna karta za vsak revir posebej v merilu 1:11.520. Na novo se je uredila tudi gospodarska knjiga za vsa izkoriščanja gozdov od leta 1912 dalje. Oddelki so ohranili stare označbe. Izvršila se je popolna premerba v vseh oddelkih revirja Snežnik II, v revirju Snežnik I pa so se smrekove kulture ocenile s poskusnimi ploskvami, na ostalih površinah je bila narejena polna premerba od 8 cm prsnega premera naprej. Prirastni odstotek se je na podlagi vrtnanj določil po Schneiderjevem obrazcu. Etat za iglavce in listavce se je računal po avstrijski kameralni taksi. Z vrtnanjem modelnih dreves so dognali, da znaša sečna starost pri iglavcih 102 leti in pri listavcih 139 let.
- Urejanje leta 1932: Urejanje tega leta je imelo predvsem špekulativni namen prikazati visoke lesne zaloge in s tem izvesti višjo sečnjo zaradi dobre konjunktura na lesnem trgu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Inventarizacija gozdov se je naredila delno na poskusnih ploskvah, delno z okularno oceno, vendar se teh podatkov kasneje ni upoštevalo za primerjavo s podatki ostalih inventarizacij. Podatki iz te revizije so sporni, zato se tudi ne šteje, da je bila tega leta opravljena revizija načrta.

- ti podatki niso primerljivi z podatki iz prejšnjih in kasnejših revizij načrtov.
- Urejanje leta **1941**: Polna premerba je bila opravljena v vseh oddelkih revirja Snežnik II, v revirju Snežnik I pa se je lesna zaloga delno cenila na poskusnih ploskvah (smrekove kulture), v ostalih oddelkih pa je bila narejena polna premerba. Lesna zaloga se je določila po lokalnih tablicah iz leta 1922. Tudi za izračun prirastka in etata so sestavljalci načrta uporabili metode in podatke iz leta 1922.
- Urejanje v letu **1955**: Z izmero gozdnega drevja se je začelo leta 1952 in končalo leta 1956. Vzrokov za dolgo osnovno izmero drevja je bilo več, kot so pomanjkanje delovne sile, prednost meritev gozdov v drugih revirjih v tedanji obliki GG Postojna in revirjih zasebnih gozdov v Loški dolini. Za vsak revir je izdelal kartograf Ivan Selan sestojno karto v merilu 1:10.000 po novih geodetskih meritvah in popravah mej. Izmera drevja se je delala po 5 cm debelinskih stopnjah po posameznih drevesnih vrstah. Izdelane so bile lokalne tablice na osnovi podatkov modelnih dreves iz leta 1922 in v več obdobjih posekanih dreves. Prirastni odstotek za iglavce se je določil na podlagi vrtnanj debelinskega prirastka zadnjih 10 let. V obeh revirjih je bilo izvrtano 7.450 dreves. Listavcev se ni vrtalo, ker niso imeli na razpolago dovolj svedrov, ampak se je za izračun uporabil prirastni odstotek iz leta 1922. Etat se je računal po Mantel-Massonovem in poenostavljenem Hufnaglovem obrazcu, ter po obrazcu avstrijske kameralne takse. Etat je bil določen v povprečju vseh treh izračunov, posebej za iglavce in listavce. V načrtu iz tega obdobja je razviden kritični pregled dosedanjih urejanj gozdov GGE Snežnik in smernice za bodoče gospodarjenje in tudi smernice za obnovo in nego gozdov.
- Urejanje v letih **1965** in **1975**: Izvršila se je popolna premerba vseh sestojev, (tudi smrekovih kultur). Pri teh urejanjih se je večjo pozornost posvetilo oblikovanju novih obratovalnih ali gospodarskih razredov na osnovi gozdno-fitocenoloških združb. Osnova gospodarskim razredom je rastišče oziroma gozdnovegetacijski tip. Določili so se tudi potencialni (dolgoročni) gozdnogojitveni cilji.
- Urejanje leta **1985**: Gozdne fonde se je ugotovilo z Bitterlichovo vzorčno metodo. Podatke se je preverjalo z 10 % vzorcem polne premerbe in bile so opravljene manjše korekture. Površine sestojev se v revizijah načrtov od leta 1954 niso več spreminjale. Tudi GR oblikovani v letu 1964 se zaradi primerjav v glavnem niso spreminjali.
- Urejanje leta **1995**: Prostorska razdelitev po oddelkih in odsekih je nespremenjena. Površina se je povečala zaradi zaraščanja nekaterih lazov. Zasebni gozdovi in zaraščajoči zasebni lazi se združijo nov oddelek (51). Meritve lesnih zalog se na vsej površini lesnoproizvodnih gozdov izvede od tega leta naprej na stalnih vzorčnih ploskvah, ki so razporejene v mreži 250 x 200 m. Prirastek po GR se ni meril, za izračun se uporabijo prirastni nizi iz prejšnjega načrta. Gospodarski razredi se uskladijo z območnim gozdnogospodarskim načrtom in se jih na novo poimenuje.
- Urejanja leta **2005**: Pride do združevanja manjših odsekov v večje, nekaj je tudi premikov odsekov iz/v sosednje revirje. Pridobivanje podatkov je nespremenjeno.
- Urejanje leta **2015**: Sprememba poimenovanja dveh RGR. SVP ostanejo, vendar nekoliko razredčene. Manjše spremembe površin zaradi usklajevanja po DKN, različnega zajema podatkov in zaraščanja nekaterih lazov.
- Urejanje leta **2025**: Sprememba RGR 217 → 117. Manjše spremembe površin zaradi usklajevanja po ZKN različnega zajema podatkov in zaraščanja nekaterih lazov.

Današnje stanje gozdov GGE Snežnik je posledica stoletnega gospodarjenja z njimi in družbenih vplivov okolja. Večji del gozdov je vseskozi spadal v klimaksne gozdove, ki niso bili nikoli izkrčeni in se je z njimi gospodarilo času primerno. Najnižji predeli revirja so bili v preteklosti izkrčeni za pašne namene. Ker zadnje stoletje živinoreja izgublja na pomenu, so se tudi te površine večinoma vrnile nazaj v gozd, ostalo je le nekaj lazov, ki se jih še vedno kosi.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 44: Posek v GGE Snežnik v obdobju 1912 - 2024 v bruto m3

Leto	Družbeni gozd			Zasebni gozd			Skupaj		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1912	6.470	330	6.800	-	-	-	6.470	330	6.800
1913	9.178	754	9.932	-	-	-	9.178	754	9.932
1914	9.161	374	9.535	-	-	-	9.161	374	9.535
1915	277	1.063	1.340	-	-	-	277	1.063	1.340
1916	2.120	975	3.095	-	-	-	2.120	975	3.095
1917	1.412	699	2.111	-	-	-	1.412	699	2.111
1918	10.917	982	11.899	-	-	-	10.917	982	11.899
1919	26.161	754	26.915	-	-	-	26.161	754	26.915
1920	12.275	74	12.349	-	-	-	12.275	74	12.349
1921	8.061	22	8.083	-	-	-	8.061	22	8.083
Σ 1912-1921	86.032	6.027	92.059	-	-	-	86.032	6.027	92.059
1922	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1923	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1924	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1925	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1926	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1927	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1928	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1929	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1930	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1931	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Σ 1922-1931	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1932	8.550	0	8.550	-	-	-	8.550	0	8.550
1933	9.650	0	9.650	-	-	-	9.650	0	9.650
1934	7.354	0	7.354	-	-	-	7.354	0	7.354
1935	7.416	0	7.416	-	-	-	7.416	0	7.416
1936	3.941	0	3.941	-	-	-	3.941	0	3.941
1937	6.483	0	6.483	-	-	-	6.483	0	6.483
1938	7.482	0	7.482	-	-	-	7.482	0	7.482
1939	5.091	0	5.091	-	-	-	5.091	0	5.091
1940	6.265	302	6.567	-	-	-	6.265	302	6.567
Σ 1932-1940	62.232	302	62.534	-	-	-	62.232	302	62.534
1941	596	310	906	-	-	-	596	310	906
1942	0	445	445	-	-	-	0	445	445
1943	0	596	596	-	-	-	0	596	596
1944	0	546	546	-	-	-	0	546	546
1945	5.176	973	6.149	-	-	-	5.176	973	6.149
1946	7.883	765	8.648	-	-	-	7.883	765	8.648
1947	12.351	1.075	13.426	-	-	-	12.351	1.075	13.426
1948	32.400	388	32.788	-	-	-	32.400	388	32.788
1949	31.955	4.219	36.174	-	-	-	31.955	4.219	36.174
1950	21.448	2.694	24.142	-	-	-	21.448	2.694	24.142
1951	10.597	6.556	17.153	-	-	-	10.597	6.556	17.153
1952	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1953	6.297	2.381	8.678	-	-	-	6.297	2.381	8.678
1954	2.626	4.592	7.218	-	-	-	2.626	4.592	7.218
Σ 1941-1954	131.329	25.540	156.869	-	-	-	131.329	25.540	156.869

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Leto	Družbeni gozd			Zasebni gozd			Skupaj		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1955	1.565	6.732	8.297	-	-	-	1.565	6.732	8.297
1956	6.839	2.758	9.597	-	-	-	6.839	2.758	9.597
1957	8.474	4.052	12.526	-	-	-	8.474	4.052	12.526
1958	5.357	3.880	9.237	-	-	-	5.357	3.880	9.237
1959	4.361	2.839	7.200	-	-	-	4.361	2.839	7.200
1960	10.877	1.833	12.710	-	-	-	10.877	1.833	12.710
1961	8.029	3.665	11.694	-	-	-	8.029	3.665	11.694
1962	11.720	6.545	18.265	-	-	-	11.720	6.545	18.265
1963	12.255	8.642	20.897	-	-	-	12.255	8.642	20.897
1964	12.389	7.758	20.147	-	-	-	12.389	7.758	20.147
Σ 1955-1964	81.866	48.704	130.570	-	-	-	81.866	48.704	130.570
1965	4.359	5.398	9.757	-	-	-	4.359	5.398	9.757
1966	3.228	148	3.376	-	-	-	3.228	148	3.376
1967	6.644	2.107	8.751	-	-	-	6.644	2.107	8.751
1968	10.358	2.461	12.819	-	-	-	10.358	2.461	12.819
1969	15.392	3.530	18.922	-	-	-	15.392	3.530	18.922
1970	17.682	2.881	20.563	-	-	-	17.682	2.881	20.563
1971	13.832	2.416	16.248	-	-	-	13.832	2.416	16.248
1972	13.597	3.065	16.662	-	-	-	13.597	3.065	16.662
1973	11.992	1.122	13.114	-	-	-	11.992	1.122	13.114
1974	11.509	1.393	12.902	-	-	-	11.509	1.393	12.902
Σ 1965-1974	108.593	24.521	133.114	-	-	-	108.593	24.521	133.114
1975	11.285	815	12.100	-	-	-	11.285	815	12.100
1976	6.468	1.759	8.227	-	-	-	6.468	1.759	8.227
1977	15.557	3.224	18.781	-	-	-	15.557	3.224	18.781
1978	7.939	261	8.200	-	-	-	7.939	261	8.200
1979	9.669	391	10.060	-	-	-	9.669	391	10.060
1980	9.801	447	10.248	-	-	-	9.801	447	10.248
1981	9.142	458	9.600	-	-	-	9.142	458	9.600
1982	10.925	1.375	12.300	-	-	-	10.925	1.375	12.300
1983	13.015	1.870	14.885	-	-	-	13.015	1.870	14.885
1984	10.716	1.317	12.033	-	-	-	10.716	1.317	12.033
Σ 1975-1984	104.517	11.917	116.434	-	-	-	104.517	11.917	116.434
1985	13.448	1.566	15.014	-	-	-	13.448	1.566	15.014
1986	15.778	1.124	16.902	-	-	-	15.778	1.124	16.902
1987	16.790	1.330	18.120	21	0	21	16.811	1.330	18.141
1988	12.654	684	13.338	33	0	33	12.687	684	13.371
1989	12.028	927	12.955	109	36	145	12.137	963	13.100
1990	9.808	1.090	10.898	83	15	98	9.891	1.105	10.996
1991	12.454	1.424	13.878	13	1	14	12.467	1.425	13.892
1992	8.270	1.327	9.597	45	7	52	8.315	1.334	9.649
1993	9.371	1.305	10.676	0	38	38	9.371	1.343	10.714
1994	9.947	1.210	11.157	10	25	35	9.957	1.235	11.192
Σ 1985-1994	120.548	11.987	132.535	314	122	436	120.862	12.109	132.971
1995	7.722	1.212	8.934	148	110	258	7.870	1.322	9.192
1996	6.387	1.259	7.646	95	53	148	6.482	1.312	7.794
1997	7.670	2.336	10.006	101	46	147	7.771	2.382	10.153
1998	8.393	2.150	10.543	27	5	32	8.420	2.155	10.575
1999	10.766	2.937	13.703	84	55	139	10.850	2.992	13.842
2000	8.449	2.395	10.844	128	111	239	8.577	2.506	11.083
2001	9.670	648	10.318	125	16	141	9.795	664	10.459
2002	11.981	1.914	13.895	52	67	119	12.033	1.981	14.014
2003	10.139	2.649	12.788	368	86	454	10.507	2.735	13.242
2004	9.456	875	10.331	9	11	20	9.465	886	10.351
Σ 1995-2004	90.633	18.375	109.008	1.137	560	1.697	91.770	18.935	110.705

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

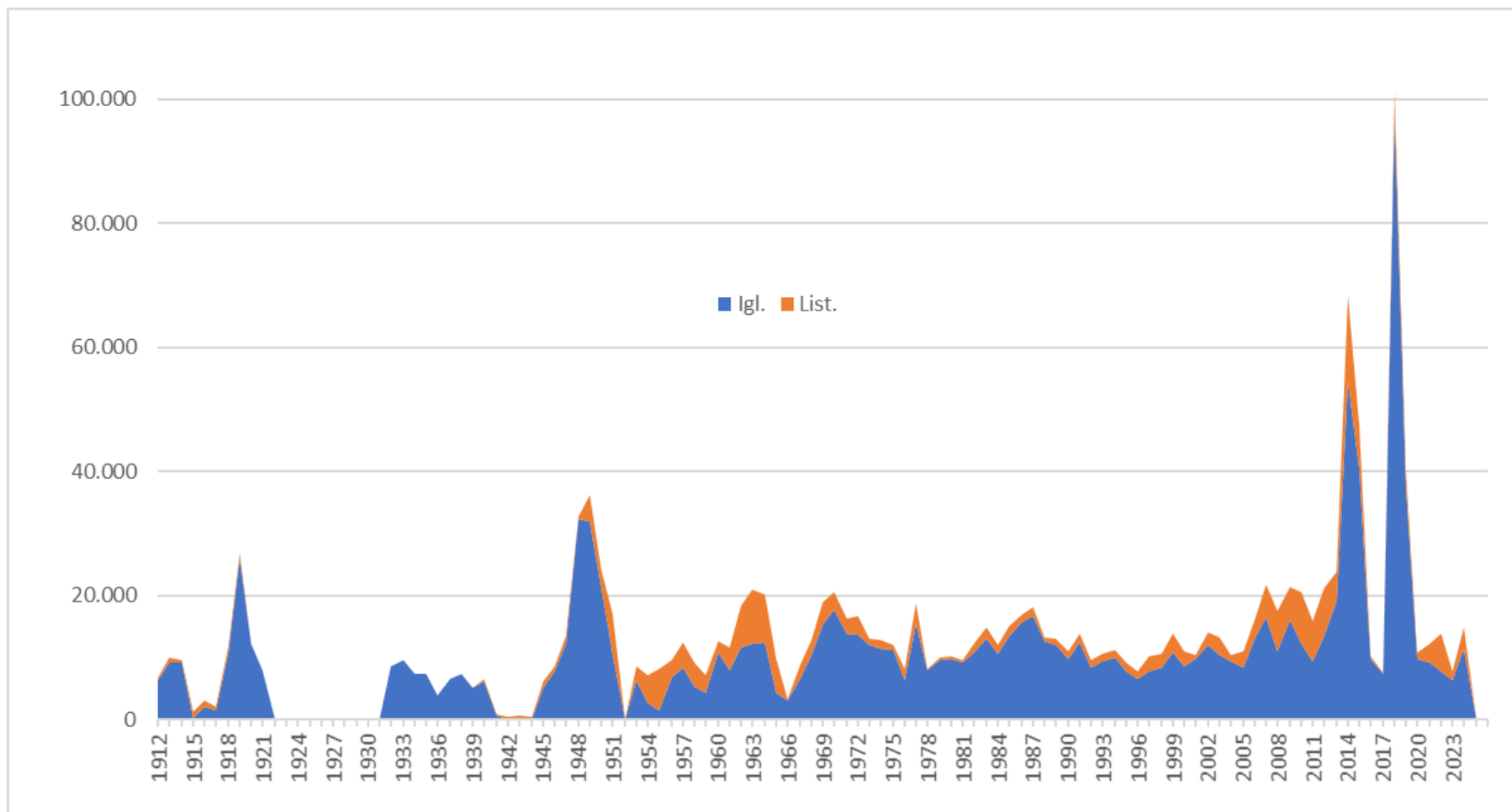
Leto	Družbeni gozd			Zasebni gozd			Skupaj		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
2005	8.392	2.431	10.823	107	103	210	8.499	2.534	11.033
2006	12.962	3.164	16.126	31	0	31	12.993	3.164	16.157
2007	16.452	5.168	21.620	85	38	123	16.537	5.206	21.743
2008	11.074	6.498	17.572	43	4	47	11.117	6.502	17.619
2009	16.093	5.249	21.342	34	34	68	16.127	5.283	21.410
2010	12.203	8.249	20.452	138	26	164	12.341	8.275	20.616
2011	9.301	6.580	15.881	50	27	77	9.351	6.607	15.958
2012	13.321	7.816	21.137	83	14	97	13.404	7.830	21.234
2013	19.069	4.784	23.853	55	15	70	19.124	4.799	23.923
2014	54.401	13.793	68.194	0	0	0	54.401	13.793	68.194
Σ 2005-2014	173.268	63.732	237.000	626	261	887	173.894	63.993	237.887
2015	40.173	6.761	46.935	309	33	342	40.482	6.795	47.277
2016	9.883	364	10.247				9.883	364	10.247
2017	7.052	212	7.264	245	142	387	7.298	354	7651
2018	96.979	3.470	100.449	743	0	743	97.721	3.471	101.192
2019	37.379	2.438	39.816	271	5	276	37.650	2.443	40.093
2020	9.743	895	10.638	110	42	152	9.853	937	10.790
2021	8.940	2.881	11.821	369	10	380	9.310	2.891	12.200
2022	7.429	5.806	13.236	375	328	703	7.804	6.134	13.939
2023	6.267	1.486	7.753	34	14	48	6.301	1.500	7.801
2024	11.286	3.438	14.724	96	0	96	11.381	3.438	14.819
Σ 2015-2024	235.130	27.752	262.882	2.553	574	3.126	237.683	28.326	266.009
Σ 1912-2024	1.194.148	238.857	1.433.005	4.630	1.517	6.146	1.198.778	240.374	1.439.152

Dinamika sečenj je predstavljena v naslednjem grafikonu za vse gozdove v GGE Snežnik ne glede na lastništvo. Luknja med letoma 1922 in 1931 je nastala, ker podatkov iz tistega obdobja ni na razpolago. Videti je povečan obseg sečenj po prvi in po drugi svetovni vojni. V splošnem je tudi razlika v obsegu sečnje pred drugo svetovno vojno in po njej, ko se intenziteta sečnje poveča, večji je tudi obseg poseka listavcev. V predzadnjem ureditvenem obdobju je posek sledil predvidenemu GGN GGE načrtu, nato pa se je v zadnjem letu načrta bistveno povečal zaradi posledic sanacij žledoloma. Sanacije so sledile tudi v naslednjih letih, poleg žledoloma so se pojavile tudi gradacije podlubnikov in vetrolom.

V obravnavanem obdobju v poseku prevladujejo iglavci. Največji posek iglavcev je bil v zadnjem obdobju (237.683 m³ ali 125 m³/ha). Skupni posek se je povečal po žledu leta 2014 (68.194 m³) in leta 2015 (47.277 m³). V letih 2016 in 2017 so sledile sanitarne sečnje. Po žledu so sledile gradacije podlubnikov in vetrolom v letu 2018. V letu 2018 pa beležimo največji posek znotraj celotnega ureditvenega obdobja (101.192 m³). Iglavci so predstavljali 89 % celotnega poseka. Od leta 2018 se posek ponovno zmanjšuje.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 1: Dinamika sečenj za obdobje 1912 do 2024 za GGE Snežnik

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Preglednica 45/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2015-2024	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
		m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	105.303	237.683	225,7	270.720	39.917	257,1
Listavci	45.713	28.326	62	31.271	8.534	68,4
Skupaj	151.016	266.009	176,1	301.990	41.091	200

Primerjava poseka iz evidence in poseka pridobljenega iz SVP kaže, da je bilo v preteklem obdobju posekano 176,1 % možnega poseka. Po evidenci naj bi bilo letno posekano 140 m³/ha, po SVP pa 159 m³/ha. Odklon zaupanja je 41.091 m³ oziroma $\pm 21,6$ m³/ha. Evidentirani posek je z upoštevanjem odklona zaupanja znotraj intervalne ocene. Posek je bil bistveno presežen zaradi sanacije žledoloma v letu 2014 ter v nadaljnjih letih sanacije vetroloma in gradacij podlubnikov.

Realizacija načrtovanega poseka po spremembi GGE, kateri je bil določen v višini 236.486 m³ (212.020 m³ za iglavce in 23.466 m³) je bila 112,5 % (pri iglavcih 125,4 %, pri listavcih 120,7 %).

4.2.1.1 Posek po RGR in primerjava z načrtovanim

Posek je bil v obdobju 2005-2014 realiziran 132 % glede na načrtovan obseg (pri iglavcih 136 % in listavcih 122 %). Realizacija možnega poseka v prejšnjem ureditvenem obdobju je bila presežena v zadnjem letu ureditvenega obdobja zaradi močnega žledoloma.

Po RGR je bila realizacija močno povezana s stopnjo poškodovanosti po žledolomu. Najmanj so bili poškodovani gozdovi v RGR 115, malo poškodovani so bili v RGR 103. V RGR 204 in RGR 307 so bili gozdovi mestoma močno, oziroma zelo močno poškodovani. V RGR 217 pa so bili gozdovi zelo močno poškodovani.

Etat ni bil realiziran v RGR 103, saj je bilo posekanega okoli 80 % načrtovanega poseka. Prav tako je bilo stanje vzdržno v RGR 115, kjer se načrtovan in izveden posek razlikuje za 6 %, od tega za iglavce skoraj nič (samo za 1 %), za listavce pa več (32 %). V RGR 204 in RGR 307 je posek nekoliko bolj presežen glede na načrt, za iglavce nekoliko več kot za listavce, v grobem pa je presežen v povprečju celotne GGE. Močno odstopanje pa se kaže v RGR 217. Ti gozdovi so bili najmočnejše poškodovani (zaradi žledoloma je bilo posekanih več kot 16.500 m³ lesa). Poleg tega, so tu v zadnjem obdobju izvedli kar močno redno sečnjo (10.500 m³), naknadno pa še sanitarno (to so nižinski gozdovi, kjer je umetno vnesena smreka) zaradi pojavljanja lubadarja. Načrtovan posek je bil v tem RGR za listavce presežen za dva krat, za iglavce pa celo za dva in pol krat. Poudariti je treba, da kljub visokim odstotkom odstopanja med načrtovanim in izvedenim posekom v RGR 217, gre vse skupaj za zgolj slabo petino posekane lesne mase v celotni GGE.

Preglednica 46/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2005 do 2014 v GGE
Snežnik

Rastiščno gojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m ³	m ³	%	%
2005 – 2014					
GR 70 (RGR 70) Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
GR 103 (RGR 103) Mešani gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum lycopodietosum</i>	Iglavci	21.618	17.041	78,8	9,4
	Listavci	4.004	3.220	80,4	1,8
	Skupaj	25.622	20.261	79,1	11,2
GR 104 (RGR 204) Jelovi gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	Iglavci	43.576	66.150	151,8	36,6
	Listavci	21.234	24.822	116,9	13,8
	Skupaj	64.810	90.972	140,4	50,4
GR 107 (RGR 307) Jelovi gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	Iglavci	43.463	56.301	129,5	31,2
	Listavci	20.649	23.736	114,9	13,2
	Skupaj	64.112	80.037	124,8	44,4
GR 115 (RGR 115) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Neckero-Abietetum</i>	Iglavci	9.050	9.130	100,9	5,1
	Listavci	1.951	2.579	132,2	1,4
	Skupaj	11.001	11.709	106,4	6,5
GR 217 (RGR 217) Smrekovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fegetum var. geogr. Ruscus hypoglossum</i>	Iglavci	10.145	25.272	249,1	14,0
	Listavci	4.792	9.636	201,1	5,3
	Skupaj	14.937	34.908	233,7	19,3
Skupaj 2005-2014	Iglavci	127.852	173.894	136,0	96,3
	Listavci	52.630	63.993	121,6	35,5
	Skupaj	180.482	237.887	131,8	131,8

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 47/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2015 do 2024 v GGE Snežnik

Rastiščno gojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m ³	m ³	%	%
2015 – 2024					
GR 70 -Gozdni rezervati v ostalih gozdovih	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
GR103 -Din. jelovo buk. z lisičjakom - mešani gozdovi	Iglavci	18.120	24.556	135,5	16,3
	Listavci	3.896	3.180	81,6	2,1
	Skupaj	22.016	27.736	126,0	18,4
GR 115 -Din. jelovje na skalovju - mešani in razn. gozdovi	Iglavci	8.552	19.033	222,6	12,6
	Listavci	2.633	812	30,8	0,5
	Skupaj	11.185	19.846	177,4	13,1
GR 204 -Din. jelovo buk. s spoml. torilnico - mešani gozdovi	Iglavci	36.770	89.081	242,3	59,0
	Listavci	18.221	8.897	48,8	5,9
	Skupaj	54.991	97.978	178,2	64,9
GR 117 -Preddinarsko-din. podgorsko bukovje - gozdovi iglavcev	Iglavci	3.675	21.931	596,8	14,5
	Listavci	940	2.547	270,9	1,7
	Skupaj	4.615	24.477	530,4	16,2
GR 307 -Din. jelovo buk. s trp. golšcem - mešani gozdovi	Iglavci	38.186	83.082	217,6	55,0
	Listavci	20.023	12.889	64,4	8,5
	Skupaj	58.209	95.971	164,9	63,6
Skupaj 2015-2024	Iglavci	105.303	237.683	225,7	157,4
	Listavci	45.713	28.326	62,0	18,8
	Skupaj	151.016	266.009	176,1	176,1

V zgornji preglednici je prikazana realizacija poseka v zadnjem ureditvenem obdobju. Realizacija načrtovanega poseka v obdobju od 2015 do 2024 je 176,1 % (225,7 % pri iglavcih in 62,0 % pri listavcih). Če te podatke primerjamo z ureditvenim obdobjem 2005-2014, vidimo, da je bilo v zadnjem obdobju posekano za 28.000 m³ več lesa. Relativno majhna razlika med poseki ureditvenih obdobjih 2005-2014 in 2015-2024 je posledica sanacije žledoloma v zadnjem letu prejšnjega ureditvenega obdobja. Glede na prvotno določen možni posek pa je bil posek presežen za kar 115.000 m³. GGN Snežnik je bil sprva močno poškodovan v času žledoloma, sledila je še gradacija podlubnikov in vetrolom v letu 2018.

Realizacija načrtovanega poseka po RGR je bila v skupnem presežena v vseh RGR, največ v RGR 117 (530 %), najmanj pa beležimo v RGR 103 (126,0 %). Po volumnu se je največ lesne mase posekalo v RGR 204 in RGR 307.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 48/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Snežnik

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
	Iglavci	Listavci	Iglavci	Listavci	Skupaj	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	1.348	601	1.949	103.955	45.112	149.067	105.303	45.713	151.016
Izveden - m ³	2.553	574	3.126	235.130	27.752	262.882	237.683	28.326	266.009
Realizacija - %	189,4	95,4	160,4	226,2	61,5	176,4	225,7	62,0	176,1
Povp. drevo - m ³	1,79	0,87	1,49	1,94	0,70	1,64	1,94	0,70	1,64

*V gozdovih lokalnih skupnosti ni bilo poseka

Povprečno posekano drevo ima 1,64 m³. Pri iglavcih je večje (1,94 m³) kot pri listavcih (0,70 m³), kar je pogojeno z debelinsko strukturo. Podobne vrednosti ugotavljamo tudi pri državnih gozdovih, saj ti predstavljajo večino gozdov v GGE. V zasebnih gozdovih pa beležimo nekoliko manjše povprečno posekano drevo kot v državnih gozdovih. Realizacija možnega poseka je bila višja v državnih gozdovih (226 %) kot v zasebnih gozdovih (160 %). Zanimivo je predvsem dejstvo, da je bila realizacija možnega poseka v zasebnih gozdovih glede na ureditveno obdobje 2005-2014 bistveno večja (Prej zgolj 40 %).

4.2.1.2 Posek po vrstah sečenj

Preglednica 49/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Snežnik

		Vrste poseka										% od LZ	% od PR	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umet. obnovo; na panj	Posek oslab. drevja	Sani-tarni posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedo-voljeni posek			SKUPAJ
		Redčenja	Pomladitve	Prebiralni										
Državni gozdovi														
Iglavci	m³	13	2.281	0	0	0	26.547	206.224	0	0	65	235.130	45,9	304,4
	%	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	11,3	95,8	0,0	0,0	0,0			
Listavci	m³	0	10.439	0	0	0	1.115	16.028	0	0	131	27.752	11,2	70,3
	%	0,0	38,0	0,0	0,0	0,0	4,01	58,3	0,0	0,0	0,5			
Skupaj	m³	13	12.720	0	0	0	27.702	222.252	0	0	196	262.882	34,0	221,1
	%	0,0	5,2	0,0	0,0	0,0	10,5	91,6	0,0	0,0	0,1			
Zasebni gozdovi														
Iglavci	m³	135	722	0	0	0	1.200	491	5	0	0	2.553	21,5	98,8
	%	5,3	28,3	0,0	0,0	0,0	46,9	19,2	0,2	0,0	0,0			
Listavci	m³	8	459	0	0	0	16	90	0	0	0	574	7,1	38,3
	%	1,5	80,0	0,0	0,0	0,0	2,7	15,7	0,0	0,0	0,0			
Skupaj	m³	143	1.181	0	0	0	1.216	581	5	0	0	3.126	15,6	76,6
	%	4,6	37,8	0,0	0,0	0,0	38,8	18,5	0,16	0,0	0,0			
Skupaj gozdovi														
Iglavci	m³	148	3.004	0	0	0	27.747	206.715	5	0	0	237.683	49,4	324
	%	0,1	1,4	0,0	0,0	0,0	11,7	87,0	0,2	0,0	0,0			
Listavci	m³	8	10.898	0	0	0	1.131	16.118	0	0	0	28.326	11,1	69,2
	%	0,0	38,9	0,0	0,0	0,0	4,0	56,9	0,0	0,0	0,0			
Skupaj	m³	156	13.902	0	0	0	28.878	222.833	5	0	0	266.009	36,2	234,0
	%	0,1	5,7	0,0	0,0	0,0	10,9	83,8	0,16	0,0	0,0			

V preteklem desetletju je glede na vrsto sečnje prevladovala sanitarna sečnja z 83,8 % (87,0 % pri iglavcih in 56,9 % pri listavcih), sledil je posek oslabelega drevja z 10,9 % (pri iglavcih 11,7 %, pri listavcih 4,0 %), ter pomladitvena sečnja z 5,7 % (1,4 % pri iglavcih in 38,9 % pri listavcih). Vzrok je žledolom 2014 in gradacija lubadarja, ki je temu sledila v naslednjih letih in vetrolom. Negovalnih sečenj je bilo le 5,8 % vse sečnje.

Sečnje predstavljajo 36,2 % lesne zaloge in 234 % prirastka. Močnejše se je posegalo v lesno zalogo iglavcev, saj je posek predstavljal 49,4 % lesne zaloge in kar 324 % prirastka.

4.2.1.3 Posek po skupinah drevesnih vrst

Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Snežnik

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	22,0	48,3	8,0
Jelka	67,3	49,7	24,4
Bukev	9,6	11,1	3,5
Pl. Ist.	1,0	11,9	0,3
Dr. tr. Ist.	0,0	17,8	0,0
Meh. Ist.	0,0	37,2	0,0
Skupaj iglavci	89,4	49,4	32,4
Skupaj listavci	10,6	11,2	3,9
Skupaj	100,0	36,2	36,2

V skupnem poseku prevladujejo iglavci (89,4 %). Med drevesnimi vrstami je v poseku največ jelke (67,3 %), sledi smreka (22,0 %), bukev (9,6 %), plemenitih listavcev je 1 %. Vseh drugih drevesnih vrst pa je v skupnem poseku zelo malo.

Skupni posek znaša 36,2 % lesne zaloge. Pri iglavcih je višji (32,4 % lesne zaloge iglavcev) kot pri listavcih (3,9 % lesne zaloge listavcev).

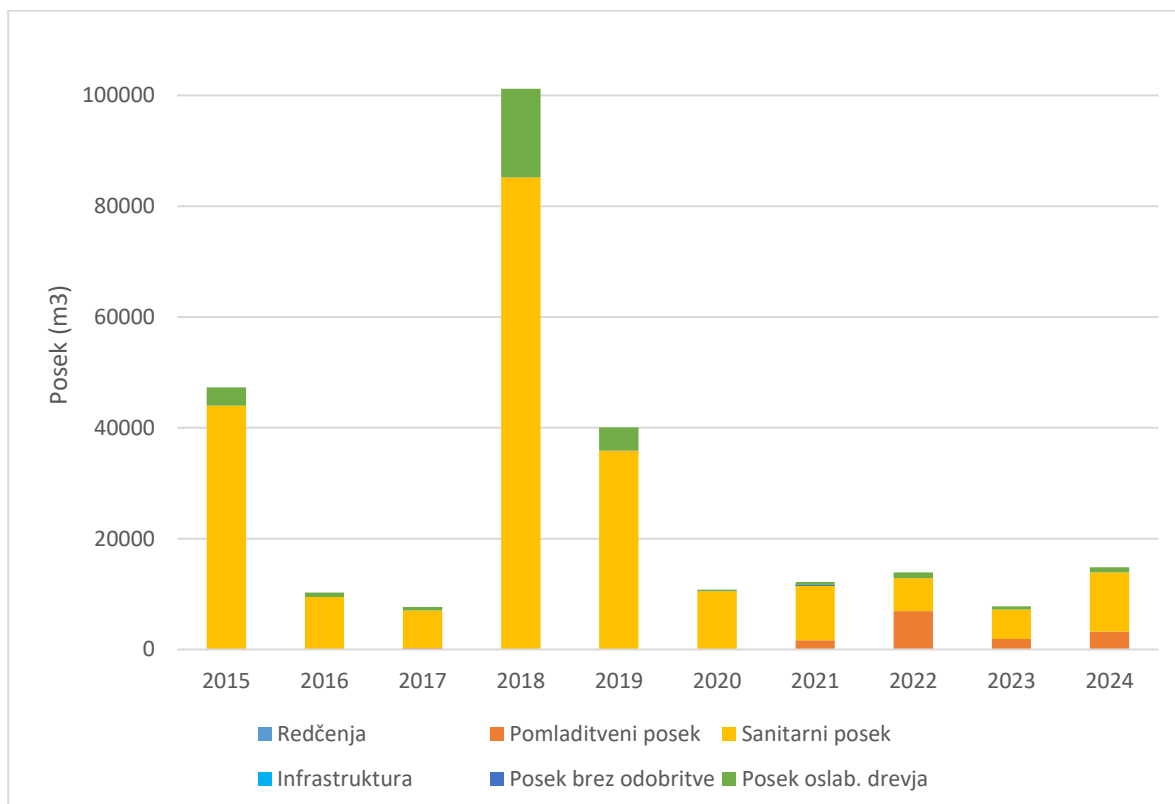
4.2.1.4 Posek po debelinskih razredih

Preglednica 51/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	28,1	27,4	54,5	56,9	49,5	49,4	124,7
Listavci	18,8	20,5	11,5	8,2	9,7	11,2	14,9
Skupaj	22,9	24,5	32,5	35	40,4	36,2	139,6

Posek je bil največji v petem debelinskem razredu, sledi četrti in nato tretji. Najmanjši posek je bil v prvem debelinskem razredu. Podobno skupnemu poseku je tudi posek iglavcev, prevladuje posek v petem debelinskem razredu, najmanjši pa je v prvem razredu. Pri listavcih prevladuje posek v drugem debelinskem razredu, sledi mu prvi debelinski razred, ostali so enakovredno zastopani.

Grafikon 2: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja

V preteklem obdobju je preko vseh let prevladoval sanitarni posek in posek oslabelega drevja. V prvem letu je bil posek zaradi sanacije žledoloma 47.000 m³, kateri se je nato v letu 2016 in 2017 znižal. Konec leta 2017 in v letu 2018 je GGE prizadel vetrolom zaradi katerega je bil posek najvišji v vsem ureditvenem obdobju (102.000 m³), v letu 2019 (40.000 m³). Sledila so leta z manjšimi količinami sanitarnega poseka ter pomladitvenimi poseki.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Snežnik

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	2,43	0,00	0,0	143,34	105,13	73,3	145,77	105,13	72,1
Nega mladja	ha	0,75	0,45	60,0	71,79	28,10	39,1	72,54	28,55	39,4
Nega gošče	ha	2,28	0,20	8,8	255,40	120,63	47,2	257,68	120,83	46,9
Nega letvenjaka	ha	2,15	0,00	0,0	193,62	113,27	58,5	195,77	113,27	57,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,04	0,00	0,0	60,75	32,84	54,1	61,79	32,84	53,1
Nega preb. gozda	ha	1,53	0,00	0,0	30,78	5,80	18,8	32,31	5,80	18,0
Vzdrževanje grmišč	ha	3,60	0,00	0,0	7,30	13,76	188,5	10,90	13,76	126,2
Vzdrževanje travinj	ha	234,10	102,91	44,0	389,90	294,77	75,6	624,00	397,68	63,7
Vzdrževanje vod.virov	dni	13,75	0,00	0,0	247,50	47,00	19,0	261,25	47,00	18,0
Priprava tal	ha	0,00	0,50	0,0	10,67	14,26	133,6	10,67	14,76	138,3
Sadnja	ha	0,00	0,50	0,0	10,67	8,96	84,0	10,67	9,46	88,7
Obžetev	ha	0,00	0,00	0,0	32,01	0,00	0,0	32,01	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	1,50	0,0	53,35	20,29	38,0	53,35	21,79	40,8
Zaščita z ograjo	m	0,00	0,00	0,0	10.087,00	6.061,00	60,1	10.087,00	6.061,00	60,1
Ostala biom. dela	dni	0,00	0,00	0,0	24,65	24,65	100,0	24,65	24,65	100,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	0,38	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,38	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	14,66	0,0	0,00	14,66	0,0

V kategoriji državni gozdovi so zajeti državni gozdovi in občinski gozdovi skupaj.

V preteklem desetletju je bila realizacija relativno slaba. V veliki meri je to posledica žledoloma in gradacije lubadarja ter tudi vetroloma. Po ujmah so se izvajale sanitarne sečnje in posek oslabelega drevja. Zaradi velikega obsega sanitarnih sečenj so se negovalna dela izvajala bistveno v manjšem obsegu kot v predhodnem ureditvenem obdobju.

Najbolje je bila realizirana sadnja in z njo povezana dela, ki se je opravila na ogolelih površinah. Sledi ji priprava sestoja, ki je bila opravljena v treh četrtinah primerov. V polovici primerov je bila opravljena tudi nega letvenjaka in nega drogovnjaka.

Druga dela so bila slabše realizirana, v nekaterih primerih pa tudi niso bila več upravičena. Številni letvenjaki in drogovnjaki, kjer je bila načrtovana nega, so bili tako močno poškodovani, da redčenja v njih po sanaciji niso bila več potrebna.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V preteklem ureditvenem obdobju se ni zgradilo novih cest. Nobena gozdna cesta ni bila prekategoriizirana v javno cesto. Prav tako ni bilo rekonstrukcij gozdnih vlak in novo zgrajenih vlak.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V preteklem desetletju so se izvajale aktivnosti za krepitev funkcij gozdov:

- Enkrat letno so kosili laze ter s tem preprečevali zaraščanje travnih površin znotraj gozda. Vzdrževali so tudi gozdni rob.
- Enkrat letno so vzdrževali obstoječe kaluže.
- Za povečevanje vrstne pestrosti so v sestojih pustili sušice jelke in gorskega bresta, ki niso imele več tehnične uporabne vrednosti.
- Pri gospodarjenju z gozdom so se upoštevale vse naravovarstvene in kulturnovarstvene usmeritve, ki so nam jih posredovale ustrezne službe.
- V gozdovih so se označila mesta za postavitev začanih čebelnjakov.
- Obnovile so se markacije na planinskih in pohodniških poteh.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015 – 2024

Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2015-2024 v GGE Snežnik po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-

V preteklem obdobju ni bilo v GGE krčitev gozda, za katera je bilo izdano soglasje ZGS.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015 – 2024

- Zmanjšati lesno zalogo, ter doseči ciljno lesno zalogo. Ciljna lesna zaloga v GGE Snežnik je 351 m³/ha, ki naj bi bila dosežena v ciljnem obdobju 16 let.
- Z ukrepi nege še izboljševati negovanost v mlajših razvojnih fazah.
- Ohranjati naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst.
- Izboljšati oziroma približati se optimalnemu razmerju razvojnih faz oz. zgradb sestojev.
- Ohranjati delež gozdov z raznomerno zgradbo.
- Krečiti delovanje vseh funkcij gozdov, še posebej pa krečiti izjemno poudarjene in ovrednotene funkcije gozdov.
- Zagotavljati usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom.
- Uporabljati okolju prijazne tehnologije in strojne opreme, ter ustrezne načine izvajanja gozdnih del.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.

Ocena doseganja ciljev:

Cilji in načrtovani ukrepi so bili v preteklem desetletju primerno načrtovani. Na dosego ciljev so bistveno vplivale različne ujme. Največ škoda je povzročil žledolom v letu 2014 in nato kalamitete podlubnikov ter deloma tudi vetrolom v letu 2018. Zaradi velikega obsega sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja, zastavljenih ciljev nismo dosegli. Sanacijske sečnje so povečale realizacijo načrtovane sečnje, zelo malo pa so doprinesle k doseganju drugih ciljev.

- Lesna zaloga se je v zadnjem obdobju zmanjšala za 18,0 %, zmanjšala se je lesna zaloga iglavcev, lesna zaloga listavcev pa se je rahlo povečala, zato se je spremenilo tudi razmerje med iglavci in listavci.
- V sedanjem obdobju beležimo tudi višji prirastek. Glede na prejšnje desetletje je višji za 2,5 %. Znižal se je pri iglavcih (za 9 %), pri listavcih pa je zvišal (za 23,5 %).
- Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na prirastek je 72,9 %.
- Naravno drevesno sestavo na teh rastiščih se je ohranjalo, saj ni bilo izvedenih kakšnih večjih saditev s smreko ali tujerodnimi drevesnimi vrstami. Sadnja se ni izvajala na velikih površinah, vendar zgolj v manjših jedrih in za večanje pestrosti, tako da tudi v prihodnje ni pričakovati bistveno drugačne podobe.
- Delež bukve se je povečal na račun smreke in predvsem jelke, katere je prizadel žledolom, kalamitete podlubnikov in vetrolom.
- Razmerje razvojnih faz se je spremenilo, kar je predvsem posledica ujm kot tudi načrtnega gospodarjenja. V GGE imamo več mladovij in drogovnjakov, kar kaže razvoj v pravo smer. Zmanjšal se je delež debeljakov ter povečal delež sestojev v obnovi. Ohranil se je delež prebiralnih gozdov.
- Negovanost sestojev v mlajših razvojnih fazah ni bila opravljena v zadovoljivem obsegu, saj so bila dela opravljena v približno polovici načrtovanega obsega. Dela v nekaterih primerih niso bila več upravičena saj so bili sestoji poškodovani. Neizvajanje negovalnih del se bo odražalo v kasnejših obdobjih na kvaliteti sestojev.
- Usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom še ni vzpostavljen, saj je vpliv rastlinojede divjadi na gozdno mladje še vedno tolikšen, da je preraščanje nekaterih drevesnih vrst (predvsem plemenitih listavcev in jelke) v goščo oteženo.
- Izvajanje sečnje je bila časovno in tehnološko primerna. Večina sečnje je bila izvedena v zimskih mesecih, kar nakazuje tudi nizka jakost poškodovanosti dreves na koreničniku in deblu. Večino poškodb vej izhaja kot posledica žledoloma.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Preglednica 54: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1955-2025 v GGE Snežnik

Obdobje	Zasebni gozdovi v ha	Državni gozdovi v ha	Skupaj v ha
1955-1964	0,00	1.822,20	1.822,20
1965-1974	0,00	1.822,20	1.822,20
1975-1984	0,00	1.822,21	1.822,21
1985-1994	0,00	1.822,21	1.822,21
1995-2004	47,79	1.853,13	1.900,92
2005-2014	55,40	1.838,82	1.894,22
2015-2024	62,90	1.843,89	1.906,79
2025-2034	52,58	1.857,64	1.911,61

Od leta 1955 do leta 2015 se je površina gozdov povečala za slabih 85 ha ali 4 %. Največja porast se je zgodila leta 1995, ko so opredelili tudi zasebne gozdove, ki so nastali na zaraščajočih lazih. Te površine so bile pred tem letom del GGE Javorje in GGE Požarje, čeprav so se teritorialno nahajale znotraj GGE Snežnik. Skupna površina gozdov se je v prejšnjem ureditvenem obdobju celo nekoliko zmanjšala, zaradi izločitve odseka 48i v GGE Požarje (v istem obdobju se je GGE Snežnik iz GGE Leskova dolina priključilo nekaj zasebnih parcel v odsek 51c).

V prejšnjih ureditvenih obdobjih je sprememba v površini gozda bila posledica spremenjenega načina zajemanja podatkov (digitalizacija), ko so se uskladile meje po DKN ter v gozd opredelile gozdne ceste in opuščeni daljnovod. V sedanjem ureditvenem obdobju pa se je površina gozda povečala za 5 ha zaradi arbitražnega sporazuma in tudi uskladitve po ZKN.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek

Za GGE Snežnik imamo podatke o lesni zalogi, letnem prirastku in poseku od leta 1955. Podatki za lesno zalogo in prirastek so bili v različnih obdobjih dobljeni z različnimi metodami (polna premerba, Bitterlichova metoda, meritve na SVP), zato podatki niso povsem primerljivi.

Preglednica 55/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Snežnik v obdobju 1955-2024

Obdobje	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1955-1964	269	57	326	6,40	1,10	7,50	4,49	2,67	7,16
1965-1974	311	68	379	6,70	1,59	8,29	5,96	1,34	7,30
1975-1984	301	66	367	7,01	1,96	8,97	5,74	0,65	6,39
1985-1994	315	91	406	5,59	2,09	7,68	6,62	0,65	7,27
1995-2004	271	96	367	4,75	2,02	6,77	5,30	0,98	6,28
2005-2014	307	135	442	5,29	2,98	8,27	9,18	3,38	12,56
2015-2024	252	133	385	3,84	2,13	5,97	12,47	1,49	13,95
2025-2034	176	139	315	3,49	2,63	6,12	3,84	4,36	8,20

*v obdobju 2025-2034 je naveden možni posek

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Iz zgornje preglednice je razvidno, da lesna zaloga skozi obdobja niha malo gor, malo dol, v grobem pa raste, le v zadnjem obdobju upade. Lesna zaloga iglavcev rahlo upada in ima trenutno najnižjo vrednost v zadnjih 50 letih, ravno obratno pa je pri listavcih, kjer lesna zaloga raste in je več kot enkrat toliko kot je bila leta 1975.

Pri prirastku je trend bolj negativen, saj razen v obdobju 2005-2014 (ko je nekoliko zrasel) zadnjih 50 let konstantno pada. Enako je za iglavce, medtem ko pri listavcih raste. V zadnjem ureditvenem obdobju je skupni prirastek glede na prejšnje obdobje rahlo višji, sicer pa nižji pri iglavcih in višji pri listavcih.

Realizacija poseka je bila ves čas okoli 6-7 m³/ha/leto, v obdobju 2005-2014 pa se je povečala na več kot 12 m³/ha/leto. V prejšnjem obdobju je bil posek bistveno višji (14 m³/ha/leto). Pri iglavcih je gibanje podobno, posek se je vseskozi nekoliko povečeval, z izjemo znižanja v obdobju 1995-2004. Posek listavcev v splošnem preko obdobja upada vse do 2005-2014, ko se je posek dvignil zaradi žledoloma. V prihodnjem obdobju načrtujemo približno trikrat večji posek listavcev kot v predhodnem obdobju.

Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1955 - 2024 v GGE Snežnik

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrasti	Pl.list	O.tr.list	M.list	Igl.	List.	Skupaj
1955-1964	7,1	75,3	0,0	14,1	0,0	1,5	2,0	0,0	82,4	17,6	100,0
1965-1974	8,0	74,1	0,0	14,9	0,0	2,0	1,0	0,0	82,1	17,9	100,0
1975-1984	10,0	71,8	0,1	15,1	0,0	2,5	0,5	0,0	81,9	18,1	100,0
1985-1994	11,9	65,6	0,1	19,2	0,0	2,8	0,4	0,0	77,6	22,4	100,0
1995-2004	12,8	60,8	0,1	23,4	0,0	2,6	0,3	0,0	73,7	26,3	100,0
2005-2014	15,6	53,5	0,2	27,6	0,0	3,0	0,1	0,0	69,4	30,6	100,0
2015-2024	16,5	49,1	0,0	31,4	0,0	2,9	0,1	0,0	65,6	34,4	100,0
2025-2034	14,1	41,6	0,0	40,9	0,0	3,3	0,1	0,0	55,7	43,3	100,0

Od leta 1955 dalje konstantno pada delež jelke v lesni zalogi, na ta račun pa rastejo deleži vseh ostalih drevesnih vrst – bukke, smreke in plemenitih listavcev. Obstajajo še starejši podatki, ki kažejo odstotek iglavcev in listavcev v lesni zalogi, vendar niso pridobljeni na primerljiv način. V letu 1922 je bilo tako v lesni zalogi iglavcev 77,8 %, v letu 1941 pa 81,4 %.

Preglednica 57: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Snežnik

	Lesna zaloga (%)						Prirastek (%)						Možni poseki
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	74,1	75,3	57,4	71,6	69,6	83,9	107,8	116,7	81,7	82,6	90,9	69,5
Listavci	130,0	91,8	87,2	100,5	120,1	105,2	253,8	126,7	100,0	100,0	102,0	123,5	181,9
Skupaj	100,0	81,6	81,4	76,8	82,7	81,8	161,4	114,8	108,6	89,7	86,8	102,5	103,5

Indeks razvoja kaže, da je skupna lesna zaloga v preteklem desetletju upadla za 18 %. Pri iglavcih se je znižala v vseh debelinskih razredih, največ v četrtem debelinskem razredu za skoraj polovico, v ostalih razredih za dobro četrtino. Pri listavcih pa nakazuje porast lesne zaloge v prvem in petem debelinskem razredu. Ohranila se je lesna zaloga listavcev, lesna zaloga iglavcev pa se je znižala za kar 30 %.

Prirastek se je glede na prejšnje obdobje zvišal za 2,5 %, pri listavcih za 23 %, pri iglavcih pa je upadel za 9 %. Pri iglavcih beležimo največjo rast prirastka v tretjem razredu, sledi tudi porast v drugem razredu, v splošnem beležimo padec prirastka v ostalih razredih. Prirastek pri listavcih je višji v vseh razredih, največji je v prvem razredu, kjer je višji za celo dva in pol krat.

Možni posek se je povečal za 3,5 %, največ pri listavcih za kar 81,9 % pri iglavcih pa je nižji za 30,5 %.

5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge

Preglednica 58/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Snežnik

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v letu 2015	481.118	252.732	733.850
Vrast 2015-2024	1.785	8.697	10.482
Prirastek (2015-2024)	73.285	40.550	113.835
Sečnje po evidenci (2015-2024)	237.683	28.326	266.009
Propadlo drevje (2015-2024)	3.323	2.165	5.488
Pričakovana zaloga (2015-2024)	310.220	271.042	581.262
Ugotovljena zaloga 2024	335.549	266.572	602.121
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	1,06	0,98	1,03

Dejanska izmerjena lesna zaloga v letu 2024 znaša 602.121 m³ in je za 3 % višja od pričakovane lesne zaloge izračunane na osnovi lesne zaloge v letu 2015, prirastka 2015 – 2024, evidentirane sečnje v obdobju 2015 – 2024, količine odmrlega drevja v obdobju 2015 – 2024 in ugotovljene količine vrasti v obdobju 2015 – 2024. V izračunu so upoštevane tarife, ki smo jih uporabili pri izračunu lesne zaloge 2024 in nova površina gozdov.

Sprememba tarif je bila opravljena že v prejšnjem obdobju. Površina gozdov se je rahlo povečala zaradi arbitražnega sporazuma in ukkladitve po ZKN in sicer za 5 ha.

Preglednica 59/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Snežnik – sečnja po SVP

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v letu 2015	481.118	252.732	733.850
Vrast 2015-2024	1.785	8.697	10.482
Prirastek (2015-2024)	73.285	40.550	113.835
Sečnje po SVP (2015-2024)	267.359	30.572	297.931
Propadlo drevje (2015-2024)	3.323	2.165	5.488
Pričakovana zaloga (2015-2024)	285.506	269.242	554.748
Ugotovljena zaloga 2024	335.549	266.572	602.121
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	1,18	0,99	1,09

Kontrolni izračun, kjer je upoštevana ocena sečnje po SVP nakazuje na večjo razliko med pričakovano in ugotovljeno zalogo kot pa kontrolni izračun, kjer smo upoštevali sečnjo po evidenci. Razlika med pričakovano lesno zalogo in ugotovljeno lesno zalogo je večja (za 6 %).

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

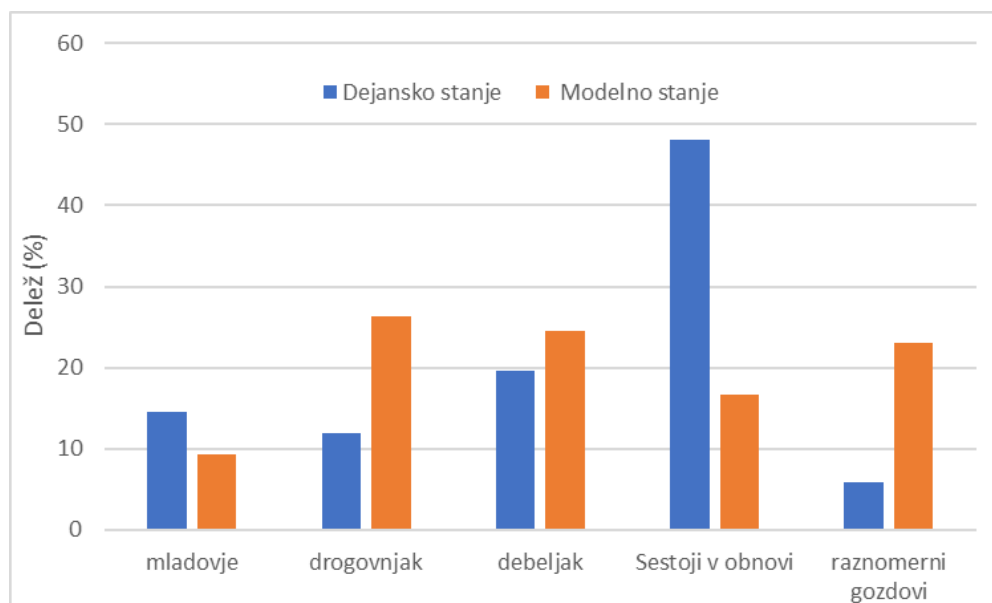
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno stanje razvojnih faz po RGR smo določili na osnovi modelnega stanja po območnih RGR iz GGN GGO Postojna 2021-2030. Za GGE smo modelno stanje razvojnih faz dobili kot povprečje modelnega stanja po RGR. V izračunu so upoštevani samo večnamenski gozdovi.

Preglednica 60/D-SM: Delež razvojnih faz oz. zgradb v GGE Snežnik in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	276,0	14,5	14,5	12	9,3	176,74	+9,3
Drogovnjak	226,0	11,9	11,9	33	26,4	500,77	-14,5
Debeljak	373,4	19,7	19,7	31	24,6	466,55	-4,9
Sestoji v obnovi	911,9	48,0	48,0	21	16,6	315,73	+31,4
Raznomerni	110,9	5,8	5,8		23,1	439,07	-17,3
Skupaj	1.898,86	100,0		125	100,0	1.898,86	-

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah v večnamenskih gozdovih v GGE Snežnik

V GGE Snežnik močno prevladujejo sestoji v obnovi, sledijo debeljaki. Najmanj je mladovij. Glede na modelno stanje imamo preveč sestojev v obnovi. Premalo je drogovnjakov. Za doseg ciljnega stanja bo potrebno pospešeno izvajati končne poseke v sestojih v obnovi, da pridobimo več mladovij in posledično s tem tudi več drogovnjakov.

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030.

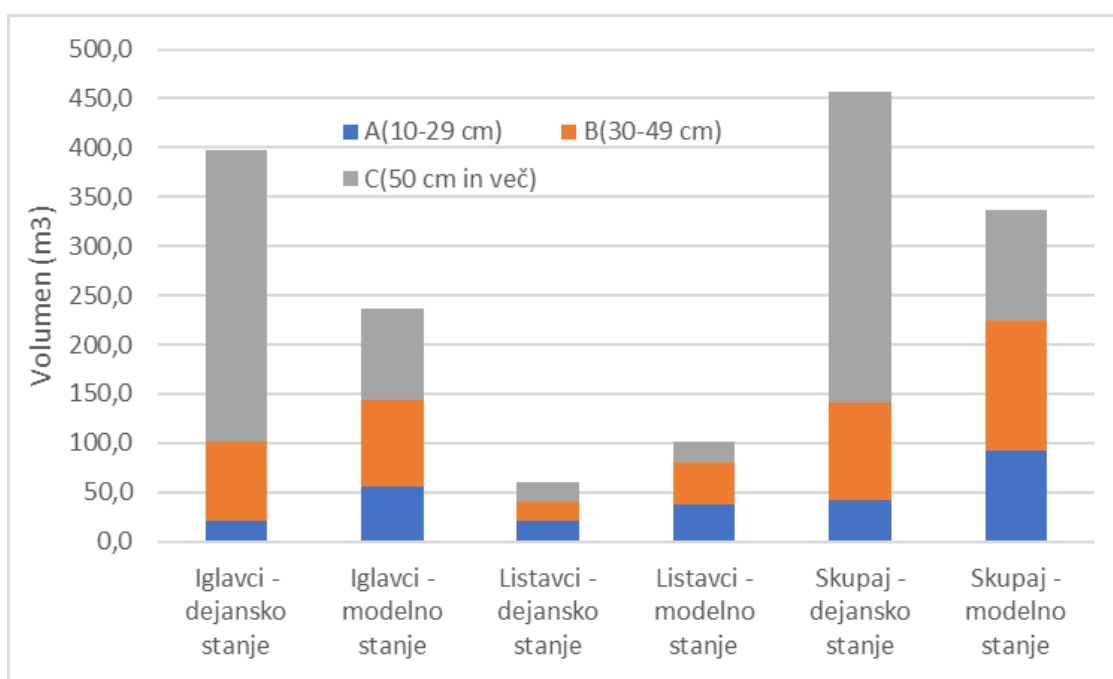
Preglednica 61: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Snežnik

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	21,3	5,4	55,6	23,6	21,2	35,5	36,4	36,4	42,5	9,3	92,3	26,6
30-49 cm	79,3	20,0	88,2	37,4	19,5	32,7	43,7	43,4	98,8	21,6	131,8	38,0
nad 50 cm	296,6	74,7	92,2	39,1	19,0	31,8	20,3	20,2	315,6	69,1	112,6	32,5
Skupaj	397,2	100,0	236,0	100,0	59,7	100,0	100,7	32,5	456,9	100,0	346,7	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je premajhen pri iglavcih, pri listavcih je blizu modelnemu stanju. Delež srednje debelega drevja (od 30 do 49 cm) je tako pri iglavcih kot tudi listavcih manjši od modela. Delež debelega drevja (nad 50 cm) pri iglavcih bistveno presega modelno stanje, pri listavcih je stanje boljše vendar še vedno preveč. Skupno je torej premalo drobnega drevja in srednje debelega drevja, bistveno preveč pa je debelega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih večnamenskih gozdov v GGE Snežnik

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V preteklem obdobju se je zagotavljanje trajnosti ostalih funkcij gozdov ohranjalo, saj so se izvajala dela za krepitev biotske in lovnogospodarske funkcije. Prav tako zaradi izvajanja gozdnogospodarskih del ali drugih posegov v prostor ni bila ogrožena nobena izmed ekoloških in socialnih funkcij gozdov.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Ob upoštevanju večnamenske vloge gozdov v GGE Snežnik, stopnje poudarjenosti posameznih funkcij gozdov, splošnih gospodarskih razmer in posestne strukture teh gozdov, so gozdnogospodarski cilji sledeči:

- Proizvodnja lesa (zagotoviti trajno pridobivanje lesa po količini in kakovosti kot ga omogoča plodnost rastišč).
- Ohranjanje voda (ohranjanje ugodnega stanja površinskih in podzemnih voda in stalnosti dotoka pitne vode na vodovarstvenih območjih).
- Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst (ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje gensko, vrstno in ekosistemsko raznovrstnost).
- Čiščenje zraka in regulacija klime (ohranjanje zdravega življenskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje podnebnih ekstremov v krajini).
- Zagotavljanje ponorov ogljika (Slovenija je podpisnica različnih evropskih dokumentov, na podlagi katerih se pričakuje, da gozdovi zagotavljajo določen delež ponorov ogljika).
- Lov in dohodek od lova (upravljanje s populacijami divjadi, rekreativni lov in lovski turizem ter prodajo trofejev in divjačine).
- Varovanje pred naravnimi nesrečami (varovanje tal in gozdnih sestojev ter varovanje pred naravnimi nesrečami).
- Rekreatija in turizem (omogočanje različnih okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdu in pospeševanje trajnostnega turizma, predvsem v gozdovih ob večjih naseljih, gozdovih ob turističnih centrih in gozdovih ob rekreacijskih poteh).
- Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov (zagotavljanje možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje mlajših in starejših generacij ter načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi).
- Estetski videz krajine (oblikovanje gozdnih robov in zanimive strukture gozdov, ohranjanje zanimivih dreves in ohranjanje prepoznavnih krajinskih oblik).
- Ohranjanje kulturne dediščine (ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo status kulturne dediščine).
- Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov (izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda kot so med in gobe).

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

- Potrebno je ohranjati lesno zalogo in povečevati prirastke ter s tem izkoristiti rastiščni potencial. Ciljna lesna zaloga je okrog 350 m³/ha, stanje pa naj bi bilo doseženo v 20-ih letih.
- Razmerje razvojnih faz je potrebno približati ciljnemu stanju. Z uvajanjem debeljakov v obnovo se bo povečal delež sestojev v obnovi, z nadaljevanjem obnove v sestojih v obnovi pa se bo povečal delež mladovij.
- V sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovno podmladka naj se zadržano nadaljuje z obnovo.
- V sestojih v obnovi z bogato in dobro sestojno zasnovno podmladka naj se pospešeno nadaljuje z obnovo. Kjer je podmladek strnjen in višji od 1 m naj se z obnovo konča.
- V obnovo naj se prvenstveno uvede poškodovane debeljake in drogovnjake s pretrganim sklepom, kjer naravna obnova ni vprašljiva in se že nakazuje podmladek. Tam je smiselno posekati še kakšno nepoškodovano drevo, podstojna drevesa in grmovje ter tako oblikovati pomladitvena jedra.
- V nepoškodovanih sestojih naj se v obnovo uvede debeljake, kjer na jelovo bukovih rastiščih povprečen premer nosilcev sestoja presega 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih, na bukovih rastiščih presega 45 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih, na termofilnih rastiščih presega 40 cm pri iglavcih in 35 cm pri listavcih.
- Pri obnovi gozdov naj se daje prednost naravni obnovi, ki naj se ji pomaga s pripravo sestoja za naravno nasemenitev. Tako izkoristimo naravno pomlajevanje in indirektno nego matičnega sestoja ter s tem dobimo rastišču primerno zmes drevesnih vrst.
- Zaščitne ograje naj se postavi na odličnih rastiščih, kjer pričakujemo pomlajevanje jelke in plemenitih listavcev. Ograje je potrebno ustrezno označiti, da se prepreči zaletavanje živali vanje. Ograje naj se vzdržuje.
- Sadnja naj se izvaja malopovršinsko, le na najboljših rastiščih, kjer je naravno pomlajevanje oteženo, ali pa se ne pomlajujejo rastišču primerne vrste.
- Drevesna vrsta sadik je odvisna od rastišča. Prevladujeta smreka in bukev. Smreko naj se sadi mozaično in mešano z drugimi drevesnimi vrstami. Iz nosilne vrste jo je potrebno spremeniti v primešano vrsto. Sadi naj se jo kot predkulturo v katero se bodo vrasli listavci. V zaščitnih ograjah je smiselno saditi jelko in plemenite listavce.
- Sadike listavcev naj se označi s količki. Količki naj bodo iz obstojnega lesa.
- Smreko naj se zaščiti s premazi. Z zaščitnimi premazi se lahko zaščitijo tudi listavci in naravno mladje jelke.
- Mladovja z rahlim ali vrzelastim sklepom naj se izpopolni s sadnjo. V kolikor sadnja ni uspešna, naj se na površinah izvede dopolnilna sadnja in izvede vsa potrebna gojitvena dela.
- V mladovjih osnovanih s sadnjo naj se dosledno izvaja obžetev. Ponovi naj se jo do petkrat, odvisno od višine. V desetih letih naj se izvede tudi nega mladja.
- Potrebno je povečati negovanost in mehansko stabilnost mladih sestojev.
- Pri negi naravnega mladja naj se poudarek daje uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev, jelke, bukve in hrastov.
- V nepoškodovanih letvenjakih s tesnim ali normalnim sklepom naj se izvajajo prva redčenja. Pri izbiri naj se prednost daje plemenitim listavcem, jelki, bukvi in hrastom.
- V poškodovanih letvenjakih in drogovnjakih naj se odstrani poškodovana drevesa.
- V drogovnjakih z normalnim sklepom naj se izvajajo redčenja šibke jakosti. Pri redčenju naj se daje prednost plemenitim listavcem, jelki, bukvi in hrastom.
- V drogovnjakih z rahlim in pretrganim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- Močno poškodovane drogovnjake naj se uvede v obnovo.
- V raznomernih gozdovih naj se izvaja nega raznomernega gozda.
- V debeljakih z normalnim sklepom naj se izvajajo šibka izbirna redčenja, ali le sanitarne sečnje.
- Ohranja naj se vitalne jelke med 30 in 50 cm, ki predstavljajo semenjake za naslednja desetletja. Iz sestojev naj se prvenstveno odstranijo slabo vitalne jelke debelejšje od 70 cm.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Ohranjajo naj se vitalni jelovi kapniki (jelke do debeline 30 cm, ne glede na kakovost debla in krošnje), ki naj se jim omogoča vrast v bodoče sestoje.
- V jelovo bukovih debeljakih z vitalnim drevjem in pestro debelinsko strukturo (dovolj čakalcev jelke oz. dovolj tanjših, vitalnih iglavcev) naj se izvaja šibko premenilno redčenje, tako da se debeljake preoblikuje v raznomerno zgradbo.
- V raznomernih sestojih, kjer je lesna zaloga nižja od optimalne in primanjkuje debelejšega drevja, dovolj je srednje debelega drevja, vitalnost iglavcev pa je dobra, naj se raznomerni gozd neguje s poudarkom na povečevanju lesne zaloge.
- V raznomernih sestojih, kjer je dovolj vseh debelinskih struktur drevja, lesna zaloga pa je optimalna, naj se raznomerni gozd neguje s poudarkom na vzdrževanju strukture.
- V raznomernih sestojih, kjer je lesna zaloga višja od optimalne in primanjkuje tanjšega drevja, je potrebno z ukrepanjem pospeševati naravno obnovo gozda.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Dosledno naj se vrši posek oslabeledih in suhih jelk, ki imajo še tehnično uporaben les.
- Gozdne prometnice naj se prvenstveno gradi na nezadostno odprtih območjih.
- Potrebno je uskladiti rastlinsko in živalsko komponento gozda. S posegi v populacije rastlinojede divjadi se glede na kazalnike v populacijah in njihovem okolju zagotovi naravna spolna in starostna struktura v številčnosti, ki bo tudi v bodoče zagotavljala ohranitev samih populacij in hkrati omogočila naravno obnovo gozda z vsemi rastiščno primernimi drevesnimi vrstami. Za povečanje prehranske kapacitete divjadi naj se v zimskem času izvaja sečnja posameznih dreves jelke, ki naj se jih pusti v gozdu do začetka pomladi.
- Potrebno je ohranjati oziroma vzpostaviti naravno okolje primerno za prosto živeče živali ter zagotoviti mirne predele (zimovališča) za njihov nemoten razvoj.
- Zaradi ohranjanja biotske pestrosti ptic duplaric naj se v sestojih dosledno pušča vse odmrlo drevje, katerega les nima več tehnične uporabne vrednosti in ne predstavlja več potencialne nevarnosti za razvoj podlubnikov.
- Potrebno je spremljati družbeni razvoj in dejavnosti drugih uporabnikov gozdnega prostora in tvorno sodelovati z njimi zaradi varovanja narave in ohranjanja biotske pestrosti gozdnega prostora.
- Potrebno je nadzirati kakovost izvedbe gojitvenih del ter poseka in opozarjati izvajalce na področju varnega dela.
- Za zagotavljanje mnogonamenske vloge gozda naj se upoštevajo vse usmeritve navedene v Poglavju 6.2.2.
- Potrebno je upoštevati usmeritve s področja upravljanja z vodami, ki so navedene v poglavju 6.2.2

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Krepitev funkcij gozdov se bo izvajala skupaj z izvedbo načrtovanih gozdnogojitvenih del, zato ukrepov v glavnem ne navajamo ločeno. Pravilna in dosledna izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del in del za krepitev lovnogospodarske funkcije zagotavlja tudi optimalno stanje gozda za opravljanje vseh drugih funkcij gozdov.

6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Ohranjeni gozdovi najboljše opravljajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zato je za varovanje tal najprimernejša stalna zastrtost z gozdno vegetacijo. S tem je zagotovljeno zadrževanje prsti pred odnašanjem po pobočju. Prisotnost vegetacije omogoča tudi vpijanje in zadrževanje vode v tleh.

- V gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije naj se izvaja čim manj gozdnogospodarskih ukrepov, zgradba naj bo primerna rastišču, obnova pa naj se izvaja na majhnih površinah.
- V gozdovih, kjer je varovalna funkcija poudarjena na drugi stopnji, naj bo gospodarjenje z gozdovi malopovršinsko in nizke intenzitete.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Jakost gozdnogospodarskega ukrepanja naj se določi glede na karakteristike terena in stanja sestojev.
- Zagotavlja naj se stalna in trajna pokrovnost tal z naravno gozdno vegetacijo v obliki stabilnih, vertikalno in horizontalno primerno strukturiranih gozdnih sestojev.
- Pospešuje naj se rastišču in naravni nevarnosti primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje funkcije.
- Zagotavlja naj se pravočasna obnova oziroma odstranjevanje nestabilnih in fiziološko prestarih dreves, ki ne zagotavljajo ohranjanja varovalne in zaščitne funkcije gozda oziroma lahko povzročijo erozijske procese, pri čemer temeljimo na naravnem pomlajevanju, v obliki manjših jeder (do ene drevesne višine), ki so točkovno razpršena.
- Temelji naj se na minimalni negi, kjer je ta nujno potrebna za izboljšanje ali ohranitev zagotavljanja varovalne funkcije.
- Urediti razmerje gozd-divjad z osnovanjem pašnih površin za divjad v nižje ležečih, bolj položnih predelih in z ukrepi v populacijah divjadi.
- Za preprečevanje degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Gospodari naj se z daljšimi proizvodnimi in pomladitvenimi dobami kot v gospodarskem gozdu.
- Pri gospodarjenju z gozdovi naj se upošteva tudi druge funkcije gozdov, pri čemer pa posegi, ki bi okrnili varovalno ali zaščitno funkcijo gozdov niso dovoljeni.

Usmeritve, ki izhajajo iz Zakona o vodah se nanašajo na celoten gozdni prostor. Ogrožena območja iz Zakona o vodah so prikazana na karti 7 prostorskega dela GGN, po slojih pa na Atlasu voda.

Usmeritve na ogroženih območjih:

- Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.
- Poplavna območja so prikazana na karti 7 prostorskega dela GGN, po slojih pa na Atlasu voda.
- Poplavna območja morajo biti prikazana v GGN, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, posege pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.
- Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode.

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge
- vlačenje lesa
- Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:
 - zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
 - poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti načrtovani na način, da se upoštevajo smernice s področja upravljanja z vodami.

Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih:

Odstranitev poškodovane in odvečne zarasti v gozdnem prostoru je potrebno izvesti selektivno. Odstraniti je potrebno suho, propadajočo in poškodovano zarast iz vodnega in priobalnega zemljišča.

Skladno s 33. členom Zakona o divjadi in lovstvu je v času gnezdenja ptic med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih in čistiti odvodne kanale.

Propadlo in odstranjeno zarast je potrebno v dostopnih predelih v celoti odstraniti z območja na naravi neškodljiv način; v primeru vodotokov je material prepovedano odlagati v strugo, na brežino, v priobalni pas vodotoka ter na poplavno območje.

Odlaganje ali skladiščenje lesa na poplavnih območjih ni dovoljeno.

Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije

Gozdna vegetacija opravlja hidrološko funkcijo s tem, ko večja zadrževalno sposobnost tal za vodo, izravnava in blaži odtok vode ob padavinskih maksimumih, izboljšuje kakovost in čistost podtalnice. Režim gospodarjenja je za hidrološko funkcijo podoben kot za varovalno funkcijo, ukrepi naj bodo malopovršinski, drevesna zgradba sestojev primerna rastišču, obnova gozda pa naj poteka čim bolj po naravni poti.

- Ob vodnih virih naj se pušča obvodno rastje, ki najbolje opravlja hidrološko funkcijo.
- V neposredni okolici podzemnih vpadov in vodnih virov naj bo visok delež starega drevja, prepuščenega naravnemu razvoju.
- Spravilo gozdnih sortimentov ne sme potekati preko kaluž, sečni ostanki pa morajo biti ob zaključku sečnje odstranjeni iz vseh strug, jarkov, kalov, kaluž in vodnih virov.
- V skladu s pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS 114/09) je treba zagotoviti ustrezen odmik solnic od kaluž na razdaljo najmanj 50 metrov.
- Kraške izvire je treba redno čistiti in vzdrževati.
- Gozdne prometnice je treba posebej skrbno načrtovati na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije, kar pomeni, da se v bližini jam, brezen, kaluž in izvirov na razdalji vsaj 50 metrov ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Potrebno je sodelovati z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja). Pred posegom (gradnjo) na teh zemljiščih je potrebno pridobiti vodno soglasje v skladu z ZV-1.

Splošne usmeritve:

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih:

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so navedene v Prilogi, ki je sestavni del ZV-1, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah

2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
- odlaganje odpadkov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča ter na območja presihajočih jezer je potrebno zagotavljati preprečevanje poslabšanja ekološkega stanja voda in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih.

Usmeritve za preprečitev poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda:

Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala so kot osnovne enote za zanesljivo ugotavljanje stanja in doseganje okoljskih ciljev določena vodna telesa površinskih voda in vodna telesa podzemnih voda (Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18), Vodotoki ali njihovi deli, ki ne ustrezajo merilom za določitev samostojnih vodnih teles površinskih voda, so priključeni k vodnim telesom vodotokov, v katera se stekajo.

Usmeritve na varstvenih območjih:

Vodovarstvena območja se določijo z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

Na območju so načrtovana nekatera vodovarstvena območja (VVO Malni). V kolikor se v času veljavnosti načrta vodovarstveno območje sprejme s pravnim predpisom, v katerem je naveden tudi režim, se pri gospodarjenju z gozdovi upošteva sprejet režim. Informacije o vodovarstvenih sprejetih vodovarstvenih območjih so prikazane na Atlasu voda.

Posege v prostor je treba načrtovati in izvajati na način, da ne pride do poslabšanja kakovosti kopalne vode.

Pri pripravi GGN je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke iz Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23). Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje. Skladno s 5. členom te uredbe so:

- na referenčnih odsekih: prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti;
- na vodotokih gorvodno od referenčnih odsekov (z njihovo prispevno površino) in na vodotokih dolvodno od referenčnih odsekov oziroma od jezera, na katerem so določeni referenčni odseki, do dolvodne meje ribjega tipa, v katerega je razvrščen referenčni odsek oziroma vodotok na iztoku iz jezera: dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo ter so izpolnjeni drugi pogoji za izdajo vodnega soglasja.

Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode:

Pri pripravi GGN je treba posege načrtovati na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečevanje onesnaževanja površinskih in podzemnih voda:

Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).

Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in pet metrov od meje brega voda 2. reda na podlagi 65. člena ZV-1.

Vzpostavlja in ohranja naj se pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok.

Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in stoječih voda, zunaj priobalnih zemljišč in območij poplav. Pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.

Usmeritve na vodovarstvenih območjih:

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16). Posegi so sprejemljivi, če iz analize tveganja izhaja, da nov poseg ne bo povzročil poslabšanja stanja voda (ob upoštevanju zaščitnih ukrepov iz analize tveganja).

V bližnji okolici zajetij naj se ne pogozduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje.

Oskrba strojev in vzdrževanje takih strojev in naprav, ki uporabljajo nevarne snovi, vključno z gorivi in mazivi, mora potekati izven najožjega vodovarstvenega območja (VVO I).

Karta P7: Varstvena območja po predpisih o vodah v merilu 1:50.000 je prikazana v prostorskem delu načrta.

Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

S funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti krepimo naravno pestrost v gozdnem prostoru. Poleg vrst, ki prevladujejo, je treba posebno pozornost nameniti manjšinskim drevesnim vrstam, življenjskim prostorom in prostoživečim živalim.

- Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in pestrosti življenja vseh živalskih vrst je treba vzdrževati manjšinske ekosisteme v gozdnem prostoru (lazi, kaluže, ekocelice, kraški izviri).
- Laze je treba kositi in z ustreznim posekom, vsaj enkrat v ureditvenem obdobju, vzdrževati njihov gozdni rob. Vlačenju lesa po lazih se je treba izogibati, prepovedano je puščanje sečnih ostankov na lazih.
- Pri odkazilu v okolici kaluž (radij 50 m) je treba v okviru možnosti upoštevati želje lovcev. Pri sami sečnji pa je treba zahtevati tak gozdni red, ki ne bo oslabil funkcije kaluže (prepovedano zametavanje s sečnimi ostanki, vlačenje lesa čez kalužo ...).
- Ekocelice so sestoji, v katerih ne načrtujemo gozdnogospodarskih ukrepov. Na podlagi gozdnogojitvenega načrta se lahko za ureditveno obdobje tega GGN izločijo dodatne ekocelice. Za ekocelice naj se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli, sušice ali katero drugo z vidika izkoriščanja lesa nezanimivo drevje.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- V okolici naravnega zatočišča (radij kroga manjšega od 300 m) naj se v času poleganja mladičev (od decembra do aprila) ne izvaja sečnje. V razdalji vsaj 200 m od naravnega zatočišča naj se ne gradi vlak.
- Za splošno krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti naj se v gozdu pušča večje število plodonosnih in minoritetnih drevesnih vrst in debelejša odmrlo drevje, ki ni nevarno za gradacijo škodljivih žuželk. Vzdržuje naj se tudi plodonosne grmovne vrste na gozdnem robu.

Splošne usmeritve za načrtovanje in izvajanje dejavnosti v Natura 2000 območjih (za gozdove):

- ohranja naj se naravna razširjenost habitatnih tipov in habitatnih rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča posebno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovane v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi tako, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno nasemenitev ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve za vsa območja Natura 2000

Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) je treba za kvalificirane živalske vrste (sesalci: navadni ris, volk, rjavi medved, mali podkovnjak, širokouhi netopir; dvoživke: veliki pupek; žuželke: drobrovratnik, bukov kozliček, črtasti medvedek, ptiči: gozdni jereb, koconogi čuk, kozača, mali skovik, črna žolna, sršenar, tripstri detel, črna štoklja; habitatne tipe jame, ki niso odprte za javnost in ilirske bukove gozdove, habitatni tip javorovi gozdovi v čim večji meri upoštevati sledeče usmeritve:

- Ohranja naj se rastišču primernejša sestava drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb. *
- Ohranja naj se najmanj 30% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Ohranjajo in vzdržujejo naj se travnate površine (lazi, jase) znotraj gozdnega prostora. * Preko njih naj se ne gradi novih gozdnih prometnic.
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.

Medved, volk, ris:

- Z gozdom in krajino naj se upravlja v skladu s strategijami in akcijskimi načrti, ki obravnavajo velike zveri.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- V okolici aktivnih medvedjih brlogov, v radiju najmanj 200 m, naj se ne ukrepa v času od 15.12. do 30.4.. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*

Netopirji, veliki pupek:

- V gozdu in gozdnem robu naj se vzdržuje majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže. V radiju vsaj 50 metrov od njih naj se ne postavlja solnic.* Obstoječe solnice naj se odstrani. (Ukrep: 612 – vzdrževanje vodnih virov v gozdu)
- Kjer primernih vodnih virov primanjkuje, se pri izgradnji gozdni vlak s prisotnostjo cevni propustov, pred njegovim vtokom izvede poglobljen usedalnik.
- Pri sečnji naj se drevesa usmerjeno podira stran od vodnih teles.
- Ohranja naj se vodne kotanje ob vlakah.
- Pri spravilu lesa naj se v vodna telesa ne posega, vanje naj se ne odlaga sečnih ostankov.

Napotki za upravljanje oz. vzdrževanje vodnih virov:

- Veliki pupek: Večji vodni habitat naj bo vsaj del dneva osončen, različno globok (najgloblji del je lahko globok več kot 1 m), brez prisotnosti rib, vsebuje naj veliko vodnega rastlinja, brežine naj bodo položne, voda prisotna preko celega leta, ohranja se nepropustna plast dna.

bukov kozliček kozliček:

- Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku. Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej.

Gozdni jereb:

- Kjer sestojne razmere dopuščajo, naj se zagotavlja vrzelast gozd s pestro zeliščno in grmovno vegetacijo s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst. Primerne so zlasti površine prizadete po žledolomu, vetrolomu in lubadarju. Znotraj takšnih površin naj se:
- ohranja raznomerna struktura gozdov (sestoj z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj, s šopi in skupinami odraslih dreves);
- pri obnovi gozda ohranjajo in sproščajo skupine lesk, brez, jelš in drugih plodonosnih vrst kot so jerebika, mokovec, brek, češmin, glog na skupni površini vsaj 0,5 – 1 ha; kjer teh plodonosnih rastlin ni, naj se jih vnaša s sadnjo;
- vzdržuje skupine različno starih iglavcev;
- v primeru postavitve žičnatih ograj za zaščito mladja naj se te ustrezno označi z namenom, da postanejo dobro vidne (ukrepi: zaščita mladja z (leseno) ograjo, označitev žičnatih ograj, vzdrževanje zaščitne ograje);
- 5% površin prizadetih po vetrolomu in lubadarju prepusti naravnemu razvoju (za dobo 10 let).

Habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)):

- Zaradi preštevilčne divjadi je oteženo pomlajevanje ključne drevesne vrste - jelke. Z gozdnogospodarskimi in lovskoupravljaljskimi ukrepi naj se zagotovi izboljšanje pomlajevanja jelke.

Habitatni tip (9180*) Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih:

- Izločijo naj se primerni sestoji (območje se določi na usklajevalni delavnici). Znotraj njih naj se ohranja semenjake vrst plemenitih listavcev. Pospešuje naj se javor, brest, lipa oz. rastišču primerne vrste. (Na usklajevalni delavnici se dogovorimo glede proaktivnih ukrepov varovanja habitatnega tipa: npr. zaščiti mladja z zaščitnimi ograjami in premestitvi lovskotehničnih objektov (solnice, preže)).

Jame:

- Ob vhodih v jame ter v neposredni okolici jamskih vhodov (ena drevesna višina, 30 metrov) naj se ohranja stalna zastrtost gozdov.
- Na površini nad znanimi jamskimi prostori naj se ne gradijo gozdne prometnice. Če je to potrebno, naj se jih načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Zaželena je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V kolikor se ugotovi povečan obisk jame oziroma nabiranje jamskih živali naj se obvesti ZRSVN.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V neposredni bližini vodotokov (vsaj 5 m pas) naj se ne gradi nove gozdne infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo ter v zimskem obdobju.
- V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželena je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V 5 m pasu brežine vodotokov naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov – sklenjen pas vegetacije ob vodotoku (razen pri sečnji iglavcev in za potrebe ohranjanja barij in mokrotnih travnikov). Izvaja naj se le sečnja posameznih, poškodovanih in proti vodotoku nagnjenih dreves ter debelejših dreves na brežinah vodotoka.

Časovne omejitve izvajanja del za določene ptičje vrste:

Spodaj navajamo časovne omejitve izvajanja gozdnogospodarskih del za določene ptičje vrste, ki veljajo znotraj območja določena z radijem (v metrih) okrog gnezda – mirna cona. V primeru poznavanja lokacije gnezd, naj se območja vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano. Časovno omejitev se zapiše v odločbe o odobritvi poseka izbranih dreves. Status mirnih con je smiselno upoštevati najmanj 3 leta od beleženja zadnje aktivne gnezditve vrste, optimalno pa 7 let.

Sršenar:

- V polmeru najmanj 300 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd sršenarja naj se od 1.5. do 31.8. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir. V okolici gnezda naj se osnuje ekocelica brez ukrepanja površine vsaj 1ha.

Ostale sove:

- V polmeru najmanj 100 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd ostalih sov naj se od 1.3. do 31.5. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir.*

Kozača:

- 300 metrov (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd kozače naj se od 1.2. do 30.6. s prekinitvijo gozdnih del (sečnja in spravilo lesa ter gradnja prometnic) zagotavlja mir.*

Črna štoklja:

- 400 metrov (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd črne štoklje naj se od 15.3. do 15.8. s prekinitvijo gozdnih del zagotavlja mir. V okolici gnezda naj se osnuje ekocelica brez ukrepanja površine vsaj 1ha

Opomba: * - povzeto po Pravilniku o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.).

GGE Snežnik je v celoti znotraj območja Natura 2000. Določena je upravljska cona za triprstega detla in belohrbtega detla – cona A. Prikazana je na karti 1.6 v kartnem delu načrta. Podrobne usmeritve za triprstega in belohrbtega detla so:

- Ohranja naj se najmanj 50% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Znotraj cone naj se ohranjajo dolge proizvodne dobe (daljše od 120 let).
- Ohranja naj se status ekocelic brez ukrepanja ter status vplivnega območja gozdnega rezervata Snežnik. Znotraj njih naj se gospodarjenje z gozdom ne izvaja, vključno z morebitno sanacijo naravnih ujm.
- Povečuje naj se delež mrtve lesne mase iglavcev in listavcev predvsem v B in C razširjenem debelinskem razredu. Dolgoročni cilj v enoti (dve do tri ureditvena obdobja) naj bo vsaj 5 % lesne zaloge stoječega odmrlega drevja, vsaj 50% nad 30 cm premera. V ta namen naj se izloča vsaj 5 -7 odmrlih in odmirajočih stoječih dreves/ha s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm oz. nad 50 cm. V primeru zamujenih jeder napada podlubnikov, kjer ni več nevarnosti širjenja podlubnikov na okoliško drevje, naj se pušča del odmrlih smrek s poudarkom na smrekah nad 30 cm premera.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Vsa drevesa, ki se jih v gozdu pusti kot odmrlo biomaso, naj se ustrezno označi in evidentira, da se pri poseku ne odstranijo.

- Velikopovršinskih sečenj naj se ne izvaja.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

Ukrepi:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.

Usmeritve za EPO:

- Na vseh območjih EPO je potrebno upoštevati usmeritve, ki so navedene za vsa območja Natura 2000 in cone.

Smernice za vzdrževanje klimatske funkcije

Smernice, ki veljajo za klimatsko funkcijo se skladajo s smernicami za ostale tri ekološke funkcije gozda.

6.2.2.2 Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje higiensko-zdravstvene funkcije

- Ohranja in pospešuje naj se strukturna in vrstna pestrost ter naravna drevesna sestava.
- Vzdržuje in pospešuje naj se bogato strukturirane gozdne robove in polnilni sloj v sestojih zlasti ob večjih naseljih in vojaških poligonih.
- Spremlja naj se zdravstveno stanje po posameznih drevesnih vrstah, redno naj se izvaja ukrepe za varstvo gozdov.
- Prepovedane so večje površinske sečnje.

Smernice za vzdrževanje zaščitne funkcije

- Upoštevajo naj se vse usmeritve za varovalno funkcijo.
- Pri ukrepanju ščitimo nižje ležeče elemente ogroženosti, zato se v teh predelih prednostno ukrepa za zagotavljanje zaščite ljudi.
- Načrtovana gozdnogojitvena dela naj bodo manj intenzivna in naj se izvajajo pod strogimi varstvenimi ukrepi (opozorilne table, zapora cest, ...).
- Čas sečnje in drugih ukrepov v gozdu mora biti prilagojena infrastrukturnemu objektu, zaradi katerega je poudarjena zaščitna funkcija.
- Z ukrepanjem naj se ohranja ali pospešuje struktura gozda, ki glede na prisotno naravno nevarnost zagotavlja najbolj optimalno zaščito. Na območju nad ogroženimi objekti so zaželeni čim bolj gosti sestoji.

Smernice za vzdrževanje obrambne funkcije

- Ukrepanje v gozdovih naj bo malopovršinsko.
- V območjih izključne rabe je dopustno sestoj oblikovati v skladu s potrebami za izvajanje vojaških aktivnosti.
- Po izvajanju vojaških aktivnosti mara ostati območje v prvotnem stanju, torej brez posegov v zemljišča. Dreves ni dopustno poškodovati in trajno označevati.
- Potrebno je redno odstranjevati vse odpadke, nastale po izvedenih vojaških aktivnostih.
- V času razglašene visoke stopnje požarne ogroženosti ni dopustno izvajati aktivnosti, ki bi lahko povzročile požare v naravnem okolju.
- Vojaških aktivnosti naj se ne izvaja v času, na območju in na načine, ki bi lahko vplivali na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

Smernice za vzdrževanje rekreacijske, turistične in poučne funkcije:

- Ob markiranih poteh naj se enkrat v desetih letih obnovijo markacije.
- Na delih, kjer markirane poti ne potekajo po cesti, je potrebno obsekavanje poti.
- Ob cestah je potrebno poskrbeti za vidnost smerokazov, da jih ne bi zakrilo rastje.
- Gozdne prometnice naj se na območjih s poudarjenimi funkcijami načrtuje in gradi tako, da ustrezajo tudi rekreacijski in turistični funkciji.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Prometnice namenjene rekreaciji je potrebno redno vzdrževati. Po končani sečnji in spravilu naj se na gozdnih prometnicah vzpostavi prvotno stanje.
- V gozdovih s poudarjenimi funkcijami je potrebno pri izbiri nosilcev funkcij upoštevati velike dimenzije in zanimiv habitus dreves. Poleg tega imajo prednost plodonosne in cvetoče drevesne vrste.
- Gozdni rob na teh območjih naj bo horizontalno in vertikalno razgiban ter pester glede drevesnih in grmovnih vrst.
- Na območjih s poudarjeno rekreacijsko in turistično funkcijo naj se izvaja neposredni nadzor glede vsebine Zakona o ohranjanju narave (Ur. l. RS 56/99).
- Na območjih s poudarjeno poučno funkcijo naj se postavijo in vzdržujejo table s poučnimi vsebinami.
- V primeru širjenja rekreacijskega območja je potrebno upoštevati zakonitosti gozdnega prostora, gozdarske in druge dejavnosti (lov) v njem ter naravovarstvene smernice pristojnih ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine

Smernice za vzdrževanje estetske funkcije:

- Ohranja naj se izjemna drevesa.
- Ohranja naj se gozdne otoke, obrečne loge, posamezna drevesa in skupine gozdnega drevja izven gozda, s katerimi se povečuje estetska vrednost krajine.
- V gozdovih s poudarjeno estetsko funkcijo je potrebno pri izbiri nosilcev funkcij upoštevati velike dimenzije in zanimiv habitus dreves. Poleg tega imajo prednost plodonosne in cvetoče drevesne vrste. Gozdni rob ob naseljih, cestah, markiranih poteh ter lovskih kočah naj bo horizontalno in vertikalno razgiban ter pester glede drevesnih in grmovnih vrst.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja naravnih vrednot

ZRSVN navaja sledeče usmeritve za varstvo naravnih vrednot:

Konkretne varstvene usmeritve:

- Gozdni rezervat na Snežniku – Bele vode(1327). Gozd naj se prepusti naravnem razvoju.
- Pri načrtovanju nove gozdne infrastrukture (prometnice in ostali objekti) v območju naravne vrednote naj se predhodno uskladi z ZRSVN.
- Gozdno infrastrukturo naj se umešča vsaj 25 m stran od vrha brežin vodotoka. Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo ter v zimskem času.
- V 5 m pasu brežine vodotokov naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov – sklenjen pas vegetacije ob vodotoku (razen pri sečnji iglavcev). Izvaja naj se le sečnja posameznih, poškodovanih in proti vodotoku nagnjenih dreves ter debelejših dreves na brežinah vodotoka.
- V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- Kupe sečnih ostankov naj se ne zлага neposredno ob vodotok.
- Neposredno ob vodotoku naj se ne skladišči lesa.

Konkretne varstvene usmeritve na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) so:

- Upoštevati je potrebno varstveni režim v jami, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Za vse ostale naravne vrednote na območju GGE Snežnik zadoščajo osnovne usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

Smernice za Zavarovana območja (ZO):

Na območju naravne znamenitosti v zaledju strnjenih gozdov in kmetijskih površin velja varstveni režim, ki ohranja obstoječo namembnost prostora in sedanji način gospodarjenja, ter preprečuje vsako spremembo v prostoru, ki bistveno vpliva na spremembo krajinske podobe.

Smernice za območja pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Skoraj celotno območje GGE gradijo karbonatne kamnine, zato tu obstaja možnost odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot. V primeru najdbe mineralov, fosilov in jam, brezen in površinskih naravnih vrednot ravnati po 74. členu ZON, ki pravi, da vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Pred posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli (npr. gradnja gozdnih prometnic) se investitorja seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o morebitni najdbi čimprej obvesti ZRSVN. Po predhodnem dogovoru z ZRSVN se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot po odkritju:

Če investitor ali izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čimprej obvesti pristojno območno enoto ZRSVN. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo, pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Smernice za izjemna drevesa:

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja kulturne dediščine

Pregled objektov kulturne dediščine je v poglavju 2.2 in v obrazcu E4. Objekti kulturne dediščine so vrisani v karti funkcij. V neposredni okolici objektov kulturne dediščine je vsa gozdnogospodarska dela treba načrtovati in izvajati tako, da ne pride do poškodb objektov. Pred morebitnimi posegi v prostor v premeru 50 m okrog objektov kulturne dediščine je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana.

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni;

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
 - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
 - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
 - postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetih nedopustnih posegov:
 - če ni možno najti drugih rešitev ali
 - če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

Snežnik- Območje gradu Snežnik (Vplivno območje spomenika): Severovzhodni del GGE Snežnik leži v območju spomenika, kjer je za vsak poseg potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje.

Usmeritve: Gradnja novih vlak ni dopustna, za dostop se uporablja le obstoječa gozdna cesta; Za varovano območje Luizinega kamna in še vidne podporne zidove ob poti je predvidena rekonstrukcija. Odstranjevanje kamnov, ki so bili del ureditve ni dovoljeno odstraniti, saj jih bomo poovno uporabili pri obnovi območja. Zaradi navedenega tudi ni dopustno izvlačenje korenin, ki bi dodatno poškodovale ostaline.

Za vse posege v vplivno območje kulturnega spomenika državnega pomena Snežnik – Območje gradu Snežnik, EID 1-08765 (Odlok o razglasitvi Območja gradu in Gradu Snežnik za kulturni spomenik državnega pomena, Ur.l. RS, št. 81/99, 66/2001) veljajo določila citiranih odlokov.

Kozarišče-Leskov vrh (Arheološko najdišče): Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa na arheološkem najdišču ni dovoljena. Dovoljeno je vzdrževanje obstoječih poti po predhodni pridobitvi kulturno varstvenih pogojev. V primeru sanitarne sečnje se uporablja po potrebi tudi posebna mehanizacija, za posek in odvoz lesa, da se čim bolj zmanjša poseganje v teren. Panjev dreves se ne ruvati iz tal (izjemoma ob arheološkem nadzoru, po predhodni odobritvi ZVKDS OE LJ).

Vrh-Arheološko območje Grajševka (Arheološko najdišče): Gradnja gozdnih vlak preko arheoloških struktur (nasipi, terase ipd.) ni dopustna, drugod le ob upoštevanju konkretnih kulturnovarstvenih pogojev. Ob sečnji gozdov ni dopustno mulčenje in odstranitev gozdnih panjev brez arheološkega nadzora. Upoštevanje varstvenega režima enote.

Kozarišče - Spominsko znamenje partizanoma pod Cinkovcem (Dediščina): Neposredno okolico spominskega znamenja je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Babna Polica - Spominska plošča v NOB padlemu Antonu Avscu (Dediščina): Neposredno okolico skale s pritrjeno spominsko ploščo je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.

Kulturna krajina:

- Varuje se krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine).
- Varuje se značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamelci drevesa).
- Varuje se odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem.
- Varuje se preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

Stavbna kulturna dediščina:

- Vse objekte, kjer so zaradi del možne poškodbe, je potrebno med deli zaščititi. V neposredni bližini je možna samo sečnja poškodovanih dreves. Ohranjanje se prostorski kontekst objekta v gozdu.

6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje lesno proizvodne funkcije

Za krepitev lesno proizvodne funkcije gozdov je treba dosledno izvršiti načrtovane ukrepe in smernice iz tega načrta.

Smernice za vzdrževanje funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Spodbuja naj se ugodno stanje medonosnih drevesnih vrst, predvsem lipe, češnje, gorskega javorja in jelke.

Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije

Za krepitev te funkcije je potrebno sodelovanje z vsemi upravljalci lovišč v GGE pri izdelavi lovskoupravljaljskih načrtov. Uskladiti je potrebno odnos med živalmi in gozdom, da je zadovoljena prehranska kapaciteta okolja in omogočeno nemoteno pomlajevanje. Slednjega se preverja s popisom objedenosti mladja. Prehransko kapaciteto se zagotovi s košnjo lazov in pasišč, ohranjanjem gozdnega roba in plodonosnih drevesnih vrst ter vzdrževanjem grmišč, tako da so poganjki grmov nizko ležeči in mladi ter s tem lahko dostopni rastlinojedim živalim. V kolikor je potrebno gozdove v okolici krmišč pomladiti, je potrebno krmišče začasno ukiniti ali izvesti ustrezna varstvena in gojitvena dela, dokler ni zagotovljena uspešna pomladitev z ustreznimi drevesnimi vrstami in višino podmladka 1,5 m.

Konkretna smernice glede na vrsto objekta so naslednje:

- Lazi naj se vzdržujejo s košnjo enkrat letno, v poletnem času, ko dozori semena travniških rastlin. Lazov naj se ne gnoji, še posebej ne z dušičnimi gnojili. Preprečuje naj se zaraščanje, zato naj se vsakih 4 do 6 let postopno sprošča gozdni rob. Lazov naj se ne pogozduje. Spravilo lesa preko lazov v vegetacijskem obdobju izven poti ni dovoljeno. Prav tako ni dovoljeno puščanje sečnih ostankov na lazih.
- Ob krmnih njivah naj se zagotavlja ustrezne svetlobne razmere. Spravilo lesa preko krmnih njiv v vegetacijskem obdobju ni dovoljeno. Prav tako ni dovoljeno puščanje sečnih ostankov na krmnih njivah.
- Grmišča naj se redno vzdržujejo.
- Kaluže naj se ne zamažajo s sečnimi ostanki in drugim materialom. Pri gradnji gozdnih komunikacij se je potrebno izogniti kalužam.
- Na območju zimovališča naj se dela v gozdu ne izvajajo med januarjem in marcem, ohranjajo naj se grmišča, sečnja jelke pa naj se izvaja pozno jeseni.
- Na območju rukališča naj se dela v gozdu ne izvajajo med sredino septembra in začetkom oktobra.
- Ob medvedjem brlogu naj se dela ne izvajajo med začetkom decembra in koncem aprila. Gradnja gozdne infrastrukture naj se ne izvaja v radiju 100 m od brloga. Pred načrtovanjem del v okolici brloga je potreben posvet z vodjem odseka za gozdne živali in lovstvo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Ob krmiščih, avtomatskih krmiščih, senikih in silosih naj se preprečuje zaraščanje.
- Ob prežah naj se zagotavlja ustrezno vidno polje.
- S popisi na vzorčnih ploskvah je potrebno redno spremljati vpliv rastlinojede divjadi na pomaljevanje gozda.

6.2.2.4 Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov

V velikem delu GGE Snežnik je vsaj na drugi stopnji poudarjenih več funkcij. Do konfliktov med različnimi funkcijami prihaja na območjih, kjer so na istem področju prisotne ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična in poučna funkcija).

Pri gospodarjenju z gozdovi je potrebno upoštevati vse usmeritve za funkcije gozdov. Poleg tega je potrebno na konfliktnih območjih upoštevati časovno in prostorsko razporeditev posameznih dejavnosti. Zato naj se gozdnogospodarska dela v gozdovih s poudarjeno rekreacijsko funkcijo izvajajo v času, ko je v gozdovih manj obiskovalcev. Poleg tega naj se obiskovalce usmerja predvsem v gozdove, ki so manj pomembni za prostoživeče živali.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

V gozdu, ki predstavlja življensko okolje živalskim in rastlinskim vrstam, moramo gospodariti sonaravno. V gozdovih naj se ne oblikujejo večje smrekove monokulture, prav tako naj se ne vnašajo neavtohtone drevesne vrste. V gozdovih naj se ohranja plodonosne drevesne in grmovne vrste.

Zaradi izboljševanja življenjskih razmer prosto živečih živali naj se ohranjajo grmišča, zimovališča in selitveni koridorji. Dela v gozdu naj se prilagajajo življenjskim ritmom divjih živali (parjenje, poganje mladičev, prezimovanje...).

Vzdržujejo naj se lazi, grmišča in kaluže. Na robovih lazov naj se oblikuje in vzdržuje vrstno pester in razgiban gozdni rob.

Ohranjajo naj se gozdni otoki, remize in obvodna vegetacija, saj predstavljajo življenjski prostor in selitvene poti živalskim vrstam.

Prikaz območij gozdov, na katere se nanašajo konkretne usmeritve, je v merilu 1:25.000 prikazan v kartnem delu načrta (Karta št. 6).

Upoštevajo naj se vse usmeritve navedene v poglavju 6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter v poglavju 6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije). Prav tako je v poglavju 2.1 Ekološke funkcije v preglednici naveden opis pomembne vrste ali habitatnega tipa z njihovimi ekološkimi zahtevami.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE Snežnik ni varovalnih gozdov, imamo pa gozdove s posebnim namenom, v katerih ni gospodarjenja. Gre za gozdni rezervat Bele vode, ki se nahaja v odseku 49b, na površini 12,40 ha.

Povsod drugod so večnamenski gozdovi. Nekoliko poseben status imata odseka 2e in 35g, ki sta del zavarovanega območja graščinskega kompleksa Snežnik (zaledni del). Gospodarjenje v njih je normalno, potrebno je le upoštevati prisotnost socialnih funkcij.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

V GGE Snežnik so vsi gozdovi uvrščeni v gozdove z majhno požarno ogroženostjo (4. stopnja) je 1.991,86 ha.

Glavne usmeritve so:

- Redno naj se vzdržuje sistem protipožarnih presek in se s tem zagotovi prevoznost z intervencijskimi vozili v primeru požara. Vzdržuje naj se tudi protipožarne steze.
- Na požarno najbolj ogroženih predelih GGE naj se vzdržuje traktorske poti, ki omogočajo dostop z lažjimi intervencijskimi vozili.
- V gozdovih z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo naj se ob cestah postavijo in vzdržujejo opozorilne table. Le te naj se postavijo tudi na območjih z večjim obiskom.
- Potrebno je sodelovanje s pristojnimi službami.
- V gozdu je prepovedano kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja podlubnikov. Za obdobje, ko je za neko območje razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je v naravnem okolju prepovedano kuriti ali uporabljati odprti ogenj ter puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete in snovi, ki lahko zanetijo požar.
- V času velike požarne ogroženosti je potreben večji nadzor nad dogajanjem v prostoru in aktivno sodelovanje pri organizaciji protipožarne službe.
- Potrebno je izobraževanje javnosti o nevarnosti požarov.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Snežnik ni semenskih sestojev, zato niso potrebne posebne smernice iz tega področja.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Usmeritve za tehnologijo dela:

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim razmeram. Strojna mehanizacija za delo v gozdu mora biti takšna, da ne pusti trajnih posledic na gozdnih tleh in gozdnem rastju.

V večini gozdov bo tudi v prihodnje prevladovala sečnja z motorno žago in izdelava večkratnikov. Strojna sečnja naj se izvaja v sestojih, kjer so terenske in sestojne razmere take, da omogočajo strojno sečnjo. Tla naj bodo gladka in ne skalnata. S strojno sečnjo naj se sanira zelo poškodovane sestoje ter sestoje, ki jih bomo obnovili s sadnjo.

Odseke za strojno sečnjo naj se opredeli z detajlnim gozdnogojitvenim načrtom. Na delovišču naj bodo poleg označenega drevja za posek označene tudi poti za premike strojev. Pred pričetkom strojne sečnje je v sestojih potrebno dograditi ali adaptirati sistem pravilnih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji. Pri strojni sečnji je potrebno upoštevati sledeče smernice:

- Površine gozdov znotraj katerih se lahko izvaja strojna sečnja je potrebno opredeliti v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta, pri čemer je potrebno upoštevati vse omejitve ZRSVN in KD za določena območja.
- Strojno sečnjo naj se prvenstveno izvaja v čistih sestojih iglavcev, in tanjših sestojih listavcev, do razvojne faze debeljaka (kjer napade pri sečnji les slabše kakovosti).
- Zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- Na območjih zimovališč divjadi naj se dela ne izvajajo v zimskem času.
- V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami naj se dela izvajajo izven sezone največjega obiska.
- Strojna sečnja se lahko opravlja samo na terenih, kjer je zagotovljena ustrezna nosilnost tal, torej na terenih, kjer so tla globja in manj nosilna se strojna sečnja lahko izvaja samo v času ko so le-ta zmrznjena ali suha.
- V sestojih, kjer harvester opravi sam vse faze sečnje in izdelave sortimentov (podžagovanje, kleščenje, krojenje), se strojna sečnja lahko izvaja tudi na pomlajenih površinah tako, da se stroj giblje po pomlajeni površini izključno po vnaprej predvideni sečni poti in mora obvezno sečne ostanke odlagati na sečno pot.
- V sestojih, kjer stroj zaradi velike debeline dreves le-teh sam ne more posekati, naj se uporablja kombiniran način sečnje (posek dreves ročno, izdelava s harvesterjem). Ta način je primeren izključno v nepomlajenih oziroma malo pomlajenih sestojih s strogim prostorskim redom pri pomlajevanju. V tem primeru se mora stroj gibati po sečnih poteh, ki so izven pomlajenih površin, drevesa pa se poseka tako, da s krošnjo padejo izven pomlajene površine.
- V primeru kombiniranega dela (sekač, harvester) se mora obvezno posek in izdelava izvajati sproti. Posek dreves na zalogo in kasnejša izdelava le-teh s strojem je nedopustna zaradi velikih poškodb mladovja.
- V sestojih, kjer je potreben kombiniran način dela in so sestoji veliko površinsko pomlajeni oziroma ni prostorskega reda pri pomlajevanju (raznomerni in prebiralni gozdovi), se strojna sečnja ne izvaja.
- Priporočljivo je, da se povsod, kjer je mogoče sečne ostanke odlaga na sečne poti in se jih nato s premikanjem strojev potlači. Kjer to ni mogoče, naj se jih odlaga na nepomlajene površine.
- Vsa drevesa listavcev s kakovostnim lesom (F, L) naj se kroji na klasičen način in ne s strojem.
- Pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20% biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi koreninski sistem.
- Za pripravo sekancev ni dovoljeno ruvanje panjev (razen pri krčitvah gozda za kmetijske namene).
- Ostale sečne ostanke (vejevje) naj se iznaša iz gozda in uporabi za sekance le v primerih, ko ti ostanki predstavljajo gojitveni ali varstveni problem (pri sanacijskih in pomladitvenih

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

sečnjah), pri redčenjih drogovnjakov in mlajših debeljakov pa naj sečni ostanki ostanejo v gozdu.

- Strojna sečnja in spravilo naj se v raznomernih in prebiralnih gozdovih izvaja le izjemoma, vse omejitve pa morajo biti navedene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta.

Tako pri strojni kot tudi pri klasični sečnji naj bo iznos lesne biomase omejen. Iznos sečnih ostankov (vej in panjev) je mogoče izvajati samo v sestojih, kjer varovalna funkcija ni poudarjena na 1. stopnji in pri končnih posekih ali sanacijah ujm, ko sečni ostanki lahko predstavljajo gojitveni in varstveni problem. V gozdovih s poudarjeno varovalno funkcijo 1. stopnje in pri redčenjih naj v gozdu ostanejo vsi sečni ostanki. Panjev ni dovoljeno ruvati razen v primeru krčitev v kmetijske namene.

Usmeritve za spravilo:

Spravilo naj bo, razen na strmih pobočjih, traktorsko. Pri dolgih pravilnih razdaljah (nad 600 m) in primernih vlakih naj vlačenje lesa zamenja prevoz lesa s traktorskimi zgibnimi polprikolnicami. Priporočljiva je metoda večkratnikov. Potrebno je paziti, da ne prihaja do poškodb pri spravilu. Po končanem spravilu lesa je potrebno iz vlak odstraniti sečne ostanke, vlake erodibilno stabilizirati ter urediti odvodnavanje. Posebno pozornost je potrebno nameniti občutljivim tlem, kjer naj spravilo poteka le v suhem vremenu ali pa pozimi, ko so tla zmrznjena. Rekonstruirajo naj se vlake v odsekih, kjer je predvidena sečnja. Po končani sečnji naj se vzpostavi prevoznost vlak.

Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic:

V GGE Snežnik je 30,28 km gozdnih cest in 7,65 km produktivnih javnih cest, ki so pomembne za gospodarjenje z gozdovi.

V primeru gradnje gozdnih prometnic je pri umeščanju in načrtovanju tras gozdnih prometnic potrebno preveriti območja, pomembna iz vidika varstva narave, območja nepremične kulturne dediščine ter varstvena (vodovarstvena območja) in ogrožena območja (plazljiva, erozijska, plazovita in poplavna) po Zakonu o vodah. Pri tem je potrebno upoštevati smernice DRSV, ZRSVN in ZVKDS.

Pri gradnji gozdnih prometnic na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse usmeritve in vodovarstveni režim iz občinskih odlokov, ki urejajo vodovarstveno območje. Poseg na vodovarstvenih območjih lahko ogrozi cilj ohranjanja dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin. Usmeritve za VVO so navedene v poglavju 6.2.2.1 (Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije).

Redno vzdrževanje gozdnih cest mora v največji možni meri potekati preko celega leta, ko nam to omogočajo vremenske razmere. Spomladi je potrebno opraviti čiščenje cest (posute brežine, zasute koritnice, zamašeni vtočni jaški in cevni propusti...), krpanje udarnih jam na cestišču, obsekovanje cestnih robov in mulčanje obcestnih brežin. Ob ustreznosti vlažnosti cestišča je potrebno izvesti gramoziranje in razgrinjanje nasutega materiala z grederjem, pri večji debelini nasutega materiala tudi valjanje z vibrovaljarjem. Material mora biti primerno droben. V jesenskem času moramo zagotoviti, da so ceste očiščene (predvsem koritnice, vtočni jaški in cevni propusti) in stabilizirane za zimsko obdobje.

Zimsko vzdrževanje gozdnih cest (pluženje) se lahko izvaja le tam, kjer se odvija gozdna proizvodnja in za lovsko gospodarjenje.

Pri vzdrževanju gozdnih cest je potrebno tudi ustrezno vzdrževanje in dograjevanje vtočno – odtočnih naprav (vtočnih jaškov in cevni prepustov). Priporočljivo je namestiti pokrove vtočnih jaškov ter preprečevati izpodjedanja iztoka iz cevne propusta s tlakovanjem iztoka s kamnom in betonom.

Izgradnjo gozdnih vlak financira lastnik gozda. Na ZGS mora vnaprej pridobiti dovoljenje za načrtovana dela. Načrtovanje vlake mora biti opredeljeno v tehnološkem delu gozdnogospodarskega načrta, ob upoštevanju zakonov o ohranjanju narave, varstvu okolja in predpisov o gradnji gozdnih prometnic. Potreben je nadzor nad kakovostjo izvedenih del.

Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del se je treba v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi prometnicami so prikazana na karti 9b in 9c v Prostorskem delu GGN. Če so nezadostno odprta območja za gradnjo gozdnih prometnic predvidena na vodovarstvenem območju I., II. in III. varstvenega režima, na poplavnih in plazljivih območjih ter priobalnih zemljiščih, gre za poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, zato se lahko izvede poseg le na podlagi vodnega soglasja, kot to določa Zakon o vodah.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Gozdne vlake morajo biti po zaključenih delih sečnje in spravila lesa erodibilno stabilizirane in očiščene sečnih ostankov. Zagotovljeno naj bo redno vzdrževanje vlak z ustreznim odvodnjavanjem.

Pri gradnji gozdnih vlak in cest je potrebno uporabljati ustrezne tehnologije in načine, ki so prijazni do okolja in narave. Eksplozivna sredstva je dovoljeno uporabljati le v najnujnejših primerih in v majhnih količinah. Uporabljajo naj se predvsem bagri z udarnimi kladivi in kombinirani stroji (čelni odkop).

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami, med njimi tudi Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov DRSV (April 2025).

Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami in pravice graditi v skladu z ZV-1

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih gozdnih cest, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del, se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim in varstvenim območjem skladno z ZV-1 in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih:

Gradnji prometnic na vodnih in priobalnih zemljiščih se je potrebno izogniti. V kolikor ne obstajajo druge možnosti, se lahko prometnica izjemoma izvede na način, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino. Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase in iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih prevoznih klančin.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNSPP, 133/23 in 85/24 – ZAI-D-A).

Usmeritve za preprečitev onesnaževanja površinskih in podzemnih voda:

Odvajanje padavinske vode mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi sp področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda z območij gozdnih prometnic je treba načrtovati z razpršenim ponikanjem, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijskih in plazljivih območjih je potrebno načrtovati in izvesti tako, da ne bo povzročalo sproščanja gibanja hribin ali kako drugače ogrožalo stabilnost zemljišča oz. potenciralo erozijske procese.

Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano v skladu s 64. členom ZV-1. Odpadna voda se lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov in če za območje ne veljajo prepovedi iz 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Vso padavinsko odpadno vodo, ki bi nastala pri gozdarski dejavnosti, je treba ohraniti neonesnaženo in jo uporabiti za odvajanje v isti vodonosnik v isti količini, ki v naravnem stanju z infiltracijo obnavlja podzemno vodo v vodonosniku, po možnosti z razpršenim ponikanjem skozi biološka aktivna tla.

Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod z gozdnih prometnic, zaledja gozdnih prometnic in mostu v vodotoke je treba upoštevati erozijsko delovanje voda in jih načrtovati na način, da ob nastopu visokih voda ne bo prišlo do negativnega vpliva na poplavno varnost območja.

Usmeritve na ogroženih območjih

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora skladno z 11. členom Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20) upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 te uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz omenjene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.

Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov. Ta usmeritev se do potrditve podlag (erozijska, plazljiva območja) izvaja selektivno glede na dejansko zaostrenost terenskih razmer.

Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Usmeritve na referenčnih odsekih

Gozdne prometnice, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti, niso dovoljene na referenčnih odsekih skladno s 5. členom Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23), na vodotokih gorvodno in dolvodno od referenčnih odsekov pa so dovoljene le, če se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo.

Prečkanje gozdnih prometnic z vodotoki na referenčnih odsekih ni dovoljeno.

V prostorskem delu sta prikazani karti P9b Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi cestami in P9c Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi vlakami.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Poseg v gozd in gozdni prostor mora biti usklajen z veljavno urbanistično dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in s predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike. ZGS s strokovnimi podlagami sodeluje pri izdelavi dolgoročnega načrta občine.

Pri posegih v prostor je potrebno upoštevati usmeritve in ukrepe, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (UR. I. RS, št. 67/16).

Usmeritve na ogroženih območjih:

- pri posegih v prostor naj se upoštevajo usmeritve navedene v poglavju Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Usmeritve na vodovarstvenih območjih, usmeritve na referenčnih odsekih:

- pri posegih v prostor naj se upoštevajo usmeritve navedene v poglavju Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za preprečitev onesnaževanja površinskih in podzemnih voda:

- Posegi morajo biti v izhodišču načrtovani tako, da ne zmanjšujejo naravnih zadrževalnih sposobnosti krovnih plasti, v prvi vrsti njihove debeline in prepustnosti. S tem se ne povečuje ali pospešuje prenos onesnaževal v globino in tudi ne povzroča poslabševanja kakovosti podzemne vode (3. člen Uredbe o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2)).
- Upoštevajo naj se vse usmeritve podane v poglavju Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode:

- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda je potrebno upoštevati 150. člen ZV-1 (naveden v poglavju 6.2.7, podpoglavje Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami).
- Pri načrtovanju posegov je treba preprečiti negativni vpliv na izvajanje obstoječe posebne rabe vode (že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1, in evidentirana posebna raba vode skladno z določili 108. člena ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov, na območju GGN. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode, za kar morata skladno s 105. členom ZV-1 biti izpolnjena dva pogoja:
 - zagotovljen mora biti prost dostop do vodnega ali morskega dobra za osebne potrebe in športne aktivnosti (kopanje, drsanje, potapljanje...),
 - omogočeno mora biti gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja.
- Upoštevajo naj se vse usmeritve podane v poglavju Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor so:

- V gozdovih in gozdnem prostoru s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne, hidrološke in biotopske funkcije niso dopustni posegi v prostor, ki bi imeli za posledico krčitev gozda oziroma bi kakorkoli razvrednotili delovanje omenjenih funkcij.
- V ohranjenih gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije prav tako niso dopustni posegi v prostor, ki bi imeli za posledico krčitev gozda oziroma bi kakorkoli razvrednotili delovanje omenjene funkcije.
- Dopustni so samo tisti posegi v prostor (krčitev gozda), ki bi povečali biotsko pestrost gozdnega prostora (oblikovanje posameznih novih lazov v gozdnem prostoru).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Za vsak poseg v gozd ali gozdni prostor mora investitor pridobiti z zakonom predpisana soglasja pristojnih služb, med drugim je obvezno tudi soglasje ZGS.
- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden tako, da zahteva čim manjšo krčitev gozda.
- Po vsakem posegu v gozd se pogoji za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne smejo poslabšati.
- Pri novogradnji objektov v gozdu in gozdnem prostoru je potrebno zagotoviti minimalen odmik objekta od gozdnega roba (ena drevesna višina).
- Gradnja čebelnjakov načeloma ni dovoljena.
- Lop za shranjevanje orodja v gozdu in gozdnem prostoru ni dovoljeno postavljati. Dovoljena je gradnja enostavnih in nezahtevnih kmetijsko – gozdarskih objektov, ki so direktno namenjeni gospodarjenju z gozdom.
- Prav tako ni dovoljeno spreminjanje opuščenih objektov v gozdu v bivalne objekte.

Usmeritve za krčitev gozda v kmetijske namene:

Osnovno vodilo pri izdaji dovoljenja za krčitev gozda v kmetijske namene je planska raba zemljišča. Če je gozd po planski rabi kmetijsko zemljišče je krčitev gozda v kmetijske namene dovoljena. Če je planska raba gozd pa je potrebno upoštevati območja gozdov, kjer krčenje gozda ni dovoljeno ali praviloma ni dopustno.

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- Gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni (gozdni rezervat Bele vode).
-

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- gozdovi s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (pas 50 m)
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (do 200 m),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.
- plazljiva območja iz NUV1 (velika in zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja),
- erozijska območja s strogimi in zahtevnimi ukrepi (Opozorilna karta erozije),
- območja vodnih in priobalnih zemljišč,
- območja pogostih in redkih poplav (Opozorilna karta poplav),
- območje velike in srednje nevarnosti poplav (Integralna karta poplavne nevarnosti),
- vsa vodovarstvena območja.

Po vsakem posegu v gozd in gozdni prostor je potrebno vzpostaviti tako stanje, da bo omogočeno nemoteno gospodarjenje z okoliškimi gozdovi.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Čez GGE Snežnik poteka javna cesta Kozarišče-Mašun, ki jo je potrebno obsekovati. Ostalih gozdnih zemljišč ni.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Na osnovi stanja sestojev, razvojnih trendov in postavljenih gozdnogojitvenih ciljev, smo za gospodarjenje z gozdovi določili najvišji možni posek.

Preglednica 62: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Snežnik

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		G. lokalnih sk.		Skupaj GGE		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³ /ha/leto
Iglavci	1.463	53	71.955	47	0	0	73.418	47	3,9
Listavci	1.307	47	81.957	53	68	100	83.332	53	4,4
Skupaj	2.770	100	153.912	100	68	100	156.750	100	8,3

Najvišji načrtovani možni posek v GGE Snežnik za obdobje 2025-2034 je 156.750 m³, kar pomeni, da je predviden posek 8,3 m³/ha/leto. V poseku prevladujejo listavci.

Preglednica 63: Možni posek po RGR v GGE Snežnik

RGR	10 letni možni posek			Delež možnega poseka					
				% od lesne zaloge			% od prirastka		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
70	0	0	0	0	0	0	0	0	0
103	14.779	2.331	17.110	22,9	20,5	22,6	105,7	108,1	106,1
115	6.767	4.013	10.780	21,6	38,8	25,9	134,7	158,4	142,7
117	1.101	14.705	15.806	18,6	41,6	38,3	66,4	200,7	175,9
204	24.980	31.554	56.534	21,7	30,1	25,7	97,0	153,2	121,9
307	25.791	30.729	56.520	22,9	29,5	26,1	135,1	176,2	154,7
Skupaj	73.418	83.332	156.750	21,9	31,3	26,0	110,0	166,1	134,0

Načrtovani posek predstavlja 26,0 % skupne lesne zaloge. Glede na lesno zalogo je višji pri listavcih (31,3 % lesne zaloge listavcev). Načrtovani posek predstavlja 134,0 % prirastka. Glede na prirastek je višji pri listavcih (166,1 %).

Največji posek je načrtovan v največjem RGR 204, sledi drugi največji RGR 307. Najmanjši posek načrtujemo v RGR 115.

Poseka ne načrtujemo v RGR 70 – gozdni rezervat Bele vode.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m³) v GGE Snežnik

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	2.360	39.641	4.374	0	0	27.043	73.418	21,9	110,0
	%	3,2	54,0	6,0	0,0	0,0	36,8	100,0		
Listavci	m³	522	68.186	601	0	0	14.023	83.332	31,3	166,1
	%	0,6	81,9	0,7	0,0	0,0	16,8	100,0		
Skupaj	m³	2.882	107.827	4.975	0	0	41.066	156.750	26,0	134,0
	%	1,8	68,8	3,2	0,0	0,0	26,2	100,0		

V načrtovanem poseku za naslednje desetletje močno prevladujejo pomladitveni poseki (68,8 %) v sestojih v obnovi. Preostali posek je namenjen poseku oslabelega drevja in kot sanitarna sečnja (26,2 %) ter prebiralni sečnji v raznomernih sestojih (3,2 %).

Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) v GGE Snežnik

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m³	215	270	0	0	0	978	1.463	15,3	68,0
	%	14,7	18,5	0,0	0,0	0,0	66,8	100,0		
Listavci	m³	0	632	0	0	0	675	1.307	14,3	76,7
	%	0,0	48,4	0,0	0,0	0,0	51,6	100,0		
Skupaj	m³	215	902	0	0	0	1.653	2.770	14,8	71,8
	%	7,8	32,6	0,0	0,0	0,0	59,6	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m³	2.145	39.371	4.374	0	0	26.065	71.955	22,1	111,4
	%	3,0	54,7	6,1	0,0	0,0	36,2	100,0		
Listavci	m³	522	67.486	601	0	0	13.348	81.957	31,8	169,1
	%	0,6	82,4	0,7	0,0	0,0	16,3	100,0		
Skupaj	m³	2.667	106.857	4.975	0	0	39.413	153.912	26,4	136,1
	%	1,7	69,5	3,2	0,0	0,0	25,6	100,0		
Občinski gozdovi										
Iglavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m³	0	68	0	0	0	0	68	58,6	270,9
	%	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	0	68	0	0	0	0	68	57,1	260,5
	%	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica 66: Primerjava možnega poseka z nekaterimi parametri v GGE Snežnik

m ³			Odnos možnega poseka 2025-2034 (%)		
Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Lesna zaloga 2024					
335.549	266.572	602.121	21,9	31,3	26,0
Prirastek 2024					
73.285	40.550	113.835	110,0	166,1	134,0
Načrtovani možni posek 2015-2024					
105.303	45.713	151.016	69,7	54,8	103,7
Realiziran posek 2015-2024					
237.683	28.326	266.009	30,8	294,2	58,9

Načrtovani možni posek se je glede na prejšnje obdobje povečal za 3,7 % in je višji predvsem zaradi potrebe po pomladitvenih sečnjah.

Karta ukrepov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8).

Skladno z Zakonom o gozdovih je predvidena izdelava karte območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, vendar takšnih območij v GGE ni.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 67/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Snežnik

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	268,94	268,94	2	538
Priprava tal	ha	13,60	13,60	10	136
Sadnja	ha	13,60	13,60	10	136
Obžetev	ha	7,00	17,50	2	35
Nega mladja	ha	19,88	19,88	4	80
Nega gošče	ha	464,64	464,64	4	1.859
Nega letvenjaka	ha	324,58	324,58	5	1.623
Nega ml. drogovnjaka	ha	75,99	75,99	2	152
Nega prebiralnega gozda	ha	43,67	43,67	4	175
Zaščita s premazom	ha	18,05	49,65	1,5	74
Vzdrževanje ograj	m	1.078,00	1.078,00	40m/dan	27
Vzdrževanje travinj	ha	58,60	433,40	0,3	130
Odvoz sena	ha	58,60	433,40	0,3	130
Vzdrževanje vodnih površin	dni	5,00	95,00	0,5	48
Vzdrževanje grmišč	ha	5,69	11,38	5	60
Naravni razvoj biotopov	m ³	263,40			
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,40	0,40	1	1
Varstvo pred žuželkami	Dni				100

Za vsa gojitvena in varstvena dela ter dela namenjena vzdrževanju habitatov je predvideno 4.835 dnin. Za nego je namenjeno 3.889 dnin, za obnovo 272 dnin, za zaščito 74 dnin. Za varstvo je načrtovanih 100 dnin. Za izboljšanje življenjskih razmer prstoživečih živali je predvideno 368 dnin.

Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 9).

Preglednica 68/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	3,63	265,31	0,00	268,94
Priprava tal	ha	0,80	12,80	0,00	13,60
Sadnja	ha	0,80	12,80	0,00	13,60
Obžetev	ha	0,00	17,50	0,00	17,50
Nega mladja	ha	0,80	19,08	0,00	19,88
Nega gošče	ha	3,25	460,83	0,56	464,64
Nega letvenjaka	ha	2,12	321,76	0,70	324,58
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,61	75,38	0,00	75,99
Nega prebiralnega gozda	ha	1,02	42,65	0,00	43,67
Zaščita s premazom	ha	2,40	47,25	0,00	49,65
Zaščita z ograjo	m	0,00	1.078,00	0,00	1.078,00
Vzdrževanje travinj	ha	300,16	566,64	0,00	866,80
Vzdrževanje vodnih površin	dni	5,00	90,00	0,00	95,00
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	0,00	11,38	0,00	11,38
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,00	0,40	0,00	0,40
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	263,40	0,00	263,40

Sestoje naj se, kjer je le mogoče, obnavlja po naravni poti. Naravni obnovi naj se pomaga s pripravo sestoja za naravno nasemenitev.

Sadnja je načrtovana le na najboljših rastiščih, kjer je pomlajevanje vprašljivo ali kjer ne pričakujemo podmladka ustrezne kakovosti. Mladovja z rahlim ali vrzelastim sklepom se lahko izpopolni s sadnjo.

Drevesna vrsta sadik je odvisna od rastišča. Na bukovih rastiščih naj se sadi bukev. Gostota sadnje bukke je od 3.000 do 4.000 sadik na hektar. Na hrastovih rastiščih naj se sadi graden. Gostota sadnje hrastov je od 3.000 do 4.000 sadik na hektar. Smreko naj se sadi v manjših skupinah le na jelovo bukovih rastiščih. Smatra naj se jo kot predkulturo v katero se bodo vrasli listavci. Gostota sadnje smreke je od 1.500 do 2.000 sadik na hektar. V ograje se lahko sadijo plemeniti listavci (gorski javor) in jelka. Gostota sadnje plemenitih listavcev je 1.500 do 2.000 sadik na hektar. Gostota sadnje jelke je 2.000 sadik na hektar.

Sadike listavcev naj se označi s količki. Markirni količki naj bodo izdelani iz obstojnega lesa.

Smreko naj se obvezno zaščiti z zaščitnim premazom, listavce in naravno pomlajeno jelko se lahko zaščiti z zaščitnimi premazi. Na območjih z večjo objedenostjo je smiselno s premazi zaščititi tudi naravno mladje.

Sadik jelke in plemenitih listavcev naj se ne ščiti več z zaščitnimi tulci, saj so rezultati take zaščite slabi. Odstranijo naj se vsi poškodovani zaščitni tulci ter tulci, ki so odslužili svojemu namenu.

Na dobrih rastiščih, kjer pričakujemo naravno pomlajevanje, ki je ogroženo zaradi rastlinojede divjadi, se lahko postavi zaščitne ograje. Naravno mladovje, ki je v ograji, se lahko izpopolnjuje s sadnjo plemenitih listavcev (gorski javor) in jelke. Vzdržuje naj se tudi vse obstoječe ograje. 1.078 metrov ograj se bo vzdrževalo, če se bo pojavila poškodba.

Obžetev naj se izvaja v umetno osnovanih mladovjih. Ponovi naj se jo do petkrat, odvisno od višine mladovja.

V nasadih smreke naj se pri negi mladja in gošče ohranjajo listavci (bukov, plemeniti listavci, hrasti). Pri negi naravnega mladja in gošče naj se daje poudarek uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev in jelke.

V poškodovanih letvenjaki in drogovnjaki naj se odstrani prelomljena, prevrnjena in močno zvita drevesa. Izbiralna redčenja naj se izvajajo le v nepoškodovanih sestojih. Pri negi naj se teži k naravni drevesni sestavi. V nepoškodovanih smrekovih letvenjaki in drogovnjaki, naj se ohranjajo kakovostni listavci in jelka. Pri jakosti redčenj naj se upošteva stabilnost sestojev.

Za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali naj se enkrat letno kosijo lazi in vzdržujejo kaluže. Za povečanje biotske pestrosti naj se v ekocelicah 20% lesne zaloge prepusti naravnemu razkroju.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali

Obseg del za izboljšane življenjskih razmer prosto živečih živali je naveden že v prejšnjem poglavju. Predvideno je vzdrževanje gozdnih lazov. Letno je načrtovana košnja 58,67 ha. Lazi naj se kosijo vsako leto.

Za vsa dela namenjena izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali je namenjenih 338 dnin.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za izboljšanje delovanja ekoloških funkcij, predvsem varovalne funkcije gozda je že predvidena v gozdnogojitvenih delih in delih za vzdrževanje habitatov prosto živečih divjih živali. Zato posebnih ukrepov za vzdrževanje ostalih funkcij gozdov ne načrtujemo.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Z gozdnimi cestami nezadostno odprta območja

V GGE Snežnik je 30,28 km gozdnih cest in 7,65 km produktivnih javnih cest, ki so pomembne za gospodarjenje z gozdovi. Gostota cest, ki so pomembni za gospodarjenje z gozdovi je 19,89 m/ha.

Območja gozdov, ki so nezadostno odprta z gozdnimi cestami ustrezajo naslednjim pogojem:

- 600 m od prometnic (javnih in gozdnih cest), ki odpirajo gozdove,
- možni posek je večji kot 4 m³/ha/leto
- srednja intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Po teh kriterijih je nezadostno odprtih gozdov v GGE 553,02 ha.

Po GGN GGO Postojna 2021-2030 je z gozdnimi cestami slabši odprtih 211,57 ha gozdov. Slabše odprti so nekateri deli odsekov 1f, 4b, 9b, 9c, 10b, 11a,12a, 12b, 12c, 19b, 20, 27a, 27b, 28, 32b, 40c, 41 (a, b, c, e, f, g), 42(a, b, c, d, e), 43(a, b, c, d, e), 44(b, d, e), 47d, 50a, 50b, 51a in 51b.

Z gozdnimi vlakami nezadostno odprta območja

Območja gozdov, ki so nezadostno odprta z gozdnimi vlakami ustrezajo naslednjim pogojem:
naklon terena manjši od 35 stopinj,
delež odprtosti manjši od 75 %,
možni posek je večji od 4 m³/ha/leto

Teh območij za gradnjo gozdnih vlak po kriterijih ni.

S protipožarnimi cestami nezadostno odprta območja

Teh območij za gradnjo protipožarnih presek ni.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

V GGE Snežnik ni posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij, zato je za njih ni niti smernic.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE SNEŽNIK

V GGE Snežnik je v večini RGR možno pridobivati les. Smoter načrtnega gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški, povezanimi z gospodarjenjem in prodajno vrednostjo posekanega lesa. Pri izračunu prihodka smo možni posek pretvorili v neto količine in glede na možen posek ta pri iglavcih znaša 62.405 m³ neto (faktor neto/bruto 0,85) in listavcih 73.332 m³ neto (faktor neto/bruto 0,88). Tako skupna neto količina lesa možnega poseka znaša 135.737 m³ neto.

Preglednica 69/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)

	Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	10.045.292	74,01
Strošek poseka in spravila	3.760.097	27,70
Razlika	6.285.195	46,30

Ekonomski izračun je narejen za vse gozdove skupaj, zasebne in državne gozde.

Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka ter glede na pričakovane sortimente, ki jih bomo pridobili s sečnjo v GGE Snežnik. Povprečna vrednost gozdnih lesnih sortimentov je podana glede na trenutno stanje (april 2025 – vir GIS) pri odkupu lesa na trgu na kamionski cesti (KC): smreka 99 €/m³, jelka 86 €/m³, bukev 85 €/m³ in pl. listavci 90 €/m³. Pri oblikovanju povprečne prodajne cene na KC v GGE smo upoštevali pričakovano sestavo sečnje po drevesnih vrstah glede na povprečno posekano drevo v preteklem obdobju.

Stroški gospodarjenja z gozdom zajemajo stroške: sečnje in spravila lesa, krepitev funkcij gozdov, gojenja in varstva gozdov, po sledečih postavkah: ročna gojitvena dela 120 €/Ndan, sečnja in gojitvena dela z motorno žago dnina 184 €/Ndan, spravilo lesa in košnja travnikov traktor 320 €/Ndan. Vzdrževanja gozdnih cest smo ovrednotili tako, da smo upoštevali obseg sredstev, ki so bila dodana iz proračuna poleg dodeljenih pristojbin na občino Loška dolina in dejanski obseg sredstev, porabljenih pri vzdrževanju gozdnih cest v preteklem obdobju v GGE Snežnik. Novogradnje gozdnih prometnic in protipožarnih objektov niso zajete v ekonomsko presojo.

Preglednica 70/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Snežnik

	Skupaj (€)	€/neto m³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	10.045.292	74,01	100,0
Stroški sečnje in spravila	3.760.097	27,70	37,4
Stroški gojenja in varstva gozdov	789.464	5,82	7,9
gojenje in varstvo gozdov	731.056	5,39	7,3
krepitev funkcij gozdov	58.408	0,43	0,6
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	272.795	2,01	2,7
vzdrževanje gozdnih cest	247.996	1,83	2,5
vzdrževanje vlak	24.800	0,18	0,2
Stroški skupaj	4.822.356	35,53	48,0
Dohodek	5.222.936	38,48	52,0
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	0	0	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	226.493	1,67	2,3
Skupaj predvidene spodbude	226.493	1,67	2,3
Stroški-spodbude	4.595.863	33,86	45,8
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	5.449.429	40,15	54,3

Za stroške sečnje in spravila smo upoštevali aktualne cene gozdarskih storitev, ki jih objavlja Gozdarski inštitut Slovenije (25 €/m³ za iglavce in 30 €/m³ za listavce). K predvidenim spodbudam spadajo material za gojenje in varstvo gozdov. Spodbude za vzdrževanje gozdnih cest je razlika med porabljenimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest in s pristojbinami zbranimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest. Cene sortimentov so povzete po povprečni ceni za leto 2024 iz Statističnega urada RS.

Vrednost lesa na kamionski cesti skupaj znaša 74,01 EUR/neto m³. Stroški predstavljajo 37,4 % cene lesa na kamionski cesti. Dohodek skupaj s spodbudami znaša 54,3 % vrednosti lesa na kamionski cesti, kar je 40,15 EUR/neto m³.

V tem ekonomskem izračunu je za krepitev funkcij upoštevana izvedba ukrepa 653 (Naravni razvoj biotopov) v vrednosti 229 €/m³, kar predstavlja znesek 10.604 €.

9 RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščno gojitvenih razredov

V GGE Snežnik smo spremenili RGR 217 v RGR 117. Ohranili smo razdelitev odsekov in oddelkov po RGR. Z Območnim načrtom z veljavnostjo 2021-2030 se je spremenilo poimenovanje območnih rastiščno gojitvenih razredov, ki je po novem enako za celo Slovenijo. Spremenilo se je tudi poimenovanje rastiščno gojitvenih razredov GGE, pri čemer smo latinska imena gozdnih združb zamenjali za slovenska imena gozdnih rastiščnih tipov.

Preglednica 71: RGR v GGE Snežnik in povezava z območnimi RGR

Šifra RGR GGO	Šifra RGR GGE	Ime RGR	Površina (ha)	Delež (%)	PSR
70	70	Gozdni rezervati	12,75	0,7	8,9
094	103	Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	177,81	9,3	8,8
092	115	Dinarsko jelovje na skalovju - mešani in razn. gozdovi	125,99	6,6	7,5
093	204	Dinarsko jelovo bukovje s spoml. torilnico - mešani gozdovi	710,01	37,1	8,5
050	117	Preddinarsko-din. podgorsko bukovje - bukovi gozdovi	191,89	10,0	8,2
092	307	Din. jelovo buk. s trp. golščem - mešani gozdovi	693,16	36,3	8,5

Povprečno proizvodno sposobnost rastišč (PSR), smo izračunali na osnovi stanja gozdnih rastiščnih tipov (GRT) za celotno GGE, saj imamo podatke o drevesnih vrstah na posameznem rastišču le na nivoju GGE. Podatke o PSR po skupinah drevesnih vrst smo dobili iz gradiva *Metodologija izračuna produkcijske sposobnosti rastišča*, kjer je PSR navedena po skupinah drevesnih vrst in po skupinah rastišč. Povprečna proizvodna sposobnost rastišč (PSR) je v GGE Snežnik 8,4 m³/ha.

Preglednica 72/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Snežnik

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	34,75	19,5	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	10,56	5,9	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	1,18	0,7	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	128,33	72,2	8,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,70	1,5	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	0,29	0,2	6,3
Skupaj RGR 103		177,81	100,0	8,8
115- Dinarsko jelovje na skalovju - mešani in razn. gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	38,55	30,6	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	21,74	17,3	8,4
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	3,85	3,1	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	61,85	49,1	6,3
Skupaj RGR 115		125,99	100,0	7,5
204- Dinarsko jelovo bukovje s spoml. torilnico - mešani gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,14	0,2	8,2
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	583,39	82,2	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	76,33	10,8	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	23,49	3,3	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	10,40	1,5	8,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	6,91	1,0	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	8,35	1,2	6,3

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Skupaj RGR 204		710,01	100,0	8,5
117 -Preddinarsko-din. podgorsko bukovje - bukovji gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	147,61	76,9	8,2
	59100-Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	11,60	6,0	6,7
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	32,38	16,9	8,6
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	0,30	0,2	8,4
Skupaj RGR 117		191,89	100,0	8,2
307 Din. jelovo buk. s trp. golščem - mešani gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,50	0,2	8,2
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	375,20	54,1	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	180,72	26,1	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	45,02	6,5	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	62,34	9,0	8,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	4,37	0,6	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	24,01	3,5	6,3
Skupaj RGR 307		693,16	100,0	8,5
Skupaj večnamenski gozdovi		1.898,86	99,3	8,4

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR
70 -Gozdni rezervati Ukrepi niso dovoljeni	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	1,53	12,0	8,6
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	9,69	76,0	8,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	1,53	12,0	9,1
Skupaj RGR 70 – Skupaj GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni		12,75	100,0	8,9
Skupaj vsi gozdovi v GGE Snežnik		1.911,61	100,00	8,4

GGE Snežnik v celoti sodi v območje Natura 2000 Javorniki-Snežnik (SI 3000231). V enoti sta prisotna dva gozdna habitatna tipa. V HT (91K0) Ilirski bukovji gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) uvrščamo vse RGR, saj se v vseh pojavljajo dinarska jelova ali podgorska ali toploljubna bukovja. V vseh RGR, razen v RGR 217, se mozaično pojavlja tudi javorovje z brestom, ki je del HT (9180) Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 RGR Gozdni rezervati v ostalih gozdovih (70)

Na pobudo gozdarskega oddelka Biotehniške fakultete v Ljubljani, oziroma njenega Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo, so leta 1979 skupaj z GG Postojna sprejeli sklep, da se gozdni odsek 49a₂ (sedanji odsek 49b) trajno izloči iz gospodarjenja in predlaga za razglasitev kot gozdni rezervat. Gozdni rezervati so namenjeni gozdnogospodarskim raziskavam in zanje velja poseben režim vzdrževanja.

Rastiščnogojitveni razred 70 – Gozdni rezervati v ostalih gozdovih zavzemajo površino 12,75 ha, kar je 0,7 % površine celotne GGE Snežnik.

V RGR 70 imamo en gozdni rezervat – Bele vode. Na območju rezervata ni drugih funkcijskih enot razen teh, ki jih določa rezervat. Na prvi stopnji so tako poudarjene biotopska, raziskovalno-izobraževalna in funkcija varovanje naravnih vrednot. Seveda je na celotnem območju RGR 70 karbonatna matična kamnina, prisotna pa sta tudi območje Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.

Slika 5: RGR 69 (Gozdni rezervat Bele Vode, 25049b)

9.2.1.1 Stanje gozdov v RGR 70

9.2.1.1.1 Rastišče v RGR 70

Prevladujoča gozdna združba v RGR 70 je dinarsko jelovo bukovje, ki je v dveh oblikah – z lisičjakom (76 %) in s spomladansko torilnico (12 %). Preostalih 12 % pokriva javorovje z brestom. Proizvodna sposobnost rastišča je 8,5 m³/ha. Izkoriščenosti rastiščnega potenciala nismo računali, glede na to, da v tem RGR ne izkoriščamo lesne mase.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 73/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 70

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s spo. torilnico</i>	1,53	12,0	8,6
64140	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z lisičjakom</i>	9,69	76,0	8,9
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	1,53	12,0	9,1
	Skupaj	12,75	100,0	8,9

9.2.1.1.2 Stanje sestojev v RGR 70

Zgradba gozda

V RGR 70 so skupinsko raznodobni sestoji, ki so razvrščeni v razvojne faze.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 74/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 70

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,0	8,0	10,0	30,0	50,0	468,0	90,0	9,92	91,2
Listavci	5,0	10,0	50,0	30,0	5,0	52,0	10,0	0,95	8,8
Skupaj	2,3	8,2	14,0	30,0	45,5	520,0	100,0	10,87	100,0

Lesna zaloga v RGR 70 je 520 m³/ha, od tega je več kot 90 % iglavcev in le slaba desetina listavcev. Letni prirastek je 10,87 m³/ha in ga, prav tako kot v lesni zalogi, pripada iglavcem pretežni del, listavcem pa zgolj malenkost. Lesne zaloge je največ v najvišjem debelinskem razredu, kar je posledica strukture drevja iglavcev, ki jih je kar tri četrt debelejših od 40 cm.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 75/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 70

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. List.
Dejansko stanje	m ³ /ha	156,0	312,0	36,4	15,6
	%	30,0	60,0	7,0	3,0

Ciljnega stanja za gozdne rezervate ne določamo.

Ohranjenost gozdov

Ohranjenost je izračunana po metodologiji po GGN GGO Postojna 2021-2030 in prikazuje razmerje med dejansko in naravno sestavo po gozdnih družbah.

Vsi gozdovi v RGR 70 so spremenjeni.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 76/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 70

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Debeljak	12,75	100,0	1,92	15,0	0	100	0	0	520
Skupaj	12,75	100,0	1,92	15,0					520

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica 77/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 70

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	0,0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Debeljak	12,75	100,0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	0
Sestoj v obnovi	0,0	0,0					0	0	0	0				
Raznomerno (ps-šp)	0,0	0,0					0	0	0	0				
Grmičav gozd	0,0	0,0												
Skupaj	12,75	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 70 so samo debeljaki (100 %). Podmladek se pojavlja na 1,92 ha površine in je ves bogate zasnove. Lesna zaloga RGR 70 je 520 m³/ha. Vsi debeljaki so odlično negovani in imajo normalen sklep. Ostalih razvojnih faz v tem RGR ni, prav tako ni raznomernih sestojev.

Največji delež v podmladku predstavlja bukev (80 %), sledi ji smreka (15 %), najmanj je plemenitih listavcev (5 %). V sledeh so prisotni še jelka in mehki listavci.

Kakovost drevja

Kakovosti drevja v RGR 70 nismo določali, ker v tem RGR ni bilo SVP.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanosti sestojev v RGR 70 nismo določali, ker v tem RGR ni bilo SVP.

9.2.1.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Opravljenih ni bilo nič gojitvenih del, niti sečnje, saj tega v gozdnih rezervatih ne izvajamo (niti načrtujemo). Zadnja sečnja je bila izvedena leta 1978.

9.2.1.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 70

9.2.1.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 70

Površina RGR 70 se je v obdobju 1985-2025 spremenila zaradi drugačnih načinov zajemanja podatkov ter uskladitve z ZKN (prej DKN), sicer je ves čas nespremenjena.

Lesna zaloga se ves čas rahlo povečuje. Nihanja so posledica zajemanja podatkov. Tu ni SVP, zato se lesna zaloga določi okularno. Letni prirastek je vseskozi visok, vendar ne kaže nobene izrazite zakonitosti rasti ali padca. Poseka od leta 1978 dalje praktično ni. Evidentiralo se je zgolj kakšno drevo, ki je po naravni poti padlo na mejno vlako in so ga odstranili zaradi vzpostavitve prevoznosti v sosednjih odsekih.

Preglednica 78/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 70 v obdobju 1985–2034

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha/leto)			Posek (m³/ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1985-1994	12,46	344	35	379	7,62	1,11	8,73	0,12	0,00	0,12
1995-2004	12,46	245	105	350	3,34	2,48	5,82	0,00	0,00	0,00
2005-2014	12,40	395	126	521	8,68	3,62	12,30	0,00	0,00	0,00
2015-2024	12,40	400	36	436	5,60	0,51	6,11	0,00	0,00	0,00
2025-2034	12,75	468,0	52,0	520,0	9,92	0,95	10,87	0,00	0,00	0,00

* Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

9.2.1.3.2 Drevesna sestava v RGR 70

Preglednica 79/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1985–2034

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list
1985-1994	10	81	9	0
1995-2004	15	55	30	0
2005-2014	32	44	20	4
2015-2024	27	64	6	3
2025-2034	30	60	7	3

V času od leta 1985 naprej upada delež jelke. Konstantno se večja delež smreke, bukke in plemenitih listavcev v lesni zalogi.

9.2.1.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 70

9.2.1.4.1 *Gozdnogojitveni cilji v RGR 70*

Gozdni rezervati imajo za cilj le preučevanje gozda.

9.2.1.4.2 *Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 70*

Brez ukrepanja na celotnem območju RGR 70.

9.2.1.4.3 *Ukrepi v RGR 70*

Ni ukrepov.

9.2.2 RGR Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi (103)

RGR 103 je velik 177,81 ha in zavzema 9,3 % površine GGE Snežnik. Po oblikah lastništva so tu samo državni gozdovi.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so oddaljeni od naselij. Tvorijo zaključeno celoto na jugu enote v obliki ozkega in dolgega pasu v izrazito kotanjastem in vrtačastem terenu. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, najde pa se tudi take, ki so raznomerne zgradbe.

Slika 6: RGR 103 – jelovi sestoji

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na izjemno skalovitem terenu, na drugi pa na precej skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je celotno območje GGE Snežnik občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Snežnik v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.

Od socialnih funkcij je prisotna funkcija varovanja kulturne dediščine na enem objektu kulturne dediščine; gre za spominsko ploščo v NOB padlem Antonu Avscu. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen.

Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji. Na območju čebelarstvih stojišč pa je poudarjena tudi funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.2.1 Stanje gozdov v RGR 103

9.2.2.1.1 Rastišče v RGR 103

V RGR 103 je skoraj čez celotno površino prisotno dinarsko jelovo bukovje. Največ je oblike z lisičjakom (72 %), sledi oblika s spomladansko torilnico (19 %), bistveno manj pa je oblike s trpežnim golščem (6 %) in z gozdnim planinškom (0,7 %). Od ostalih združb je z odstotkom prisotno javorovje z brestom, v promilah pa se pojavlja še jelovje na skalovju. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,8 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 115 %, glede na PSR pa 103 %.

Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 103

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	34,75	19,5	8,6
	64113- Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	10,56	5,9	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinškom	1,18	0,7	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	128,33	72,2	8,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,70	1,5	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	0,29	0,2	6,3
Skupaj RGR 103		177,81	100,0	8,8

9.2.2.1.2 Stanje sestojev v RGR 103

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 103

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,1	6,2	10,2	13,5	68,0	362,8	85,0	7,86	86,6
Listavci	9,5	11,3	16,7	21,5	41,0	63,9	15,0	1,21	13,4
Skupaj	3,2	7,0	11,1	14,7	64,0	426,7	100,0	9,07	100,0

Lesna zaloga v RGR 103 je 426,7 m³/ha, prevladujejo iglavci, listavcev je za slabo sedmino lesne zaloge. Letni prirastek znaša 9,07 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej iglavci 86 %, listavci 13 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu. To je še posebej izrazito pri iglavcih, kjer je najdebelejšega drevja 68 % celotne lesne zaloge, skupaj z drevjem debelejšim od 40 cm pa skoraj štiri petine. Pri listavcih je razmerje rahlo boljše, vendar je še vedno 41 % lesne zaloge v petem debelinskem razredu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 103

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	70,0	292,7	58,9	5,0
	%	16,4	68,6	13,8	1,2
Ciljno stanje	m ³ /ha	70,3	281,1	55,8	6,2
	%	17,0	68,0	13,5	1,5

V lesni zalogi prevladuje jelka (68 %), manj je smreke (16 %), še manj bukeve (13 %) in plemenitih listavcev (2 %).

Ohranjenost gozdov

Ohranjenost je izračunana po metodologiji po GGN GGO Postojna 2021-2030 in prikazuje razmerje med dejansko in naravno sestavo po gozdnih družbah.

Vsi gozdovi v RGR 103 so spremenjeni.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 83/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 103

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	12,56	7,1						
Drogovnjak	15,94	9,0	4,45	28,0	0	100	0	0
Debeljak	32,20	18,1	4,48	14,0	50	17	34	0
Sestoj v obnovi	81,54	45,9	59,27	73,0	0	95	5	0
Raznomerni ps-šp	8,10	4,6	1,62	20,0	0	100	0	0
Raznomerni sk-gnz	27,45	15,4	13,64	50,0	58	35	8	0
Skupaj	177,81	100,0	83,46					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 103 prevladujejo sestoji v obnovi (45,9 %), sledijo raznomerni gozdovi v obeh oblikah (20 %), debeljaki z 18,1 %, manj je drogovnjakov (9 %) in mladovij (7,1 %).

Podmladek se pojavlja na 83,46 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi ter manj v skupinsko do gnezdistih raznomernih gozdovih, najmanj v drogovnjakih in debeljaki. Najbolj kvaliteten podmladek beležimo v raznomernih skupinsko do gnezdistih gozdovih, kjer je nekaj več kot polovica podmladka bogate zasnove. Podobno ugotavljamo tudi pri debeljaki, vendar hkrati zasledimo tudi več pomanjkljive zasnove podmladka.

Lesna zaloga je 426,7 m³/ha, najvišja je v debeljaki (671 m³/ha), potem pa je vedno nižja od raznomernih sestojev (posamično do šopasto 540 m³/ha, skupinsko do gnezdisto 525 m³/ha) in sestoji v obnovi (393 m³/ha), drogovnjakov (191 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (62 %), manj kot tretjino je smreke (27 %), dosti manj je plemenitih listavcev (6 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka z 5 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 103

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	12,56	7,1	4,7	79,5	15,8	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	37,8	26,8	29,9	5,5
Drogovnjak	15,94	9,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	65,2	34,8	0,0	0,0
Debeljak	32,20	18,1					100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	81,54	45,9					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni ps-šp	8,10	4,6					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni sk-gnz	27,47	15,4					100,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	177,81	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 103 prevladujejo sestoji v obnovi, katerih je slaba polovica. Vsi so ustrezno negovani.

Sledijo raznomerni gozdovi v obeh oblikah, so prav tako ustrezno negovani.

Debeljaki (18,1 %), ki so vsi pravilno negovani, sklep je normalen (100 %).

Drogovnjakov je za dobro desetino, imajo dobro zasnovo (100 %). Negovanost je povsod ustrezna. Sklep je večinoma tesen (65 %), ostalo pa normalen (35 %).

Mladovje pokriva slabih 7 % površine. Zasnova je povečini dobra (80 %), manj je pomanjkljive zasnove, najmanj bogate. Negovanost je povsod ustrezna, sklep dobro tretjino tesen, četrtno sestojev je normalnega sklepa in tretjino sestojev rahlega sklepa.

Kakovost drevja

Večina dreves je prav dobre kakovosti (78 %), veliko pa jih je tudi dobre (20 %). Najboljšo kvaliteto pri listavcih ima bukev, pri iglavcih pa jelka. Pri iglavcih je več kot tri četrtine dreves (82 %) prav dobre kvalitete, pri listavcih pa 50 % dobre in 40 % prav dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Poškodovanih je 4,4 % v vzorec zajetih dreves. Poškodbe je malo, še največ jih je na deblu in koreniki (2,2 %), ki nastajo pri sečnji in spravlju lesa. Sledijo poškodbe vej (1,9 %), najmanj je osutosti krošenj (0,3 %).

9.2.2.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 103

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	18,22	10,70	58,7
Nega mladja	ha	8,23	3,95	48,0
Nega gošče	ha	31,45	21,05	66,9
Nega letvenjaka	ha	29,87	16,15	54,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,39	2,90	30,9
Nega prebiralnega gozda	ha	5,61	0,90	16,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	2,27	0,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 86/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 103

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	18.120	24.556	135,5	16,3
Listavci	3.896	3.180	81,6	2,1
Skupaj	22.016	27.736	126,0	18,4

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 103 realiziran v obsegu 126 % načrtovanega, pri iglavcih presežen za 35 %, pri listavcih izveden v 82 %. Posekalo se je 27.736 m³ lesa, od tega je bilo 89 % iglavcev in 11 % listavcev. Gojitvena dela so bila opravljena v okviru polovice predvidenih gojitvenih in varstvenih del.

9.2.2.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 103

9.2.2.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 103

Preglednica 87/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 103 v obdobju 1965–2034

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1965-1974	193,15	366	48	414	8,92	1,15	10,07	6,53	1,74	8,27
1975-1984	191,66	375	34	409	8,82	0,85	9,67	3,52	0,28	3,80
1985-1994	179,20	427	47	474	8,15	1,20	9,35	7,99	0,84	8,83
1995-2004	179,20	412	48	460	7,69	0,99	8,68	3,68	0,47	4,15
2005-2014	174,22	476	69	545	8,13	1,70	9,83	9,78	1,85	11,63
2015-2024	175,15	424	58	482	6,39	1,03	7,42	14,02	1,82	15,84
2025-2034	177,81	362,8	63,9	426,6	7,86	1,21	9,07	8,31	1,31	9,62

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 103 se je od leta 1965 nekoliko znižala. Do leta 2014 je to posledica drugačnega zajema podatkov in ne dejanskega povečanja površine gozda. Po arbitražnem sporazumu z Republiko Hrvaško pa je dejansko površina 177,81 ha. Lesna zaloga po obdobjih niha ter se giblje med 400 in 500 m³/ha. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 426,6 m³/ha. Letni prirastek v tem času pada in ima sedaj vrednost 9,07 m³/ha.

Realizacija poseka je bila od 1965 do 2005 v obsegu med 4 in 9 m³/ha/leto, v zadnjem obdobju pa je narasla skoraj za polovico na 15,8 m³/ha/leto. V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek 9,6 m³/ha.

9.2.2.3.2 Drevesna sestava v RGR 103

Preglednica 88/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1965-1974	9	79	10	2
1975-1984	12	80	7	1
1985-1994	13	77	9	1
1995-2004	13	77	10	0
2005-2014	14	73	12	1
2015-2024	17	71	11	1
2025-2034	16	69	14	1

V lesni zalogi jelko počasi zamenjujeta smreka in bukev. Plemenitih listavcev je konstantno okoli enega odstotka.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

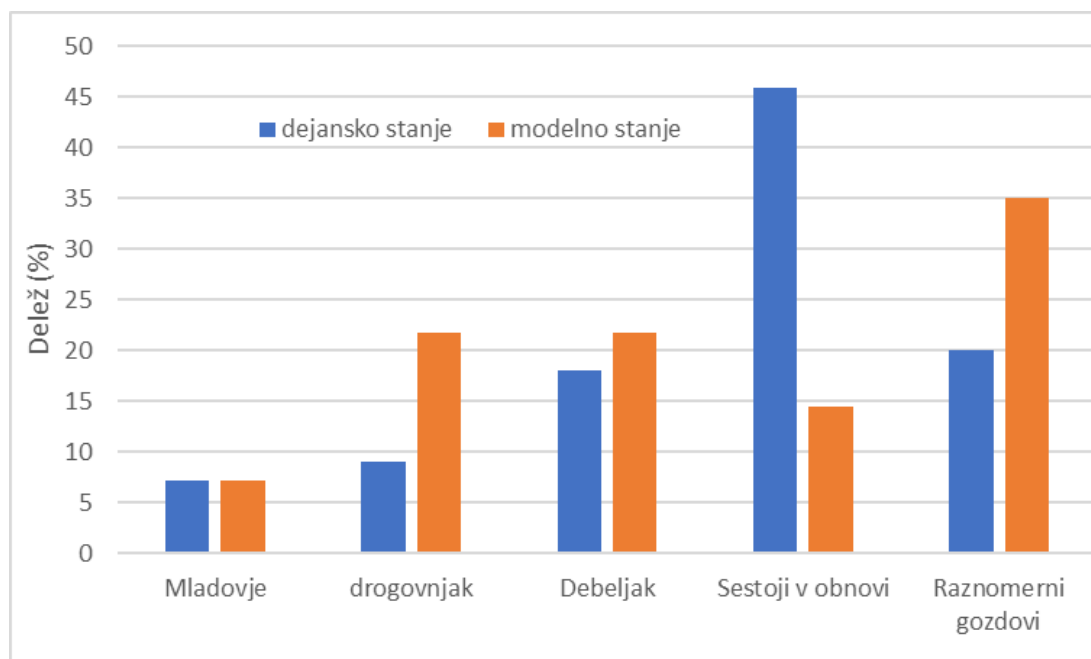
9.2.2.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 103

Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 103 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	12,56	7,1	7,1	15	7,2	12,8	-0,1
Drogovnjak	15,94	9,0	9,0	45	21,7	38,6	-12,7
Debeljak	32,20	18,1	18,1	45	21,7	38,6	-3,6
Sestoj v obnovi	81,54	45,9	45,9	30	14,4	25,6	+31,5
Raznomerni sestoji	35,55	20,0	20,0		35	62,2	-15,0
Skupaj	177,81	100,0		135	100,0	177,81	-

Glede na modelno stanje imamo bistveno preveč sestojev v obnovi, vseh drugih razvojnih faz pa nam primanjkuje. Najbolj nam primanjkuje drogovnjakov in delno tudi debeljakov. Da bi dosegli ciljno stanje je potrebno nadaljevati z obnovo v sestojih v obnovi in tako dobiti večji delež mladovij ter posledično tudi drogovnjakov. Debeljake uvajamo v obnovo, če so ustrezno pomlajeni.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 094, kamor spada RGR 103.

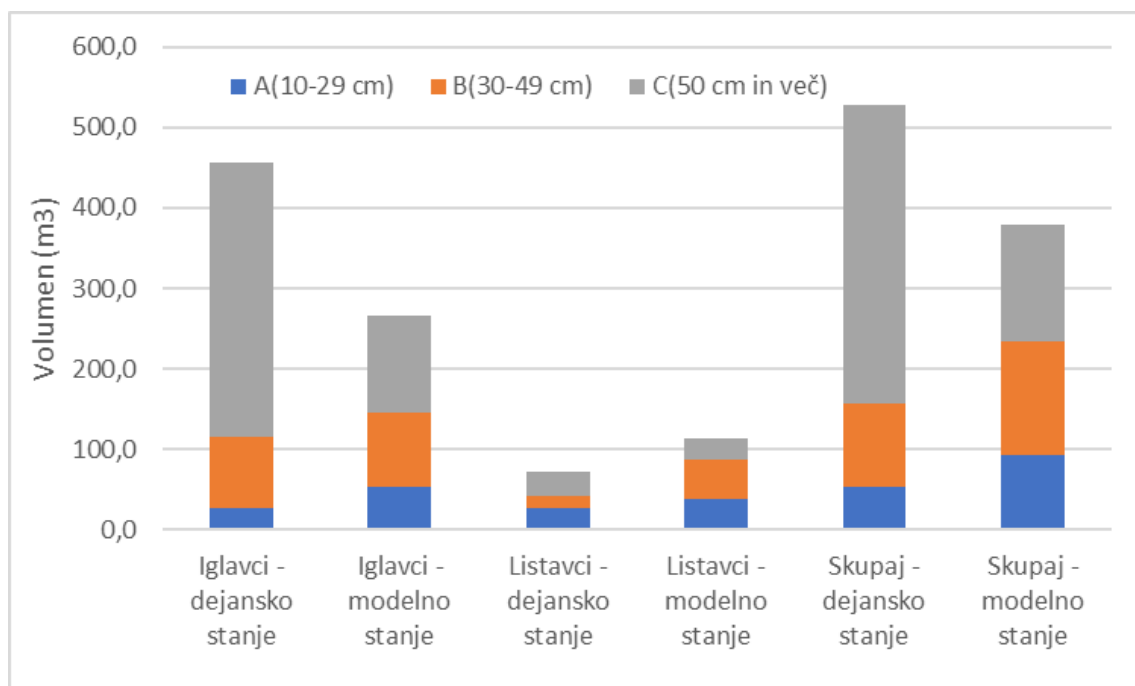
Preglednica 90: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 103

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	26,3	5,8	53	20,0	26,9	37,2	39	34,0	53,2	10,1	92	24,2
30-49 cm	88,4	19,4	93	35,0	15,2	21,0	49	43,0	103,5	19,6	142	37,4
nad 50 cm	341,8	74,9	121	45,0	30,2	41,8	25	23,0	372,0	70,4	146	38,4
Skupaj	456,5	100,0	267	100,0	72,2	100,0	113	100,0	528,0	100,0	380	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je pri iglavcih premajhen, pri listavcih ga je po deležu dovolj, vendar po količini premalo. Srednje debelega drevja (30-49 cm) je premalo tako pri iglavcih kot listavcih, bistveno preveč pa je zelo debelega drevja (nad 50cm) pri iglavcih kot tudi listavcih. Skupno je premalo drobnega in srednje debelega drevja, bistveno preveč pa zelo debelega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoj. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoj je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 103

9.2.2.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 103

9.2.2.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 103

Za skupinsko raznodobne gozdove: Skupinsko mešani in skupinsko raznodobni in raznomerni gozdovi jelke (40 %), bukke (27 %), smreke (30 %) in plemenitih listavcev (3 %). Ciljna lesna zaloga 380 m³/ha, končna lesna zaloga 650 m³/ha, ciljno obdobje 10 let. Ciljni sortiment: iglavci A2/B, listavci B.

Za raznomerne gozdove: Posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (40 %), bukke (27 %), smreke (30 %), in plemenitih listavcev (3 %). Optimalna lesna zaloga 380 m³/ha, ciljni (končni) premer: smreka in jelka 90 cm, o. iglavci 60 cm, listavci 60 cm. Ciljni sortiment: iglavci A2/B, listavci B.

9.2.2.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 103

Gozdnogojitvene usmeritve so sledeče:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje,
- Proizvodna doba je 135 let, pomladitvena doba je 20 let.
- Obhodnjica 10 let.
- Ciljna lesna zaloga je 413 m³/ha, stanje doseženo v 10 letih.
- V sestojih v obnovi s pomanjkljivo in dobro zasnovo podmladka naj se zadržano nadaljuje z obnovo. Jakost sečenj je od 35 % do 50 % lesne zaloge. Na manjših površinah, kjer je podmladek strnjen in presega višino 1 m, naj se z obnovo konča. V poškodovanih sestojih v obnovi z neustreznim ali poškodovanim podmladkom naj se izvajajo samo sanitarne sečnje.
- V obnovo naj se uvede poškodovane debeljake v katerih se pojavlja podmladek ter najbolj poškodovane drogovnjake. Jakost sečenj pri uvajanju v obnovo je od 25 % do 35 % lesne zaloge.
- Obnova sestojev naj poteka po naravni poti. Naravnemu pomlajevanju naj se pomaga s pripravo sestojev za naravno nasemenitev.
- V sestojih v obnovi, kjer želimo v mladju večji delež plemenitih listavcev in imamo dovolj semenjakov teh drevesnih vrst, naj bodo pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini. Z obnovo naj se zaključi, ko je mladje plemenitih listavcev in gradna višje od 0,5 m.
- Sadnja je predvidena le na najboljših rastiščih, kjer ne pričakujemo naravnega pomlajevanja. Sadi naj se smreka in jelka.
- V mladovjih osnovanih s sadnjo naj se izvaja obžetev, zaščita sadik s premazi ter nega mladja.
- Pri negi naravnega mladja in gošče naj se daje poudarek uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev. V smrekovih sestojih naj se ohranjajo listavci.
- V nepoškodovanih letvenjakih s tesnim in normalnim sklepom naj se izvajajo prva redčenja. Pri izbiri naj se daje prednost plemenitim listavcem.
- V poškodovanih letvenjakih in drogovnjakih naj se odstrani prelomljena, prevrnjena in močno zvita drevesa.
- V drogovnjakih z normalnim sklepom ter bogato in dobro sestojno zasnovo naj se izvajajo redčenja šibke jakosti. Pri redčenju naj se daje prednost plemenitim listavcem.
- V drogovnjakih z rahlim ali pretrganim do vrzelastim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- V drogovnjakih z tesnim sklepom naj se izvajajo redčenja močnejših jakosti.
- V debeljakih zaradi pretrganega ali rahlega do vrzelastega sklepa redčenja niso potrebna.
- V debeljakih, ki niso primerni za uvajanje v obnovo, naj se izvajajo le sanitarne sečnje.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Potrebno je upoštevati manjšinjske drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- V sestojih naj se pušča odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 20-25 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.

9.2.2.4.3 Ukrepi v RGR 103

Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 103

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	85,0	15,0	100,0
-ciljno (%)	85,0	15,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	362,8	63,9	426,7
-ciljna (m ³ /ha)	351,4	64,0	413,5
Letni prirastek (m ³ /ha)	7,86	1,21	9,07
Možni posek (m ³)	14.779	2.331	17.110
Možni posek (m ³ /ha/leto)	8,31	1,31	9,62
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	22,9	20,5	22,6
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	105,8	108,3	106,1
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 22,6 % lesne zaloge in 106,1 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 103

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	412	6.431	2.198	0	0	5.738	14.779	22,9	105,7
	%	2,8	43,5	14,9	0,0	0,0	38,8	100,0		
Listavci	m³	119	827	247	0	0	1.138	2.331	20,5	108,1
	%	5,1	35,5	10,6	0,0	0,0	48,8	100,0		
Skupaj	m³	531	7.258	2.445	0	0	6.876	17.110	22,6	106,1
	%	3,1	42,4	14,3	0,0	0,0	40,2	100,0		

Možni posek v RGR 103 znaša 17.110 m³. Iglavcev je v poseku 86,3 %, večina sečnje iglavcev je namenjena pomladitvenem poseku (43,5 %), sledi posek oslabelega drevja (38,8 %) in prebiralne sečnje – 14,9 %. Pri listavcih je polovica sečnje namenjena sanitarni sečnji, sledi pomladitvena sečnja z 35 % in 14 % sečnje v okviru prebiralne sečnje.

Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 103

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	13,50	13,50	2	27
Nega mladja	ha	2,50	2,50	4	10
Nega gošče	ha	42,59	42,59	4	170
Nega letvenjaka	ha	27,43	27,43	5	137
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,58	7,58	2	15
Nega prebiralnega gozda	ha	17,97	17,97	4	72

V RGR 103 je načrtovanih največ negovalnih del, prevladuje nega gošče z 42 ha, nega letvenjaka (27 ha), manj je nege prebiralnega gozda in priprave sestoja za naravno nasemenitev.

9.2.3 RGR Dinarsko jelovje na skalovju- mešani in raznomerni gozdovi (115)

RGR 115 je velik 125,99 ha in pokriva 6,6 % površine GGE Snežnik. Je najmanjši RGR med gospodarskimi gozdovi. V tem RGR so vsi gozdovi v lasti države.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so oddaljeni od naselij. Tvorijo zaključeno celoto v osrednjem do južnem delu enote, na vzhodni meji GGE. Pokrivajo pobočja hribov Skalnice in Stiska ter nekaj kotanj in vrtač na njihovem vznožju. Dobra polovica gozdov je skupinsko raznodobnih, slaba polovica pa gozdov raznomerne zgradbe.

Slika 7: RGR 115 (jelovi sestoji v odseku 24043a)

Varovalne funkcije je v tem RGR največ glede na površino, saj gre tu za zelo skalovite terene, na katerih se pojavlja gozdna združba *Neckero-Abietetum*. Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na izjemno skalovitem terenu, na drugi pa na zelo skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je celotno območje GGE Snežnik občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam in na območju ekocelice, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Snežnik v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Od socialnih funkcij je prisotna funkcija varovanja kulturne dediščine na enem objektu kulturne dediščine; gre za območje partizanske bolnice Predgora. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelice, kjer je na tretji.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.1 Stanje gozdov v RGR 115

9.2.3.1.1 Rastišče v RGR 115

V RGR 115 prevladuje gozdna združba jelovje na skalovju na skoraj polovici površine (49 %). Prav tako na slabi polovici površine se nahaja jelovo bukovje. Bolj obsežna je oblika s spomladansko torilnico (31 %), manj pa je oblike s trpežnim golščem (17 %). Na treh odstotkih se pojavlja tudi javorovje z brestom. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,5 m³/ha, kar je najmanj v tej GGE. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 105 %, glede na PSR pa 80 %.

Preglednica 94/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 115

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
115-Dinarsko jelovje na skalovju - mešani in razn. gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	38,55	30,6	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	21,74	17,3	8,4
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	3,85	3,1	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	61,85	49,1	6,3
Skupaj RGR 115		125,99	100,0	7,5

9.2.3.1.2 Stanje sestojev v RGR 115

Zgradba gozda

V RGR 115 so na nekaj več kot polovici površine prisotni skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, na slabi polovici pa so raznomerni gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 115

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,3	5,3	9,2	13,8	69,4	248,7	75,2	3,99	66,5
Listavci	9,1	12,0	18,2	23,8	36,9	82,0	24,8	2,01	33,5
Skupaj	4,0	7,0	11,4	16,3	61,3	330,7	100,0	6,00	100,0

Lesna zaloga v RGR 115 je 330,7 m³/ha, od tega je tri četrtine iglavcev. Letni prirastek znaša 6,0 m³/ha in je razporejen v prid iglavcem kakor lesna zaloga (66 %). Večji del lesne zaloge je skoncentrirane v petem razredu (69 %), oziroma v četrtem in petem skupaj (skoraj štiri petine). Za iglavce velja podobna razporeditev kot za vse skupaj, medtem ko je pri listavcih razporeditev bolj enakomerna vendar še vedno več kot polovica v četrtem in petem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 115

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	71,9	176,9	72,8	9,1
	%	21,7	53,5	22,0	2,8
Ciljno stanje	m ³ /ha	73,3	161,9	61,1	9,2
	%	24,0	53,0	20,0	3,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V RGR 115 prevladuje jelka s 53 %, sledi ji smreka s 24 %, njej bukev z 22 %, najmanj pa je plemenitih listavcev (3 %). V sledeh se pojavljajo tudi drugi trdi in mehki listavci.

V ciljnem stanju ne predvidevamo večjih sprememb.

Ohranjenost gozdov

Ohranjenost je izračunana po metodologiji po GGN GGO Postojna 2021-2030 in prikazuje razmerje med dejansko in naravno sestavo po gozdnih družbah.

V RGR 115 imamo 33,53 ha ohranjenih gozdov (26,6 %) ter 92,46 ha (73,4 %) spremenjenih gozdov.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 97/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 115

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	12,72	10,1						
Drogovnjak	12,40	9,8	0,97	8	6	94	0	0
Debeljak	11,91	9,5	0,70	6	100	0	0	0
Sestoj v obnovi	40,02	31,8	29,37	73	16	80	5	0
Raznomerni ps-šp	24,88	19,7	4,62	19	23	77	0	0
Raznomerno sk-gnz	24,06	19,1	11,76	49	49	88	12	0
Skupaj	125,99	100,0	47,42	100				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 115 je največ raznomernih sestojev (40 %), na tretjini površine se nahajajo sestoji v obnovi, po desetino je debeljakov, drogovnjakov in tudi mladovij. Podmladek se pojavlja na 47 ha površine in je v sestojih v obnovi večinoma dobre zasnove, drugod odlične. Lesna zaloga RGR je 330 m³/ha, največja je v debeljaki (467 m³/ha), sledijo posamično do šopasto raznomernih sestojih (421 m³/ha), skupinsko gnezdasti raznomerni sestoji (402 m³/ha) in sestoji v obnovi (330 m³/ha), najnižja lesna zaloga je v drogovnjaki (188 m³/ha).

V podmladku je najbolj zastopana drevesna vrsta bukev (51 %), nekoliko manj je smreke (37 %). Ostalih drevesnih vrst je bistveno manj: plemenitih listavcev (7 %), jelke (5 %) in mehkih listavcev (1 %). Drugi trdi listavci se pojavljajo v sledeh.

Preglednica 98/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 115

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	12,72	10,1	3,5	22,7	73,8	0,0	77,0	23,0	0,0	0,0	1,9	7,4	21,6	69,1
Drogovnjak	12,40	9,8	0,0	67,3	32,7	0,0	72,3	27,7	0,0	0,0	36,5	63,5	0,0	0,0
Debeljak	11,91	9,5					100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	40,02	31,8					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni ps-šp	24,88	19,7					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno sk-gnz	24,06	19,1					100,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	125,99	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 115 imamo največ raznomernih sestojev, kateri so vsi ustrezno negovani. Sledijo jim sestoji v obnovi, ki so prav tako vsi ustrezno negovani. Debeljaki se pojavljajo na 10 % površin, so ustrezno negovani in imajo normalen sklep.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Drogovnjakov je za desetino površin. Prevladuje dobra zasnova (67 %), ostalo tretjino je pomanjkljive zasnove. Prevladuje ustrezna negovanost sestojev. Sklep je v dobri tretjini primerov tesen in normalen (63 %).

Mladovij je prav tako dobro desetino, ki so večinoma pomanjkljive zasnove (74 %). Na treh četrtinah površin je prisotna ustrezna negovanost, sklep pa je večinoma pretrgan (69 %), na ostali površini pa rahel.

Kakovost drevja

V RGR 115 prevladuje prav dobra kakovost drevja (51,4 %), sledi ji dobra kakovost (43,2 %). Pri iglavcih je stanje nekoliko boljše, saj je pri njih manj dobre in zadovoljive kakovosti in več prav dobre kakovosti. Najboljše stanje je pri jelki, kjer je delež prav dobre večji od dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Skupno je v RGR 115 poškodovanega 10,6 % drevja. Največ je poškodb vej (7,8 %), manj pa je poškodb debla in koreničnika (2,5 %), osutih krošenj (0,3 %). Poškodbe vej izvirajo iz žledoloma iz leta 2014.

9.2.3.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 115

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	3,64	9,11	250,3
Nega mladja	ha	2,20	1,00	45,5
Nega gošče	ha	10,40	5,30	51,0
Nega letvenjaka	ha	9,54	5,50	57,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,86	1,50	80,6
Nega prebiralnega gozda	ha	18,92	4,40	23,3
Ostala biomeliorativna dela	dni	7,86	7,86	100,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,78	0,0

Zaradi večjega obsega sanitarnih sečenj je bila realizacija načrtovanih del pomanjkljiva. Negovalna dela so bila realizirano v približno polovici primerov, v največjem deležu nega letvenjaka, po obsegu pa priprava sestoja in nega letvenjaka. Največja realizacija je bila izvedena pri pripravi sestoja za naravno nasemenitev.

Preglednica 100/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 115

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	8.552	19.033	222,6	12,6
Listavci	2.633	812	30,8	0,5
Skupaj	11.185	19.846	177,4	13,1

V preteklem desetletju se je posekalo 19.846 m³. V poseku so prevladovali iglavci (96 %). Realizacija načrtovanega poseka je 177,4 %. Pri iglavcih je bil realizirani posek večji (222,6 %) od listavcev (30,8 %).

9.2.3.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 115

9.2.3.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 115

Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 115 v obdobju 1965–2034

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1965-1974	139,98	284	65	349	6,39	1,55	7,94	2,46	0,67	3,13
1975-1984	126,18	319	58	377	6,98	1,27	8,25	5,81	0,84	6,65
1985-1994	126,19	358	72	430	7,23	1,54	8,77	6,74	0,88	7,62
1995-2004	126,19	308	84	392	6,03	1,51	7,54	6,44	1,33	7,77
2005-2014	126,30	352	95	447	6,15	1,65	7,80	7,23	2,04	9,27
2015-2024	126,03	320	87	407	5,01	1,52	6,53	15,10	0,64	15,75
2025-2034	125,99	248,7	82,0	330,7	3,99	2,01	6,00	5,37	3,19	8,56

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 115 se od leta 1985, ko so RGR v enaki obliki kot danes, praktično ni spremenila. Manjša odstopanja med leti so posledica drugačnega zajema podatkov. Lesna zaloga po obdobjih niha, v zadnjem obdobju pa beležimo padec. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 330,7 m³/ha in je nižja glede na prejšnje obdobje. Letni prirastek je do leta 1985 rasel, od takrat naprej pa pada in ima sedaj vrednost 6,00 m³/ha. Realizacija poseka ima skozi celotno obdobje obliko rasti.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 8,56 m³/ha.

9.2.3.3.2 Drevesna sestava v RGR 115

Preglednica 102/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1965-1974	15	66	13	6
1975-1984	17	68	11	4
1985-1994	18	65	13	4
1995-2004	20	59	18	3
2005-2014	22	57	18	3
2015-2024	24	55	18	3
2025-2034	22	53	22	3

Delež smreke skozi vsa obdobja narašča, močno zmanjšuje pa se delež jelke, na ta račun se povečuje delež bukke.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

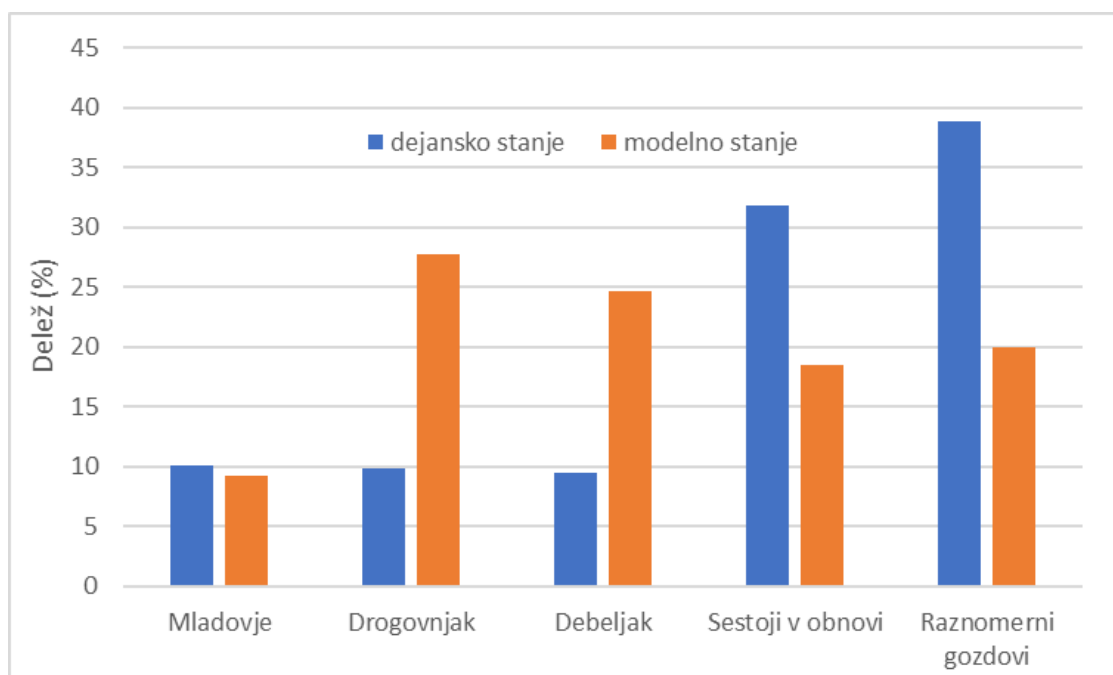
9.2.3.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 115

Preglednica 103/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 115 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	12,72	10,1	10,1	15	9,2	11,59	+0,9
Drogovnjak	12,40	9,8	9,8	45	27,7	34,90	-17,9
Debeljak	11,91	9,5	9,5	40	24,6	30,99	-15,1
Sestoj v obnovi	40,02	31,8	31,8	30	18,5	23,31	+13,1
Raznomerni ps-šp	48,94	38,8	38,8		20,0	25,20	+18,8
Skupaj	125,99	100,0		130	100,0	125,99	-

Glede na modelno stanje imamo preveč sestojev v obnovi in raznomernih sestojev, premalo pa drogovnjakov in debeljakov. Delež mladovij je enak modelnemu stanju.

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 115

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 092.

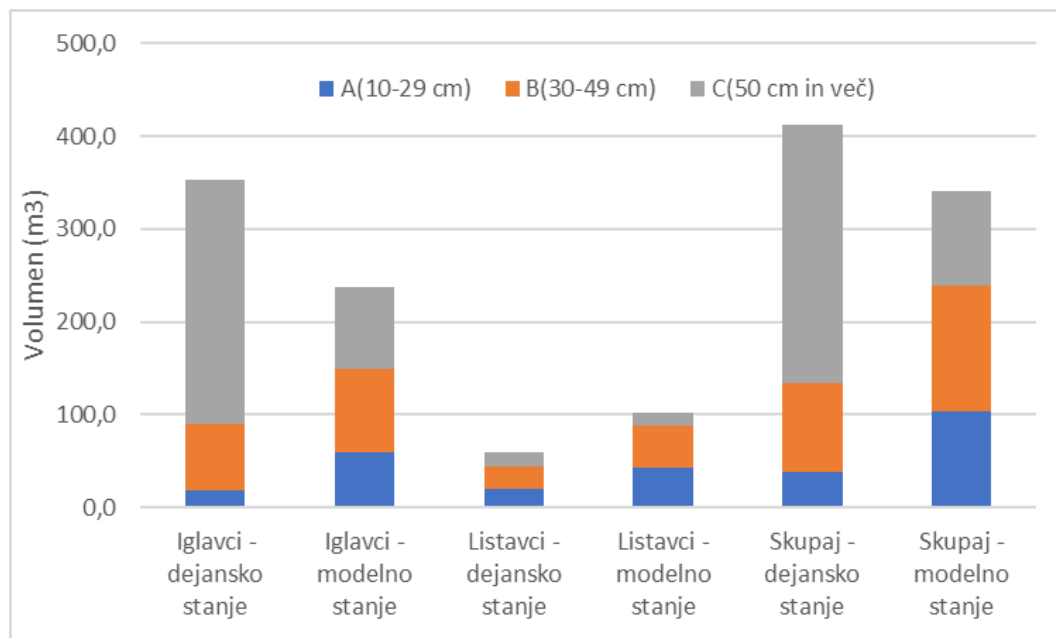
Preglednica 104: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 115

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	18,4	5,2	60	25	20,3	34,1	43	42	38,7	9,4	103	30,3
30-49 cm	71,1	20,2	90	38	24,2	40,7	46	45	95,4	23,2	136	40,0
nad 50 cm	262,7	74,6	88	37	15,0	25,2	13	13	277,7	67,4	101	29,7
Skupaj	352,3	100,0	238	100	59,3	100,0	102	100	411,9	100,0	340	100,0

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 115 kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Pri iglavcih ugotavljamo, da je premalo tanjšega in srednje debelega drevja, bistveno preveč je zelo debelega drevja. Pri listavcih imamo premalo tanjšega drevja, delež srednje debelega drevja je blizu modelnemu stanju, zelo debelega drevja je preveč. Skupno torej imamo premalo tanjšega drevja in srednje debelega drevja, zelo debelega drevja je preveč.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 115

9.2.3.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 115**9.2.3.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 115**

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke (41 %) in smreke (11 %) s posamično do šopasto primesjo bukve (43 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih B.

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (41 %), bukve (43 %), smreke (11 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih B.

9.2.3.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 115

- Gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti raznomoerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 340 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 80 cm, listavci 60 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in plemenite listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljkih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljkih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge - intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 2 – 3 leta.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.4.3 Ukrepi v RGR 115

Preglednica 105/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 115

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	75,2	24,8	100,0
-ciljno (%)	77,0	23,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	248,7	82,0	330,7
-ciljna (m ³ /ha)	249,0	82,0	331,0
Letni prirastek (m ³ /ha)	3,99	2,01	6,00
Možni posek (m ³)	6.767	4.013	10.780
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,37	3,19	8,56
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	21,6	38,8	25,9
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	134,7	158,4	142,7
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 25,9 % lesne zaloge in 142,6 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 106/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 115

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	266	4.045	1.494	0	0	962	6.767	21,6	134,7
	%	3,9	59,8	22,1	0,0	0,0	14,2	100,0		
Listavci	m³	76	3.579	316	0	0	42	4.013	38,8	158,4
	%	1,9	89,2	7,9	0,0	0,0	1,0	100,0		
Skupaj	m³	342	7.624	1.810	0	0	1.004	10.780	25,9	142,7
	%	3,2	70,7	16,8	0,0	0,0	9,3	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 10.780 m³, kar predstavlja 25,9 % lesne zaloge ali 142,7 % prirastka.

Glede na vrsto sečnje prevladuje pomladitveni posek (70,7 %), ki je načrtovan v sestojih v obnovi ter v debeljakih, ki so predvideni za uvajanje v pomladitev. Sledi prebiralna sečnja (16,8 %) v raznomernih sestojih. Sanitarne sečnja je predvidena v okviru 9,3 % ter najmanj je redčenj – 3,2 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 107/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 115

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	17,91	17,91	2	36
Nega gošče	ha	23,71	23,71	4	96
Nega letvenjaka	ha	8,06	8,06	5	40
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,88	7,88	2	16
Nega prebiralnega gozda	ha	19,67	19,67	4	80
Naravni razvoj biotopov	m ³	89,20	89,20	-	-

V RGR 115 je načrtovanih največ del povezanih z nego gozdov. Pri negovalnih delih načrtujemo največ nege gošče. V nepoškodovanih in kakovostnih letvenjaki in drogovnjaki je predvidena nega letvenjaka in nega mlajšega drogovnjaka.

Za povečanje biotske pestrosti je predvideno vzdrževanje kaluž v gozdu. Za naravni razvoj biotopov bomo v ekocelicih prepustili naravnemu razkroju 89 m³ lesa.

9.2.4 RGR Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico (204)

RGR 204 je velik 710,02 ha in zavzema 37,24 % površine GGE Snežnik in je največji RGR te enote. Po oblikah lastništva prevladujejo državni gozdovi (91 %). Edino v tem RGR pa se nahajajo tudi zasebni gozdovi (62,90 ha).

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so skupaj z gozdovi RGR 307 prvi, ki so malo bolj oddaljeni od naselij. Nahajajo se v osrednjem (nekoliko bolj severnem) delu enote in se prepletajo z RGR 307. So v več prostorsko ločenih delih, najbolj oddaljen odsek je pod Belim vrhom na jugu revirja. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, najde pa se tudi take, ki so raznomerne zgradbe.

Slika 8: RGR 204 (smrekovi debeljaki v odseku 25004a)

Varovalna funkcija je poudarjena na pobočju Volčjega hriba in sicer na prvi stopnji tam, kjer je teren izjemno skalovit, na drugi pa tam, kjer je nekoliko manj. Takih površin v RGR 204 ni veliko. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam, kjer je na prvi. Na prvi je poudarjena tudi na območju dveh izvirov (Kalič in Pri Kovačevem lazu). Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je celotno območje GGE Snežnik občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam, v ekocelici ter na mnogih lazih. Na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Snežnik v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Druga stopnja poudarjenosti biotopske funkcije se nahaja še na grmiščih, zimovališčih in mirnih conah. Na območju RGR 204 se nahaja tudi cona A, ki je cona gozdnega jereba. Rekreativna in sorodne funkcije so prisotne na evropski pešpoti E6, pešpoti na Snežnik, ob gozdarski koči Hlev Stiska in ob lovski koči Grajševka. Kulturna dediščina se nahaja na spominskem znamenju partizanoma (pod Cinkovcem) ter arheoloških območjih (Grajševka in Leskov vrh). Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelice, kjer je na tretji stopnji. Na območju čebelarških stojišč je poudarjena funkcija pridobivanja drugih nelesnih dobrin. Lovnogospodarska funkcija pa se nahaja na lazih, grmiščih, kalužah in krmiščih.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.4.1 Stanje gozdov v RGR 204

9.2.4.1.1 Rastišče v RGR 204

Preglednica 108/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 204

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
204-Dinarsko jelovo bukovje s spoml. torilnico - mešani gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,14	0,2	8,2
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	583,39	82,2	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	76,33	10,8	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	23,49	3,3	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	10,40	1,5	8,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	6,91	1,0	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	8,35	1,2	6,3
Skupaj RGR 204		710,01	100,0	8,5

V RGR 204 je skoraj čez celotno površino prisotno dinarsko jelovo bukovje. Največ je oblike s spomladansko torilnico (82 %), sledi oblika s trpežnim golščem (11 %), bistveno manj pa je oblike z gozdnim planinščkom (3 %) in oblike z lisičjakom (2 %). Od ostalih združb sta z odstotkom prisotna javorovje z brestom in jelovje na skalovju, v promilah pa se pojavlja še podgorsko bukovje. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,5 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 93,5 %, glede na PSR pa 77 %.

9.2.4.1.2 Stanje sestojev v RGR 204

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 109/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 204

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,5	8,4	12,8	14,6	61,7	162,0	52,3	3,63	55,6
Listavci	7,2	7,5	17,2	26,7	41,4	147,5	47,7	2,90	44,4
Skupaj	4,7	7,9	14,9	20,4	52,1	309,5	100,0	6,53	100,0

Lesna zaloga v RGR 204 je 309,5 m³/ha, v lesni zalogi rahlo prevladujejo iglavci v razmerju 52-48. Letni prirastek znaša 6,53 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej iglavci 55 %, listavci 45 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu. To velja za iglavce in listavce, s tem, da je pri prvih razmerje bolj neugodno, saj je najdebelejšega drevja kar dve tretjini vseh dreves, med tem ko je pri listavcih takega bistveno manj (40 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 110/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 204

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list	M. listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	51,5	110,2	133,6	13,4	0,3	0,2
	%	16,6	35,6	43,2	4,3	0,1	0,1
Ciljno stanje	m ³ /ha	56,6	107,3	122,2	11,9	0,0	0,0
	%	19,0	36,0	41,0	4,0	0,0	0,0

V ciljnem stanju ne predvidevamo večjih sprememb.

Ohranjenost gozdov

Ohranjenost je izračunana po metodologiji po GGN GGO Postojna 2021-2030 in prikazuje razmerje med dejansko in naravno sestavo po gozdnih družbah.

V RGR 204 so gozdovi večinoma ohranjeni (443,7 ha ali 62,5 %), sledijo spremenjeni gozdovi (245,7 ha oz. 34,6 %), nekaj malega je še močno spremenjenih (16,1 ha) in izmenjanih (4,5 ha).

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 111/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 204

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	83,34	11,7						
Drogovnjak	127,43	17,9	10,49	8	8	62	30	0
Debeljak	155,67	21,9	15,15	10	53	26	20	1
Sestoj v obnovi	338,02	47,6	238,57	71	37	55	8	0
Raznomerni ps-šp	5,5	0,8	2,78	50	92	0	0	8
Skupaj	710,01	100,0	266,99	-				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 204 prevladujejo sestoji v obnovi, ki jih je 47,6 %, sledijo debeljaki s 21,9 %, drogovnjaki z 17,9 % in mladovja z 11,7 %. Malenkost je tudi skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojev (0,8 %). Podmladek se pojavlja na 266,99 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, nekaj manj v skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih, manj pa v vseh ostalih razvojnih fazah in zgradbah. Zasnova podmladka je večinoma odlična v raznomernih sestojih. V debeljakih prevladuje odlična zasnova podmladka, v sestojih v obnovi dobra, v drogovnjakih pa pomanjkljiva, kar je posledica žledoloma. Lesna zaloge je 309,5 m³/ha, najvišja je v debeljakih (509 m³/ha), potem pa je vedno nižja od raznomernih sestojev (v skupinsko do gnezdastih 388 m³/ha) in sestojev v obnovi (336 m³/ha) do drogovnjakov (185 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (71 %), manj je smreke (16 %), še manj plemenitih listavcev (10 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 3 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 112/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 204

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	83,34	11,7	6,3	58,8	25,0	9,9	85,8	14,2	0,0	0,0	14,9	45,6	20,2	19,3
Drogovnjak	127,43	17,9	4,0	50,0	45,6	0,4	81,3	13,0	5,7	0,0	4,9	46,8	40,4	7,9
Debeljak	155,67	21,9					91,9	5,9	2,2	0,0	0,7	58,7	27,3	13,3
Sestoj v obnovi	338,02	47,6					92,7	6,0	1,3	0,0				
Raznomerni ps-šp	5,5	0,8					92,1	0,0	7,9	0,0				
Skupaj	710,01	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 204 prevladujejo sestoji v obnovi – 47,6 %. Večinoma so ustrezno negovani.

Sledijo jim debeljaki z 21,9 %, kateri so skoraj vsi ustrezno negovani, imajo malo več kot v polovici primerov normalen sklep, slabo tretjino jih ima rahel sklep in desetino vrzelast sklep.

Drogovnjaki pokrivajo 17,9 % površin, zasnova je v polovici primerov dobra ter v polovici primerov pomanjkljiva. Prevladuje ustrezna negovanost, sklep je povečini normalen ter delno tudi rahel.

Mladovja predstavljajo dobro desetino površin. Zasnova je večinoma bogata, negovanost ustrezna. Sklep je v manj kot polovici primerov normalen, petino mladovij ima rahel in petina pretrgan sklep.

Raznomernih sestojev je le 0,8 % površine, večinoma so ustrezno negovani (92 %), nekaj pa je tudi pomanjkljivo negovanih.

Kakovost drevja

Večina drevja je prav dobre kakovosti (47 %), sledi ji dobra kakovost (36 %). Odlične kakovosti je zelo malo (2 %), dosegajo jo pa smreka in bukev. Najboljšo kakovost je v povprečju dosegla jelka (66 % drevja je prav dobre kakovosti), na drugi strani pa je najslabša kakovost pri drugih trdih listavcih (prisotna tudi pri bukvi in plemenitih listavcih).

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Največ poškodb beležimo na vejah (8,2 %), ki izvirajo iz žledoloma v letu 2014. Sledijo poškodbe debla in koreničnika (3,1 %), osutosti krošenj je malo (0,3 %)

9.2.4.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 113/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 204

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	70,98	23,14	32,6
Priprava tal	ha	6,42	6,36	99,1
Sadnja	ha	6,42	5,86	91,3
Obžetev	ha	19,26	0,00	0,0
Nega mladja	ha	28,38	12,00	42,3
Nega gošče	ha	105,12	37,27	35,5
Nega letvenjaka	ha	72,19	36,09	50,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	30,32	17,88	59,0
Nega prebiralnega gozda	ha	2,05	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	32,10	13,69	42,6
Zaščita z ograjo	m	8.867,00	4.603,00	51,9
Vzdrževanje grmišč	ha	8,30	4,84	58,3
Vzdrževanje travinj	ha	498,90	313,21	62,8
Vzdrževanje vodnih površin	dni	137,50	22,00	16,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	3,69	3,69	100,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	2,57	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	0,38	0,0

Nega je bila opravljena pomanjkljivo, po površini je bilo največ opravljene nege gošče in letvenjakov. V največji meri je bila opravljena sadnja (91 %) in z njo povezana dela – priprava tal, realizirana 99 %. Druga gojitvena in varstvena dela so bila opravljena v manj kot polovici primerov.

Preglednica 114/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 204

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	36.770	89.081	242,3	59,0
Listavci	18.221	8.897	48,8	5,9
Skupaj	54.991	97.978	178,2	64,9

V preteklem desetletju se je posekalo 97.978 m³. V poseku so prevladovali iglavci (91 %). Realizacija pri iglavcih je bila presežena (242,3 %) pri listavcih ni bila realizirana (48,8 %). Načrtovani posek je bil tako izveden v okviru 178,2 %.

9.2.4.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 204

9.2.4.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 204

Preglednica 115/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 204 v obdobju 1965–2034

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1965-1974	643,36	316	60	376	7,63	1,52	9,15	7,24	1,22	8,46
1975-1984	584,10	312	63	375	6,70	1,40	8,10	7,23	0,70	7,93
1985-1994	632,85	300	83	383	5,59	2,09	7,68	6,29	0,65	6,94
1995-2004	695,66	267	93	360	4,68	1,95	6,63	4,72	1,03	5,75
2005-2014	699,21	276	128	404	5,32	3,24	8,56	9,46	3,55	13,01
2015-2024	710,02	242	122	364	3,95	2,20	6,15	12,55	1,25	13,80
2025-2034	710,01	162,0	147,5	309,5	3,63	2,90	6,53	3,52	4,44	7,96

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 204 se je od leta 1985, ko so RGR v enaki obliki kot danes, vseskozi nekoliko večala. To je delno posledica drugačnega zajema podatkov, predvsem pa posledica zaraščanja lazov. Lesna zaloga po obdobjih niha, vendar se vseskozi giblje med 300 in 400 m³/ha. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 309 m³/ha. Letni prirastek v tem času vse skozi pada (razen v zadnjem ureditvenem obdobju je nekoliko narasel) in ima sedaj vrednost 6,53 m³/ha. Realizacija poseka je od leta 1965 padala, nato pa je v zadnjih dveh obdobjih poskočila za več kot dvakrat, kar je spet posledica sanacije žledoloma.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 7,96 m³/ha.

9.2.4.3.2 Drevesna sestava v RGR 204

Preglednica 116/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list
1965-1974	4	80	13	3
1975-1984	6	77	13	4
1985-1994	8	70	18	4
1995-2004	6	68	22	4
2005-2014	12	56	28	4
2015-2024	15	51	29	5
2025-2034	17	36	43	4

Skozi obravnavano obdobje se delež smreke in bukve vztrajno povečuje, ohranja se delež plemenitih listavcev, delež jelke pa bistveno upada.

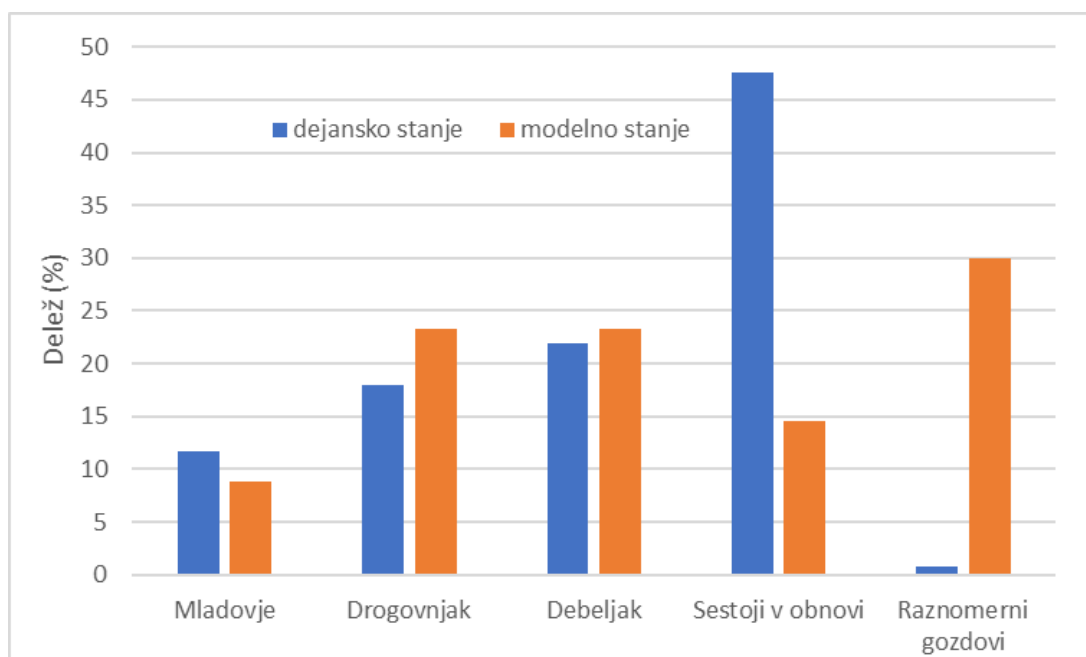
RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.4.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 204

Preglednica 117/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 204 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	83,34	11,7	11,7	15	8,8	62,5	+2,9
Drogovnjak	127,43	17,9	17,9	40	23,3	165,4	-5,4
Debeljak	155,67	21,9	21,9	40	23,3	165,4	-1,4
Sestoj v obnovi	338,02	47,6	47,6	25	14,6	103,7	+33,0
Raznomerni ps-šp	5,5	0,8	0,8		30,0	213,0	-29,2
Skupaj	710,01	100,0		120	100,0	710,01	-

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR 204

Glede na modelno stanje je v RGR 204 ravno prav debeljakov, bistveno preveč je sestojev v obnovi, premalo pa drogovnjakov in raznomernih sestojev. Največjo težavo predstavljajo raznomerni sestoji, ki jih ne moremo usmerjati v zeleno smer. Če bi se iglavci pomlajevali bolje, bi se lahko ohranjalo raznomerno zgradbo. Tako pa, ko je bukev bolj konkurenčna, nastajajo velike površine sestojev v obnovi, namesto raznomernih sestojev. Ker bo taka situacija tudi v prihodnje, je raznomerne sestojе nemogoče ustvariti, posledično pa bodo razvojne faze med dejanskim in modelnim stanjem vedno strigle. Raznomerni sestoji se bodo ohranili zgolj na najbolj divjih rastiščih, ki so divjadi nedostopna.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 093, kamor spada RGR 204.

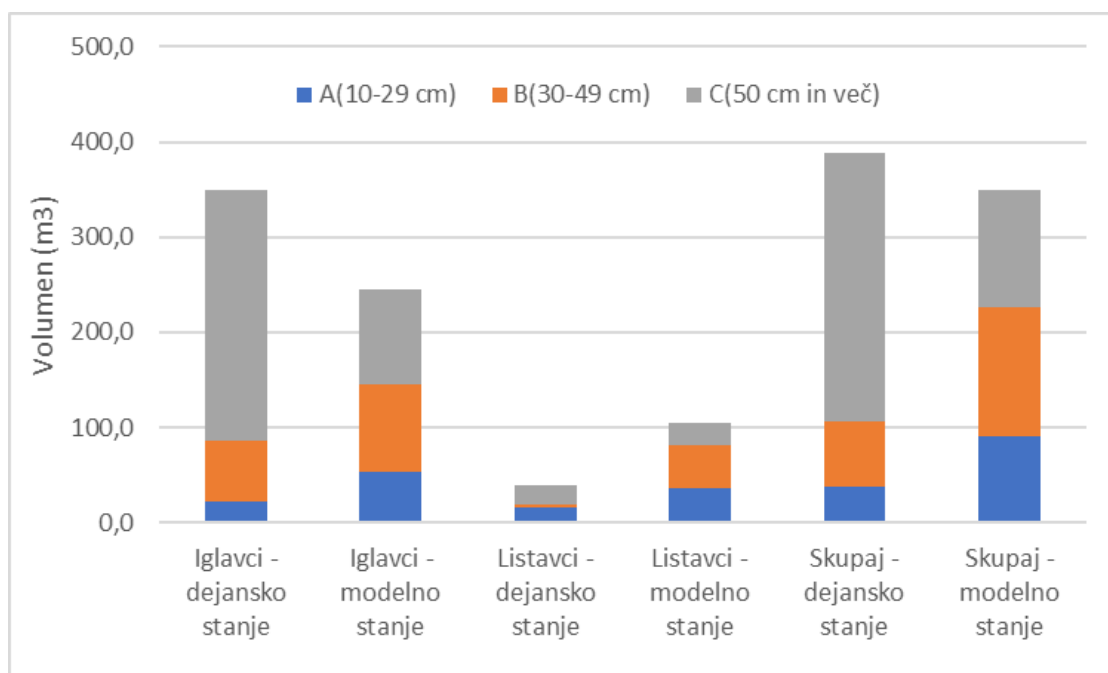
Preglednica 118: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 204

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	21,5	6,2	54,0	22,0	15,6	40,0	36,0	34,0	37,1	9,6	90,0	25,7
30-49 cm	64,9	18,6	91,0	37,0	3,80	9,8	45,0	43,0	68,7	17,7	136,0	38,9
nad 50 cm	262,4	75,2	100,0	41,0	19,5	50,2	24,0	23,0	281,9	72,7	124,0	35,4
Skupaj	348,8	100,0	245,0	100,0	38,9	100,0	105,0	100,0	387,7	100,0	350,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga višja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je pri iglavcih premajhen, pri listavcih ga je preveč. Srednje debelega drevja (30-49 cm) je premalo tako pri iglavcih kot listavcih, preveč je tudi zelo debelega drevja (nad 50cm) pri iglavcih kot tudi listavcih. Skupno je torej premalo drobnega drevja in srednje debelega drevja in bistveno preveč debelega drevja.

Problematično pomlajevanje jelke se kaže na vrsti v raznomerne sestoje. Zaradi slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 204

9.2.4.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 204**9.2.4.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 204**

Malopovršinsko enomerni do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (40 %), bukke (37 %), smreke (18 %) in plemenitih listavcev (5 %). Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, Ciljni sortiment: iglavci B, listavci A2/B.

9.2.4.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 204

Gozdnogojitvene usmeritve so sledeče:

- Prevladujoča gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljkih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljkih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20-30 % LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mlajše pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitof. sredstva.
- Ohranjanje naj se vitalne jelke med 30 in 50 cm, ki predstavljajo semenjake za naslednja desetletja. Iz sestojev naj se prvenstveno odstranijo slabo vitalne jelke debelejšje od 70 cm.
- Ohranjajo naj se vitalni jelovi kapniki (jelke do debeline 30 cm) ne glede na kakovost debla in krošnje, ki naj se jim omogoča vrast v bodoče sestoj.
- V jelovo bukovih debeljkih z vitalnim drevjem in pestro debelinsko strukturo (dovolj čakalcev jelke oz. tanjših vitalnih iglavcev) naj se izvaja šibko premenilno redčenje, tako da se debeljake preoblikuje v raznomerno zgradbo.
- Dosledno naj se izvajajo sanitarne sečnje smreke.
- Izvajaj naj se posek oslabilih in suhih jelk, ki imajo še tehnično uporaben les na vsakih 4 do 5 let.
- V sestojih naj se pušča odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.4.4.3 Ukrepi v RGR 204

Preglednica 119/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 204

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	52,3	47,7	100,0
-ciljno (%)	55,0	45,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	162,0	147,5	309,5
-ciljna (m ³ /ha)	163,0	148,0	310,0
Letni prirastek (m ³ /ha)	3,63	2,90	6,53
Možni posek (m ³)	24.980	31.554	56.534
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,52	4,44	7,96
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	21,7	30,1	25,7
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	96,9	153,2	121,9
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 25,7 % lesne zaloge in 121,9 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 120/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 204

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	962	14.002	0	0	0	10.016	24.980	21,7	97,0
	%	3,9	56,0	0,0	0,0	0,0	40,1	100,0		
Listavci	m³	142	25.043	0	0	0	6.369	31.554	30,1	153,2
	%	0,5	79,3	0,0	0,0	0,0	20,2	100,0		
Skupaj	m³	1.104	39.045	0	0	0	16.385	56.534	25,7	121,9
	%	2,0	69,0	0,0	0,0	0,0	29,0	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 56.534 m³.

Glede na vrsto sečnje prevladujejo pomladitveni poseki (69,0 %), sledi posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja z 29 %, predvidena so tudi redčenja v okviru 2 %

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 121/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 204

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)		Dnin	
		dejanska	s ponovitvami	Dnin/ha	Dnin
Priprava sestoja	ha	108,64	108,64	2	217
Priprava tal	ha	5,75	5,75	10	58
Sadnja	ha	5,75	5,75	10	58
Nega mladja	ha	6,70	6,70	4	27
Nega gošče	ha	153,34	153,34	4	613
Nega letvenjaka	ha	110,18	110,18	5	551
Nega ml. drogovnjaka	ha	37,06	37,06	2	74
Nega prebiralnega gozda	ha	2,56	2,56	4	10
Zaščita s premazom	ha	5,70	17,10	1,5	26
Zaščita z ograjo	m	728,00	728,00	40m/dan	18
Vzdrževanje travinj	ha	94,78	697,20	1	697
Vzdrževanje vodnih površin	dni	10,00	50,00	0,5	25
Vzdrževanje grmišč	ha	3,46	6,92	5	35
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,40	0,40	1	0
Naravni razvoj biotopov	m ³	30,20	30,20	-	-

V RGR 204 je največ načrtovanih del povezanih z negovalnimi deli (1.275 dnin), 217 dnin za namen naravne nasemenitve.

Za povečanje biotske pestrosti je predvidena košnja lazov in vzdrževanje kaluže. Za naravni razvoj biotopov bomo v ekocelicah prepustili naravnemu razkroju 30 m³ lesa.

9.2.5 RGR Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje- bukovski gozdovi (117)

RGR 117 je velik 193,10 ha in zavzema 10,0 % površine GGE Snežnik. Po oblikah lastništva so tu samo državni gozdovi.

Zaradi močnega vpliva žledoloma in nato še kalamitet podlubnikov in vetroloma v letu 2018 se je drevesna sestava v RGR 217 bistveno spremenila, delež smreke se je zmanjšal. Zato smo v sedanjem ureditvenem obdobju spremenili ime RGR 217 – smrekovi gozdovi na bukovih rastiščih v RGR 117 – preddinarsko dinarsko podgorsko bukovje- bukovski gozdovi.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. To so gozdovi, ki so najbližje naseljem in so bili v preteklosti tudi zaradi tega najbolj zaznamovani – izkrčeni in spremenjeni. Nahajajo se na skrajnem severu enote in tvorijo zaključeno celoto. Vsi gozdovi so skupinsko raznodobni.

Varovalna funkcija je poudarjena na pobočju Vrtače in sicer na prvi stopnji tam, kjer je teren izjemno skalovit, na drugi pa tam, kjer je nekoliko manj. Takih površin v RGR 217 ni veliko. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je celotno območje GGE Snežnik občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam in v ekocelicah. Na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Snežnik v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Druga stopnja poudarjenosti biotopske funkcije se nahaja še na zimovališču, ki prekriva ves RGR. Rekreativna in sorodne funkcije so prisotne na evropski pešpoti E6. Klimatska, rekreativna in sorodne, pa tudi funkcija varovanja naravnih vrednot in pa kulturne dediščine se nahajajo v zalednih gozdovih gradu Snežnik, na vplivnem območju, ki pokriva odseka 2e in 35g. Znotraj tega območja imamo tudi skupino izjemnih dreves bukev in gorskega javorja pri Luizinem kamnu, ki so izjemna zaradi svoje višine in debeline. Nahajajo se ob pešpoti E6. Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji stopnji.

Slika 9: RGR 117: Sestoji v obnovi v odseku 25002c)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.1 Stanje gozdov v RGR 117

9.2.5.1.1 Rastišče v RGR 117

Preglednica 122/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 117

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
117-Preddinarsko-din. podgorsko bukovje - bukovji gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	147,61	76,9	8,2
	59100-Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	11,60	6,0	6,7
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	32,38	16,9	8,6
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	0,30	0,2	8,4
	Skupaj RGR 117	191,89	100,0	8,2

V RGR 217 je prevladujoča združba podgorsko bukovje, ki pokriva 77 %. Prisotno je tudi dinarsko jelovo bukovje v dveh oblikah. Večji del je s spomladansko torilnico (17 %) in manjši del z gozdnim planinščkom. Na 6 % površine se pojavlja toploljubno bukovje. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,2 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 78 %, glede na PSR pa 57 %.

9.2.5.1.2 Stanje sestojev v RGR 117

Zgradba gozda

Tu so prisotni le skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 123/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 117

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,0	10,6	30,8	49,0	4,6	30,9	14,4	0,86	18,4
Listavci	3,3	11,3	21,6	30,5	33,3	184,1	85,6	3,82	81,6
Skupaj	3,6	11,2	23,0	33,1	29,1	215,0	100,0	4,68	100,0

Lesna zaloga v RGR 117 je 215,0 m³/ha. Prevladujejo listavci, iglavcev je ostalo le dobro sedmino. Letni prirastek znaša 4,68 m³/ha in je podobno razporejen kot lesna zaloga, torej listavci 82 %, listavci 18 %. Polovica lesne zaloge iglavcev je v četrtem debelinskem razredu, dobro tretjino jo je v tretjem razredu, ostalo v prvem in drugem. Pred ujmo je bilo tretjino lesne zaloge iglavcev v petem debelinskem razredu, sedaj je le-teh slabih 5 %. To nakazuje, da so ujme prizadele predvsem bolj debelo drevje iglavcev. Pri listavcih pa beležimo bolj enakomerno razporejeno lesno zalogo po debelinskih razredih, z enakovredno razporeditvijo v četrtem in petem debelinskem razredu. Skupno je torej dve tretjini drevja v četrtem in petem debelinskem razredu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 124/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 117

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Pl. list.	Hrast	Dr. tr. list
Dejansko stanje	m ³ /ha	23,9	7,0	0,1	180,8	1,6	0,1	1,5
	%	11,1	3,2	0,0	84,3	0,7	0,0	0,7
Ciljno stanje	m ³ /ha	28,3	5,5	0,0	144,5	1,8	0,0	0,0
	%	15,5	3,0	0,0	79,0	1,0	0,0	0,0

V lesni zalogi prevladuje bukev (84 %), sledita ji smreka (11 %) in jelka (3 %), manj je plemenitih listavcev (1 %).

V ciljnem stanju ne predvidevamo večjih sprememb. Pričakujemo večji delež smreke, manjši bo delež drugih trdih listavcev in mehkih listavcev.

Ohranjenost gozdov

Ohranjenost je izračunana po metodologiji po GGN GGO Postojna 2021-2030 in prikazuje razmerje med dejansko in naravno sestavo po gozdnih družbah.

V RGR 117 prevladujejo ohranjeni gozdovi (76,9 %), sledijo spremenjeni (23,1 %).

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 407 prevladujejo sestoji v obnovi (43,5 %). Veliko je mladovij (29,9 %), manj debeljakov (23,7 %) ter najmanj drogovnjakov (2,8 %). Podmladek se pojavlja na 61,8 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, najmanj pa v debeljakih in drogovnjakih.

Zasnova podmladka je najboljša v debeljakih, kjer je več kot tri četrtine podmladka bogate zasnove, vendar je teh površin malo. V sestojih v obnovi je malo več kot polovica podmladka bogate, nekaj manj kot polovica dobre zasnove. V drogovnjakih je večino podmladka dobre zasnove.

Lesna zaloge je 215 m³/ha, najvišja je v debeljakih (335 m³/ha), sledijo sestoji v obnovi (285 m³/ha) ter drogovnjaki (183 m³/ha).

Preglednica 125/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 117

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	57,45	29,9						
Drogovnjak	5,34	2,8	0,12	2	17	83	0	0
Debeljak	45,56	23,7	3,57	8	81	28	0	0
Sestoj v obnovi	83,54	43,5	58,11	70	55	44	1	0
Skupaj	191,89	100,0	61,8	-				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V sestavi podmladka prevladuje bukev (86 %), malo je smreke (6 %) in plemenitih listavcev (6 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 2 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 126/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 117

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	57,45	29,9	13,3	77,1	9,6	0,0	90,7	9,3	0,0	0,0	21,9	41,9	34,0	2,2
Drogovnjak	5,34	2,8	0,0	91,2	8,8	0,0	17,0	42,1	40,9	0,0	0,0	51,5	48,5	0,0
Debeljak	45,56	23,7					100,0	0,0	0,0	0,0	0,9	48,6	39,5	11,0
Sestoj v obnovi	83,54	43,5					94,2	5,8	0,0	0,0				
Skupaj	191,89	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 117 prevladujejo sestoji v obnovi (43,5 %), skoraj vsi so ustrezno negovani.

Sledijo jim mladovja, katerih je skoraj tretjino vseh površin. Tri četrtine mladovij ima dobro zasnovo, sedmino površin ima bogato zasnovo, dobro desetino pa ima pomanjkljivo zasnovo. Skoraj vsa mladovja so ustrezno negovana. Prevladuje normalen sklep (42 %), tretjino površin ima rahel sklep, 22 % mladovij ima tesen sklep.

Debeljakov je skupno 23,7 % površin. Vsi so ustrezno negovani. Polovico debeljakov ima normalen sklep, nekaj več kot tretjino površin pa ima rahel sklep.

Drogovnjakov je najmanj in pokrivajo 2,8 % površine. Prevladujoča zasnova je dobra (91 %), povečini so pomanjkljivo do nenegovani. Prevladuje normalen sklep (51 %), sledi pa mu rahel (48 %).

Kakovost drevja

Pretežen del drevja je prav dobre kakovosti (54 %), sledi pa ji dobra kakovost (31 %). Odlične kakovosti je malo ter se pojavlja pri listavcih. Najboljšo kakovost v povprečju dosega smreka (77 % prav dobre kakovosti), če ne upoštevamo plemenitih listavcev, ki jih je premalo za ugotavljanje te zakonitosti), na drugi strani pa je slabša kakovost pri listavcih, ki imajo več dreves dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Večinoma so poškodovane krošnje, kar je posledica žledoloma (12,3 %). Sledijo poškodbe debla in koreninika (2,1 %), kar je posledica spravila. Skupna poškodovanost je tako kar 14,5%, kar je največji delež poškodovanosti v celotni GGE Snežnik.

9.2.5.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 127/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 117

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	4,51	38,17	846,3
Priprava tal	ha	0,78	4,25	544,9
Sadnja	ha	0,78	0,75	96,2
Obžetev	ha	2,34	0,00	0,0
Nega mladja	ha	7,44	0,00	0,0
Nega gošče	ha	8,55	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	3,34	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,35	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	3,90	4,25	109,0
Zaščita z ograjo	m	56,00	0,00	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	5,34	5,34	100,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	6,99	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	2,50	0,0

Negovalna dela v RGR 117 so bila skromno opravljena, kar je posledica velikega sanitarnega poseka v prejšnjem obdobju. Po obsegu je bilo največ opravljene priprave sestoja ter priprave tal in sadnje.

Preglednica 128/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 117

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	3.675	21.931	596,8	14,5
Listavci	940	2.547	270,9	1,7
Skupaj	4.615	24.477	530,4	16,2

V preteklem desetletju se je posekalo 24.477 m³. V poseku so prevladovali iglavci (89,5 %). Vzrok so sanitarne sečnje iglavcev zaradi različnih ujm. Realizacija načrtovanega poseka je 530 %. Realizacija iglavcev je bila opravljena v kar 596,8 %, v listavcih manj (270 %) vendar še vedno nad predvidenim posekom.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 117

9.2.5.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 117

Površina RGR 217 se od leta 1985, ko so RGR v enaki obliki kot danes, ni bistveno spreminjala. Spremembe so posledica drugačnega zajema podatkov. Lesna zaloga je do zadnjih dveh ureditvenih obdobjih rastla, tako za iglavce kot za listavce, nato je močno upadla. Trenutno znaša lesna zaloga skupaj 215 m³/ha. Letni prirastek vse skozi pada in ima sedaj vrednost 4,68 m³/ha. Realizacija poseka ravno tako skozi obdobja pada, razen v predzadnjem in zadnjem ureditvenem obdobju je močno narastla zaradi sanacije žledoloma in kasneje še kalamitet podlubnikov in vetroloma.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 8,24 m³/ha.

Preglednica 129/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 117 v obdobju 1965 – 2034

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1965-1974	218,90	173	113	286	5,22	3,58	8,80	3,26	1,37	4,63
1975-1984	188,29	175	106	281	4,64	3,04	7,68	3,34	1,37	4,71
1985-1994	188,94	223	144	367	4,92	3,69	8,61	1,68	0,10	1,78
1995-2004	188,94	228	134	362	4,94	3,08	8,02	2,17	0,13	2,30
2005-2014	192,47	269	176	445	3,93	2,87	6,80	13,13	5,01	18,14
2015-2024	193,10	174	162	336	2,04	1,96	4,00	11,36	1,32	12,68
2025-2034	191,89	30,9	184,1	215,0	0,86	3,82	4,68	0,57	7,66	8,24

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

9.2.5.3.2 Drevesna sestava v RGR 117

Preglednica 130/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034

Obdobje	Smreka	Jelka	Dr.igl	Bukev	Pl.list	D.tr.list
1965-1974	42	18	0	33	2	5
1975-1984	48	14	0	33	1	4
1985-1994	49	12	0	36	1	2
1995-2004	52	10	0	35	1	2
2005-2014	53	7	1	37	1	1
2015-2024	44	8	0	46	1	1
2025-2034	11	3	0	84	1	1

Skozi obdobje delež je delež jelke drastično upadel na račun smreke in bukve. V zadnjem obdobju pa opazimo močan padec deleža smreke in bistveno višji delež bukve.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 117

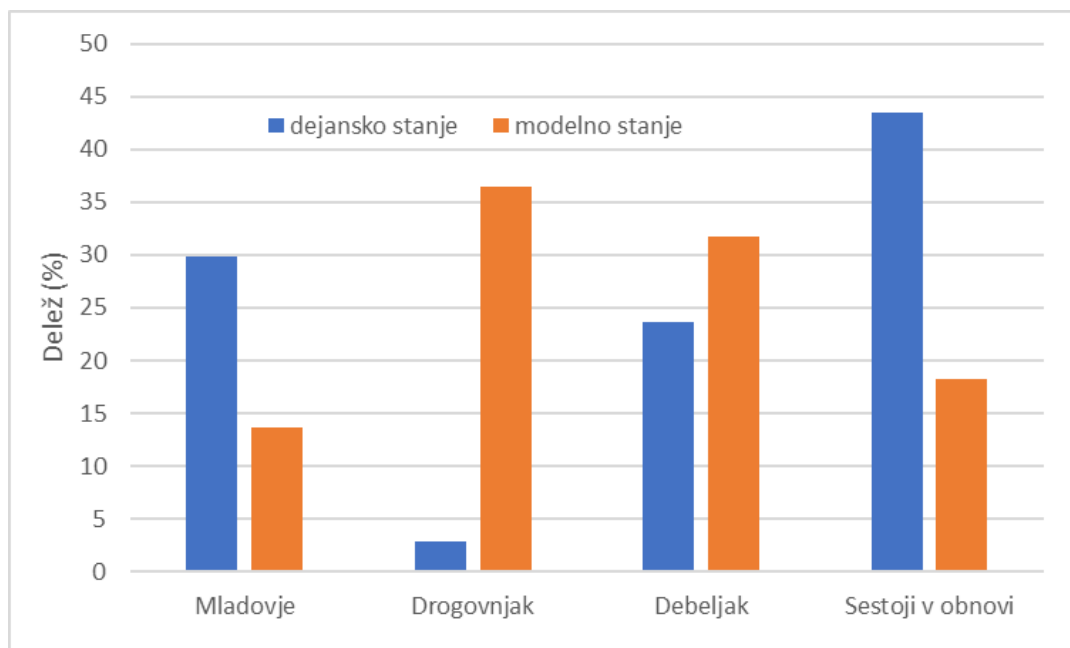
Preglednica 131/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 117 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	57,45	29,9	29,9	15	13,6	26,10	+16,3
Drogovnjak	5,34	2,8	2,8	40	36,4	69,85	-33,6
Debeljak	45,56	23,7	23,7	35	31,8	61,02	-8,1
Sestoji v obnovi	83,54	43,5	43,5	20	18,2	34,92	+25,3
Skupaj	191,89	100,0		110	100,0	191,89	-

Glede na modelno stanje je v RGR 117 bistveno preveč sestojev v obnovi in tudi mladovij, veliko manjka pa predvsem drogovnjakov. Potrebno bo čimprej zaključiti z obnovo v sestojih v obnovi, s tem bomo pridobili več mladovij in posledično tudi drogovnjakov iz že obstoječih mladovij.

Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz ORGR 050, kamor spada RGR 117.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 117

9.2.5.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 117**9.2.5.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 117**

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi bukve (60 %) in smreke (21 %) s posamično do šopasto primesjo jelke (7 %) in plemenitih listavcev (6 %), gradna in drugih trdih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih A1/A2.

9.2.5.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 117

- Gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 20 let.
- Ohraniti raznomerno do prebiralno zgradbo gozda.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in plemenite listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 2 – 3 leta.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.4.3 Ukrepi v RGR 117

Preglednica 132/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 117

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	14,4	85,6	100,0
-ciljno (%)	18,5	81,5	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	30,9	184,1	215,0
-ciljna (m ³ /ha)	31,0	184,0	215,0
Letni prirastek (m ³ /ha)	0,86	3,82	4,68
Možni posek (m ³)	1.101	14.705	15.806
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,57	7,66	8,24
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	18,6	41,6	38,3
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	66,7	200,6	176,0
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 38,3 % lesne zaloge in 176,0 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 133/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 117

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	0	409	0	0	0	692	1.101	18,6	66,4
	%	0,0	37,1	0,0	0,0	0,0	62,9	100,0		
Listavci	m³	0	13.075	0	0	0	1.630	14.705	41,6	200,7
	%	0,0	88,9	0,0	0,0	0,0	11,1	100,0		
Skupaj	m³	0	13.484	0	0	0	2.322	15.806	38,3	175,9
	%	0,0	85,3	0,0	0,0	0,0	14,7	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 15.806 m³, kar predstavlja 38,3 % lesne zaloge ali 175,9 % prirastka.

Listavci v poseku predstavljajo 93 % vsega poseka. Po vrstah sečenj je predvidenih največ pomladitvenih sečenj (85,3 %), večino pri listavcih (89 %), ostala sečnja je predvidena kot sanitarni posek, največ pri iglavcih (63 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 134/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 117

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	Dnin/ha	Skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	19,55	19,55	2	40
Priprava tal	ha	3,85	3,85	10	40
Sadnja	ha	3,85	3,85	10	40
Obžetev	ha	7,00	17,50	2	36
Nega mladja	ha	3,85	3,85	4	16
Nega gošče	ha	46,88	46,88	4	188
Nega letvenjaka	ha	48,93	48,93	5	245
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,12	0,12	2	1
Zaščita s premazom	ha	7,35	18,55	1,5	28
Naravni razvoj biotopov	m ³	59,20	59,20	-	-

Za gojitvena dela v RGR 117 predvidevamo za nego 486 dnin, za obnovo 80 dnin, za dobrobit živali 128 dnin ter naravno nasemenitev 40 dnin.

9.2.6 RGR Dinarsko jelovo bukovje s trpežnim golšcem – mešani gozdovi (307)

RGR 307 je velik 693,16 ha in zavzema 36,3 % površine GGE Snežnik in je drugi največji RGR te enote. Po oblikah lastništva so tu samo državni gozdovi.

Gozdovi sodijo v območni rastiščnogojitveni razred 092 – Gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij – na plitvih tleh.

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so skupaj z gozdovi RGR 204 prvi, ki so malo bolj oddaljeni od naselij. Nahajajo se v osrednjem (nekoliko bolj južnem) delu enote in se prepletajo z RGR 204. So v več prostorsko ločenih delih, najbolj oddaljeni odseki na jugu mejijo s Hrvaško. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, najde pa se tudi take, ki so raznomerne zgradbe.

Slika 10: RGR 307 (Mešani gozdovi v odseku 25044b)

Varovalna funkcija je poudarjena na prvi stopnji tam, kjer je teren izjemno skalovit, na drugi pa tam, kjer je nekoliko manj. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam, kjer je na prvi. Na prvi je poudarjena tudi na območju treh izvirov (Pri Prusniku, Bički lazi in Bela voda). Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je celotno območje GGE Snežnik občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Druga stopnja hidrološke se pojavlja tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji v okolici jam, v ekocelicah ter na lazih. Na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Snežnik v območju Natura 2000 in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Druga stopnja poudarjenosti biotopske funkcije se nahaja še na grmiščih, zimovališčih in mirnih conah. Na območju RGR 307 se nahaja tudi cona A, ki je cona gozdnega jereba. Rekreativna in sorodne funkcije so prisotne na evropski pešpoti E6, pešpoti na Snežnik, ob gozdarski koči Stiska in ob lovski koči Leskov vrh. Kulturna dediščina se nahaja na arheoloških območjih (Grajševka in Leskov vrh). Ker so vse jame naravne vrednote, je funkcija varovanja naravnih vrednot prisotna na območju jam in brezen. Lesno proizvodna funkcija je čez celotno območje prisotna na prvi stopnji, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji stopnji. Na območju čebelarških stojišč je poudarjena funkcija

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.1 Stanje gozdov v RGR 307

9.2.6.1.1 Rastišče v RGR 307

Preglednica 135/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi in proizvodna sposobnost v RGR 307

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
307 Din. jelovo buk. s trp. golščem - mešani gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1,50	0,2	8,2
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	375,20	54,1	8,6
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	180,72	26,1	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	45,02	6,5	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	62,34	9,0	8,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	4,37	0,6	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	24,01	3,5	6,3
	Skupaj RGR 307	693,16	100,0	8,5

V RGR 307 je skoraj čez celotno površino prisotno dinarsko jelovo bukovje. Največ je oblike s spomladansko torilnico (54 %), sledi oblika s trpežnim golščem (26 %), bistveno manj pa je oblike z lisičjakom (9 %) in oblike z gozdnim planinščkom (6 %). Od ostalih združb je nekoliko več še jelovja na skalovju (4 %). Za slab odstotek je javorovja z brestom, še manj pa je podgorskega bukovja. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,5 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 101 %, glede na PSR pa 62 %.

9.2.6.1.2 Stanje sestojev v RGR 307

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 136/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 307

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,2	6,9	11,2	13,9	65,8	162,8	52,0	2,75	52,3
Listavci	6,7	7,4	17,2	27,2	41,5	150,3	48,0	2,52	47,7
Skupaj	4,4	7,1	14,1	20,3	54,1	313,1	100,0	5,27	100,0

Lesna zaloga v RGR 307 je 313,1 m³/ha, nekoliko več je iglavcev (52,0 %) napram listavcem. Letni prirastek znaša 5,27 m³/ha in je bolj razporejen v prid iglavcem, torej iglavci 52,3 %, listavci 47,7 %.

Struktura po debelinskih razredih kaže, da je skupno največ lesne zaloge v petem debelinskem razredu, podobno velja za iglavce (dve tretjini zaloge v petem razredu) in listavce (41 % zaloge v petem razredu). Skupno imamo torej v petem debelinskem razredu več kot polovico vse lesne zaloge.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 137/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 307

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr. tr.list
Dejansko stanje	m ³ /ha	29,0	133,8	138,9	11,1	0,2
	%	9,3	42,7	44,4	3,5	0,1
Ciljno stanje	m ³ /ha	34,1	119,5	122,3	8,5	0,0
	%	12,0	42,0	43,0	3,0	0,0

V lesni zalogi prevladuje bukev (44 %), sledi jelka (42 %), smreka (9 %) in plemeniti listavci (3 %). V sledeh se pojavljajo tudi drugi trdi listavci.

Dejansko stanje ustreza ciljnemu.

Ohranjenost gozdov

Ohranjenost je izračunana po metodologiji po GGN GGO Postojna 2021-2030 in prikazuje razmerje med dejansko in naravno sestavo po gozdnih družbah.

V RGR 307 prevladujejo ohranjeni gozdovi, katerih je 63,5 % ter spremenjeni gozdovi (36,5 %).

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 138/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 307

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	110,20	15,9						
Drogovnjak	65,03	9,4	4,05	6	0	89	11	0
Debeljak	128,35	18,5	13,80	11	11	54	19	27
Sestoj v obnovi	368,83	53,2	255,40	69	20	44	56	0
Raznomerni (ps-šp)	14,94	2,2	2,93	20	44	56	0	0
Raznomerni (sk-gn)	5,81	0,8	1,97	34	100	0	0	0
Skupaj	693,16	100,0	278,15	-				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

V RGR 307 prevladujejo sestoji v obnovi, ki jih je 53,2 %, sledijo debeljaki s 18,5 %, mladovja z 15,9, drogovnjaki z 9,4 % in raznomerni z 3 %. Podmladek se pojavlja na 278,15 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, nekaj manj v debeljakih, še manj v raznomernih sestojih, najmanj v drogovnjakih.

Zasnova podmladka je najboljša v raznomernih skupinsko do gnezdstih sestoji, kjer je celoten podmladek bogate zasnove, sledijo raznomerni posamično do šopasti sestoji kjer je malo manj kot polovica podmladka bogate zasnove, ostalo je dobre zasnove. Sestoji v obnovi imajo večinoma dobro do pomanjkljivo zasnovo podmladka. Slabše stanje je v debeljakih.

Lesna zaloge je 313,0 m³/ha, najvišja je v debeljakih (582 m³/ha) in posamično do šopasto raznomernih sestojev (471 m³/ha), potem pa je vedno nižja od skupinsko do gnezdsto raznomernih sestojih (425 m³/ha), sestojev v obnovi (323 m³/ha) do drogovnjakov (157 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (68 %), manj je smreke (17 %), še manj plemenitih listavcev (10 %). Pozitiven je podatek, da se v podmladku pojavlja tudi jelka s 3 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 139/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 307

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	110,20	15,9	12,7	82,1	5,1	0,1	95,1	4,8	0,1	0,0	30,3	46,5	17,7	5,5
Drogovnjak	65,03	9,4	0,0	54,2	43,2	2,6	96,4	0,0	3,6	0,0	5,9	46,4	44,0	3,7
Debeljak	128,35	18,5					100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	84,2	15,8	0,0
Sestoj v obnovi	368,83	53,2					98,6	1,4	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	14,94	2,2					97,9	0,0	0,0	2,1				
Raznomerni (s-g)	5,81	0,8												
Skupaj	693,16	100,0												

Opomba: šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 307 prevladujejo sestoji v obnovi, katerih je več kot polovica vseh površin. Vsi so ustrezno negovani.

Sledijo jim debeljaki (18,5 %), ki so vsi pravilno negovani, prevladujoči sklep pa je normalen.

Mladovje pokriva 15,9 %. Zasnova je večinoma bogata (82 %), negovanost pa skoraj povsod ustrezna. Sklep je različen, največ je normalnega (46,5 %), sledi tesni (30 %), njemu pa rahel.

Drogovnjaki pokrivajo 9,4 % površine. Zasnova je v polovici primerov bogata in manj kot polovica dobra, negovanost pa skoraj povsod ustrezna. Sklep je različen, največ je normalnega (46 %), sledi mu rahel (44 %), nekaj pa je tudi tesnega in pretrganega.

Raznomernih sestojev je 3 %, skoraj vsi so ustrezno negovani.

Kakovost drevja

Prevladuje prav dobra kakovost drevja (63,4 %), sledi ji dobra kakovost (29,4 %). Pri iglavcih je stanje glede kakovosti boljše saj je pri njih več drevja prav dobre kakovosti (69,4 %), sledi dobra kakovost, zadovoljive in slabe kakovosti je malo. Listavci imajo v splošnem slabšo kakovost kot iglavci, imajo 59 % prav dobre kakovosti in 30 % dobre kakovosti. Po drevesnih vrstah ima najboljšo kakovost jelka z 70 % prav dobre kakovosti, najslabšo pa bukev, ki ima tudi zadovoljivo in slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost se je določala na SVP. Večinoma so poškodovane krošnje, kar je posledica žledoloma in spravila lesa (8,2 %). Sledijo poškodbe debla in koreninika (3,1 %), kar je posledica spravila. Zelo malo je osutosti krošenj (0,3 %), kar se pojavlja pri jelki.

9.2.6.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 140/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 307

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	48,42	24,01	49,6
Priprava tal	ha	3,47	4,15	119,6
Sadnja	ha	3,47	2,85	82,1
Obžetev	ha	10,41	0,00	0,0
Nega mladja	ha	26,29	11,60	44,1
Nega gošče	ha	102,16	57,21	56,0
Nega letvenjaka	ha	80,83	55,53	68,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	19,87	10,56	53,1
Nega prebiralnega gozda	ha	5,73	0,50	8,7
Zaščita s premazom	ha	17,35	3,85	22,2
Zaščita z ograjo	m	1.164,00	1.458,00	125,3
Vzdrževanje grmišč	ha	2,60	8,92	343,1
Vzdrževanje travinj	ha	125,10	84,47	67,5
Vzdrževanje vodnih površin	dni	123,75	22,50	18,2
Ostala biomeliorativna dela	dni	7,76	7,76	100,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	2,05	0,0

Gojitvena dela so bila v preteklem obdobju izvedena v obsegu od polovice do treh četrtin predvidenih gojitvenih in varstvenih del. Največjo realizacijo ima sadnja in njej pripadajoča dela. Po obsegu je bilo največ izvedene nege gošč, letvenjakov in tudi nege drogovnjaka.

Preglednica 141/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 307

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	38.186	83.082	217,6	55,0
Listavci	20.023	12.889	64,4	8,5
Skupaj	58.209	95.971	164,9	63,6

V preteklem desetletju se je posekalo 95.971 m³. V poseku so prevladovali iglavci (86,5 %), kar je pogojeno z drevesno sestavo. Realizacija načrtovanega poseka je bila 164,9 %. Večja je pri iglavcih (217,6 %), pri listavcih v okviru 64,4 % možnega poseka. Vzrok za visoko realizacijo iglavcev so bile sanitarne sečnje po različnih ujmah.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 307

9.2.6.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 307

Preglednica 142/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 307 v obdobju 1965–2034

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)*		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1965-1974	605,81	331	70	401	6,95	1,81	8,76	6,93	1,19	8,12
1975-1984	680,80	314	71	385	6,89	1,97	8,86	5,77	0,49	6,26
1985-1994	682,57	317	100	417	4,84	2,26	7,10	8,02	0,75	8,77
1995-2004	698,47	253	105	358	3,81	2,16	5,97	5,75	1,11	6,86
2005-2014	689,62	295	156	451	4,71	3,29	8,00	8,17	3,44	11,61
2015-2024	690,09	227	164	391	3,35	2,51	5,86	12,04	1,87	13,91
2025-2034	693,16	162,8	150,3	313,0	2,75	2,52	5,27	3,72	4,43	8,15

*Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 307 se z zadnjim načrtom ni bistveno spremenila. Razlika v površinah glede na zadnje ureditveno obdobje pa so samo posledica drugačnega zajema podatkov in uskladitve po ZKN.

Lesna zaloga po obdobjih niha, kar velja tudi za lesno zalogo iglavcev, medtem ko lesna zaloga listavcev vztrajno raste. Trenutno znaša skupaj 313 m³/ha. Letni prirastek pada in ima sedaj vrednost 5,27 m³/ha. Realizacija poseka skozi obdobja večinoma raste, izstopata zadnji dve ureditveni obdobju, kjer je posek bistveno višji kot v obdobjih pred letom 2005.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek 8,15 m³/ha.

9.2.6.3.2 Drevesna sestava v RGR 307

Preglednica 143/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1965–2034

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
1965-1974	4	78	15	3
1975-1984	4	78	15	3
1985-1994	5	71	21	3
1995-2004	7	64	26	3
2005-2014	8	57	31	4
2015-2024	10	48	39	3
2025-2034	9	43	45	3

V lesni zalogi jelko počasi zamenjujeta bukev in smreka, Plemenitih listavcev je stalno okoli 3 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

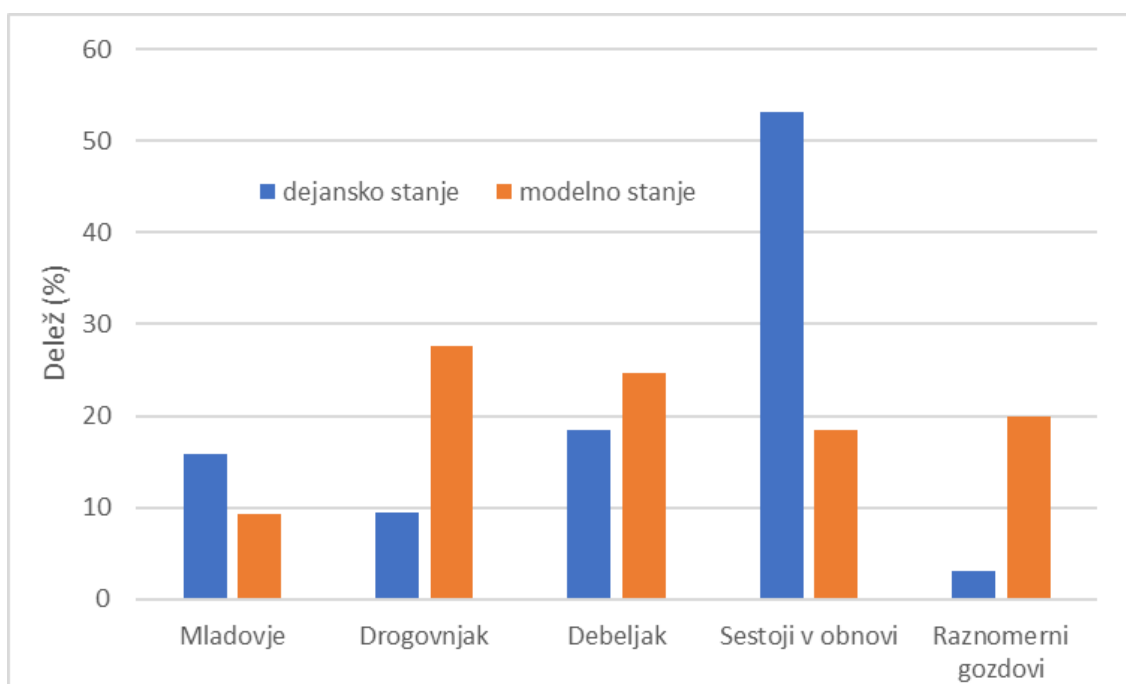
9.2.6.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 307

Preglednica 144/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 307 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	110,20	15,9	15,9	15	9,2	63,77	+6,7
Drogovnjak	65,03	9,4	9,4	45	27,7	192,01	-18,3
Debeljak	128,35	18,5	18,5	40	24,6	170,52	-6,1
Sestoj v obnovi	368,83	53,2	53,2	30	18,5	128,23	+34,7
Raznomerni	20,75	3,0	3,0		20,0	138,63	-17,0
Skupaj	693,16	100,0		130	100,0	693,16	-

Glede na modelno stanje imamo preveč mladovij in sestojev v obnovi. Premalo je drogovnjakov, debeljakov in raznomernih gozdov. Da bi dosegli modelno stanje, moramo pospeševati sestoje v obnovi, da dosežejo fazo mladovij, mladovja pospeševati, da preidejo v drogovnjake.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 307

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V raznomernih sestojih ni razvojnih faz, zato se trajnost gozdov v raznomernih sestojih preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Modelno stanje smo povzeli po GGN GGO Postojna 2021-2030, iz OGRG 092, kamor spada RGR 307.

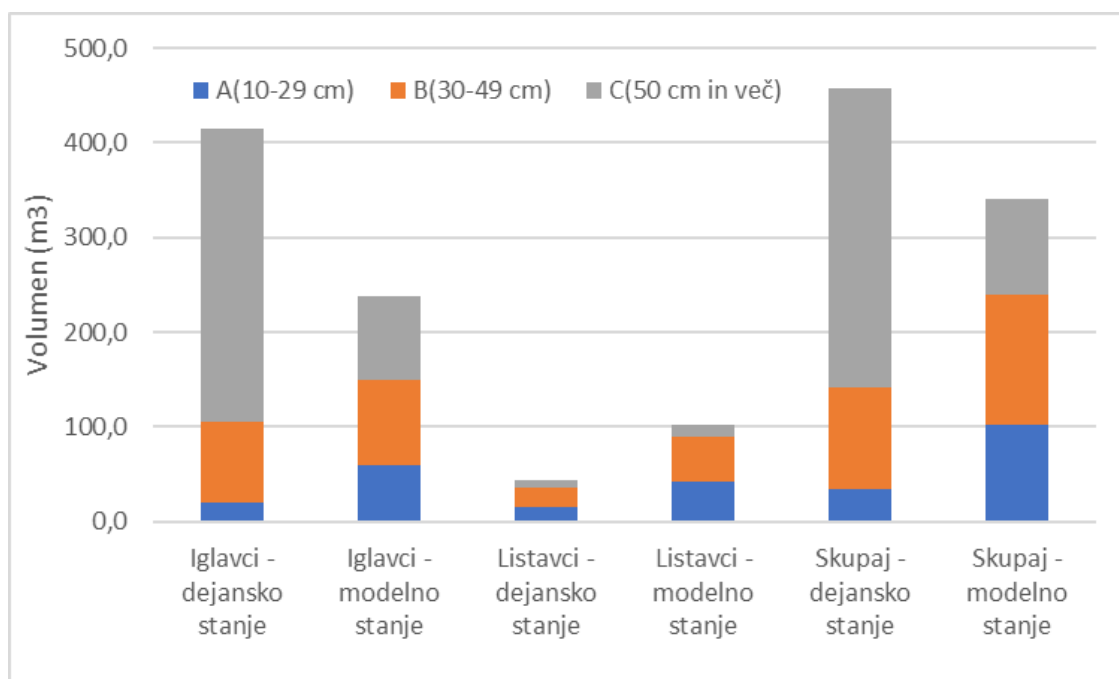
Preglednica 145: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 307

Razširjeni debelski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	19,6	4,7	60,0	25,0	15,0	34,1	43,0	42,0	34,6	7,5	103,0	30,3
30-49 cm	86,6	20,9	90,0	38,0	20,2	45,8	46,0	45,0	106,8	23,3	136,0	40,0
nad 50 cm	308,2	74,4	88,0	37,0	8,8	20,1	13,0	13,0	317,0	69,2	101,0	29,7
Skupaj	414,4	100,0	238,0	100,0	44,0	100,0	102,0	100,0	458,4	100,0	340,0	100,0

Primerjava kaže, da je dejanska lesna zaloga večja od optimalne lesne zaloge. Delež drobnega drevja (od 10 do 29 cm) je premajhen tako pri iglavcih kot tudi listavcih, srednje debelega drevja je premalo pri iglavcih, pri listavcih ravno prav. Višek zelo debelega drevja je tako pri iglavcih kot listavcih. Skupno torej imamo premalo drobnega drevja in premalo srednje debelega drevja, preveč pa je zelo debelega drevja.

Poleg tega se jelka slabo pomlajuje in še slabše vrašča v raznomerne sestoje. Zaradi premajhnega slabega vraščanja jelke v odrasle sestoje je ogrožen obstoj raznomernih gozdov.

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 307

9.2.6.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 307**9.2.6.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 307**

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke (41 %) in smreke (11 %) s posamično do šopasto primesjo bukve (43 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih B.

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (41 %), bukve (43 %), smreke (11 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B, pri listavcih B.

9.2.6.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 307

- Gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 340 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 80 cm, listavci 60 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in plemenite listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljkih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljkih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presešel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge - intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 2 – 3 leta.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.4.3 Ukrepi v RGR 307

Preglednica 146/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 307

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	52,0	48,0	100,0
-ciljno (%)	54,0	46,0	100,0
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	162,8	150,3	313,1
-ciljna (m ³ /ha)	153,6	130,9	284,5
Letni prirastek (m ³ /ha)	2,75	2,52	5,27
Možni posek (m ³)	25.791	30.729	56.520
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,72	4,43	8,15
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	22,9	29,5	26,0
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	135,3	175,9	154,7
Izravnalna doba (let)	10		

Z načrtovanim posekom intenzitete 26,0 % lesne zaloge in 154,7 % prirastka je možno doseči gozdnogojitveni cilj v 10 letih.

Preglednica 147/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 307

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	720	14.754	682	0	0	9.635	25.791	22,9	135,1
	%	2,8	57,2	2,6	0,0	0,0	37,4	100,0		
Listavci	m³	185	25.662	38	0	0	4.844	30.729	29,5	176,2
	%	0,6	83,5	0,1	0,0	0,0	15,8	100,0		
Skupaj	m³	905	40.416	720	0	0	14.479	56.520	26,1	154,7
	%	1,6	71,5	1,3	0,0	0,0	25,6	100,0		

V naslednjem desetletju je v RGR načrtovan možni posek 14.479 m³, kar predstavlja 26,1 % lesne zaloge ali 154,7 % prirastka.

Glede na vrsto sečnje prevladujejo pomladitveni poseki (71,1 %). Načrtovana so v sestojih v obnovi in debeljakih. Največ pomladitvenih poseka je predvidenega v listavcih (83,5 %). Sledi posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja s 25,6 %. Prebiralna sečnja je predvidena v raznomernih sestojih v okviru 1,3 % ter redčenja z 1,6 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 148/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 307

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)		Dnine	
		dejanska	s ponovitvami	Dnin/ha	Dnin
Priprava sestoja	ha	109,34	109,34	2	218
Priprava tal	ha	4,00	4,00	10	40
Sadnja	ha	4,00	4,00	10	40
Nega mladja	ha	6,83	6,83	4	28
Nega gošče	ha	198,12	198,12	4	792
Nega letvenjaka	ha	129,98	129,98	5	650
Nega ml. drogovnjaka	ha	23,35	23,35	2	46
Nega prebiralnega gozda	ha	3,47	3,47	4	14
Zaščita s premazom	ha	5,00	14,00	1,5	21
Zaščita z ograjo	m	350,00	350,00	40m/dan	9
Vzdrževanje travinj	ha	22,56	169,60	1	170
Vzdrževanje vodnih površin	dni	9,00	45,00	0,5	23
Vzdrževanje grmišč	ha	2,23	4,46	5	23
Naravni razvoj biotopov	m ³	84,80	84,80	-	-

V sledečem ureditvenem obdobju je predvideno 361 ha nege gozdov, 110 ha priprave sestojev za naravno nasemenitev. Za povečanje biotske pestrosti je predvideno vzdrževanje kaluž. Za naravni razvoj biotopov bomo v ekocelicah prepustili naravnemu razkroju 85 m³ lesa. Predvideno je tudi vzdrževanje travinj. Največ dnin je tako namenjenih negi gozdov (1.516), sledi zaščita (30), obnova (80).

10 KARTNI IN PROSTORSKI DEL NAČRTA

Gozdnogospodarski načrti poleg splošnega dela skladno z Zakonom o gozdovih vsebujejo še prostorski del. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo pa prostorski del nadalje opredeli kot kartni in prostorski del, ki se izdelata kot ločene priloge h gozdnogospodarskemu načrtu gozdnogospodarske enote.

Kartni del

Kartni del vsebuje 12 kart, ki dopolnjujejo in prostorsko prikazujejo najpomembnejše lastnosti gozdnogospodarske enote in najpomembnejše usmeritev ter ukrepe.

1. Pregledna karta

Pregledna karta prikaže umestitev gozdov predmetne GGE v GGO in druge prostorske enote, kot so občine in katastrske občine. Podlaga karte je državna topografska karta s prikazanimi cestami in naselji. Prikazana je tudi površina gozdov, ločenih po lastništvu.

Karta omogoča uporabniku hiter splošen pregled nad umestitvijo gozdov v GGE in drugimi prostorskimi enotami.

V GGE je 1.911,61 ha gozdov, od tega 2,8 % zasebnih gozdov, 97,0 % državnih gozdov in 0,2 % gozdov lokalnih skupnosti. Celotna GGE leži v občini Loška dolina. Podrobnejši podatki o površini gozdov glede na občine, katastrske občine in po oblikah lastništva so prikazani v Poglavju 1.

2. Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 2 prikazuje tipe drevesne sestave gozdov glede na razvojne faze/tipe sestojev in poenostavljeno drevesno sestavo (iglavci, listavci). Ločeno so prikazani sestoji listavcev (delež listavcev višji od 75 %), pretežno listavcev (delež listavcev med 50 in 75 %), pretežno iglavcev (delež iglavcev med 50 in 75 %) in sestoji iglavcev (delež iglavcev višji od 75 %). Tipi drevesne sestave gozdov so določeni na podlagi terenskega opisa sestojev, zbrani pa so v sestojni karti ZGS. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejša razdelitev tipov drevesne sestave gozdov je opredeljena in prikazana v poglavju 3.5.

3. Karta rastišč

Karta 3 prikazuje površine gozdov po gozdnih rastiščnih tipih. Osnova za določitev gozdnih rastiščnih tipov so bili fitocenološki elaborati in knjiga Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021). Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobni podatki o površini in deležu posameznih gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč so podani v poglavju 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.

4. Karta kategorij gozdov

Karta 4 prikazuje površine gozdov po štirih kategorijah gozdov: večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati), varovalni gozdovi. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

V GGE Snežnik prevladujejo večnamenski gozdovi (99,3 %), preostali delež so gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni – gozdni rezervati. V enoti ni varovalnih gozdov kot tudi gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi so dovoljeni.

Podrobnejši podatki o kategorijah gozdov glede na lastništvo, rastiščne tipe in rastiščnogojitvene razrede so podani v poglavju 3.1.

5. Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta rastiščnogojitvenih razredov (RGR) prikazuje površine RGR po gozdnih odsekih iz podatkovne baze ZGS. RGR se oblikujejo po skupinah rastišč in gospodarskih kategorijah gozdov. Oblikujejo se znotraj RGR GGO, pri čemer so upoštevane tudi razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcij gozdov in stopnja njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejši opisi značilnosti posameznih RGR so podani v poglavju 9.1.

6. Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Na karti so prikazane vsebine s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti, pridobljene v postopku vgrajevanja naravovarstvenih smernic s strani ZRSVN. Namen karte je prikazati območja gozdov, na katera se nanašajo Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami, navedene v poglavju 6.2.3.

Na karti so prikazana Ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, naravne vrednote, zavarovana območja in upravljavske cone A.

Preglednica K6: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Prikaz območij gozdov znotraj GGE za povezavo z usmeritvami iz poglavja 6.2.3	Površina (ha)
Celotni gozdni prostor	1.911,61
Ekološko pomembna območja	1.911,61
Natura 2000	1.911,61
Zavarovana območja	12,75
Upravljavske cone	1.911,61

7. Karta funkcij gozdov

Karta funkcij gozdov prikazuje območja s poudarjenimi ekološkimi, socialnimi in proizvodnimi funkcijami gozdov. Funkcije gozdov so prikazane ploskovno, linijsko in točkovno. Funkcije gozdov se kartira na podlagi tehničnih navodil, ki so del Navodil za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Karta funkcij gozdov v merilu 1:50.000 je podana kot priloga načrta v formatu pdf (interaktivni pdf).

Funkcije gozdov so bolj podrobno opredeljene v 2. poglavju - "Prikaz funkcij gozdov".

8. Karta ukrepov

Karta ukrepov prikazuje vrsto sečnje in jakost načrtovanega možnega poseka (izraženega v deležu lesne zaloge sestoja), združeno po sestojih. Možni posek se določi ob terenskih meritvah (opisi sestojev), njegova jakost pa je odvisna od stanja sestoja ter usmeritev na ravni RGR. Možni posek se ne določa v rezervatih, ekocelicah in v že negovanih sestojih. Razvojna faza mladovja prav tako ni prikazana na Karti 8.

Največ površin (849,65 ha) ima jakost ukrepanja nad 25 %. Najpogostejša vrsta sečnje je pomladitveni posek (742,48 ha). V skupini poseka 101 - redčenja je najpogostejša jakost poseka od 16 do 20 %. Pomladitveni posek ima najpogostejši delež ukrepanja nad 25 %. Sanitarni posek ima najpogostejši delež ukrepanja med 1 in 10 %, njegova skupna površina znaša 812,69 ha.

Preglednica K8: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)

Vrsta poseka	Delež možnega poseka od LZ (v ha)				
	1-10 %	11-15 %	16-20 %	21-25 %	nad 25 %
101 - redčenja	1,81	37,57	43,5	0,03	0,00
102 - pomladitveni posek	5,88	0,00	1,37	0,90	742,48
103 - drugo	2,75	37,25	23,18	7,75	0,00
303 - sanitarni posek	454,31	111,51	88,72	50,98	107,17
Skupaj	464,78	186,33	156,77	59,66	849,65

Možni posek je podrobneje opredeljen v poglavju 6.3.1.

9. Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

Karta 9 prikazuje območja načrtovanih gojitvenih oz. varstvenih del, združena v tri sklope: obnova, nega in varstvo. Gojitvena oz. varstvena dela se načrtujejo na ravni sestoja; na karti 9 so prikazana na ravni celega sestoja, čeprav so dejansko dela načrtovana samo v delu sestoja. V GGE skupna površina območij obnove znaša 13,60 ha, nege 946,26 ha in varstva 18,05 ha.

Podrobneje so načrtovana gojitvena in varstvena dela opredeljena v poglavju 6.3.2.

10. Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

Na karti 10 so prikazana območja, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna. To so manj donosni gozdovi na rastiščih z manjšo proizvodnjo sposobnostjo, panjevc, grmišča, pionirski gozdovi, v kolikor obsegajo večje zaokrožene celote, kjer ti gozdovi predstavljajo prevladujoč delež. Na teh območjih revirni gozdar ne označi vsakega drevesa za posek, kljub temu pa je za posek potrebna odločba ZGS.

V GGE Snežnik območij za poenostavljeno izbiro drevja za posek ni.

11. Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 11 vsebuje najprimernejše oblike/tehnologije in omejitve glede pridobivanja gozdnih lesnih proizvodov. Karta prikazuje vse gozdne prometnice in druge prometnice, ki se lahko uporabljajo za pridobivanje gozdnih lesnih sortimentov. Prevladujoč način spravila se določi na ravni odseka, kjer niso upoštevani vsi terenski pogoji, ki vplivajo na izbiro načina spravila. Natančnejše tehnološke karte so del gozdnogojitvenih načrtov, ki niso sestavni del GGN GGE.

Več o odprtosti gozdov in načinu spravila je opisano v poglavju 1.3.

12. Karta požarne ogroženosti gozdov

Karta 12 prikazuje gozdove glede na različno stopnjo požarne ogroženosti. Požarna ogroženost je določena na ravni odseka. Metodologija določitve požarno ogroženih kategorij je opisana v GGN GGO Postojna 2021-2030 v Poglavju 9. Površine kategorij požarno ogroženih gozdov so opisane v poglavju 1.6.

Požarna ogroženost je določena po štirih stopnjah ogroženosti: 1 - zelo velika ogroženost; 2 - velika ogroženost; 3 - srednja ogroženost; 4 - majhna ogroženost.

Prostorski del načrta je povzetek vsebin gozdnogospodarskega načrta GGE in je namenjen kot pripomoček pri usklajevanju različnih interesov v gozdnem prostoru in presojanju poseganja v gozdni prostor. Sestavljen je iz preglednic, kratkega komentarja in kart, ki so priložene kot priloga GGN GGE.

Prostorski del

10.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Preglednica 149: Stanje gozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	1.906,79	100,0
Novo določene gozdne površine	4,82	2,5
Novo izločene gozdne površine	0,00	0,0
Izkrčene površine v preteklem obdobju	0,00	0,0
Skupna površina gozda novega načrta	1.911,61	100,2
Površine v zaraščanju	4,88	
Ostala gozdna zemljišča	8,02	
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	0,16	

Gozdne površine iz preteklega načrta

V prejšnjem ureditvenem obdobju je bila površina gozda 1.906,79 ha. Opisi sestojev so bili izvedeni na osnovi posnetkov DOF, ki pa niso dosegali današnje natančnosti. Površina gozda se je v zadnjem obdobju povečala zaradi arbitražnega sporazuma z Republiko Hrvaško ter tudi zaradi usklajevanja mej po ZKN, natančneje določenem gozdnem robu, na novo izločenih nekaterih cestnih in

PROSTORSKI DEL NAČRTA

infrastrukturnih objektov ter na izločenih skalovij iz gozda. Manjše razlike so nastale na spremembah na gozdnih lazih (določeni so se zarasli, določeni pa so bili na novo vzpostavljeni).

Novo določene in novo izločene gozdne površine

Novo določenih gozdnih v GGE ni, razen površin zaradi arbitražnega sporazuma.

Preglednica 150: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Snežnik	19.986,34	100,0
Gozd	1.911,61	96,3
Ostala gozdna zemljišča	0,00	0,0
daljnovodi	0,00	0,0
obore	0,00	0,0
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	74,73	3,8
pobočni grušči	0,00	0,0
skalovja (in površine nad zgornjo gozdno mejo)	0,00	0,0
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	61,67	3,1
zaraščajoče površine	4,88	0,3
infrastrukturni objekti	8,02	0,4
ostale površine znotraj gozda	0,16	0,0
Skupaj gozdni prostor	1.986,34	100,0
zaraščajoče površine	4,88	0,3
drugo	0,0	0,0
Negozdni prostor	0,00	0,0

Skupna površina GGE Snežnik je 1.986,34 ha in od tega je 1.911,61 ha gozdov, tako da je gozdnatost 96,3 %. Lazi in senožeti v gozdnem prostoru zavzemajo 61,67 ha, zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 4,88 ha. Ceste zavzemajo v gozdnem prostoru 8,02 ha, Ostalih površin v gozdnem prostoru je 0,16 ha.

Zemljišča v zaraščanju, ki se ne bodo določila kot gozd

Po uradni evidenci dejanske rabe zemljišč, se v gozdnem prostoru zarašča 4,88 ha travniških zemljišč.

Površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene

V preteklem obdobju ni bilo izkrčenih površin gozda.

Na karti 1 so v merilu 1:25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju (po uradni evidenci rabe zemljišč MKGP), površine, ki niso določene kot gozd ter površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Spreminjanje gozdnih površin je prikazano na karti Stanje in razvoj gozdnih površin v prilogi.

10.2 Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Karta 2a prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolju prijazne socialne funkcije prav tako vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolju prijaznih funkcij imamo v GGE Snežnik funkcijo varovanja naravnih vrednot, funkcijo varovanja kulturne dediščine, estetsko, higiensko-zdravstveno ter raziskovalno funkcijo.

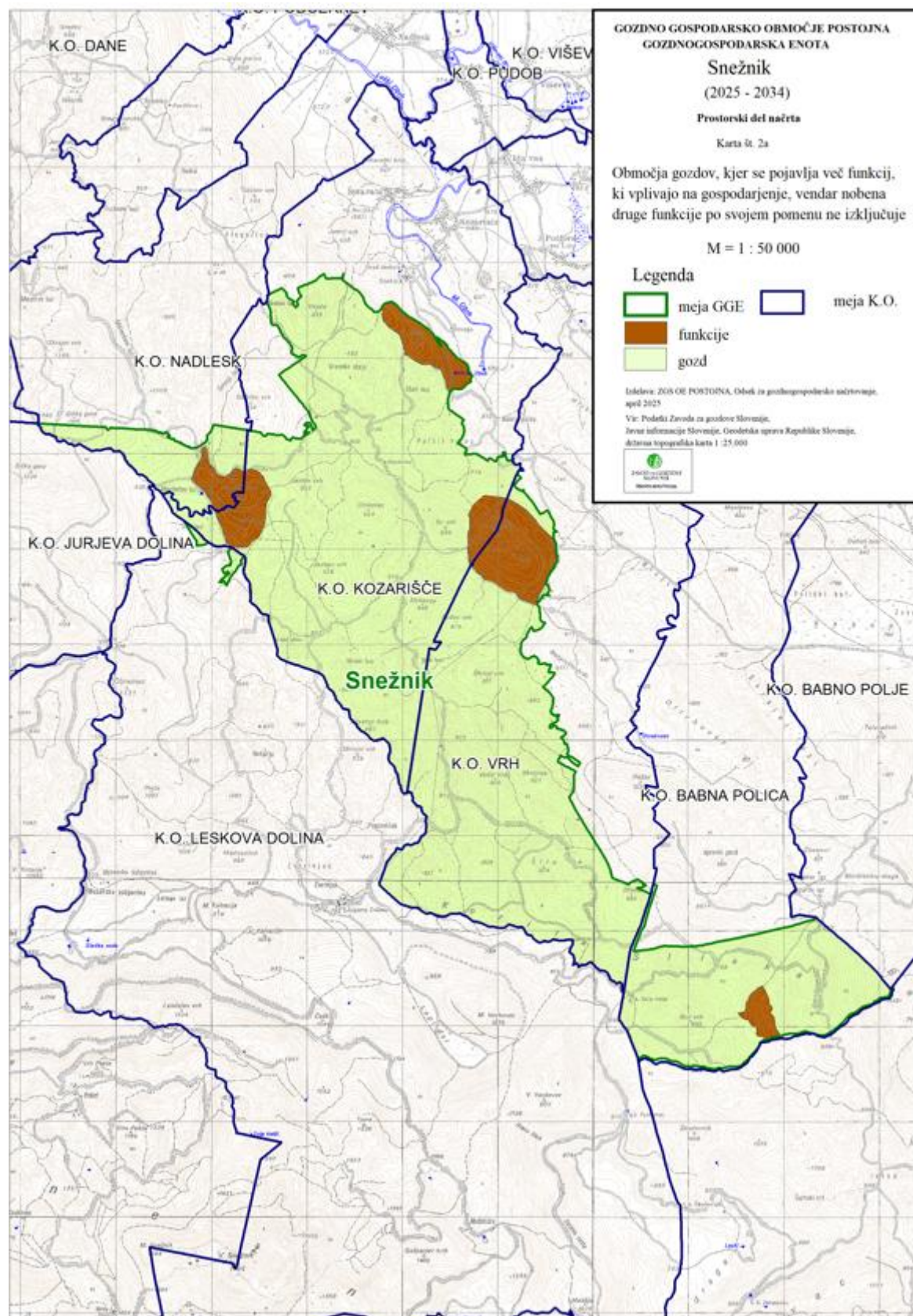
Od ekoloških funkcij imamo na celotni enoti prisotno hidrološko funkcijo, ki je zaradi karbonatne podlage povsod poudarjena na drugi stopnji, razen tam, kjer je zaradi lokalnih posebnosti poudarjena na prvi. Prav tako imamo na celotnem območju enote prisotno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, saj so območja EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter Natura 2000 vsa na drugi stopnji poudarjenosti te funkcije. Posamezne funkcijske enote imajo biotopsko funkcijo poudarjeno na prvi stopnji. Varovalna funkcija se pojavlja na prvi in drugi stopnji, klimatska pa le na drugi.

Od okolju prijaznih socialnih funkcij je funkcija varovanja naravnih vrednot poudarjena na prvi stopnji v gozdnem rezervatu in na izjemnih drevesih, na drugi pa v okolici jam ter na območju zaledja gradu Snežnik. Funkcija varovanja kulturne dediščine je na prvi stopnji poudarjena na arheoloških območjih (Grajševka in Leskov vrh), na drugi pa na zaledju gradu Snežnik ter na območju partizanske bolnice in spomenikih. Estetska funkcija se nahaja na prvi stopnji na zalednih gozdovih gradu Snežnik. Higiensko-zdravstvena se nahaja le na tretji stopnji, raziskovalna pa na prvi na območju gozdnega rezervata Bele vode.

Do prekrivanja teh dveh skupin funkcij prihaja povsod tam, kjer so poudarjene okolju prijazne funkcije (ni pa zraven še kakšne okolje obremenjujoče), vendar kljub prekrivanju nobena funkcija ni ogrožena. Takih površin gozda je 162,88 ha. Sem so zajeta tudi vplivna območja točkovnih in linijskih objektov.

Površina prekrivanja teh dveh območij je prikazana na karti Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 4: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

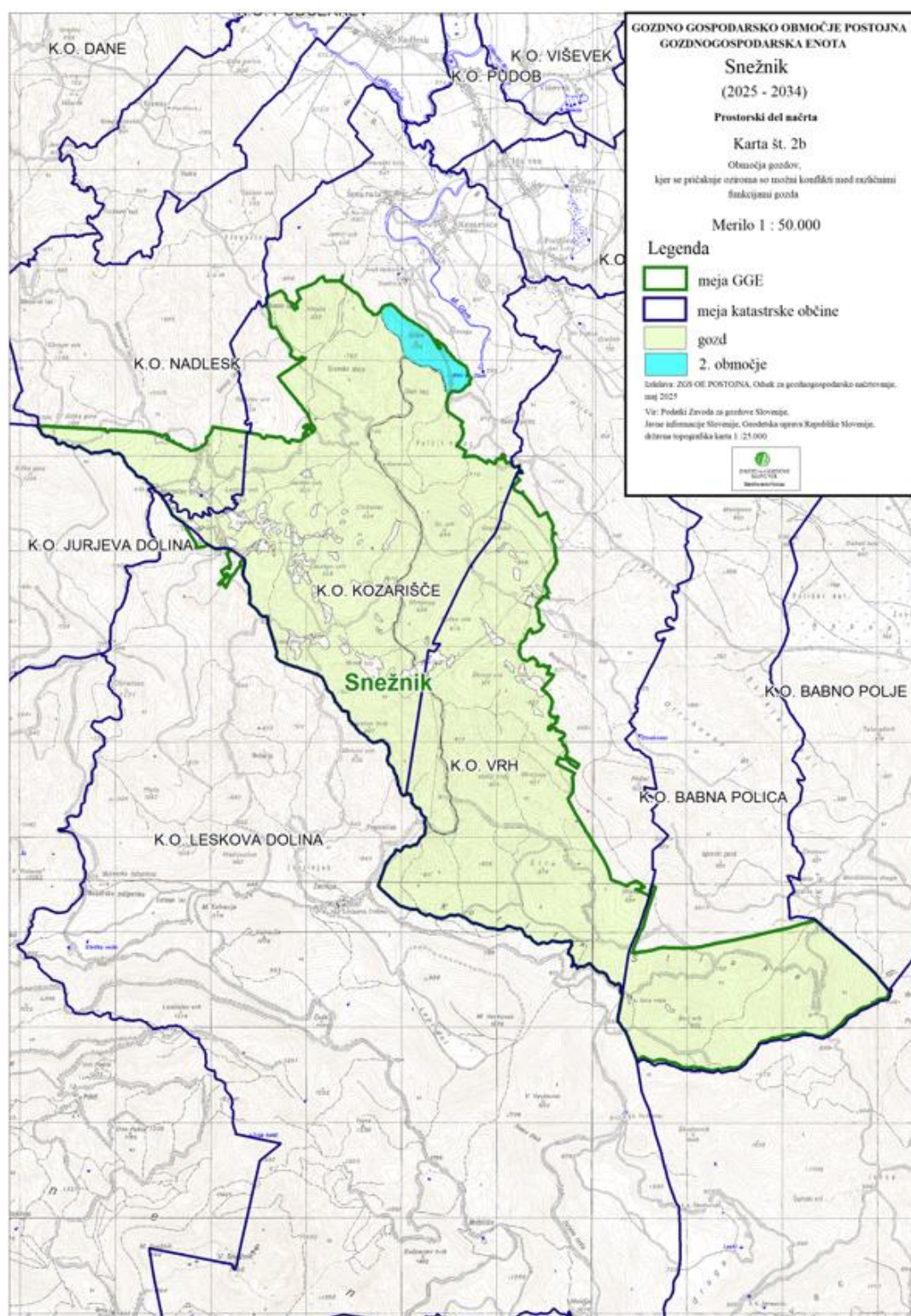
Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

Na Karti 2b so prikazana območja gozdov, kjer prihaja do nesoglasij pri rabi gozdnega prostora; to so gozdovi, kjer so na istem območju navzoče ekološke (1. in 2. stopnja) in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (turistična, rekreacijska, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Ekološke funkcije so na celotnem območju gozdnega prostora prisotne vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolje obremenjujočih funkcij imamo v GGE Snežnik turistično, rekreacijsko, poučno. Imamo štiri kategorije območij, kjer se te funkcije prekrivajo:

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija.
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 5: Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami

Preglednica 151: Večfunkcionalna območja

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	0,00	0,0
2. območje	30,77	100,0
3. območje	0,00	0,0
4. območje	0,00	0,0
Večfunkcionalna območja	30,77	100,0
Skupaj	30,77	100,0

Prvega večfunkcionalnega območja v GGE Snežnik ni.

Drugo območje (kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, okolje obremenjujoče pa na drugi) obsega 30,77 ha gozda. Gre za vplivno območje zavarovane območja okoli gradu Snežnik.

Tretjega območja (kjer so ekološke funkcije poudarjene na drugi stopnji, okolje obremenjujoče pa na prvi) v GGE Snežnik ni.

Četrtega območja (kjer so prisotne vsaj ena ekološka in ena okolje obremenjujoča socialna funkcija na drugi stopnji poudarjenosti) v GGE Snežnik ni.

Ta območja so prikazana na karti Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov.

10.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na Karti P3 je v merilu 1:25.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

- Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:
- zelo velika intenzivnost (vsota obeh števil presega število 9);
- velika intenzivnost (vsota števil je od 6 do vključno 9);
- srednja intenzivnost (vsota števil je od 3 do vključno 6);
- majhna intenzivnost (vsota števil je od 0 do vključno 3);
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

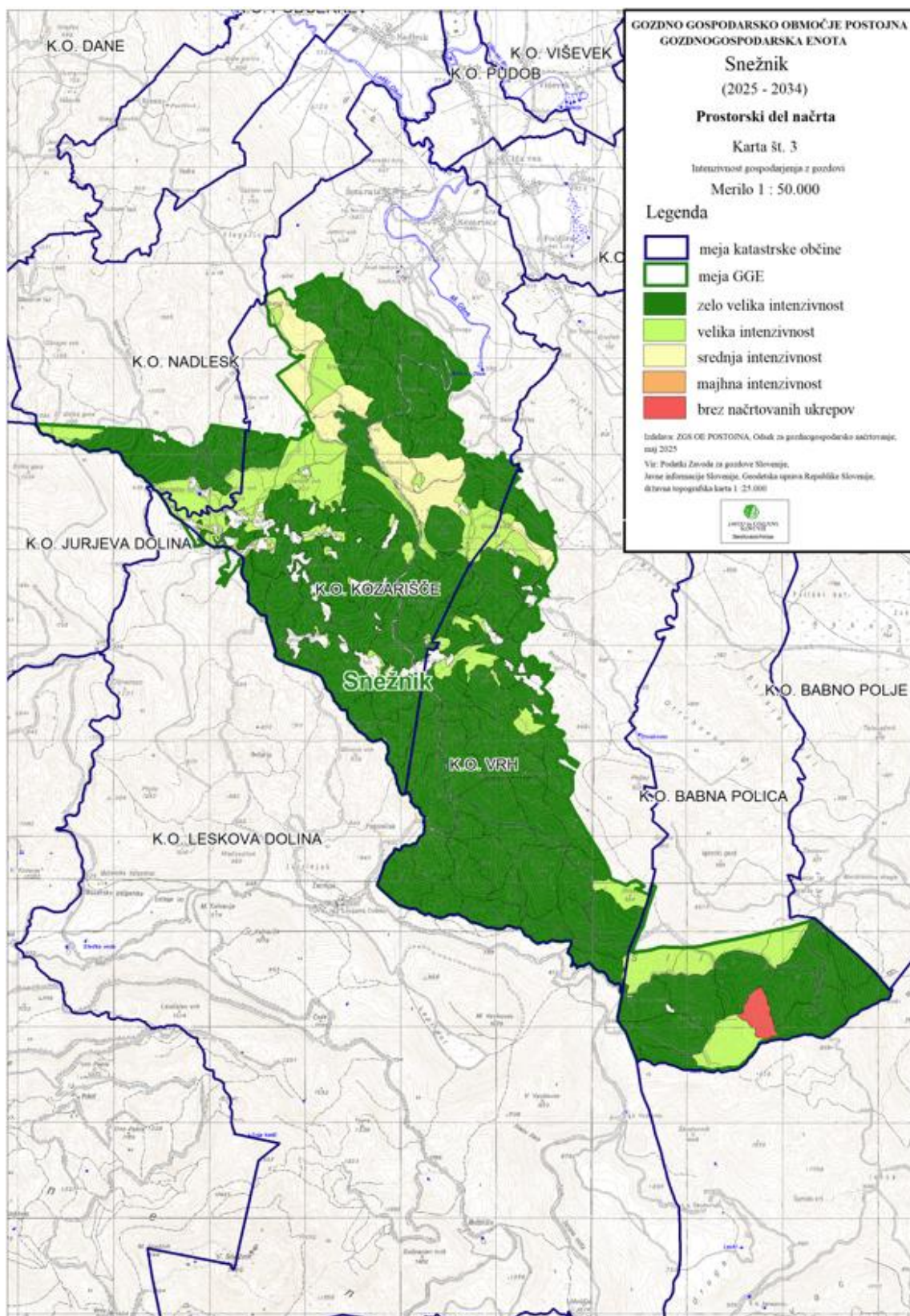
Preglednica 152: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	1.508,51	78,9
Velika intenzivnost	283,98	14,9
Srednja intenzivnost	115,23	5,6
Majhna intenzivnost	0,00	0,0
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	12,75	0,7
Skupaj	1.911,61	100,0

V GGE Snežnik prevladuje zelo velika intenzivnost gospodarjenja, ki pokriva tri četrtine gozdov (78,9 %). Manj je gozdov z veliko intenzivnostjo gospodarjenja (14,9 %) in s srednjo (5,6 %). Gozdov brez načrtovanih ukrepov je manj kot 1 %.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Območja so prikazana na karti Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Karta 6: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom

10.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na Karti P4 v merilu 1:25.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter s 44. členom Zakona o gozdovih).

V GGE Snežnik imamo gozdni rezervat Bele vode, ki je gozd s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

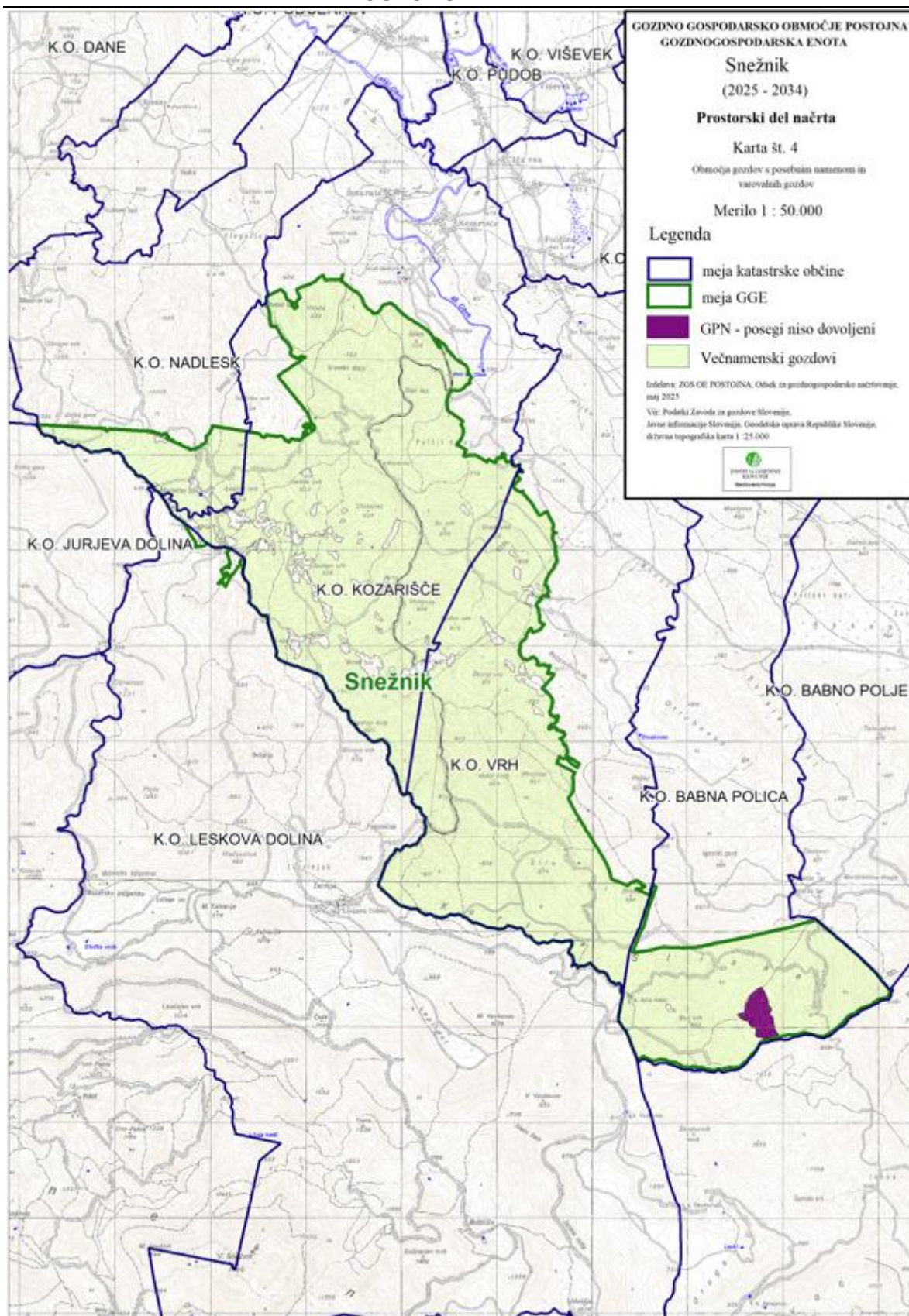
Obe kategoriji gozdov sta prikazani na karti Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi.

Preglednica 153: Površina gozdov s posebnim namenom

Kategorija	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	1.898,86	99,3
Gozdni rezervati	12,75	0,7
Skupaj	1.911,61	100,0

Območja so prikazana na karti *Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi*.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 7: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi

10.5 Gozdovi za sanacijo

Karta prikazuje gozdove za sanacijo gozdov in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja. Gozdove za sanacijo se prikaže ob upoštevanju poškodovanosti zaradi emisij in/ali plazov oziroma usadov skladno z 18. točko 3. člena Zakona o gozdovih.

Takih gozdov v GGE Snežnik ni.

10.6 Območja gozdov

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjeno na prvi stopnji. V gozdu so to ekocelice in gozdni rezervat, točkovno pa so to še jame, kaluže in izviri. Na drugi stopnji poudarjenosti je zajeto preostalo območje gozdov, saj ga v celoti prekriva EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Poleg tega so v GGE Snežnik prisotna tudi zimovališča, mirne cone in grmišča na zaraščajočih površinah. Skupno območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, predstavljajo celotno površino GGE Snežnik.

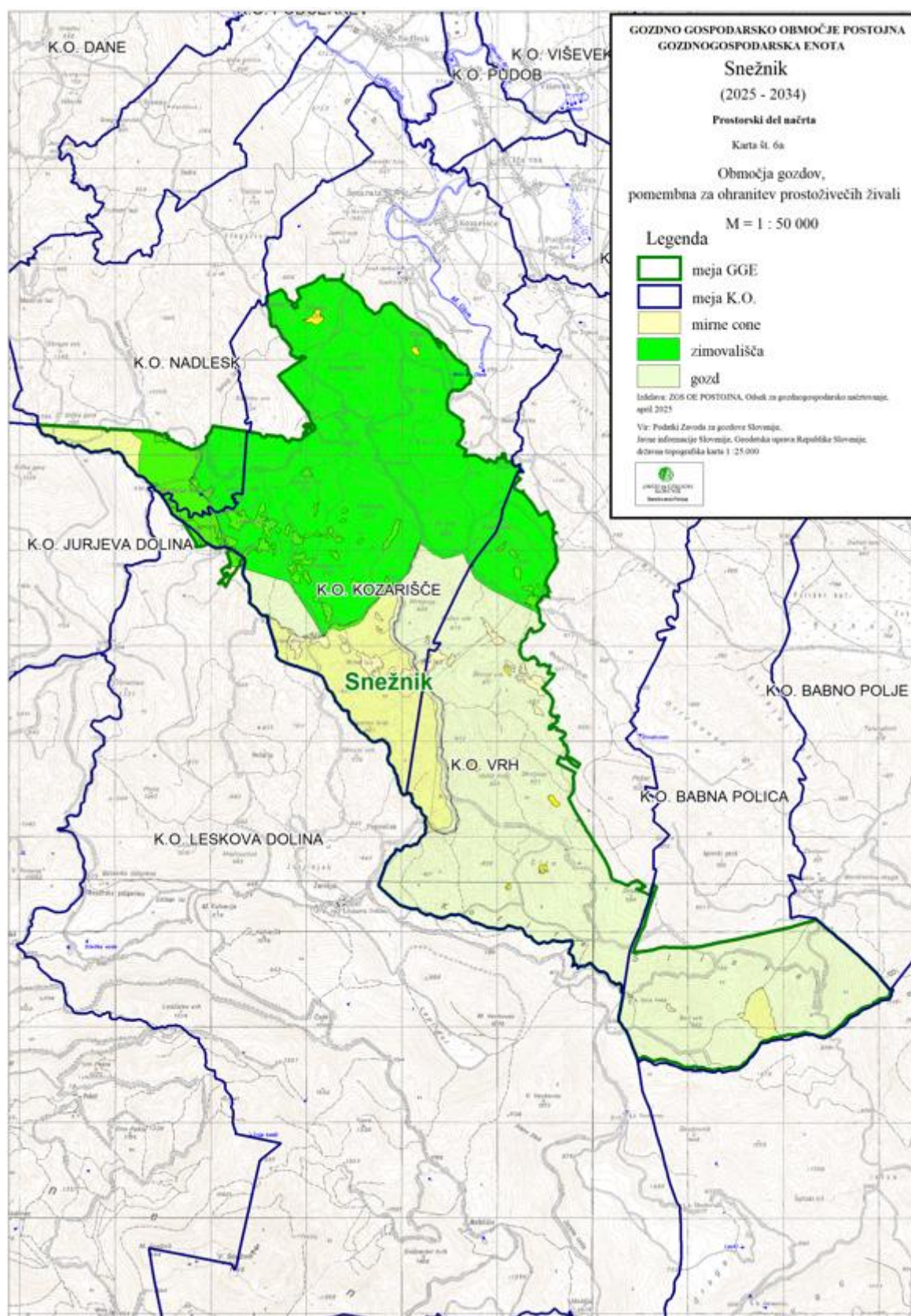
Obe območji sta prikazani na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali.

Preglednica 154: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Mirne cone	256,52	13,4
Zimovališče	827,35	75,9
Grmišča	5,69	0,3
Skupaj	1.089,56	100,0

Območja so prikazana na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali. Teh območij je 57,0 % gozdov GGE.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 8: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti**Preglednica 155:** Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

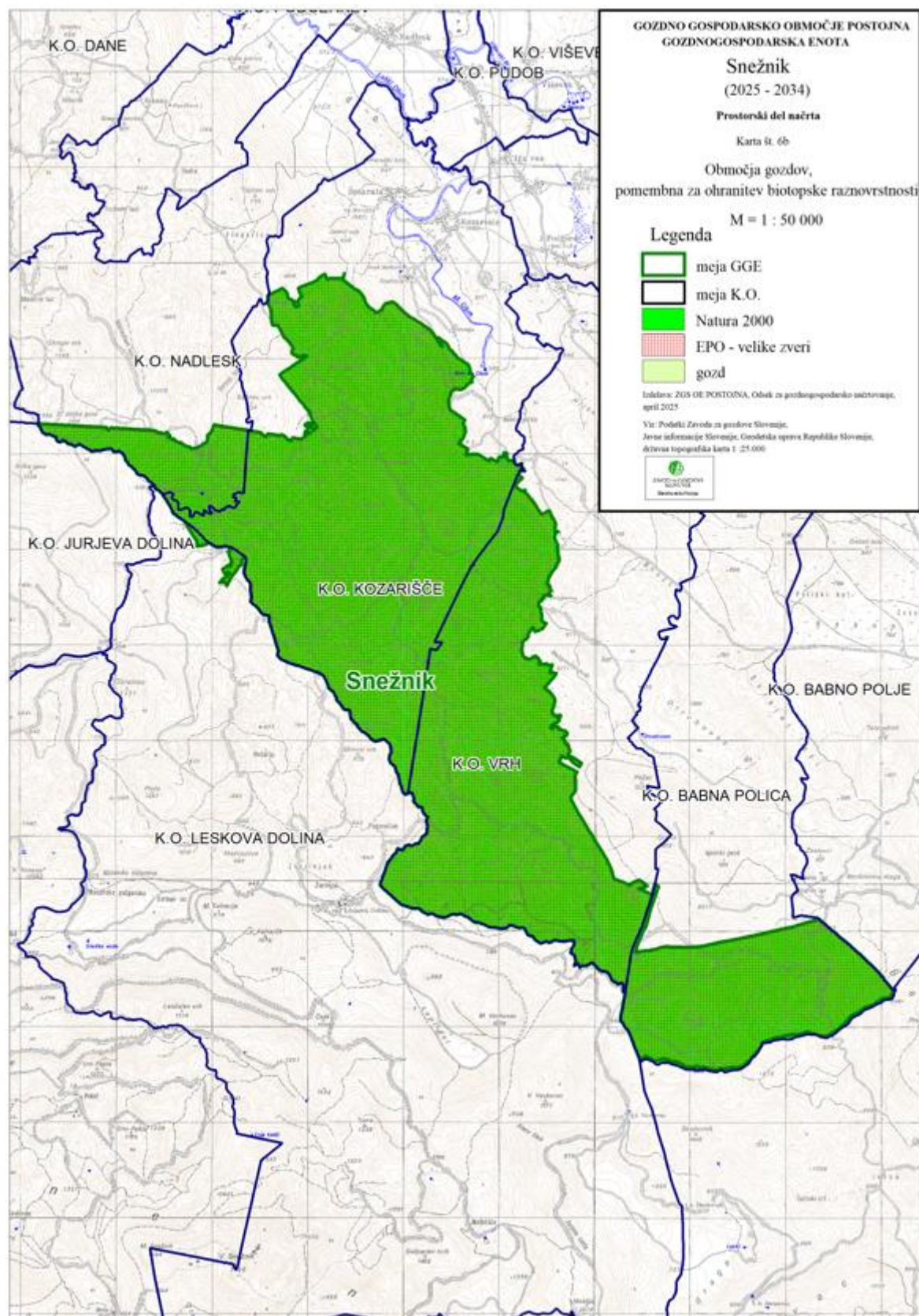
Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Posebna varstvena območja (Natura 2000)	1.986,34	100,0
Ekološko pomembna območja	1.986,34	100,0

V posebna varstvena območja spada območje Natura 2000, ki zajema območje Javorniki-Snežnik in območje Snežnik-Pivka. Natura 2000 pokriva celotno območje GGE Snežnik. Znotraj območja Natura 2000 se nahaja cona A – cona triprstega detla in belohrbtega detla, ki obsega 1.986,34 ha gozdnega prostora ter ima poudarjeno prvo stopnjo biotopske funkcije in sta del območij gozdov, pomembnih za ohranitev prosto živečih živali.

Ekološko pomembni območji (EPO) v GGE Snežnik sta EPO Snežnik-Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, ki pokrivata celotno območje gozdov GGE Snežnik.

Območja gozdov, ki so pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (območji EPO in Natura 2000) so prikazana na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 9: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

10.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na Karti št. 7 v merilu 1:25.000 so prikazana varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah in druge zbirke podatkov o vodah skladno z Usmeritvami s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Na teh območjih je glede na ZV-1 potrebno posegati v gozdni prostor na način, da se ne ogrozi stanje voda oziroma, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Na ogroženih območjih je potrebno pridobiti vodno soglasje, v kolikor bi poseganje v gozdni prostor pospeševalo erozijo oziroma drugače ogrožalo stabilnost zemljišč. Karta naj služi kot groba orientacijska osnova, konkretno poseganje naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6. Zaradi številnih slojev je karta prikazana kot interaktivni pdf, medtem ko so vsi sloji prikazani in dostopni na spletnem pregledovalniku [Atlas voda](#).

Vsa območja so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah. Prikazi na Karti št. 7 zavzemajo površino gozdnega prostora, z izjemo vodotokov in referenčnih odsekov, ki so prikazani na celotni GGE.

Preglednica 156/P7- Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Varstvena območja		
Vodovarstvena območja - državni	0,00	0,0
Vodovarstvena območja - občinski	0,00	0,0
Kopalne vode	0,00	0,0
Referenčni odseki vodotokov	0,00	0,0
Referenčni odsek na jezerih	0,00	0,0
Vodna zemljišča		
Vodna zemljišča tekočih celinskih vodah	0,00	0,0
Vodna zemljišča stoječih celinskih vodah	0,00	0,0
Vodna telesa površinskih voda		
Vodna telesa vodotokov	0,00	0,0
Vodna telesa jezer	0,00	0,0
Vodna telesa morja	0,00	0,0
Območja poplavne nevarnosti		
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	0,00	0,0
Opozorilna karta poplav		

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Območja pogostih poplav	0,00	0,0
Območja redkih poplav	0,00	0,0
Območja zelo redkih poplav	0,00	0,0
Plazovita območja	0,00	0,0
Plazljiva območja*		
Plazljiva območja iz NUV1		
1 - Ni verjetnosti pojavljanja plazov	306,89	15,5
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	871,19	43,9
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	803,49	40,5
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	4,77	0,2
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
6 - Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	0,00	0,0
Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA		
Zanemarljiva stopnja verjetnosti pojavljanja	0,00	0,0
Zelo majhna stopnja verjetnosti pojavljanja	0,00	0,0
Srednja stopnja verjetnosti pojavljanja	0,00	0,0
Velika stopnja verjetnosti pojavljanja	0,00	0,0
Zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja	0,00	0,0
Potencialna erozijska območja		
Običajni zaščitni ukrepi	0,00	0,0
Zahtevni zaščitni ukrepi	0,00	0,0
Strogo varovanje	0,00	0,0
Celotna površina GGE	1.986,34	100,0

10.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Karta P8 v merilu 1:25.000 prikazuje območja gozdov, kjer je krčenje prepovedano skladno s pravno podlago, s katero so razglašeni. To so območja gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov, ter (pri)mestnih gozdov, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE je območij gozdov, kjer je krčenje prepovedano **12,75 ha**, kar predstavlja **0,7 %** površine gozdov.

Prikazana so tudi območja gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno, kar pomeni, da na teh območjih iz različnega kartnega gradiva ni absolutnih prepovedi krčenja gozdov, potrebna pa je dodatna presoja (npr. pridobitev vodnega soglasja).

V ta območja so vključeni gozdovi:

- s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti,
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna,
- plazljiva območja s srednjo, veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov (Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA – GeoZS 1:25.000, Portal e-vode, Direkcija RS za vode, 2025),
- erozijska območja s strogimi in zahtevnimi ukrepi (Opozorilna karta erozije),
- plazljiva območja iz NUV1 (velika in zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja),
- plazovita območja (karta lavinske nevarnosti NUV1)
- in vsa vodovarstvena območja.

V GGE je območij gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno **1.898,86 ha**, kar predstavlja **93,7 %** površine gozdov.

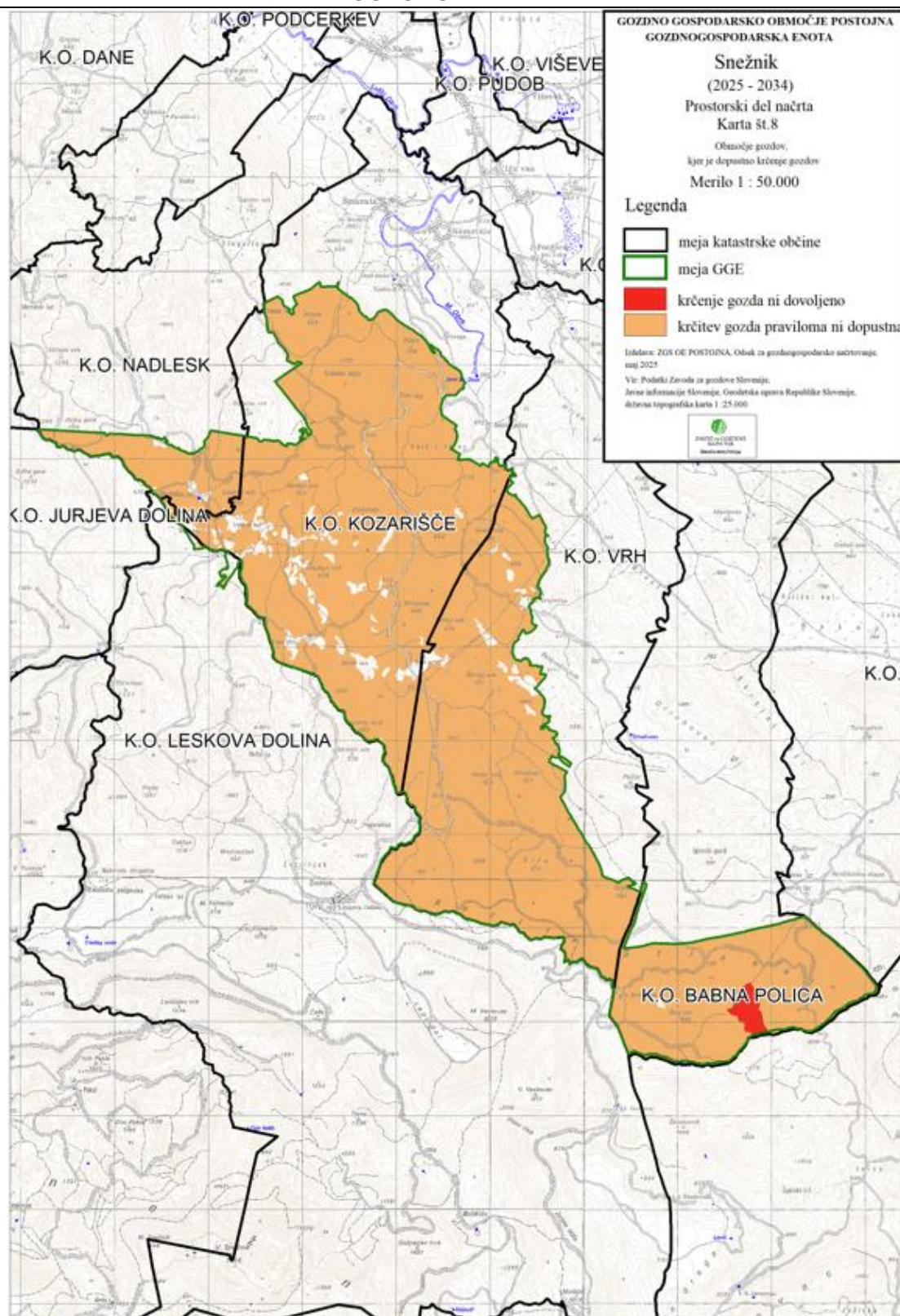
Na vseh ostalih površinah je krčenje gozdov dopustno ob konkretni presoji skladno z 21. členom zakona o gozdovih. V GGE je površin gozdov, kjer je krčenje gozdov dopustno ob presoji skladno z gozdarsko zakonodajo je **0,00 ha**, kar predstavlja **0,0 %** površine gozdov.

Območja so prikazana na karti Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Površine, kjer je krčitev dopustna

Takih gozdov v GGE ni.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

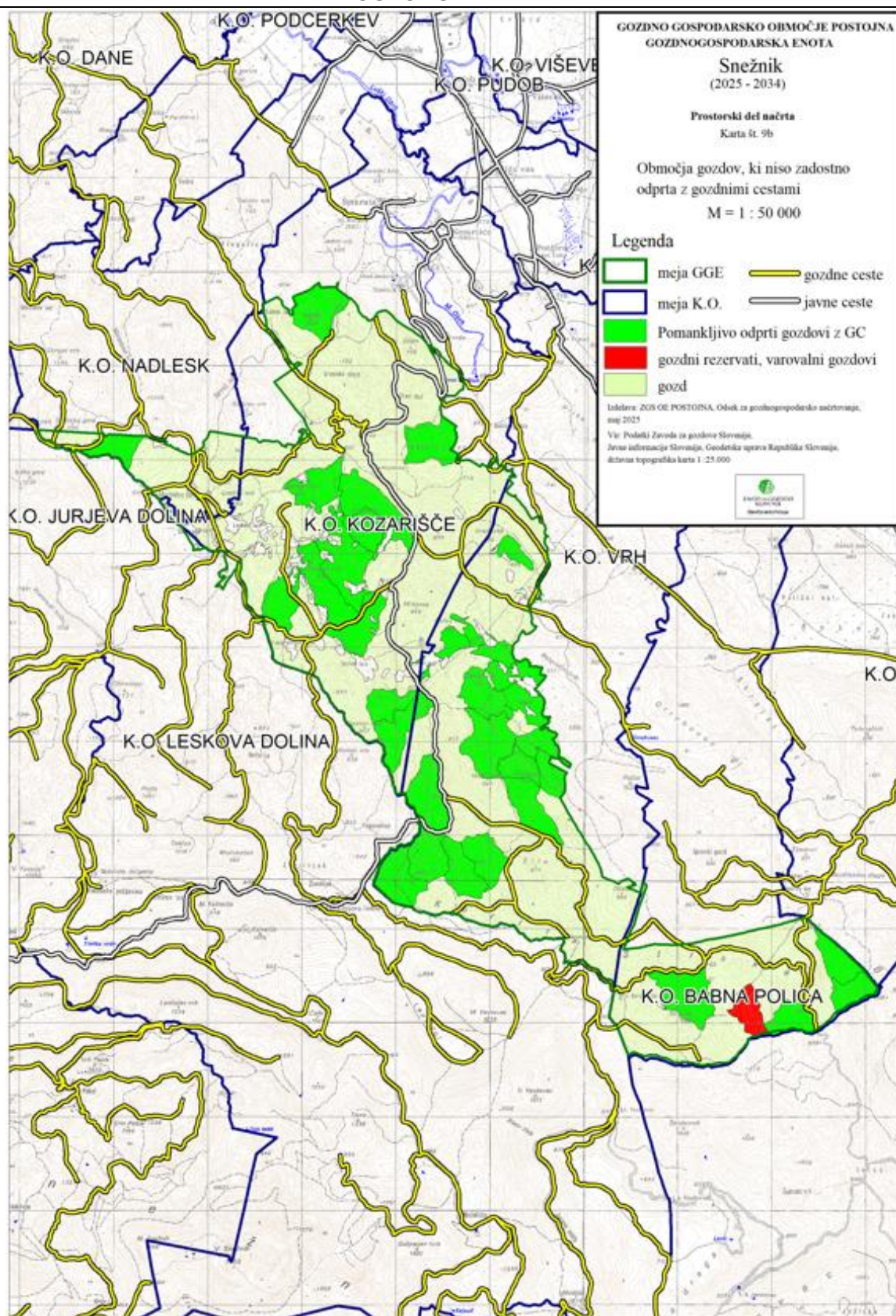

Karta 10: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

10.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Na karti št. P9 so v merilu 1:25.000 poleg javnih in gozdnih cest ločeno prikazana območja, ki z vidika gozdarstva niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in pri umeščanju novih gozdnih cest obstajajo omejitve zaradi poudarjenosti funkcij gozdov in območja, kjer večjih omejitev ni. Karta služi kot groba orientacijska osnova, konkretno umeščanje novih gozdnih cest poteka po jasno predpisanem postopku in naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 11: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev

Območja gozdov, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami so določena v tistih odsekih, kjer je pravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 4 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja.

Na območjih gozdov, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami so prikazana območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji gozdnih cest. To so lahko plazljiva območja zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja, erozijska območja z zahtevnimi ter strogimi ukrepi, vodovarstvena območja, arheološka dediščina, mirne cone ptic itd. Na teh območjih se pri morebitnem konkretnem umeščanju novih gozdnih prometnic lahko pričakuje večje omejitve, ki izhajajo iz različnih pravnih predpisov in smernic.

V GGE je gozdnih cest **30,28** km. Produktivna dolžina javnih cest je **7,65** km. Odprtost s produktivnimi cestami je **15,88** m/ha. V GGE znaša površina območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, **553,02** ha, od teh površin se **553,02** ha nahaja na območjih, kjer obstajajo omejitve pri gradnji zaradi ogrožanja funkcij gozdov.

Na karti št. P9 so v merilu 1:25.000 poleg javnih cest, gozdnih cest in vlak ločeno prikazana območja gozdov, ki z vidika gozdarstva niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami in pri umeščanju novih gozdnih vlak obstajajo omejitve zaradi poudarjenosti funkcij gozdov in območja, kjer večjih omejitev ni. Karta služi kot groba orientacijska osnova, konkretno umeščanje novih gozdnih vlak poteka po jasno predpisanem postopku in naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6.

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami so določena na območjih, kjer je naklon manjši od 35°, kjer je delež odprtosti odseka manjši od 75% in kjer je možni posek večji od 4m³/ha/letno.

Na območjih gozdov, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami so prikazana območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji gozdnih vlak. To so lahko plazljiva območja zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja, erozijska območja z zahtevnimi ter strogimi ukrepi, vodovarstvena območja, arheološka dediščina, mirne cone ptic itd. Na teh območjih se pri morebitnem konkretnem umeščanju novih gozdnih prometnic lahko pričakuje večje omejitve, ki izhajajo iz različnih pravnih predpisov in smernic.

Skupna dolžina gozdnih vlak znaša **384** km in s tem odprtost gozdov z gozdnimi vlakami **20,08** m/ha. V GGE površin območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami ni.

11 LITERATURA

- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.1955 - 31.12.1964
- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.1965 - 31.12.1974
- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.1975 - 31.12.1984
- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.1985 - 31.12.1994
- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.1995 - 31.12.2004
- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.2005 - 31.12.2014
- Gozdnogospodarski načrt GGE Snežnik od 1.1.2015 - 31.12.2024
- Gozdnogospodarski načrt za Postojnsko gozdnogospodarsko območje 2021 – 2030
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.
- Geodetske podlage ZGS. 2025. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Kulturnovarstvene smernice za GGN GGE Snežnik (2025-2034), Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana, 2024.
- Naravovarstvene smernice za GGE Snežnik, Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana 2024
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 - ZPNačrt in 61/17 - ZUreP-2.
- Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2025. 2023. Uradni list RS, št. 72/2023.
- Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Uradni list RS, št. 25/09.
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov. 2011. Uradni list RS, št. 79/11 in 30/17.
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2025).
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (marec, 2025). <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>.

LITERATURA

Register kulturne dediščine (RKD) 2025. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2025).

Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.

Gradivo za izračun proizvodne sposobnosti rastišč za območne načrte 2020-2031, ZGS, Ljubljana 2020

SiStat podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije. (<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data//1656402S.px/table/tableViewLayout2/>)

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19.

Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.

Uredba o prostorskem redu Slovenije. 2004. Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 - ZPNačrt in 61/17 - ZUreP-2.

Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18.

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.

Uredba o kategorizaciji državnih cest. 2024. Uradni list RS, št. 67/16.

Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.

Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20.

Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2020. Ljubljana, MOP.

Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22.

ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE.

Zakon o urejanju prostora. 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24.

ZGS. 2025. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.

Atlas voda, portal eVode: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e> (dostopano 20.3.2025)

Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/ mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami, 2025. Celje, MNVP, Direkcija RS za vode.

12 NAČRT SO IZDELALI

Izmero na stalnih vzorčnih ploskvah so opravili:

Igor BIZJAK, univ. dipl. inž. gozd. s sodelavci

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd. s sodelavci

Opise sestojev sta opravila:

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd.,

Jurij REBEC, mag. inž. gozd.

Pri kabinetnih delih so sodelovali:

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd.,

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.,

David LESKOVEC, univ. dipl. inž. gozd.,

Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.,

Frenk PRELEC, univ. dipl. inž. gozd.,

Adolf TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.

Postojna, 21.5.2025

Načrt sestavil:
Jurij Rebec, mag.inž.,gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
OE Postojna
Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Postojna:
Anton SMREKAR, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije
Gregor DANEV

13 PRILOGE

Priloga I

- Obrazec E1 (tabelarni pregled za GGE)
- Obrazec E2 (tabelarni pregled za RGR)
- Obrazec E3 (tabelarni pregled za lastniške kategorije)
- Ostale priloge
 - Seznam tarif po odsekih
 - Seznam prirastnih nizov po RGR
 - Seznam jam

Priloga II

- Obrazec E4 (tabelarni pregled za odseke)

PRILOGA I

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	52,58	1.857,64	1,39	1.911,61
Delež (%)	2,75	97,18	0,07	100,00

Preglednica GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Kategorije gozdov in Gospodarski razred	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od LZ			% na PR
		Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	
00103-Din. Jelovo buk. Z lisičjakom	177,81	362,8	63,9	426,6	7,86	1,21	9,07	22,9	20,5	22,6	106,1
00115-Din. Jelovje na skalovju - meš	125,99	248,7	82,0	330,7	3,99	2,01	6,00	21,6	38,8	25,9	142,7
00117-Preddinarsko-din. Podgorsko bu	191,89	30,9	184,1	215,0	0,86	3,82	4,68	18,6	41,6	38,3	175,9
00204-Din. Jelovo buk. S spoml. Tori	710,01	162,0	147,5	309,5	3,63	2,90	6,53	21,7	30,1	25,7	121,9
00307-Din. Jelovo buk. S trp. Golšce	693,16	162,8	150,3	313,0	2,75	2,52	5,27	22,9	29,5	26,1	154,7
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	1.898,86	173,6	140,0	313,6	3,45	2,64	6,09	22,3	31,3	26,3	135,6
00070-Gozdni rezervati v ostalih goz	12,75	468,0	52,0	520,0	9,92	0,95	10,87	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	12,75	468,0	52,0	520,0	9,92	0,95	10,87	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	1.911,61	175,5	139,4	315,0	3,49	2,63	6,12	21,9	31,3	26,0	134,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	276,27	14,5						
Drogovnjak	226,14	11,8	20,08	8,9	4,7	77,2	18,1	0,0
Debeljak	386,44	20,2	39,62	10,3	53,1	25,9	20,8	0,2
Sestoj v obnovi	911,95	47,7	640,72	70,3	34,5	58,3	7,1	0,1
Raznomerni (ps-šp)	47,92	2,5	9,17	19,1	25,5	74,5	0,0	0,0
Raznomerni (sk-gnz)	62,89	3,3	30,15	47,9	75,4	20,4	3,4	0,8
Skupaj	1.911,61	100,0	739,74	38,7				

Preglednica ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	276,27	10,1	71,2	15,7	3,0	90,8	9,2	0,0	0,0	23,0	42,6	22,6	11,8
Drogovnjak	226,14	2,3	56,6	40,1	1,0	85,0	9,9	5,1	0,0	11,1	46,9	36,6	5,4
Debeljak	386,44					96,7	2,4	0,9	0,0	0,4	72,1	20,9	6,6
Sestoj v obnovi	911,95					96,2	3,4	0,4	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	47,92					99,4	0,0	0,0	0,6				
Grmičav gozd	62,89					99,3	0,0	0,7	0,0				
Skupaj	1.911,61												

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,4	10,3	15,7	18,3	52,3	14,1	44,3
Jelka	2,0	6,2	10,3	13,9	67,6	41,6	131,1
Bor	0,9	5,7	9,5	22,1	61,8	0,0	0,1
Bukev	6,5	8,3	17,9	27,2	40,1	40,9	128,7
Hrast	13,9	11,3	14,8	22,6	37,4	0,0	0,0
Pl. Ist.	8,1	7,9	17,5	26,0	40,5	3,3	10,3
Dr. tr. Ist.	17,5	18,4	19,5	18,7	25,9	0,1	0,3
Meh. Ist.	27,9	8,0	10,6	17,8	35,7	0,0	0,1
Iglavci	2,4	7,2	11,7	15,0	63,7	55,7	175,5
Listavci	6,7	8,3	17,9	27,1	40,0	44,3	139,4
Skupaj	4,3	7,7	14,4	20,3	53,3	100,0	315,0

Preglednica LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,4	10,4	15,9	18,0	52,3	13,9	43,6
Jelka	2,0	6,1	10,3	13,6	68,0	41,5	129,9
Bor	0,9	5,7	9,5	22,1	61,8	0,0	0,1
Bukev	6,5	8,3	17,9	27,2	40,1	41,2	129,3
Hrast	13,9	11,3	14,8	22,6	37,4	0,0	0,0
Pl. Ist.	8,2	7,9	17,2	26,0	40,7	3,3	10,3
Dr. tr. Ist.	17,5	18,4	19,5	18,7	25,9	0,1	0,4
Meh. Ist.	27,9	8,0	10,6	17,8	35,7	0,0	0,1
Iglavci	2,4	7,2	11,7	14,7	64,0	55,3	173,6
Listavci	6,7	8,3	17,8	27,1	40,1	44,7	140,0
Skupaj	4,3	7,7	14,4	20,2	53,4	100,0	313,6

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,26	0,55	0,63	0,58	1,47	57,1	3,49
Listavci	0,66	0,38	0,51	0,55	0,51	42,9	2,63
Skupaj	0,92	0,93	1,14	1,13	1,98	100,0	6,12

Preglednica PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,26	0,56	0,63	0,58	1,48	57,1	3,52
Listavci	0,67	0,38	0,52	0,56	0,52	42,9	2,64
Skupaj	0,93	0,94	1,15	1,14	2,00	100,0	6,16

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica EVP: Možni posek

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	73.418	21,9
Listavci	83.332	31,3
Skupaj	156.750	26,0
Neizkoriščeno drevje	Iglavci	
	Listavci	
	Skupaj	

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	268,94	268,94
Priprava tal	ha	13,60	13,60
Sadnja	ha	13,60	13,60
Obžetev	ha	7,00	17,50
Nega mladja	ha	19,88	19,88
Nega gošče	ha	464,64	464,64
Nega letvenjaka	ha	324,58	324,58
Nega ml. drogovnjaka	ha	75,99	75,99
Nega prebiralnega gozda	ha	43,67	43,67
Zaščita s premazom	ha	18,05	49,65
Zaščita z ograjo	m	1.078,00	1.078,00
Vzdrževanje travinj	ha	117,34	866,80
Vzdrževanje vodnih površin	dni	19,00	95,00
Vzdrževanje grmišč	ha	5,69	11,38
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,40	0,40
Naravni razvoj biotopov	m³	263,40	263,40

RGR: Varovalni gozdovi v ostalih gozdovih (RGR 70)**Preglednica LP: Površina gozdov RGR 70 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	12,75	0,00	12,75
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 70

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,0	8,0	10,0	30,0	50,0	30,0	156,0
Jelka	2,0	8,0	10,0	30,0	50,0	60,0	312,0
Bukev	5,0	10,0	50,0	30,0	5,0	7,0	36,4
Pl. Ist.	5,0	10,0	50,0	30,0	5,0	3,0	15,6
Iglavci	2,0	8,0	10,0	30,0	50,0	90,0	468,0
Listavci	5,0	10,0	50,0	30,0	5,0	10,0	52,0
Skupaj	2,3	8,2	14,0	30,0	45,5	100,0	520,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 70

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,36	1,13	1,15	2,97	4,30	91,2	9,92
Listavci	0,17	0,13	0,44	0,19	0,02	8,8	0,95
Skupaj	0,53	1,26	1,59	3,16	4,32	100,0	10,87

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 70

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	%	PSR
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s spo. torilnico</i>	1,53	12,0	8,6
64140	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z lisičjakom</i>	9,69	76,0	8,9
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	1,53	12,0	9,1
	Skupaj	12,75	100,0	8,9

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 70

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN-ukrepi dovoljeni	0,00	0,0	12,75	100	0,00	0,0	0,00	0,0	12,75	100
Skupaj	0,00	0,0	12,75	100	0,00	0,0	0,00	0,0	12,75	100

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 70

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 70

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Debeljak	12,75	100,0	1,92	15,1				
Skupaj	12,75	100,0	1,92	15,1				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 70

Enota	Smreka	Bukev	Pl.list
ha	0,29	1,53	0,10
%	2,27	12,0	0,78

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 70

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 70

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	0	0	0,0
Jelka	0	0	0,0
Bor	0	0	0,0
Macesen	0	0	0,0
Ostali igl.	0	0	0,0
Bukev	0	0	0,0
Hrast	0	0	0,0
Pl. Ist.	0	0	0,0
Dr. tr. Ist.	0	0	0,0
Meh. Ist.	0	0	0,0
Skupaj iglavci	0	0	0,0
Skupaj listavci	0	0	0,0
Skupaj	0	0	0,0

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 70

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 70

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 70

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2015-2024	27,5	64,3	5,7	2,5
2025-2034	30,0	60,0	7,0	3,0

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 70

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 70

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

RGR: RGR Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom – mešani gozdovi (103)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 103 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	177,81	0,00	177,81
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 103

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,6	8,0	12,2	14,6	62,6	16,4	70,0
Jelka	2,0	5,8	9,7	13,2	69,3	68,6	292,8
Bukev	9,5	11,3	16,7	21,6	40,9	13,8	58,9
Pl. Ist.	9,2	11,3	15,9	20,0	43,6	1,2	5,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	2,1	6,2	10,2	13,5	68,0	85,0	362,8
Listavci	9,5	11,3	16,7	21,5	41,0	15,0	63,9
Skupaj	3,2	7,0	11,1	14,7	64,0	100,0	426,6

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 103

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,27	0,64	0,88	1,04	5,04	86,6	7,86
Listavci	0,42	0,20	0,19	0,18	0,23	13,4	1,21
Skupaj	0,69	0,84	1,07	1,22	5,27	100,0	9,07

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 103

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
103- Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico	34,75	19,5	8,6
	64113- Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem	10,56	5,9	8,4
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom	1,18	0,7	8,5
	64140-Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom	128,33	72,2	8,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	2,70	1,5	9,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	0,29	0,2	6,3
Skupaj RGR 103		177,81	100,0	8,8

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 103

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	0,00	0,0	177,81	100	0,00	0,0	0,00	0,0	177,81	100
Skupaj	0,00	0,0	177,81	100	0,00	0,0	0,00	0,0	177,81	100

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 103

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	5,0	1,9	6,9	5,6	5,0	10,6	10,6	6,9	17,5	7,5
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	0,6	1,2
50 in več cm	0,6	0,0	0,6	1,3	0,0	1,3	1,9	0,0	1,9	6,9
Skupaj	5,6	1,9	7,5	7,5	5,0	12,5	13,1	6,9	20,0	15,6

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 103

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	17,06	7,1							
Drogovnjak	38,03	9,0	4,45	27,9	0,0	100,0	0,0	0,0	
Debeljak	116,31	18,1	4,48	13,9	49,6	16,7	33,7	0,0	
Sestoj v obnovi	52,66	45,8	59,27	72,7	0,0	94,6	5,4	0,0	
Raznomerni (ps-šp)	136,99	4,6	1,62	20,0	0,0	100,0	0,0	0,0	
Raznomerni (sk-gn)	5,21	15,4	13,64	49,7	57,8	34,6	7,6	0,0	
Skupaj	366,26	100,0	83,46	46,9					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 103

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr. tr. list.
ha	22,63	3,96	52,03	4,67	0,17
%	13,69	2,40	31,49	2,83	0,10

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 103

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	40	0,0	60,0	37,5	2,5	0,0
Jelka	116	0,0	90,5	9,5	0,0	0,0
Bukev	19	0,0	36,8	52,7	0,0	10,5
Pl. list.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	156	0,0	82,7	16,7	0,6	0,0
Skupaj listavci	20	0,0	40,0	50,0	0,0	10,0
Skupaj	176	0,0	77,8	20,5	0,6	1,1

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 103

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,2
Veje	3,0
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	5,5

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 103

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	18.120	24.556	135,5	111,5
Listavci	3.896	3.180	81,6	14,4
Skupaj	22.016	27.736	126,0	126,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 103

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	11,6	22,9	3,8
Jelka	76,9	35,4	25,3
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	10,4	30,0	3,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. list.	1,1	49,9	0,4
Dr. tr. list.	0,0	0,0	0,0
Meh. list.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	88,5	33,1	29,1
Skupaj listavci	11,5	31,2	3,8
Skupaj	100,0	32,8	32,8

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 103

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	19,2	25,0	40,6	42,3	31,4	33,1	140,2
Listavci	19,2	26,6	44,3	49,3	27,1	31,2	18,2
Skupaj	19,2	25,6	41,4	43,1	31,0	32,8	158,4

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 103

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2015-2024	16,6	71,3	11,4	0,7
2025-2034	16,4	68,6	13,8	1,2

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 103

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 103

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	14.779	22,9
Listavci	2.331	20,5
Skupaj	17.110	22,6

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 103

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	13,50	13,50
Nega mladja	ha	2,50	2,50
Nega gošče	ha	42,59	42,59
Nega letvenjaka	ha	27,43	27,43
Nega drogovnjaka	ha	7,58	7,58
Nega preb. gozda	ha	17,97	17,97

RGR: Dinarsko jelovje na skalovju – mešani in raznomerni gozdovi (RGR 115)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 115 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	125,99	0,00	125,99
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 115

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,6	7,3	11,6	15,1	63,4	21,7	71,9
Jelka	2,2	4,5	8,2	13,3	71,8	53,5	176,8
Bukev	9,0	12,0	18,2	23,9	36,9	22,0	72,8
Pl. Ist.	9,5	12,1	17,9	23,3	37,2	2,8	9,1
Dr. tr. Ist.	36,3	21,3	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0
Meh. Ist.	36,3	21,3	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0
Iglavci	2,3	5,3	9,2	13,8	69,4	75,2	248,7
Listavci	9,1	12,0	18,2	23,8	36,9	24,8	82,0
Skupaj	4,0	7,0	11,4	16,3	61,3	100,0	330,7

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 115

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,39	0,60	0,69	0,69	1,62	66,5	3,99
Listavci	0,52	0,44	0,43	0,37	0,26	33,5	2,01
Skupaj	0,91	1,04	1,12	1,06	1,88	100,0	6,00

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 115

Šifra	Gozdni rastišni tipi	Površina	%	PSR
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico</i>	38,55	30,6	8,6
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem</i>	21,74	17,3	8,4
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	3,85	3,1	9,1
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	61,85	49,1	6,3
Skupaj RGR 115		125,99	100,0	7,5

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 115

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 115

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	33,53	26,6	92,46	73,4	0,00	0,0	0,00	0,0	125,99	100,0
Skupaj	33,53	26,6	92,46	73,4	0,00	0,0	0,00	0,0	125,99	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 115

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	8,0	1,6	9,6	3,2	4,8	8,0	11,2	6,4	17,6	7,2
30 - 49 cm	0,0	1,6	1,6	0,8	0,0	0,8	0,8	1,6	2,4	4,6
50 in več cm	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0	0,8	1,6	0,0	1,6	6,3
Skupaj	8,8	3,2	12,0	4,8	4,8	9,6	13,6	8,0	21,6	18,1

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 115

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	12,72	10,1							
Drogovnjak	12,40	9,8	0,97	7,8	6,2	93,8	0,0	0,0	
Debeljak	11,91	9,5	0,70	5,9	100,0	0,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	40,02	31,8	29,37	73,4	15,7	79,6	4,7	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	24,88	19,7	4,62	18,6	22,9	77,1	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (sk-gnz)	24,06	19,1	11,76	48,9	87,8	12,2	0,0	0,0	
Skupaj	125,99	100,0	47,42	37,6					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 115

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh. list.	D.tr.list.
ha	17,36	2,17	24,23	3,39	0,25	0,02
%	15,33	1,92	21,39	2,99	0,22	0,02

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 115

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	27	0,0	33,3	66,7	0,0	0,0
Jelka	51	0,0	72,5	25,5	2,0	0,0
Bukev	29	3,4	31,0	55,3	10,3	0,0
Pl. list.	4	0,0	50,0	25,0	0,0	25,0
Skupaj iglavci	78	0,0	59,0	39,7	1,3	0,0
Skupaj listavci	33	3,0	33,3	51,6	9,1	3,0
Skupaj	111	0,9	51,4	43,2	3,6	0,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 115

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 115

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,5
Veje	8,1
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	10,9

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 115

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	8.552	19.033	222,6	170,2
Listavci	2.633	812	30,8	7,3
Skupaj	11.185	19.846	177,4	177,4

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 115

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	36,3	58,7	14,0
Jelka	59,2	42,0	22,9
Bor	0,4	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	3,1	6,4	1,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	1,0	14,0	0,4
Dr. tr. lst.	0,0	33,9	0,0
Meh. lst.	0,0	28,6	0,0
Skupaj iglavci	95,9	47,2	37,1
Skupaj listavci	4,1	7,4	1,6
Skupaj	100,0	38,7	38,7

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 115

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	17,0	34,0	58,5	61,0	43,3	47,2	151,0
Listavci	3,0	23,5	17,5	6,8	2,9	7,4	6,4
Skupaj	8,4	31,9	51,1	51,4	36,5	38,7	157,4

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 115

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2015-2024	23,9	54,8	18,6	2,7
2025-2034	21,7	53,5	22,0	2,8

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 115

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 112

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	6.767	21,6
Listavci	4.013	38,8
Skupaj	10.780	25,9

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 115

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	17,91	17,91
Nega gošče	ha	23,71	23,71
Nega letvenjaka	ha	8,06	8,06
Nega ml. drogovnjaka	ha	7,88	7,88
Nega prebiralnega gozda	ha	19,67	19,67
Naravni razvoj biotopov	m ³	89,20	89,20

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 117

RGR: **Preddinarsko-dinarsko zgornjegorsko bukovje- bukovski gozdovi**
RGR 117

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 117 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	190,50	1,39	191,89
Delež (%)	0,0	99,3	0,7	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 117

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,9	9,8	30,4	50,9	4,0	11,1	23,9
Jelka	5,6	13,1	32,5	42,1	6,7	3,2	7,0
Bor	18,8	18,8	0,0	62,4	0,0	0,0	0,1
Bukev	3,2	11,2	21,6	30,6	33,4	84,3	180,9
Hrast	0,0	16,6	16,6	33,8	33,0	0,0	0,1
Pl. Ist.	2,0	10,4	20,2	33,1	34,3	0,7	1,6
Dr. tr. Ist.	20,2	32,1	25,0	13,8	8,9	0,7	1,5
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	5,0	10,6	30,8	49,0	4,6	14,4	30,9
Listavci	3,3	11,3	21,6	30,5	33,3	85,6	184,1
Skupaj	3,6	11,2	23,0	33,1	29,1	100,0	215,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 117

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,11	0,15	0,29	0,31	0,01	18,4	0,86
Listavci	0,41	0,88	1,08	0,98	0,47	81,6	3,82
Skupaj	0,52	1,03	1,37	1,29	0,48	100,0	4,68

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 117

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	147,61	76,9	8,2
59100	<i>Preddinarsko-dinarsko topoljubno bukovje</i>	11,60	6,0	6,7
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico</i>	32,38	16,9	8,6
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom</i>	0,30	0,2	8,4
	Skupaj RGR 117	191,89	100,0	8,2

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 117

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjeni		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	147,6	77,9	44,46	23,1	0,00	0,0	0,00	0,0	191,89	100,0
Skupaj gozdovi	147,6	77,9	44,46	23,1	0,00	0,0	0,00	0,0	191,89	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 117

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 117

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,1	2,1	4,2	1,0	5,1	6,1	3,1	7,2	10,3	4,2
30 - 49 cm	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	1,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,6	2,1	4,7	1,0	5,1	6,1	3,6	7,2	10,8	5,2

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 117

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	57,45	29,9							
Drogovnjak	5,34	2,8	0,12	2,2	16,7	83,3	0,0	0,0	
Debeljak	45,56	23,7	3,57	7,8	72,0	28,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	83,54	43,6	58,11	69,6	55,6	43,5	0,9	0,0	
Skupaj	191,89	100,0	61,80	32,2					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 117

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrasti	Pl. Lst.	D.tr.list	Meh. Ist.
ha	3,91	0,94	52,99	0,02	3,40	0,17	0,37
%	2,91	0,70	39,42	0,01	2,53	0,13	0,28

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 117

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	26	0,0	76,9	23,1	0,0	0,0
Jelka	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Bukev	141	3,5	49,7	32,6	12,1	2,1
Pl. Ist.	2	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	31	0,0	74,2	25,8	0,0	0,0
Skupaj listavci	143	4,2	49,6	32,2	11,9	2,1
Skupaj	174	3,4	54,1	31,0	9,8	1,7

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 117

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,8
Veje	13,0
Osutost krošnje	0,2
Skupaj	16,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 117

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 117

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	3.675	21.931	596,8	475,2
Listavci	940	2.547	270,9	55,2
Skupaj	4.615	24.477	530,4	530,4

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 117

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	79,1	68,4	29,9
Jelka	10,1	47,1	3,8
Bor	0,4	201,7	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	10,1	8,1	3,8
Hrast	0,1	52,3	0,0
Pl. list.	0,2	15,7	0,1
Dr. tr. list.	0,0	3,2	0,0
Meh. list.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	89,6	65,3	33,8
Skupaj listavci	10,4	8,1	3,9
Skupaj	100,0	37,7	37,7

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 117

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	30,6	39,8	63,6	55,1	83,4	65,3	113,6
Listavci	4,4	11,0	9,4	8,2	6,6	8,1	13,2
Skupaj	8,9	23,8	34,6	33,9	51,4	37,7	126,8

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 117

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Hrasti	D.tr.list
2015-2024	43,6	8,1	47,0	5,5	0,1	0,6
2025-2034	11,1	3,2	84,3	6,0	0,0	0,7

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 117

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 117

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	1.101	18,6
Listavci	14.705	41,6
Skupaj	15.806	38,3

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 117

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	19,55	19,55
Priprava tal	ha	3,85	3,85
Sadnja	ha	3,85	3,85
Obžetev	ha	7,00	17,50
Nega mladja	ha	3,85	3,85
Nega gošče	ha	46,88	46,88
Nega letvenjaka	ha	48,93	48,93
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,12	0,12
Zaščita s premazom	ha	7,35	18,55
Naravni razvoj biotopov	m ³	59,20	59,20

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 204**RGR Dinarsko jelovo bukovje s spomladansko torilnico -mešani gozdovi (204)****Preglednica LP: Površina gozdov RGR 204 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	50,63	659,38	0,00	710,01
Delež (%)	7,1	92,9	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 204

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,8	12,1	17,0	17,1	50,0	16,6	51,5
Jelka	1,9	6,6	10,8	13,5	67,2	35,6	110,2
Bor	0,0	5,0	10,0	20,0	65,0	0,1	0,3
Bukev	6,9	7,5	17,3	26,9	41,4	43,2	133,6
Hrast	24,3	10,7	14,1	17,6	33,3	0,0	0,0
Pl. Ist.	9,0	7,5	17,0	25,7	40,8	4,3	13,4
Dr. tr. Ist.	18,1	7,8	14,7	21,1	38,3	0,1	0,3
Meh. Ist.	29,0	7,7	10,7	18,2	34,4	0,1	0,2
Iglavci	2,5	8,4	12,8	14,6	61,7	52,3	162,0
Listavci	7,2	7,5	17,2	26,7	41,4	47,7	147,5
Skupaj	4,7	7,9	14,9	20,4	52,1	100,0	309,5

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 204

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,30	0,66	0,71	0,59	1,36	55,6	3,63
Listavci	0,81	0,35	0,52	0,60	0,63	44,4	2,90
Skupaj	1,11	1,01	1,23	1,19	1,99	100,0	6,53

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 204

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	1,14	0,2	8,2
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico</i>	583,39	82,2	8,6
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem</i>	76,33	10,8	8,4
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom</i>	23,49	3,3	8,5
64140	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom</i>	10,40	1,5	8,9
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	6,91	1,0	9,1
66100	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	8,35	1,2	6,3
Skupaj RGR 204		710,01	100,0	8,5

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 204

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 204

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	443,67	62,5	245,7	34,6	16,17	2,3	4,47	0,6	710,01	100,0
Skupaj	443,67	62,5	245,7	34,6	16,17	2,3	4,47	0,6	710,01	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 204

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,0	1,5	2,5	2,3	2,1	4,4	3,3	3,6	6,9	2,9
30 - 49 cm	0,5	0,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,5	0,3	0,8	1,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,5	1,8	3,3	2,3	2,1	4,4	3,8	3,9	7,7	4,4

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 204

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	83,34	11,7							
Drogovnjak	127,43	17,9	10,49	8,2	8,3	61,5	30,2	0,0	
Debeljak	155,67	21,9	15,15	9,7	53,2	26,5	19,7	0,6	
Sestoj v obnovi	338,02	47,7	238,57	70,6	37,1	55,1	7,5	0,3	
Raznomerni (sk-gn)	5,55	0,8	2,78	50,1	92,4	0,0	0,0	7,6	
Skupaj	710,01	100,0	266,99	37,6					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 204

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list	Meh.list
ha	41,40	7,30	188,29	27,43	0,58	1,99
%	6,61	1,16	30,05	4,38	0,09	0,32

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 204

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	47	4,3	44,7	46,7	4,3	0,0
Jelka	124	0,0	66,1	23,4	10,5	0,0
Bukev	201	3,0	34,8	42,8	13,4	6,0
Pl. list.	24	0,0	58,3	25,0	12,5	4,2
Dr. tr. list.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	171	1,2	60,2	29,8	8,8	0,0
Skupaj listavci	226	2,7	37,2	40,6	13,3	6,2
Skupaj	397	2,0	47,2	36,0	11,3	3,5

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 204

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 204

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,7
Veje	8,1
Osutost krošnje	0,5
Skupaj	11,3

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 204

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	36.770	89.081	242,3	162,0
Listavci	18.221	8.897	48,8	16,2
Skupaj	54.991	97.978	178,2	178,2

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 204

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	16,7	42,0	6,4
Jelka	74,2	54,8	28,1
Bor	0,0	66,3	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	8,0	10,5	3,0
Hrast	0,0	28,5	0,0
Pl. list.	1,0	8,3	0,4
Dr. tr. list.	0,1	31,3	0,0
Meh. list.	0,0	41,9	0,0
Skupaj iglavci	90,9	51,9	34,5
Skupaj listavci	9,1	10,3	3,4
Skupaj	100,0	38,0	38,0

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 204

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	39,5	32,4	65,4	58,0	50,9	51,9	125,5
Listavci	30,0	20,5	10,6	7,4	7,3	10,3	12,5
Skupaj	35,1	26,9	33,6	34,5	41,7	38,0	138,0

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 204

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh list	D tr.list
2015-2024	15,2	51,3	29,0	4,4	0,0	0,1
2025-2034	16,6	35,6	43,2	4,3	0,1	0,1

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 204

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 204

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	24.980	21,7
Listavci	31.554	30,1
Skupaj	56.534	25,7

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 204

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	108,64	108,64
Priprava tal	ha	5,75	5,75
Sadnja	ha	5,75	5,75
Nega mladja	ha	6,70	6,70
Nega gošče	ha	153,34	153,34
Nega letvenjaka	ha	110,18	110,18
Nega ml. drogovnjaka	ha	37,06	37,06
Nega prebiralnega gozda	ha	2,56	2,56
Zaščita s premazom	ha	5,70	17,10
Zaščita z ograjo	m	728,00	728,00
Vzdrževanje travinj	ha	94,78	697,20
Vzdrževanje vodnih površin	dni	10,00	50,00
Vzdrževanje grmišč	ha	3,46	6,92
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,40	0,40
Naravni razvoj biotopov	m ³	30,20	30,20

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 307

RGR: Dinarsko jelovo bukovje s trpežnim golšcem -mešani gozdovi (307)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 307 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1,95	691,21	0,00	693,16
Delež (%)	0,3	99,7	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 307

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,3	10,1	14,6	15,6	56,4	9,3	29,0
Jelka	2,0	6,2	10,4	13,6	67,8	42,7	133,8
Bukev	6,7	7,4	17,2	27,2	41,5	44,4	138,9
Hrast	7,1	7,1	14,2	21,3	50,3	0,0	0,0
Pl. Ist.	7,1	7,2	17,3	27,2	41,2	3,5	11,1
Dr. tr. Ist.	9,7	7,3	16,6	26,2	40,2	0,1	0,2
Meh. Ist.	14,2	6,5	13,1	19,6	46,6	0,0	0,0
Iglavci	2,2	6,9	11,2	13,9	65,8	52,0	162,8
Listavci	6,7	7,4	17,2	27,2	41,5	48,0	150,3
Skupaj	4,4	7,1	14,1	20,3	54,1	100,0	313,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 307

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,24	0,51	0,55	0,45	1,00	52,3	2,75
Listavci	0,69	0,31	0,45	0,53	0,54	47,7	2,52
Skupaj	0,93	0,82	1,00	0,98	1,54	100,0	5,27

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 307

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	1,50	0,2	8,2
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico</i>	375,20	54,1	8,6
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golšcem</i>	180,72	26,1	8,4
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom</i>	45,02	6,5	8,5
64140	<i>Dinarsko jelovo bukovje obl. z lisičjakom</i>	62,34	9,0	8,9
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	4,37	0,6	9,1
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	24,01	3,5	6,3
	Skupaj RGR 307	693,16	100,0	8,5

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 307

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 307

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	440,72	63,6	252,44	36,4	0,00	0,0	0,00	0,0	693,16	100,0
Skupaj	440,72	63,6	252,44	36,4	0,00	0,0	0,00	0,0	693,16	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 307

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,8	0,6	3,4	7,5	3,3	10,8	10,3	3,9	14,2	5,7
30 - 49 cm	1,1	0,6	1,7	0,3	1,1	1,4	1,4	1,7	3,1	5,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	1,0
Skupaj	3,9	1,2	5,1	8,1	4,4	12,5	12,0	5,6	17,6	12,5

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 307

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	110,20	15,9							
Drogovnjak	65,03	9,4	4,05	6,2	0,0	88,6	11,4	0,0	
Debeljak	128,35	18,5	13,80	10,8	54,2	18,7	27,1	0,0	
Sestoj v obnovi	368,83	53,2	255,40	69,2	37,5	53,8	8,7	0,0	
Raznomerni (ps-šp)	14,94	2,2	2,93	19,6	43,7	56,3	0,0	0,0	
Raznomerni (sk-gz)	5,81	0,8	1,97	33,9	100,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	693,16	100,0	278,15	40,1					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 307

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	47,91	6,51	190,18	30,19	0,71	2,65
%	8,22	1,12	32,62	5,18	0,12	0,45

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 307

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	40	0,0	67,5	32,5	0,0	0,0
Jelka	130	0,0	70,0	26,9	3,1	0,0
Bukev	225	1,8	57,4	32,0	8,4	0,4
Pl. list.	17	5,9	82,3	11,8	0,0	0,0
Skupaj iglavci	170	0,0	69,4	28,2	2,4	0,0
Skupaj listavci	242	2,1	59,0	30,6	7,9	0,4
Skupaj	412	1,2	63,4	29,6	5,6	0,2

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 307

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 307

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,2
Veje	9,0
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	12,5

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 307

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	38.186	83.082	217,6	142,7
Listavci	20.023	12.889	64,4	22,1
Skupaj	58.209	95.971	164,9	164,9

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 307

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	12,9	47,6	4,6
Jelka	73,7	54,2	26,2
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	12,3	11,2	4,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	1,1	14,1	0,4
Dr. tr. Ist.	0,0	39,6	0,0
Meh. Ist.	0,0	16,1	0,0
Skupaj iglavci	86,6	53,1	30,8
Skupaj listavci	13,4	11,4	4,8
Skupaj	100,0	35,6	35,6

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 307

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	23,7	20,2	46,7	61,2	57,8	53,1	120,4
Listavci	25,3	22,6	10,7	7,4	10,9	11,4	18,7
Skupaj	24,5	21,2	26,5	31,9	43,5	35,6	139,1

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 307

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2015-2024	9,6	48,4	39,2	2,8
2025-2034	9,3	42,7	44,4	3,5

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 307

Preglednica EVP: Možni posek v RGR 307

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	25.791	22,9
Listavci	30.729	29,5
Skupaj	56.520	26,1

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 307

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	109,34	109,34
Priprava tal	ha	4,00	4,00
Sadnja	ha	4,00	4,00
Nega mladja	ha	6,83	6,83
Nega gošče	ha	198,12	198,12
Nega letvenjaka	ha	129,98	129,98
Nega ml. drogovnjaka	ha	23,35	23,35
Nega prebiralnega gozda	ha	3,47	3,47
Zaščita s premazom	ha	5,00	14,00
Zaščita z ograjo	m	350,00	350,00
Vzdrževanje travinj	ha	22,56	169,60
Vzdrževanje vodnih površin	dni	9,00	45,00
Vzdrževanje grmišč	ha	2,23	4,46
Naravni razvoj biotopov	m ³	84,80	84,80

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(zasebni gozdovi)**

Zasebni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v zasebnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	52,58	182,1	173,7	355,8	4,09	3,24	7,34	15,3	14,3	14,8	71,8
Skupaj vsi gozdovi	52,58	182,1	173,7	355,8	4,09	3,24	7,34	15,3	14,3	14,8	71,8

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v zasebnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,86	1,6
Drogovnjak	17,20	32,7
Debeljak	18,14	34,5
Sestoj v obnovi	14,34	27,3
Raznomerni (sk-gnz)	2,04	3,9
Skupaj:	52,58	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v zasebnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	29,6
Jelka	21,6
Bukev	42,8
Hrast	0,1
Pl. lst.	4,9
Dr. tr. lst.	0,7
Meh. lst.	0,3
Iglavci	51,2
Listavci	48,8
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v zasebnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,2	10,2	15,0	16,4	55,2	51,2	182,1
Listavci	6,4	7,3	17,6	27,5	41,2	48,8	173,7
Skupaj	4,8	8,8	16,3	21,8	48,3	100,0	355,8

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(zasebni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek v zasebnih gozdovih

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	1.463	15,3
Listavci	1.307	14,3
Skupaj	2.770	14,8

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v zasebnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,63	3,63
Priprava tal	ha	0,80	0,80
Sadnja	ha	0,80	0,80
Nega mladja	ha	0,80	0,80
Nega gošče	ha	3,25	3,25
Nega letvenjaka	ha	2,12	2,12
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,61	0,61
Nega prebiralnega gozda	ha	1,02	1,02
Zaščita s premazom	ha	0,80	2,40
Vzdrževanje travinj	ha	42,26	300,16
Vzdrževanje vodnih površin	dni	1,00	5,00

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Preglednica KG: Gozdni fond po kategorijah gozdov v državnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	1.844,89	173,5	139,1	312,6	3,43	2,62	6,05	22,5	31,9	26,7	138,0
GPN-ukrepi niso dovoljeni	12,75	468,0	52,0	520,0	9,92	0,95	10,87	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	1.857,64	175,5	138,5	314,0	3,48	2,61	6,09	22,1	31,8	26,4	136,1

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v državnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	274,76	14,8
Drogovnjak	208,94	11,2
Debeljak	368,30	19,8
Sestoj v obnovi	896,87	48,3
Raznomerni (ps-šp)	47,92	2,6
Raznomerni (sk-gnz)	60,85	3,3
Skupaj:	1.857,64	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v državnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	13,6
Jelka	42,3
Bor	0,0
Bukev	40,8
Hrast	0,0
Pl. lst.	3,2
Dr. tr. lst.	0,1
Meh. lst.	0,0
Iglavci	55,9
Listavci	44,1
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v državnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	2,3	7,1	11,6	14,9	64,1	55,9	175,5
Listavci	6,7	8,3	17,9	27,1	40,0	44,1	138,5
Skupaj	4,2	7,7	14,4	20,3	53,4	100,0	314,0

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek v državnih gozdovih

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	71.955	22,1
Listavci	81.957	31,8
Skupaj	153.912	26,4

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v državnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	265,31	265,31
Priprava tal	ha	12,80	12,80
Sadnja	ha	12,80	12,80
Obžetev	ha	7,00	17,50
Nega mladja	ha	19,08	19,08
Nega gošče	ha	460,83	460,83
Nega letvenjaka	ha	321,76	321,76
Nega ml. drogovnjaka	ha	75,38	75,38
Nega prebiralnega gozda	ha	42,65	42,65
Zaščita s premazom	ha	17,25	47,25
Zaščita z ograjo	m	1.078,00	1.078,00
Vzdrževanje travinj	ha	75,08	566,64
Vzdrževanje vodnih površin	dni	18,00	90,00
Vzdrževanje grmišč	ha	5,69	11,38
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,40	0,40
Naravni razvoj biotopov	m ³	263,40	263,40

PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva (občinski gozdovi)

Preglednica KG: Gozdni fond po kategorijah gozdov v občinskih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	1,39	2,2	83,5	85,6	0,07	1,81	1,87	0,0	58,6	57,1	262,0
Skupaj vsi gozdovi	1,39	2,2	83,5	85,6	0,07	1,81	1,87	0,0	58,6	57,1	261,5

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v občinskih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,65	46,8
Sestoj v obnovi	0,74	53,2
Skupaj:	1,39	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v občinskih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	0,0
Jelka	2,5
Bukev	92,4
Pl. lst.	5,0
Iglavci	2,5
Listavci	97,5
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v občinskih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,0	37,4	31,3	31,3	0,0	2,5	2,2
Listavci	5,2	11,2	24,2	27,6	31,8	97,5	83,5
Skupaj	5,0	11,9	24,4	27,7	31,0	100,0	85,6

Preglednica EVP: Možni posek v občinskih gozdovih

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	68	58,6
Skupaj	68	58,6

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v občinskih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Nega gošče	ha	0,56	0,56
Nega letvenjaka	ha	0,70	0,70

Preglednica D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
25001A	32	32	32	33	33	33	33	33
25001B	33	33	33	34	34	34	34	34
25001C	33	35	32	35	35	35	31	31
25001D	34	36	33	36	36	36	32	32
25001E	33	35	32	36	36	36	32	32
25001F	30	33	30	33	33	33	49	49
25001G	29	30	30	32	32	32	25	29
25002A	34	34	34	36	36	36	36	36
25002B	34	34	34	35	35	35	35	35
25002C	34	36	33	36	36	36	32	32
25002D	35	37	34	37	37	37	33	33
25002E	33	35	32	36	36	36	29	29
25003A	34	34	34	33	33	33	33	33
25003B	33	33	33	33	33	33	33	33
25004A	35	35	35	36	36	36	36	36
25004B	33	33	33	34	34	34	34	34
25005A	33	33	33	33	33	33	33	33
25005B	33	33	33	34	34	34	34	34
25005C	33	33	33	33	33	33	33	33
25005D	32	32	32	33	33	33	33	33
25005E	31	31	31	33	33	33	33	33
25005F	32	32	32	33	33	33	33	33
25007A	34	34	34	32	32	32	32	32
25007B	34	34	34	32	32	32	32	32
25008	33	33	33	34	34	34	34	34
25009A	33	33	33	34	34	34	34	34
25009B	34	34	34	34	34	34	34	34
25009C	31	31	31	33	33	33	33	33
25010A	34	34	34	34	34	34	34	34
25010B	33	33	33	33	33	33	33	33
25011A	33	33	33	33	33	33	33	33
25011B	33	33	33	33	33	33	33	33
25012A	33	33	33	32	32	32	32	32
25012B	32	32	32	34	34	34	34	34
25012C	31	31	31	34	34	34	34	34
25013A	32	32	32	35	35	35	35	35
25013B	33	33	33	34	34	34	34	34
25013C	32	32	32	33	33	33	33	33
25013D	34	34	34	33	33	33	33	33
25014	36	36	36	33	33	33	33	33
25019A	34	34	34	33	33	33	33	33
25019B	34	34	34	34	34	34	34	34
25019C	33	33	33	33	33	33	33	33
25020	35	35	35	36	36	36	36	36
25021	35	35	35	34	34	34	34	34
25027A	35	35	35	35	35	35	35	35
25027B	34	34	34	37	37	37	37	37
25028	33	33	33	34	34	34	34	34
25032A	33	33	33	34	34	34	34	34
25032B	34	34	34	34	34	34	34	34
25035A	35	35	35	33	33	33	33	33
25035B	33	33	33	36	36	36	36	36
25035C	35	37	34	36	36	36	32	32
25035D	34	36	33	35	35	35	30	30
25035E	33	35	32	34	34	34	30	30
25035F	33	35	32	34	34	34	30	30
25035G	34	36	33	38	38	38	34	34
25036A	32	32	32	33	33	33	33	33
25036B	33	33	33	33	33	33	33	33

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
25037A	33	33	33	34	34	34	34	34
25037B	32	32	32	36	36	36	36	36
25038A	34	34	34	35	35	35	35	35
25038B	33	33	33	34	34	34	34	34
25038C	33	33	33	34	34	34	34	34
25039A	31	31	31	33	33	33	33	33
25039B	31	31	31	34	34	34	34	34
25039C	34	34	34	34	34	34	34	34
25039D	34	34	34	34	34	34	34	34
25039E	30	30	30	31	31	31	31	31
25040A	31	31	31	32	32	32	32	32
25040B	33	33	33	32	32	32	32	32
25040C	34	34	34	32	32	32	32	32
25041A	34	34	34	33	33	33	33	33
25041B	35	35	35	34	34	34	34	34
25041C	34	34	34	33	33	33	33	33
25041D	33	33	33	34	34	34	34	34
25041E	32	32	32	34	34	34	34	34
25041F	34	34	34	33	33	33	33	33
25041G	33	33	33	33	33	33	33	33
25042A	32	32	32	35	35	35	35	35
25042B	32	32	32	33	33	33	33	33
25042C	32	32	32	34	34	34	34	34
25042D	34	34	34	33	33	33	33	33
25042E	32	32	32	32	32	32	32	32
25043A	33	33	33	34	34	34	34	34
25043B	32	32	32	34	34	34	34	34
25043C	34	34	34	35	35	35	35	35
25043D	32	32	32	34	34	34	34	34
25043E	35	35	35	35	35	35	35	35
25043F	34	34	34	36	36	36	36	36
25044A	35	35	35	33	33	33	33	33
25044B	34	34	34	35	35	35	35	35
25044C	34	34	34	33	33	33	33	33
25044D	34	34	34	34	34	34	34	34
25044E	34	34	34	34	34	34	34	34
25044F	34	34	34	34	34	34	34	34
25045A	33	34	33	35	35	35	35	35
25045B	34	34	34	35	35	35	35	35
25045C	34	35	34	35	35	35	35	35
25046A	34	34	34	34	34	34	34	34
25046B	34	34	34	36	36	36	36	36
25046C	35	36	35	35	35	35	35	35
25046D	34	34	34	34	34	34	34	34
25046E	35	35	35	34	34	34	34	34
25046F	35	36	35	32	32	32	32	32
25047A	34	34	34	35	35	35	35	35
25047B	34	34	34	34	34	34	34	34
25047C	35	35	35	35	35	35	35	35
25047D	33	33	33	36	36	36	36	36
25047E	34	34	34	34	34	34	34	34
25048A	33	33	33	36	36	36	36	36
25048B	33	33	33	35	35	35	35	35
25048C	34	35	34	36	36	36	36	36
25048D	34	34	34	37	37	37	37	37
25048E	35	36	35	36	36	36	36	36
25048F	34	35	34	35	35	35	35	35
25048G	34	35	34	36	36	36	36	36
25048H	35	35	35	35	35	35	35	35

PRILOGE – ostale priloge

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
25049A	34	34	34	37	37	37	37	37
25049B	34	34	34	33	33	33	33	33
25049C	35	35	35	37	37	37	37	37
25049D	33	33	33	35	35	35	35	35
25050A	33	33	33	34	34	34	34	34
25050B	33	33	33	34	34	34	34	34
25050C	32	32	32	34	34	34	34	34
25050D	34	34	34	35	35	35	35	35
25050E	33	34	33	34	34	34	34	34
25050F	34	35	34	35	35	35	35	35
25050G	33	33	33	34	34	34	34	34
25051A	34	34	34	34	34	34	34	34
25051B	34	34	34	34	34	34	34	34
25051C	34	34	34	34	34	34	34	34

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po RGR

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
103	SM	111	0,0745	0,0610	0,0499	0,0409	0,0335	0,0274	0,0224	0,0184	0,0150	0,0123	0,0101	0,0083	0,0068	0,0055
	JE	211	0,0244	0,0236	0,0229	0,0223	0,0219	0,0216	0,0215	0,0215	0,0216	0,0219	0,0223	0,0228	0,0235	0,0244
	OI	211	0,0244	0,0236	0,0229	0,0223	0,0219	0,0216	0,0215	0,0215	0,0216	0,0219	0,0223	0,0228	0,0235	0,0244
	BU	411	0,0941	0,0477	0,0320	0,0242	0,0194	0,0162	0,0140	0,0122	0,0109	0,0098	0,0090	0,0082	0,0076	0,0071
	HR	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	PL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	TL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	ML	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
115	SM	111	0,0745	0,0610	0,0499	0,0409	0,0335	0,0274	0,0224	0,0184	0,0150	0,0123	0,0101	0,0083	0,0068	0,0055
	JE	212	0,0752	0,0613	0,0499	0,0407	0,0331	0,0270	0,0220	0,0179	0,0146	0,0119	0,0097	0,0079	0,0064	0,0052
	OI	212	0,0752	0,0613	0,0499	0,0407	0,0331	0,0270	0,0220	0,0179	0,0146	0,0119	0,0097	0,0079	0,0064	0,0052
	BU	412	0,0810	0,0651	0,0523	0,0420	0,0337	0,0271	0,0218	0,0175	0,0141	0,0113	0,0091	0,0073	0,0059	0,0047
	HR	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	PL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	TL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	ML	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
117	SM	111	0,0745	0,0610	0,0499	0,0409	0,0335	0,0274	0,0224	0,0184	0,0150	0,0123	0,0101	0,0083	0,0068	0,0055
	JE	212	0,0752	0,0613	0,0499	0,0407	0,0331	0,0270	0,0220	0,0179	0,0146	0,0119	0,0097	0,0079	0,0064	0,0052
	OI	212	0,0752	0,0613	0,0499	0,0407	0,0331	0,0270	0,0220	0,0179	0,0146	0,0119	0,0097	0,0079	0,0064	0,0052
	BU	413	0,0747	0,0597	0,0477	0,0381	0,0305	0,0244	0,0195	0,0156	0,0124	0,0099	0,0080	0,0064	0,0051	0,0041
	HR	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	PL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	TL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	ML	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
204	SM	111	0,0745	0,0610	0,0499	0,0409	0,0335	0,0274	0,0224	0,0184	0,0150	0,0123	0,0101	0,0083	0,0068	0,0055
	JE	213	0,0899	0,0686	0,0560	0,0472	0,0403	0,0347	0,0299	0,0258	0,0222	0,0189	0,0160	0,0133	0,0108	0,0085
	OI	213	0,0899	0,0686	0,0560	0,0472	0,0403	0,0347	0,0299	0,0258	0,0222	0,0189	0,0160	0,0133	0,0108	0,0085
	BU	414	0,1063	0,0548	0,0372	0,0283	0,0228	0,0192	0,0165	0,0146	0,0130	0,0118	0,0107	0,0099	0,0092	0,0085
	HR	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	PL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	TL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	ML	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
307	SM	111	0,0745	0,0610	0,0499	0,0409	0,0335	0,0274	0,0224	0,0184	0,0150	0,0123	0,0101	0,0083	0,0068	0,0055
	JE	212	0,0752	0,0613	0,0499	0,0407	0,0331	0,0270	0,0220	0,0179	0,0146	0,0119	0,0097	0,0079	0,0064	0,0052
	OI	212	0,0752	0,0613	0,0499	0,0407	0,0331	0,0270	0,0220	0,0179	0,0146	0,0119	0,0097	0,0079	0,0064	0,0052
	BU	411	0,0941	0,0477	0,0320	0,0242	0,0194	0,0162	0,0140	0,0122	0,0109	0,0098	0,0090	0,0082	0,0076	0,0071
	HR	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	PL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	TL	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065
	ML	611	0,0606	0,0337	0,0239	0,0187	0,0155	0,0133	0,0117	0,0104	0,0094	0,0086	0,0080	0,0074	0,0069	0,0065

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica: Pregled jam

Evid.št	Objekt naravne vrednote	Status	Zvrst	Lokacija
40.137	Kozlovka	NVDP	geomorfp	35a
40.987	Udor 1 v Koritih	NVDP	geomorfp	45c
40.988	Brezno v Koritih	NVDP	geomorfp	46f
40.999	Udor 2 v Koritih	NVDP	geomorfp	45c
43.672	Jama pod Volčjim hribom	NVDP	geomorfp	32b
43.673	Leskovo brezno 18	NVDP	geomorfp	44a
43.682	Leskovo brezno 8	NVDP	geomorfp	45a
43.786	Jama št. 6	NVDP	geomorfp	35f
43.787	Jama št. 9	NVDP	geomorfp	35e
43.797	Brezno št. 8	NVDP	geomorfp	35e
43.807	Brezno št. 7	NVDP	geomorfp	35e
43.812	Leskovo brezno 11	NVDP	Geomorfp	45a
43.814	Leskovo brezno 13	NVDP	geomorfp	45a
43.815	Leskovo brezno 14	NVDP	geomorfp	45a
43.816	Leskovo brezno 15	NVDP	geomorfp	45a
43.817	Leskovo brezno 16	NVDP	geomorfp	45a
43.818	Leskovo brezno 22	NVDP	geomorfp	45b
43.819	Leskovo brezno 23	NVDP	geomorfp	46a
43.820	Leskovo brezno 24	NVDP	geomorfp	46a
43.821	Leskovo brezno 25	NVDP	geomorfp	46a
43.822	Leskovo brezno 26	NVDP	geomorfp	46a
43.823	Leskovo brezno 27	NVDP	geomorfp	46f
43.824	Leskovo brezno 28	NVDP	geomorfp	46f
43.825	Leskovo brezno 29	NVDP	geomorfp	45b
44.109	Brezno pri Lenčkovem lazu	NVDP	geomorfp	2a
44.110	Brezno 1 pod Lenčkovim lazom	NVDP	geomorfp	2a
44.111	Brezno 2 pod Lenčkovim lazom	NVDP	geomorfp	2a
44.112	Brezno 3 pod Lenčkovim lazom	NVDP	geomorfp	2a
44.113	Brezno 1 pri Školu	NVDP	geomorfp	47e
44.135	Brezno 1 pod Cinkovcem	NVDP	geomorfp	9c
44.136	Brezno 2 pod Cinkovcem	NVDP	geomorfp	10a
44.144	Leskovo brezno 17	NVDP	geomorfp	45a
44.145	Brezno 4 v Koritih	NVDP	geomorfp	45a
44.147	Brezno 6 v Koritih	NVDP	geomorfp	45c
44.148	Brezno 7 v Koritih	NVDP	geomorfp	45c
44.149	Brezno 8 v Koritih	NVDP	geomorfp	45c
44.150	Leskovo brezno 19	NVDP	geomorfp	44a
44.151	Leskovo brezno 20	NVDP	geomorfp	46e
44.152	Brezno pri Kovačevem lazu	NVDP	geomorfp	11a
44.239	Grobница	NVDP	geomorfp	1a
44.240	Brezno na Marhovcah	NVDP	geomorfp	40c
44.241	Brezno pod Pirčijamo	NVDP	geomorfp	40c
44.242	Pirčijama	NVDP	geomorfp	41c
44.243	Brezno v oddelku 40/b RS	NVDP	geomorfp	40b
44.244	Brezno v oddelku 41/a	NVDP	geomorfp	41b
44.840	Leskovo brezno 21	NVDP	geomorfp	45a
45.057	Brezno 3 pri Školu	NVDP	geomorfp	46b
45.287	Brezno 9 v Koritih	NVDP	geomorfp	47b
45.290	Brezno 1 v oddelku 47-e	NVDP	geomorfp	47e
45.291	Brezno 2 v oddelku 47-e	NVDP	geomorfp	47e

PRILOGE – ostale priloge

Evid.št	Objekt naravne vrednote	Status	Zvrst	Lokacija
49.520	Žažaba	NVDP	geomorfp	1f
49.993	Polhov gradec	NVDP	geomorfp	42a
52.087	Stiska 4	NVDP	geomorfp	47d
52.090	Stiska 7	NVDP	geomorfp	47b
52.523	Skalnice 1	NVDP	geomorfp	43a
52.524	Skalnice 2	NVDP	geomorfp	43b
53.031	Brezno pod Hrvatovim hribom	NVDP	geomorfp	32a
53.033	Brezno pod Volčjim hribom	NVDP	geomorfp	44c
53.037	Brezno v Volčjem vrtcu	NVDP	geomorfp	35b
54.599	Viluja	NVDP	geomorfp	50e

Vse jame imajo številko režima vstopa 3 – odprta jama s prostim vstopom razen jame Kozlovka, katera ima režim vstopa 2 – jama z omejenim vstopom.

PRILOGA II